

# **THE ASEAN CHARTER**

in English and ASEAN languages

# THE ASEAN CHARTER



**Association of Southeast Asian Nations**

The Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) was established on 8 August 1967. The Member States of the Association are Brunei Darussalam, Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Singapore, Thailand and Viet Nam. The ASEAN Secretariat is based in Jakarta, Indonesia.

For inquiries, contact:  
Public Affairs Office  
The ASEAN Secretariat  
70A Jalan Sisingamangaraja  
Jakarta 12110  
Indonesia  
Phone : (62 21) 724-3372, 726-2991  
Fax : (62 21) 739-8234, 724-3504  
E-mail : [public@asean.org](mailto:public@asean.org)

General information on ASEAN appears online  
at the ASEAN Website: [www.asean.org](http://www.asean.org)

#### Catalogue-in-Publication Data

The ASEAN Charter (in English and and ASEAN languages)  
Jakarta: ASEAN Secretariat, May 2012

341.3759

1. ASEAN – Organisation
2. ASEAN – Treaties – Charter

ISBN 978-979-3496-99-3

First published: February 2009  
2nd Edition: May 2012

Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding.

Copyright Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) 2012  
All rights reserved

**The ASEAN Charter  
in English and various ASEAN languages**

	Page
The ASEAN Charter	1
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs and Trade of Brunei Darussalam	41
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of the Kingdom of Cambodia	81
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Indonesia	119
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Lao People's Democratic Republic	157
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of Malaysia	199
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of the Union of Myanmar	239
The ASEAN Charter translated by the Department of Foreign Affairs of the Republic of the Philippines	293
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Singapore	333
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand	359
The ASEAN Charter translated by the Ministry of Foreign Affairs of the Socialist Republic of Viet Nam	391



# CHARTER OF THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN NATIONS

## PREAMBLE

**WE, THE PEOPLES** of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), as represented by the Heads of State or Government of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam:

**NOTING** with satisfaction the significant achievements and expansion of ASEAN since its establishment in Bangkok through the promulgation of The ASEAN Declaration;

**RECALLING** the decisions to establish an ASEAN Charter in the Vientiane Action Programme, the Kuala Lumpur Declaration on the Establishment of the ASEAN Charter and the Cebu Declaration on the Blueprint of the ASEAN Charter;

**MINDFUL** of the existence of mutual interests and interdependence among the peoples and Member States of ASEAN which are bound by geography, common objectives and shared destiny;

**INSPIRED** by and united under One Vision, One Identity and One Caring and Sharing Community;

**UNITED** by a common desire and collective will to live in a region of lasting peace, security and stability, sustained economic growth, shared prosperity and social progress, and to promote our vital interests, ideals and aspirations;

**RESPECTING** the fundamental importance of amity and cooperation, and the principles of sovereignty, equality, territorial integrity, non-interference, consensus and unity in diversity;

**ADHERING** to the principles of democracy, the rule of law and good governance, respect for and protection of human rights and fundamental freedoms;

**RESOLVED** to ensure sustainable development for the benefit of present and future generations and to place the well-being, livelihood and welfare of the peoples at the centre of the ASEAN community building process;

**CONVINCED** of the need to strengthen existing bonds of regional solidarity to realise an ASEAN Community that is politically cohesive, economically integrated and socially responsible in order to effectively respond to current and future challenges and opportunities;

**COMMITTED** to intensifying community building through enhanced regional cooperation and integration, in particular by establishing an ASEAN Community comprising the ASEAN Security Community, the ASEAN Economic Community and the ASEAN Socio-Cultural Community, as provided for in the Bali Declaration of ASEAN Concord II;

**HEREBY DECIDE** to establish, through this Charter, the legal and institutional framework for ASEAN,

**AND TO THIS END**, the Heads of State or Government of the Member States of ASEAN, assembled in Singapore on the historic occasion of the 40th anniversary of the founding of ASEAN, have agreed to this Charter.

## **CHAPTER I PURPOSES AND PRINCIPLES**

### **ARTICLE 1 PURPOSES**

The Purposes of ASEAN are:

1. To maintain and enhance peace, security and stability and further strengthen peace-oriented values in the region;
2. To enhance regional resilience by promoting greater political, security, economic and socio-cultural cooperation;
3. To preserve Southeast Asia as a Nuclear Weapon-Free Zone and free of all other weapons of mass destruction;
4. To ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with the world at large in a just, democratic and harmonious environment;

5. To create a single market and production base which is stable, prosperous, highly competitive and economically integrated with effective facilitation for trade and investment in which there is free flow of goods, services and investment; facilitated movement of business persons, professionals, talents and labour; and freer flow of capital;
6. To alleviate poverty and narrow the development gap within ASEAN through mutual assistance and cooperation;
7. To strengthen democracy, enhance good governance and the rule of law, and to promote and protect human rights and fundamental freedoms, with due regard to the rights and responsibilities of the Member States of ASEAN;
8. To respond effectively, in accordance with the principle of comprehensive security, to all forms of threats, transnational crimes and transboundary challenges;
9. To promote sustainable development so as to ensure the protection of the region's environment, the sustainability of its natural resources, the preservation of its cultural heritage and the high quality of life of its peoples;
10. To develop human resources through closer cooperation in education and life-long learning, and in science and technology, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN Community;
11. To enhance the well-being and livelihood of the peoples of ASEAN by providing them with equitable access to opportunities for human development, social welfare and justice;
12. To strengthen cooperation in building a safe, secure and drug-free environment for the peoples of ASEAN;
13. To promote a people-oriented ASEAN in which all sectors of society are encouraged to participate in, and benefit from, the process of ASEAN integration and community building;
14. To promote an ASEAN identity through the fostering of greater awareness of the diverse culture and heritage of the region; and



15. To maintain the centrality and proactive role of ASEAN as the primary driving force in its relations and cooperation with its external partners in a regional architecture that is open, transparent and inclusive.

## **ARTICLE 2 PRINCIPLES**

1. In pursuit of the Purposes stated in Article 1, ASEAN and its Member States reaffirm and adhere to the fundamental principles contained in the declarations, agreements, conventions, concords, treaties and other instruments of ASEAN.
2. ASEAN and its Member States shall act in accordance with the following Principles:
  - (a) respect for the independence, sovereignty, equality, territorial integrity and national identity of all ASEAN Member States;
  - (b) shared commitment and collective responsibility in enhancing regional peace, security and prosperity;
  - (c) renunciation of aggression and of the threat or use of force or other actions in any manner inconsistent with international law;
  - (d) reliance on peaceful settlement of disputes;
  - (e) non-interference in the internal affairs of ASEAN Member States;
  - (f) respect for the right of every Member State to lead its national existence free from external interference, subversion and coercion;
  - (g) enhanced consultations on matters seriously affecting the common interest of ASEAN;
  - (h) adherence to the rule of law, good governance, the principles of democracy and constitutional government;
  - (i) respect for fundamental freedoms, the promotion and protection of human rights, and the promotion of social justice;

- (j) upholding the United Nations Charter and international law, including international humanitarian law, subscribed to by ASEAN Member States;
- (k) abstention from participation in any policy or activity, including the use of its territory, pursued by any ASEAN Member State or non-ASEAN State or any non-State actor, which threatens the sovereignty, territorial integrity or political and economic stability of ASEAN Member States;
- (l) respect for the different cultures, languages and religions of the peoples of ASEAN, while emphasising their common values in the spirit of unity in diversity;
- (m) the centrality of ASEAN in external political, economic, social and cultural relations while remaining actively engaged, outward-looking, inclusive and non-discriminatory; and
- (n) adherence to multilateral trade rules and ASEAN's rules-based regimes for effective implementation of economic commitments and progressive reduction towards elimination of all barriers to regional economic integration, in a market-driven economy.

## **CHAPTER II LEGAL PERSONALITY**

### **ARTICLE 3 LEGAL PERSONALITY OF ASEAN**

ASEAN, as an inter-governmental organisation, is hereby conferred legal personality.

**CHAPTER III  
MEMBERSHIP**

**ARTICLE 4  
MEMBER STATES**

The Member States of ASEAN are Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam.

**ARTICLE 5  
RIGHTS AND OBLIGATIONS**

1. Member States shall have equal rights and obligations under this Charter.
2. Member States shall take all necessary measures, including the enactment of appropriate domestic legislation, to effectively implement the provisions of this Charter and to comply with all obligations of membership.
3. In the case of a serious breach of the Charter or non-compliance, the matter shall be referred to Article 20.

**ARTICLE 6  
ADMISSION OF NEW MEMBERS**

1. The procedure for application and admission to ASEAN shall be prescribed by the ASEAN Coordinating Council.
2. Admission shall be based on the following criteria:
  - (a) location in the recognised geographical region of Southeast Asia;
  - (b) recognition by all ASEAN Member States;
  - (c) agreement to be bound and to abide by the Charter; and
  - (d) ability and willingness to carry out the obligations of Membership.

3. Admission shall be decided by consensus by the ASEAN Summit, upon the recommendation of the ASEAN Coordinating Council.
4. An applicant State shall be admitted to ASEAN upon signing an Instrument of Accession to the Charter.

## **CHAPTER IV ORGANS**

### **ARTICLE 7 ASEAN SUMMIT**

1. The ASEAN Summit shall comprise the Heads of State or Government of the Member States.
2. The ASEAN Summit shall:
  - (a) be the supreme policy-making body of ASEAN;
  - (b) deliberate, provide policy guidance and take decisions on key issues pertaining to the realisation of the objectives of ASEAN, important matters of interest to Member States and all issues referred to it by the ASEAN Coordinating Council, the ASEAN Community Councils and ASEAN Sectoral Ministerial Bodies;
  - (c) instruct the relevant Ministers in each of the Councils concerned to hold ad hoc inter-Ministerial meetings, and address important issues concerning ASEAN that cut across the Community Councils. Rules of procedure for such meetings shall be adopted by the ASEAN Coordinating Council;
  - (d) address emergency situations affecting ASEAN by taking appropriate actions;
  - (e) decide on matters referred to it under Chapters VII and VIII;
  - (f) authorise the establishment and the dissolution of Sectoral Ministerial Bodies and other ASEAN institutions; and

- (g) appoint the Secretary-General of ASEAN, with the rank and status of Minister, who will serve with the confidence and at the pleasure of the Heads of State or Government upon the recommendation of the ASEAN Foreign Ministers Meeting.
3. ASEAN Summit Meetings shall be:
- (a) held twice annually, and be hosted by the Member State holding the ASEAN Chairmanship; and
  - (b) convened, whenever necessary, as special or ad hoc meetings to be chaired by the Member State holding the ASEAN Chairmanship, at venues to be agreed upon by ASEAN Member States.

## **ARTICLE 8**

### **ASEAN COORDINATING COUNCIL**

1. The ASEAN Coordinating Council shall comprise the ASEAN Foreign Ministers and meet at least twice a year.
2. The ASEAN Coordinating Council shall:
  - (a) prepare the meetings of the ASEAN Summit;
  - (b) coordinate the implementation of agreements and decisions of the ASEAN Summit;
  - (c) coordinate with the ASEAN Community Councils to enhance policy coherence, efficiency and cooperation among them;
  - (d) coordinate the reports of the ASEAN Community Councils to the ASEAN Summit;
  - (e) consider the annual report of the Secretary-General on the work of ASEAN;
  - (f) consider the report of the Secretary-General on the functions and operations of the ASEAN Secretariat and other relevant bodies;
  - (g) approve the appointment and termination of the Deputy Secretaries-General upon the recommendation of the Secretary-General; and

- (h) undertake other tasks provided for in this Charter or such other functions as may be assigned by the ASEAN Summit.
3. The ASEAN Coordinating Council shall be supported by the relevant senior officials.

## **ARTICLE 9**

### **ASEAN COMMUNITY COUNCILS**

1. The ASEAN Community Councils shall comprise the ASEAN Political-Security Community Council, ASEAN Economic Community Council, and ASEAN Socio-Cultural Community Council.
2. Each ASEAN Community Council shall have under its purview the relevant ASEAN Sectoral Ministerial Bodies.
3. Each Member State shall designate its national representation for each ASEAN Community Council meeting.
4. In order to realise the objectives of each of the three pillars of the ASEAN Community, each ASEAN Community Council shall:
- (a) ensure the implementation of the relevant decisions of the ASEAN Summit;
  - (b) coordinate the work of the different sectors under its purview, and on issues which cut across the other Community Councils; and
  - (c) submit reports and recommendations to the ASEAN Summit on matters under its purview.
5. Each ASEAN Community Council shall meet at least twice a year and shall be chaired by the appropriate Minister from the Member State holding the ASEAN Chairmanship.
6. Each ASEAN Community Council shall be supported by the relevant senior officials.

## **ARTICLE 10**

### **ASEAN SECTORAL MINISTERIAL BODIES**

1. ASEAN Sectoral Ministerial Bodies shall:

- (a) function in accordance with their respective established mandates;
  - (b) implement the agreements and decisions of the ASEAN Summit under their respective purview;
  - (c) strengthen cooperation in their respective fields in support of ASEAN integration and community building; and
  - (d) submit reports and recommendations to their respective Community Councils.
2. Each ASEAN Sectoral Ministerial Body may have under its purview the relevant senior officials and subsidiary bodies to undertake its functions as contained in Annex 1. The Annex may be updated by the Secretary-General of ASEAN upon the recommendation of the Committee of Permanent Representatives without recourse to the provision on Amendments under this Charter.

**ARTICLE 11**  
**SECRETARY-GENERAL OF ASEAN**  
**AND ASEAN SECRETARIAT**

1. The Secretary-General of ASEAN shall be appointed by the ASEAN Summit for a non-renewable term of office of five years, selected from among nationals of the ASEAN Member States based on alphabetical rotation, with due consideration to integrity, capability and professional experience, and gender equality.
2. The Secretary-General shall:
- (a) carry out the duties and responsibilities of this high office in accordance with the provisions of this Charter and relevant ASEAN instruments, protocols and established practices;
  - (b) facilitate and monitor progress in the implementation of ASEAN agreements and decisions, and submit an annual report on the work of ASEAN to the ASEAN Summit;
  - (c) participate in meetings of the ASEAN Summit, the ASEAN Community Councils, the ASEAN Coordinating Council, and ASEAN Sectoral Ministerial Bodies and other relevant ASEAN meetings;

- (d) present the views of ASEAN and participate in meetings with external parties in accordance with approved policy guidelines and mandate given to the Secretary-General; and
  - (e) recommend the appointment and termination of the Deputy Secretaries-General to the ASEAN Coordinating Council for approval.
3. The Secretary-General shall also be the Chief Administrative Officer of ASEAN.
  4. The Secretary-General shall be assisted by four Deputy Secretaries-General with the rank and status of Deputy Ministers. The Deputy Secretaries-General shall be accountable to the Secretary-General in carrying out their functions.
  5. The four Deputy Secretaries-General shall be of different nationalities from the Secretary-General and shall come from four different ASEAN Member States.
  6. The four Deputy Secretaries-General shall comprise:
    - (a) two Deputy Secretaries-General who will serve a non-renewable term of three years, selected from among nationals of the ASEAN Member States based on alphabetical rotation, with due consideration to integrity, qualifications, competence, experience and gender equality; and
    - (b) two Deputy Secretaries-General who will serve a term of three years, which may be renewed for another three years. These two Deputy Secretaries-General shall be openly recruited based on merit.
  7. The ASEAN Secretariat shall comprise the Secretary-General and such staff as may be required.
  8. The Secretary-General and the staff shall:
    - (a) uphold the highest standards of integrity, efficiency, and competence in the performance of their duties;
    - (b) not seek or receive instructions from any government or external party outside of ASEAN; and
    - (c) refrain from any action which might reflect on their position as ASEAN Secretariat officials responsible only to ASEAN.



9. Each ASEAN Member State undertakes to respect the exclusively ASEAN character of the responsibilities of the Secretary-General and the staff, and not to seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

**ARTICLE 12**  
**COMMITTEE OF PERMANENT REPRESENTATIVES**  
**TO ASEAN**

1. Each ASEAN Member State shall appoint a Permanent Representative to ASEAN with the rank of Ambassador based in Jakarta.
2. The Permanent Representatives collectively constitute a Committee of Permanent Representatives, which shall:
  - (a) support the work of the ASEAN Community Councils and ASEAN Sectoral Ministerial Bodies;
  - (b) coordinate with ASEAN National Secretariats and other ASEAN Sectoral Ministerial Bodies;
  - (c) liaise with the Secretary-General of ASEAN and the ASEAN Secretariat on all subjects relevant to its work;
  - (d) facilitate ASEAN cooperation with external partners; and
  - (e) perform such other functions as may be determined by the ASEAN Coordinating Council.

**ARTICLE 13**  
**ASEAN NATIONAL SECRETARIATS**

Each ASEAN Member State shall establish an ASEAN National Secretariat which shall:

- (a) serve as the national focal point;
- (b) be the repository of information on all ASEAN matters at the national level;
- (c) coordinate the implementation of ASEAN decisions at the national level;

- (d) coordinate and support the national preparations of ASEAN meetings;
- (e) promote ASEAN identity and awareness at the national level; and
- (f) contribute to ASEAN community building.

**ARTICLE 14**  
**ASEAN HUMAN RIGHTS BODY**

1. In conformity with the purposes and principles of the ASEAN Charter relating to the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms, ASEAN shall establish an ASEAN human rights body.
2. This ASEAN human rights body shall operate in accordance with the terms of reference to be determined by the ASEAN Foreign Ministers Meeting.

**ARTICLE 15**  
**ASEAN FOUNDATION**

1. The ASEAN Foundation shall support the Secretary-General of ASEAN and collaborate with the relevant ASEAN bodies to support ASEAN community building by promoting greater awareness of the ASEAN identity, people-to-people interaction, and close collaboration among the business sector, civil society, academia and other stakeholders in ASEAN.
2. The ASEAN Foundation shall be accountable to the Secretary-General of ASEAN, who shall submit its report to the ASEAN Summit through the ASEAN Coordinating Council.

**CHAPTER V**  
**ENTITIES ASSOCIATED WITH ASEAN**

**ARTICLE 16**  
**ENTITIES ASSOCIATED WITH ASEAN**

1. ASEAN may engage with entities which support the ASEAN Charter, in particular its purposes and principles. These associated entities are listed in Annex 2.
2. Rules of procedure and criteria for engagement shall be prescribed by the Committee of Permanent Representatives upon the recommendation of the Secretary-General of ASEAN.
3. Annex 2 may be updated by the Secretary-General of ASEAN upon the recommendation of the Committee of Permanent Representatives without recourse to the provision on Amendments under this Charter.

**CHAPTER VI**  
**IMMUNITIES AND PRIVILEGES**

**ARTICLE 17**  
**IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF ASEAN**

1. ASEAN shall enjoy in the territories of the Member States such immunities and privileges as are necessary for the fulfilment of its purposes.
2. The immunities and privileges shall be laid down in separate agreements between ASEAN and the host Member State.

**ARTICLE 18**  
**IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF THE SECRETARY-GENERAL OF ASEAN AND  
STAFF OF THE ASEAN SECRETARIAT**

1. The Secretary-General of ASEAN and staff of the ASEAN Secretariat participating in official ASEAN activities or representing ASEAN in the Member States shall enjoy such immunities and privileges as are necessary for the independent exercise of their functions.

2. The immunities and privileges under this Article shall be laid down in a separate ASEAN agreement.

**ARTICLE 19**  
**IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF THE PERMANENT REPRESENTATIVES AND**  
**OFFICIALS ON ASEAN DUTIES**

1. The Permanent Representatives of the Member States to ASEAN and officials of the Member States participating in official ASEAN activities or representing ASEAN in the Member States shall enjoy such immunities and privileges as are necessary for the exercise of their functions.
2. The immunities and privileges of the Permanent Representatives and officials on ASEAN duties shall be governed by the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations or in accordance with the national law of the ASEAN Member State concerned.

**CHAPTER VII**  
**DECISION-MAKING**

**ARTICLE 20**  
**CONSULTATION AND CONSENSUS**

1. As a basic principle, decision-making in ASEAN shall be based on consultation and consensus.
2. Where consensus cannot be achieved, the ASEAN Summit may decide how a specific decision can be made.
3. Nothing in paragraphs 1 and 2 of this Article shall affect the modes of decision-making as contained in the relevant ASEAN legal instruments.
4. In the case of a serious breach of the Charter or non-compliance, the matter shall be referred to the ASEAN Summit for decision.

**ARTICLE 21**  
**IMPLEMENTATION AND PROCEDURE**

1. Each ASEAN Community Council shall prescribe its own rules of procedure.
2. In the implementation of economic commitments, a formula for flexible participation, including the ASEAN Minus X formula, may be applied where there is a consensus to do so.

**CHAPTER VIII**  
**SETTLEMENT OF DISPUTES**

**ARTICLE 22**  
**GENERAL PRINCIPLES**

1. Member States shall endeavour to resolve peacefully all disputes in a timely manner through dialogue, consultation and negotiation.
2. ASEAN shall maintain and establish dispute settlement mechanisms in all fields of ASEAN cooperation.

**ARTICLE 23**  
**GOOD OFFICES, CONCILIATION AND MEDIATION**

1. Member States which are parties to a dispute may at any time agree to resort to good offices, conciliation or mediation in order to resolve the dispute within an agreed time limit.
2. Parties to the dispute may request the Chairman of ASEAN or the Secretary-General of ASEAN, acting in an ex-officio capacity, to provide good offices, conciliation or mediation.

**ARTICLE 24**  
**DISPUTE SETTLEMENT MECHANISMS IN SPECIFIC INSTRUMENTS**

1. Disputes relating to specific ASEAN instruments shall be settled through the mechanisms and procedures provided for in such instruments.
2. Disputes which do not concern the interpretation or application of any ASEAN instrument shall be resolved peacefully in accordance with the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia and its rules of procedure.
3. Where not otherwise specifically provided, disputes which concern the interpretation or application of ASEAN economic agreements shall be settled in accordance with the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism.

**ARTICLE 25**  
**ESTABLISHMENT OF DISPUTE SETTLEMENT MECHANISMS**

Where not otherwise specifically provided, appropriate dispute settlement mechanisms, including arbitration, shall be established for disputes which concern the interpretation or application of this Charter and other ASEAN instruments.

**ARTICLE 26**  
**UNRESOLVED DISPUTES**

When a dispute remains unresolved, after the application of the preceding provisions of this Chapter, this dispute shall be referred to the ASEAN Summit, for its decision.

**ARTICLE 27**  
**COMPLIANCE**

1. The Secretary-General of ASEAN, assisted by the ASEAN Secretariat or any other designated ASEAN body, shall monitor the compliance with the findings, recommendations or decisions resulting from an ASEAN dispute settlement mechanism, and submit a report to the ASEAN Summit.

2. Any Member State affected by non-compliance with the findings, recommendations or decisions resulting from an ASEAN dispute settlement mechanism, may refer the matter to the ASEAN Summit for a decision.

**ARTICLE 28**  
**UNITED NATIONS CHARTER PROVISIONS AND**  
**OTHER RELEVANT INTERNATIONAL PROCEDURES**

Unless otherwise provided for in this Charter, Member States have the right of recourse to the modes of peaceful settlement contained in Article 33(1) of the Charter of the United Nations or any other international legal instruments to which the disputing Member States are parties.

**CHAPTER IX**  
**BUDGET AND FINANCE**

**ARTICLE 29**  
**GENERAL PRINCIPLES**

1. ASEAN shall establish financial rules and procedures in accordance with international standards.
2. ASEAN shall observe sound financial management policies and practices and budgetary discipline.
3. Financial accounts shall be subject to internal and external audits.

**ARTICLE 30**  
**OPERATIONAL BUDGET AND FINANCES**  
**OF THE ASEAN SECRETARIAT**

1. The ASEAN Secretariat shall be provided with the necessary financial resources to perform its functions effectively.
2. The operational budget of the ASEAN Secretariat shall be met by ASEAN Member States through equal annual contributions which shall be remitted in a timely manner.

3. The Secretary-General shall prepare the annual operational budget of the ASEAN Secretariat for approval by the ASEAN Coordinating Council upon the recommendation of the Committee of Permanent Representatives.
4. The ASEAN Secretariat shall operate in accordance with the financial rules and procedures determined by the ASEAN Coordinating Council upon the recommendation of the Committee of Permanent Representatives.

**CHAPTER X  
ADMINISTRATION AND PROCEDURE**

**ARTICLE 31  
CHAIRMAN OF ASEAN**

1. The Chairmanship of ASEAN shall rotate annually, based on the alphabetical order of the English names of Member States.
2. ASEAN shall have, in a calendar year, a single Chairmanship by which the Member State assuming the Chairmanship shall chair:
  - (a) the ASEAN Summit and related summits;
  - (b) the ASEAN Coordinating Council;
  - (c) the three ASEAN Community Councils;
  - (d) where appropriate, the relevant ASEAN Sectoral Ministerial Bodies and senior officials; and
  - (e) the Committee of Permanent Representatives.

**ARTICLE 32  
ROLE OF THE CHAIRMAN OF ASEAN**

The Member State holding the Chairmanship of ASEAN shall:



- (a) actively promote and enhance the interests and well-being of ASEAN, including efforts to build an ASEAN Community through policy initiatives, coordination, consensus and cooperation;
- (b) ensure the centrality of ASEAN;
- (c) ensure an effective and timely response to urgent issues or crisis situations affecting ASEAN, including providing its good offices and such other arrangements to immediately address these concerns;
- (d) represent ASEAN in strengthening and promoting closer relations with external partners; and
- (e) carry out such other tasks and functions as may be mandated.

**ARTICLE 33**  
**DIPLOMATIC PROTOCOL AND PRACTICES**

ASEAN and its Member States shall adhere to existing diplomatic protocol and practices in the conduct of all activities relating to ASEAN. Any changes shall be approved by the ASEAN Coordinating Council upon the recommendation of the Committee of Permanent Representatives.

**ARTICLE 34**  
**WORKING LANGUAGE OF ASEAN**

The working language of ASEAN shall be English.

**CHAPTER XI**  
**IDENTITY AND SYMBOLS**

**ARTICLE 35**  
**ASEAN IDENTITY**

ASEAN shall promote its common ASEAN identity and a sense of belonging among its peoples in order to achieve its shared destiny, goals and values.

**ARTICLE 36**  
**ASEAN MOTTO**

The ASEAN motto shall be: “One Vision, One Identity, One Community”

**ARTICLE 37**  
**ASEAN FLAG**

The ASEAN flag shall be as shown in Annex 3.

**ARTICLE 38**  
**ASEAN EMBLEM**

The ASEAN emblem shall be as shown in Annex 4.

**ARTICLE 39**  
**ASEAN DAY**

The eighth of August shall be observed as ASEAN Day.

**ARTICLE 40**  
**ASEAN ANTHEM**

ASEAN shall have an anthem.

**CHAPTER XII**  
**EXTERNAL RELATIONS**

**ARTICLE 41**  
**CONDUCT OF EXTERNAL RELATIONS**

1. ASEAN shall develop friendly relations and mutually beneficial dialogue, cooperation and partnerships with countries and sub-regional, regional and international organisations and institutions.

2. The external relations of ASEAN shall adhere to the purposes and principles set forth in this Charter.
3. ASEAN shall be the primary driving force in regional arrangements that it initiates and maintain its centrality in regional cooperation and community building.
4. In the conduct of external relations of ASEAN, Member States shall, on the basis of unity and solidarity, coordinate and endeavour to develop common positions and pursue joint actions.
5. The strategic policy directions of ASEAN's external relations shall be set by the ASEAN Summit upon the recommendation of the ASEAN Foreign Ministers Meeting.
6. The ASEAN Foreign Ministers Meeting shall ensure consistency and coherence in the conduct of ASEAN's external relations.
7. ASEAN may conclude agreements with countries or sub-regional, regional and international organisations and institutions. The procedures for concluding such agreements shall be prescribed by the ASEAN Coordinating Council in consultation with the ASEAN Community Councils.

#### **ARTICLE 42**

#### **DIALOGUE COORDINATOR**

1. Member States, acting as Country Coordinators, shall take turns to take overall responsibility in coordinating and promoting the interests of ASEAN in its relations with the relevant Dialogue Partners, regional and international organisations and institutions.
2. In relations with the external partners, the Country Coordinators shall, inter alia:
  - (a) represent ASEAN and enhance relations on the basis of mutual respect and equality, in conformity with ASEAN's principles;
  - (b) co-chair relevant meetings between ASEAN and external partners; and
  - (c) be supported by the relevant ASEAN Committees in Third Countries and International Organisations.

**ARTICLE 43**  
**ASEAN COMMITTEES IN THIRD COUNTRIES**  
**AND INTERNATIONAL ORGANISATIONS**

1. ASEAN Committees in Third Countries may be established in non-ASEAN countries comprising heads of diplomatic missions of ASEAN Member States. Similar Committees may be established relating to international organisations. Such Committees shall promote ASEAN's interests and identity in the host countries and international organisations.
2. The ASEAN Foreign Ministers Meeting shall determine the rules of procedure of such Committees.

**ARTICLE 44**  
**STATUS OF EXTERNAL PARTIES**

1. In conducting ASEAN's external relations, the ASEAN Foreign Ministers Meeting may confer on an external party the formal status of Dialogue Partner, Sectoral Dialogue Partner, Development Partner, Special Observer, Guest, or other status that may be established henceforth.
2. External parties may be invited to ASEAN meetings or cooperative activities without being conferred any formal status, in accordance with the rules of procedure.

**ARTICLE 45**  
**RELATIONS WITH THE UNITED NATIONS SYSTEM AND**  
**OTHER INTERNATIONAL ORGANISATIONS AND INSTITUTIONS**

1. ASEAN may seek an appropriate status with the United Nations system as well as with other sub-regional, regional, international organisations and institutions.
2. The ASEAN Coordinating Council shall decide on the participation of ASEAN in other sub-regional, regional, international organisations and institutions.

**ARTICLE 46**  
**ACCREDITATION OF NON-ASEAN MEMBER STATES TO ASEAN**

Non-ASEAN Member States and relevant inter-governmental organisations may appoint and accredit Ambassadors to ASEAN. The ASEAN Foreign Ministers Meeting shall decide on such accreditation.

**CHAPTER XIII**  
**GENERAL AND FINAL PROVISIONS**

**ARTICLE 47**  
**SIGNATURE, RATIFICATION, DEPOSITORY AND ENTRY INTO FORCE**

1. This Charter shall be signed by all ASEAN Member States.
2. This Charter shall be subject to ratification by all ASEAN Member States in accordance with their respective internal procedures.
3. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly notify all Member States of each deposit.
4. This Charter shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the tenth instrument of ratification with the Secretary-General of ASEAN.

**ARTICLE 48**  
**AMENDMENTS**

1. Any Member State may propose amendments to the Charter.
2. Proposed amendments to the Charter shall be submitted by the ASEAN Coordinating Council by consensus to the ASEAN Summit for its decision.
3. Amendments to the Charter agreed to by consensus by the ASEAN Summit shall be ratified by all Member States in accordance with Article 47.
4. An amendment shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the last instrument of ratification with the Secretary-General of ASEAN.

**ARTICLE 49**  
**TERMS OF REFERENCE AND RULES OF PROCEDURE**

Unless otherwise provided for in this Charter, the ASEAN Coordinating Council shall determine the terms of reference and rules of procedure and shall ensure their consistency.

**ARTICLE 50**  
**REVIEW**

This Charter may be reviewed five years after its entry into force or as otherwise determined by the ASEAN Summit.

**ARTICLE 51**  
**INTERPRETATION OF THE CHARTER**

1. Upon the request of any Member State, the interpretation of the Charter shall be undertaken by the ASEAN Secretariat in accordance with the rules of procedure determined by the ASEAN Coordinating Council.
2. Any dispute arising from the interpretation of the Charter shall be settled in accordance with the relevant provisions in Chapter VIII.
3. Headings and titles used throughout the Charter shall only be for the purpose of reference.

**ARTICLE 52**  
**LEGAL CONTINUITY**

1. All treaties, conventions, agreements, concords, declarations, protocols and other ASEAN instruments which have been in effect before the entry into force of this Charter shall continue to be valid.
2. In case of inconsistency between the rights and obligations of ASEAN Member States under such instruments and this Charter, the Charter shall prevail.

**ARTICLE 53**  
**ORIGINAL TEXT**

The signed original text of this Charter in English shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN, who shall provide a certified copy to each Member State.

**ARTICLE 54**  
**REGISTRATION OF THE ASEAN CHARTER**

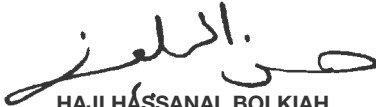
This Charter shall be registered by the Secretary-General of ASEAN with the Secretariat of the United Nations, pursuant to Article 102, paragraph 1 of the Charter of the United Nations.

**ARTICLE 55**  
**ASEAN ASSETS**

The assets and funds of the Organisation shall be vested in the name of ASEAN.

Done in Singapore on the Twentieth Day of November in the Year Two Thousand and Seven, in a single original in the English language.

For Brunei Darussalam:



**HAJI HASSANAL BOLKIAH**  
Sultan of Brunei Darussalam

For the Kingdom of Cambodia:



**SAMDECH HUN SEN**  
Prime Minister

For the Republic of Indonesia:



**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**

President

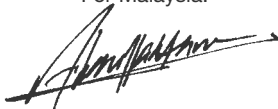
For the Lao People's Democratic Republic:



**BOUASONE BOUPHAVANH**

Prime Minister

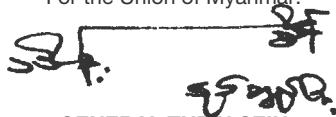
For Malaysia:



**DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**

Prime Minister

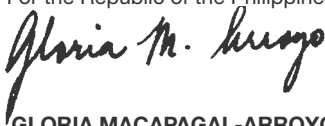
For the Union of Myanmar:



**GENERAL THEIN SEIN**

Prime Minister

For the Republic of the Philippines:

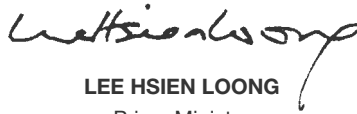


**GLORIA MACAPAGAL-ARROYO**

President



For the Republic of Singapore:



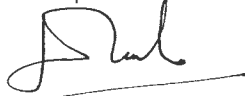
**LEE HSIEN LOONG**  
Prime Minister

For the Kingdom of Thailand:



**GENERAL SURAYUD CHULANONT (RET.)**  
Prime Minister

For the Socialist Republic of Viet Nam:



**NGUYEN TAN DUNG**  
Prime Minister

## ANNEX 1

### ASEAN SECTORAL MINISTERIAL BODIES

#### I. ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY

1. ASEAN Foreign Ministers Meeting (AMM)
  - ASEAN Senior Officials Meeting (ASEAN SOM)
  - ASEAN Standing Committee (ASC)
  - Senior Officials Meeting on Development Planning (SOMDP)
2. Commission on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ Commission)
  - Executive Committee of the SEANWFZ Commission
3. ASEAN Defence Ministers Meeting (ADMM)
  - ASEAN Defence Senior Officials Meeting (ADSOM)
4. ASEAN Law Ministers Meeting (ALAWMM)
  - ASEAN Senior Law Officials Meeting (ASLOM)
5. ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime (AMMTC)
  - Senior Officials Meeting on Transnational Crime (SOMTC)
  - ASEAN Senior Officials on Drugs Matters (ASOD)
  - Directors-General of Immigration Departments and Heads of Consular Affairs Divisions of Ministries of Foreign Affairs Meeting (DGICM)
6. ASEAN Regional Forum (ARF)
  - ASEAN Regional Forum Senior Officials Meeting (ARF SOM)

#### II. ASEAN ECONOMIC COMMUNITY

1. ASEAN Economic Ministers Meeting (AEM)
  - High Level Task Force on ASEAN Economic Integration (HLTF-EI)
  - Senior Economic Officials Meeting (SEOM)
2. ASEAN Free Trade Area (AFTA) Council

3. ASEAN Investment Area (AIA) Council
4. ASEAN Finance Ministers Meeting (AFMM)
  - ASEAN Finance and Central Bank Deputies Meeting (AFDM)
  - ASEAN Directors-General of Customs Meeting (Customs DG)
5. ASEAN Ministers Meeting on Agriculture and Forestry (AMAF)
  - Senior Officials Meeting of the ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (SOM-AMAF)
  - ASEAN Senior Officials on Forestry (ASOF)
6. ASEAN Ministers on Energy Meeting (AMEM)
  - Senior Officials Meeting on Energy (SOME)
7. ASEAN Ministerial Meeting on Minerals (AMMin)
  - ASEAN Senior Officials Meeting on Minerals (ASOMM)
8. ASEAN Ministerial Meeting on Science and Technology (AMMST)
  - Committee on Science and Technology (COST)
9. ASEAN Telecommunications and Information Technology Ministers Meeting (TELMIN)
  - Telecommunications and Information Technology Senior Officials Meeting (TELSOM)
  - ASEAN Telecommunication Regulators' Council (ATRC)
10. ASEAN Transport Ministers Meeting (ATM)
  - Senior Transport Officials Meeting (STOM)
11. Meeting of the ASEAN Tourism Ministers (M-ATM)
  - Meeting of the ASEAN National Tourism Organisations (ASEAN NTOs)
12. ASEAN Mekong Basin Development Cooperation (AMBDC)
  - ASEAN Mekong Basin Development Cooperation Steering Committee (AMBDC SC)
  - High Level Finance Committee (HLFC)
13. ASEAN Centre for Energy
14. ASEAN-Japan Centre in Tokyo

### **III. ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY**

1. ASEAN Ministers Responsible for Information (AMRI)
  - Senior Officials Meeting Responsible for Information (SOMRI)
2. ASEAN Ministers Responsible for Culture and Arts (AMCA)
  - Senior Officials Meeting for Culture and Arts (SOMCA)
3. ASEAN Education Ministers Meeting (ASED)
  - Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED)
4. ASEAN Ministerial Meeting on Disaster Management (AMMDM)
  - ASEAN Committee on Disaster Management (ACDM)
5. ASEAN Ministerial Meeting on the Environment (AMME)
  - ASEAN Senior Officials on the Environment (ASOEN)
6. Conference of the Parties to the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution (COP)
  - Committee (COM) under the COP to the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution
7. ASEAN Health Ministers Meeting (AHMM)
  - Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD)
8. ASEAN Labour Ministers Meeting (ALMM)
  - Senior Labour Officials Meeting (SLOM)
  - ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers
9. ASEAN Ministers on Rural Development and Poverty Eradication (AMRDPE)
  - Senior Officials Meeting on Rural Development and Poverty Eradication (SOMRDPE)
10. ASEAN Ministerial Meeting on Social Welfare and Development (AMMSWD)
  - Senior Officials Meeting on Social Welfare and Development (SOMSWD)
11. ASEAN Ministerial Meeting on Youth (AMMY)
  - Senior Officials Meeting on Youth (SOMY)

12. ASEAN Conference on Civil Service Matters (ACCSM)
13. ASEAN Centre for Biodiversity (ACB)
14. ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on disaster management (AHA Centre)
15. ASEAN Earthquakes Information Centre
16. ASEAN Specialised Meteorological Centre (ASMC)
17. ASEAN University Network (AUN)

## ANNEX 2

### ENTITIES ASSOCIATED WITH ASEAN

#### I. PARLIAMENTARIANS

ASEAN Inter-Parliamentary Assembly (AIPA)

#### II. BUSINESS ORGANISATIONS

ASEAN Airlines Meeting

ASEAN Alliance of Health Supplement Association (AAHSA)

ASEAN Automotive Federation (AAF)

ASEAN Bankers Association (ABA)

ASEAN Business Advisory Council (ASEAN-BAC)

ASEAN Business Forum (ABF)

ASEAN Chamber of Commerce and Industry (ASEAN-CCI)

ASEAN Chemical Industries Council

ASEAN Federation of Textiles Industries (AFTEX)

ASEAN Furniture Industries Council (AFIC)

ASEAN Insurance Council (AIC)

ASEAN Intellectual Property Association (ASEAN IPA)

ASEAN International Airports Association (AAA)

ASEAN Iron & Steel Industry Federation

ASEAN Pharmaceutical Club

ASEAN Tourism Association (ASEANTA)

Federation of ASEAN Economic Associations (FAEA)

Federation of ASEAN Shippers' Council

US-ASEAN Business Council

#### III. THINK TANKS AND ACADEMIC INSTITUTIONS

ASEAN-ISIS Network

#### **IV. ACCREDITED CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS**

ASEAN Academics of Science, Engineering and Technology (ASEAN CASE)  
ASEAN Academy of Engineering and Technology (AAET)  
ASEAN Association for Clinical Laboratory Sciences (AACLS)  
ASEAN Association for Planning and Housing (AAPH)  
ASEAN Association of Radiologists (AAR)  
ASEAN Chess Confederation (ACC)  
ASEAN Confederation of Employers (ACE)  
ASEAN Confederation of Women's Organisation (ACWO)  
ASEAN Constructors Federation (ACF)  
ASEAN Cosmetics Association (ACA)  
ASEAN Council for Japan Alumni (ASCOJA)  
ASEAN Council of Teachers (ACT)  
ASEAN Federation for Psychiatric and Mental Health (AFPMH)  
ASEAN Federation of Accountants (AFA)  
ASEAN Federation of Electrical Engineering Contractors (AFEEC)  
ASEAN Federation of Engineering Organization (AFEO)  
ASEAN Federation of Flying Clubs (AFFC)  
ASEAN Federation of Forwarders Associations (AFFA)  
ASEAN Federation of Heart Foundation (AFHF)  
ASEAN Federation of Land Surveying and Geomatics (ASEAN FLAG)  
ASEAN Federation of Mining Association (AFMA)  
ASEAN Fisheries Federation (AFF)  
ASEAN Football Federation (AFF)  
ASEAN Forest Products Industry Club (AFPIC)  
ASEAN Forestry Students Association (AFSA)  
ASEAN Handicraft Promotion and Development Association (AHPADA)  
ASEAN Kite Council (AKC)  
ASEAN Law Association (ALA)  
ASEAN Law Students Association (ALSA)  
ASEAN Music Industry Association (AMIA)  
ASEAN Neurosurgical Society (ANS)  
ASEAN NGO Coalition on Ageing  
ASEAN Non-Governmental Organizations for the Prevention of Drugs and Substance Abuse  
ASEAN Oleochemical Manufacturers Group (AOMG)  
ASEAN Orthopaedic Association (AOA)  
ASEAN Paediatric Federation (APF)  
ASEAN Para Sports Federation (APSF)

ASEAN Ports Association (APA)  
ASEAN Thalassaemia Society (ATS)  
ASEAN Valuers Association (AVA)  
ASEAN Vegetable Oils Club (AVOC)  
Asian Partnership for Development of Human Resources in Rural Asia (AsiaDHRRA)  
Committee for ASEAN Youth Cooperation (CAYC)  
Federation of ASEAN Consulting Engineers (FACE)  
Federation of ASEAN Public Relations Organizations (FAPRO)  
Federation of ASEAN Shipowners' Associations (FASA)  
Medical Association of Southeast Asian Nations Committee (MASEAN)  
Rheumatism Association of ASEAN (RAA)  
Southeast Asia Regional Institute for Community and Education (SEARICE)  
Southeast Asian Studies Regional Exchange Program (SEASREP) Foundation  
Veterans Confederation of ASEAN Countries (VECONAC)

## **V. OTHER STAKEHOLDERS IN ASEAN**

ASEANAPOL  
Federation of Institutes of Food Science and Technology in ASEAN (FIFSTA)  
Southeast Asian Fisheries Development Centre (SEAFDEC)  
Working Group for an ASEAN Human Rights Mechanism



## ANNEX 3

### ASEAN FLAG



The ASEAN Flag represents a stable, peaceful, united and dynamic ASEAN. The colours of the Flag –blue, red, white and yellow– represent the main colours of the flags of all the ASEAN Member States.

The blue represents peace and stability. Red depicts courage and dynamism. White shows purity and yellow symbolises prosperity.

The stalks of padi represent the dream of ASEAN's Founding Fathers for an ASEAN comprising all the countries in Southeast Asia bound together in friendship and solidarity. The circle represents the unity of ASEAN.

The specification of Pantone Colour adopted for the colours of the ASEAN Flag are:

Blue : Pantone 19-4053 TC  
Red : Pantone 18-1655 TC  
White : Pantone 11-4202 TC  
Yellow : Pantone 13-0758 TC

For the printed version, the specifications of colours (except white) will follow those for the colours of the ASEAN Emblem, i.e.:

Blue : Pantone 286 or Process Colour 100C 60M 0Y 6K  
Red : Pantone Red 032 or Process Colour 0C 91M 87Y 0K  
Yellow : Pantone Process Yellow or Process Colour 0C 0M 100Y 0K

The ratio of the width to the length of the Flag is two to three, and the size specifications for the following Flags are:

Table Flag : 10 cm x 15 cm

Room Flag : 100 cm x 150 cm

Car Flag : 10 cm x 30 cm

Field Flag : 200 cm x 300 cm

## ANNEX 4

### ASEAN EMBLEM



The ASEAN Emblem represents a stable, peaceful, united and dynamic ASEAN. The colours of the Emblem –blue, red, white and yellow– represent the main colours of the crests of all the ASEAN Member States.

The blue represents peace and stability. Red depicts courage and dynamism. White shows purity and yellow symbolises prosperity.

The stalks of padi represent the dream of ASEAN's Founding Fathers for an ASEAN comprising all the countries in Southeast Asia bound together in friendship and solidarity. The circle represents the unity of ASEAN.

The specification of Pantone Colour adopted for the colours of the ASEAN Emblem are:

Blue : Pantone 286  
Red : Pantone Red 032  
Yellow : Pantone Process Yellow

For four-colour printing process, the specifications of colours will be:

Blue : 100C 60 M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)  
Red : 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)  
Yellow : 0C 0M 100Y 0K

Specifications in brackets are to be used when an arbitrary measurement of process colours is not possible.

In Pantone Process Colour Simulator, the specifications equal to:

Blue : Pantone 204-1

Red : Pantone 60-1

Yellow : Pantone 1-3

The font used for the word “ASEAN” in the Emblem is lower-case Helvetica in bold.



This translation is provided by  
the Ministry of Foreign Affairs and Trade of Brunei Darussalam

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



## PIAGAM PERSATUAN NEGARA-NEGARA ASIA TENGGARA

### MUKADIMAH

**KAMI, RAKYAT** Negara Anggota Persatuan Negara-Negara Asia Tenggara (ASEAN), yang diwakili oleh Ketua-Ketua Negara atau Kerajaan Negara Brunei Darussalam, Kerajaan Kemboja, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Kesatuan Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand dan Republik Sosialis Viet Nam:

**MENGAMBIL MAKLUM** dengan berpuas hati tentang pencapaian dan perkembangan penting ASEAN sejak penubuhannya di Bangkok melalui pemsyiharan Perisytiharan ASEAN;

**MENGINGAT KEMBALI** keputusan untuk mewujudkan Piagam ASEAN dalam Program Bertindak Vientiane, Perisytiharan Kuala Lumpur mengenai Pewujudan Piagam ASEAN dan Perisytiharan Cebu mengenai Rangka Tindakan Piagam ASEAN;

**SEDAR** akan wujudnya kepentingan bersama dan kesalingbergantungan antara rakyat dan Negara Anggota ASEAN yang terikat dengan geografi, matlamat bersama dan hala tuju yang sama;

**DIILHAMKAN** oleh dan bersatu di bawah Satu Wawasan, Satu Identiti dan Satu Komuniti Penayang dan Prihatin;

**BERSATU** dengan hasrat yang sama dan kehendak bersama untuk hidup di sebuah rantau yang aman, selamat dan stabil yang berkekalan serta mempunyai pertumbuhan ekonomi yang berterusan, kemakmuran bersama dan kemajuan sosial, dan untuk menggalakkan kepentingan, cita-cita dan aspirasi utama kita;

**MENGHORMATI** kepentingan asasi bagi persahabatan dan kerjasama, dan prinsip kedaulatan, kesamarataan, keutuhan wilayah, tidak campur tangan, konsensus dan kesepakatan dalam kepelbagaian;

**MEMATUHI** prinsip demokrasi, kedaulatan undang-undang dan pemerintahan yang baik, menghormati dan melindungi hak asasi manusia dan kebebasan asasi;



**BERAZAM** untuk memastikan pembangunan yang berterusan bagi manfaat generasi masakini dan masa hadapan dan untuk mengutamakan kesejahteraan, kehidupan dan kebajikan rakyat dalam proses pembangunan komuniti ASEAN;

**YAKIN** mengenai keperluan untuk memperkukuh ikatan perpaduan serantau yang sedia ada bagi merealisasikan suatu Komuniti ASEAN yang padu dari segi politik, berintegrasi dari segi ekonomi dan bertanggungjawab dari segi sosial supaya dapat bertindak balas dengan berkesan terhadap cabaran dan peluang semasa dan masa hadapan;

**KOMITED** untuk memperhebat pembangunan komuniti melalui kerjasama dan integrasi serantau yang dipertingkat, khususnya melalui penubuhan Komuniti ASEAN yang terdiri daripada Komuniti Keselamatan ASEAN, Komuniti Ekonomi ASEAN dan Komuniti Sosio-Budaya ASEAN, sebagaimana yang diperuntukkan dalam Perisytiharan Persetujuan ASEAN II di Bali;

**DENGAN INI MEMBUAT KEPUTUSAN** untuk mengadakan, melalui Piagam ini, rangka undang-undang dan institusi bagi ASEAN,

**DAN BAGI MENCAPAI MATLAMAT INI**, Ketua-Ketua Negara atau Kerajaan Negara-Negara Anggota ASEAN, yang berhimpun di Singapura pada hari yang bersejarah sempena ulang tahun ke-40 penubuhan ASEAN, telah bersetuju dengan Piagam ini.

## **PENGGAL I TUJUAN DAN PRINSIP**

### **PERKARA 1 TUJUAN**

Tujuan-Tujuan ASEAN adalah:

1. Untuk mengekalkan dan meningkatkan keamanan, keselamatan dan kestabilan dan seterusnya memperkukuh nilai yang berorientasikan keamanan di rantau ini;
2. Untuk meningkatkan ketahanan serantau dengan menggalakkan kerjasama politik, keselamatan, ekonomi dan sosio-budaya yang lebih erat;
3. Untuk mengekalkan Asia Tenggara sebagai Zon Bebas Senjata Nuklear dan bebas dari segala senjata pemusnah besar-besaran yang lain;

4. Untuk memastikan bahawa rakyat dan Negara-Negara Anggota ASEAN hidup dengan aman di kalangan rakyat seluruh dunia dalam persekitaran yang adil, demokratik dan penuh harmoni;
5. Untuk mewujudkan suatu pasaran dan pusat operasi pengeluaran tunggal yang stabil, makmur, berdaya saing yang tinggi dan berintegriti dari segi ekonomi dengan kemudahan berkesan bagi perdagangan dan pelaburan yang terdapat di dalamnya pengaliran bebas barangan, perkhidmatan dan pelaburan; memudahkan pergerakan ahli perniagaan, ahli profesional, bakat dan tenaga kerja; dan aliran modal yang lebih bebas;
6. Untuk mengurangkan kemiskinan dan merapatkan jurang pembangunan di dalam ASEAN melalui bantuan bersama dan kerjasama;
7. Untuk memperkukuh demokrasi, meningkatkan pemerintahan yang baik dan kedaulatan undang-undang, dan untuk menggalakkan dan melindungi hak asasi manusia dan kebebasan asasi, dengan mengambil kira hak dan tanggungjawab Negara-Negara Anggota ASEAN;
8. Untuk bertindak balas dengan berkesan, menurut prinsip keselamatan yang menyeluruh, terhadap segala bentuk ancaman, jenayah rentas negara dan cabaran rentas sempadan;
9. Untuk menggalakkan pembangunan yang berterusan supaya dapat memastikan perlindungan alam sekitar di rantau ini, keberterusan sumber aslinya, pemeliharaan warisan budayanya dan kualiti hidup rakyatnya yang tinggi;
10. Untuk membangunkan sumber tenaga manusia melalui kerjasama yang lebih rapat dalam bidang pendidikan dan pembelajaran sepanjang hayat, dan dalam bidang sains dan teknologi, bagi memperkasakan rakyat ASEAN dan bagi memperkukuh Komuniti ASEAN;
11. Untuk meningkatkan kesejahteraan dan kehidupan rakyat ASEAN dengan memberikan mereka akses yang saksama kepada peluang-peluang bagi pembangunan insan, kebajikan sosial dan keadilan;
12. Untuk memperkukuh kerjasama dalam membina persekitaran yang selamat, terjamin dan bebas dadah bagi rakyat ASEAN;

13. Untuk menggalakkan ASEAN yang berorientasikan rakyat dengan mendorong semua sektor masyarakat di dalamnya untuk turut serta dalam, dan mendapat manfaat dari, proses integrasi dan pembangunan komuniti ASEAN;
14. Untuk menggalakkan suatu identiti ASEAN melalui rangsangan kesedaran yang lebih besar terhadap kepelbagaian budaya dan warisan rantau ini; dan
15. Untuk mengekalkan keutamaan dan peranan proaktif ASEAN sebagai daya penggerak utama dalam hubungan dan kerjasamanya dengan rakan-rakan luarnya dalam reka bentuk serantau yang terbuka, telus dan merangkumi.

## **PERKARA 2 PRINSIP**

1. Bagi mencapai Tujuan-Tujuan yang dinyatakan dalam Perkara 1, ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya mengesahkan semula dan mematuhi prinsip asasi yang terkandung dalam perisytiharan, perjanjian, konvensyen, persetujuan, triti dan suratcara ASEAN yang lain;
2. ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya hendaklah bertindak menurut Prinsip-Prinsip yang berikut:
  - (a) menghormati kemerdekaan, kedaulatan, kesamarataan, keutuhan wilayah dan identiti nasional semua Negara Anggota ASEAN;
  - (b) komitmen bersama dan tanggungjawab kolektif dalam meningkatkan keamanan, keselamatan dan kemakmuran serantau;
  - (c) menolak pencerobohan dan ancaman atau penggunaan kekerasan atau perbuatan lain dengan apa jua cara yang bertentangan dengan undang-undang antarabangsa;
  - (d) pergantungan pada penyelesaian pertikaian secara aman;
  - (e) tidak campur tangan dalam hal ehwal dalaman Negara-Negara Anggota ASEAN;
  - (f) menghormati hak tiap-tiap Negara Anggota untuk memerintah negaranya sendiri bebas dari campur tangan luar, perbuatan subversif dan paksaan;

- (g) meningkatkan perundingan tentang perkara-perkara yang menyentuh dengan seriusnya kepentingan bersama ASEAN;
- (h) mematuhi kedaulatan undang-undang, pemerintahan yang baik, prinsip demokrasi dan kerajaan berperlembagaan;
- (i) menghormati kebebasan asasi, menggalakkan dan melindungi hak asasi manusia, dan menggalakkan keadilan sosial;
- (j) mendukung Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu dan undang-undang antarabangsa, termasuk undang-undang kemanusiaan antarabangsa, yang ditandatangani oleh Negara-Negara Anggota ASEAN;
- (k) mengelak dari mengambil bahagian dalam apa jua dasar atau aktiviti, termasuk penggunaan wilayahnya, yang dijalankan oleh mana-mana Negara Anggota ASEAN atau Negara bukan ASEAN atau mana-mana pelaku bukan Negara, yang mengancam kedaulatan, keutuhan wilayah atau kestabilan politik dan ekonomi Negara-Negara Anggota ASEAN;
- (l) menghormati budaya, bahasa dan agama rakyat ASEAN yang berlainan, sambil menitikberatkan nilai bersama mereka dengan semangat kesepakatan dalam kepelbagaian;
- (m) keutamaan ASEAN dalam hubungan luar politik, ekonomi, sosial dan budaya sambil terus terlibat secara aktif, memandang ke luar, merangkumi dan tidak mengamalkan diskriminasi; dan
- (n) mematuhi aturan-aturan perdagangan pelbagai pihak dan rejim berasaskan aturan-aturan ASEAN bagi melaksanakan dengan berkesan komitmen ekonomi dan pengurangan secara berperingkat-peringkat ke arah penghapusan semua sekatan terhadap integrasi ekonomi serantau dalam ekonomi yang berteraskan pasaran.

**PENGGAL II**  
**KEPERIBADIAN UNDANG-UNDANG**

**PERKARA 3**  
**KEPERIBADIAN UNDANG-UNDANG ASEAN**

ASEAN, sebagai sebuah organisasi antara kerajaan, adalah dengan ini diberikan keperibadian undang-undang.

**PENGGAL III**  
**KEANGGOTAAN**

**PERKARA 4**  
**NEGARA ANGGOTA**

Negara-Negara Anggota ASEAN adalah Negara Brunei Darussalam, Kerajaan Kemboja, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Kesatuan Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand dan Republik Sosialis Viet Nam.

**PERKARA 5**  
**HAK DAN OBLIGASI**

1. Negara-Negara Anggota hendaklah mempunyai hak dan obligasi yang sama di bawah Piagam ini.
2. Negara-Negara Anggota hendaklah mengambil segala langkah yang perlu, termasuk memperbuat undang-undang domestik yang berkenaan, untuk melaksanakan peruntukan-peruntukan Piagam ini dengan berkesan dan untuk mematuhi semua obligasi keanggotaan.
3. Dalam hal suatu pelanggaran yang serius terhadap Piagam ini atau tidak mematuhi, maka perkara itu hendaklah dirujuk kepada Perkara 20.

**PERKARA 6**  
**PENERIMAAN MASUK ANGGOTA BARU**

1. Prosedur bagi permohonan dan penerimaan masuk ke dalam ASEAN hendaklah ditetapkan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.
2. Penerimaan masuk hendaklah berasaskan kepada kriteria yang berikut:
  - (a) lokasi di dalam rantau geografi Asia Tenggara yang diiktiraf;
  - (b) pengiktirafan oleh semua Negara Anggota ASEAN;
  - (c) persetujuan untuk terikat dengan dan mematuhi Piagam ini; dan
  - (d) keupayaan dan kesediaan untuk melaksanakan obligasi sebagai Anggota.
3. Penerimaan masuk hendaklah diputuskan secara konsensus oleh Sidang Kemuncak ASEAN, atas sokongan Majlis Penyelarasan ASEAN.
4. Negara pemohon hendaklah diterima masuk ke dalam ASEAN setelah Negara Pemohon itu menandatangani Suratcara Kesertaan kepada Piagam ini.

**PENGGAL IV**  
**ORGAN**

**PERKARA 7**  
**SIDANG KEMUNCAK ASEAN**

1. Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah terdiri daripada Ketua-Ketua Negara atau Kerajaan Negara-Negara Anggota.
2. Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah:
  - (a) menjadi badan pembuat dasar ASEAN yang tertinggi;

- (b) membuat pertimbangan, mengadakan panduan dasar dan membuat keputusan tentang isu penting berhubung dengan pelaksanaan matlamat ASEAN, perkara mustahak yang ada kepentingannya kepada Negara-Negara Anggota dan semua isu yang dirujuk kepadanya oleh Majlis Penyelarasan ASEAN, Majlis Komuniti ASEAN dan Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN;
  - (c) mengarahkan Menteri-Menteri yang berkaitan dalam setiap Majlis yang berkenaan supaya mengadakan mesyuarat ad hoc antara Menteri, dan menangani isu penting berhubung dengan ASEAN yang merentasi Majlis Komuniti. Aturan-aturan prosedur bagi mesyuarat itu hendaklah diterima-pakai oleh Majlis Penyelarasan ASEAN;
  - (d) menangani keadaan darurat yang menyentuh ASEAN dengan mengambil tindakan-tindakan yang bersesuaian;
  - (e) membuat keputusan tentang perkara-perkara yang dirujuk kepadanya di bawah Penggal-Penggal VII dan VIII;
  - (f) membenarkan penubuhan dan pembubaran Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri dan institusi-institusi ASEAN yang lain; dan
  - (g) melantik Setiausaha Agung ASEAN, yang berpangkat dan bertaraf Menteri, yang akan berkhidmat dengan kepercayaan dan perkenan Ketua-Ketua Negara atau Kerajaan atas sokongan Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN.
3. Mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah:
- (a) diadakan dua kali setahun, dan Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN hendaklah menjadi tuan rumah; dan
  - (b) diadakan, apabila perlu, sebagai mesyuarat khas atau ad hoc yang akan dipengerusikan oleh Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN, di tempat yang akan dipersetujui oleh Negara-Negara Anggota ASEAN.

## **PERKARA 8**

### **MAJLIS PENYELARASAN ASEAN**

1. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah terdiri daripada Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN dan bermesyuarat sekurang-kurangnya dua kali setahun.

2. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah:
  - (a) menyediakan mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (b) menyelaraskan pelaksanaan perjanjian dan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (c) membuat penyelarasan dengan Majlis Komuniti ASEAN untuk meningkatkan kepaduan dasar, kecekapan dan kerjasama di kalangan mereka;
  - (d) menyelaraskan laporan Majlis Komuniti ASEAN untuk dikemukakan kepada Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (e) menimbangkan laporan tahunan Setiausaha Agung tentang kerja ASEAN;
  - (f) menimbangkan laporan Setiausaha Agung tentang fungsi dan operasi Sekretariat ASEAN dan badan-badan lain yang berkaitan;
  - (g) meluluskan perlantikan dan penamatan perkhidmatan Timbalan Setiausaha Agung atas sokongan Setiausaha Agung; dan
  - (h) menjalankan tugas-tugas lain yang diperuntukkan dalam Piagam ini atau apa-apa fungsi lain sebagaimana yang mungkin ditentukan oleh Sidang Kemuncak ASEAN.
3. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah disokong oleh pegawai-pegawai kanan yang berkaitan.

## **PERKARA 9 MAJLIS KOMUNITI ASEAN**

1. Majlis Komuniti ASEAN hendaklah terdiri daripada Majlis Komuniti Politik-Keselamatan ASEAN, Majlis Komuniti Ekonomi ASEAN, dan Majlis Komuniti Sosio-Budaya ASEAN.
2. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah mempunyai di bawah skopnya Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN yang berkaitan.
3. Setiap Negara Anggota hendaklah menetapkan wakil negaranya bagi setiap mesyuarat Majlis Komuniti ASEAN.



4. Bagi merealisasikan matlamat setiap tiga tunggak Komuniti ASEAN, setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah:
  - (a) memastikan pelaksanaan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN yang berkaitan;
  - (b) menyelaraskan kerja sektor-sektor yang berlainan di bawah skopnya, dan tentang isu yang merentasi Majlis Komuniti yang lain; dan
  - (c) mengemukakan laporan dan sokongan kepada Sidang Kemuncak ASEAN tentang perkara-perkara di bawah skopnya.
5. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah bermesyuarat sekurang-kurangnya dua kali setahun dan hendaklah dipengerusikan oleh Menteri yang berkenaan daripada Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN.
6. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah disokong oleh pegawai-pegawai kanan yang berkaitan.

**PERKARA 10**  
**BADAN SEKTORAL PERINGKAT MENTERI ASEAN**

1. Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN hendaklah:
  - (a) berfungsi menurut mandatnya yang telah ditetapkan masing-masing;
  - (b) melaksanakan perjanjian dan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN di bawah skopnya masing-masing;
  - (c) memperkukuh kerjasama dalam bidangnya masing-masing bagi menyokong integrasi dan pembangunan Komuniti ASEAN; dan
  - (d) mengemukakan laporan dan sokongan kepada Majlis Komunitinya masing-masing.

2. Setiap Badan Sektoral Peringkat Menteri ASEAN boleh mempunyai di bawah skopnya pegawai-pegawai kanan dan badan-badan sampingan yang berkaitan untuk menjalankan fungsi-fungsinya sebagaimana yang terkandung dalam Lampiran 1. Lampiran itu boleh dikemaskinikan oleh Setiausaha Agung ASEAN atas sokongan Jawatankuasa Wakil Tetap tanpa menggunakan peruntukan tentang Pindaan di bawah Piagam ini.

**PERKARA 11**  
**SETIAUSAHA AGUNG ASEAN**  
**DAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN hendaklah dilantik oleh Sidang Kemuncak ASEAN bagi tempoh jawatan selama lima tahun yang tidak boleh diperbaharui, dipilih daripada kalangan rakyat Negara-Negara Anggota ASEAN berdasarkan kepada giliran mengikut abjad, dengan memberi pertimbangan yang sewajarnya kepada integriti, kebolehan dan pengalaman profesional, dan kesamarataan jantina.
2. Setiausaha Agung hendaklah:
  - (a) menjalankan kewajipan-kewajipan dan tanggungjawab-tanggungjawab jawatan tinggi ini menurut peruntukan-peruntukan Piagam ini dan suratcara, protokol dan amalan tetap ASEAN yang berkaitan;
  - (b) memudahkan dan memantau kemajuan dalam melaksanakan perjanjian dan keputusan ASEAN, dan mengemukakan suatu laporan tahunan tentang kerja ASEAN kepada Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (c) mengambil bahagian dalam mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN, Majlis Komuniti ASEAN, Majlis Penyelarasan ASEAN, dan Badan-Badan Sektoral Peringkat Menteri ASEAN serta mesyuarat ASEAN lain yang berkaitan;
  - (d) mengemukakan pandangan ASEAN dan mengambil bahagian dalam mesyuarat yang diadakan dengan pihak luar menurut garis panduan dasar yang telah diluluskan dan mandat yang telah diberikan kepada Setiausaha Agung; dan
  - (e) menyokong perlantikan dan penamatan perkhidmatan Timbalan Setiausaha Agung kepada Majlis Penyelarasan ASEAN untuk diluluskan.
3. Setiausaha Agung hendaklah juga menjadi Ketua Pegawai Pentadbir ASEAN.

4. Setiausaha Agung hendaklah dibantu oleh empat orang Timbalan Setiausaha Agung dengan pangkat dan taraf Timbalan Menteri. Timbalan Setiausaha Agung hendaklah bertanggungjawab kepada Setiausaha Agung dalam menjalankan fungsi-fungsi mereka.
5. Keempat-empat Timbalan Setiausaha Agung hendaklah berlainan kerakyatannya daripada Setiausaha Agung dan hendaklah berasal dari empat Negara Anggota ASEAN yang berlainan.
6. Keempat-empat Timbalan Setiausaha Agung hendaklah terdiri daripada:
  - (a) dua orang Timbalan Setiausaha Agung yang akan berkhidmat bagi tempoh selama tiga tahun yang tidak boleh diperbaharui, dipilih daripada kalangan rakyat Negara-Negara Anggota ASEAN berdasarkan kepada giliran mengikut abjad, dengan memberi pertimbangan yang sewajarnya kepada integriti, kelayakan, kecekapan, pengalaman dan kesamarataan jantina; dan
  - (b) dua orang Timbalan Setiausaha Agung yang akan berkhidmat bagi tempoh selama tiga tahun, yang boleh diperbaharui bagi tempoh tiga tahun lagi. Kedua-dua Timbalan Setiausaha Agung ini hendaklah diambil berkhidmat secara terbuka mengikut merit.
7. Sekretariat ASEAN hendaklah terdiri daripada Setiausaha Agung dan sebilangan kakitangan sebagaimana yang mungkin dikehendaki.
8. Setiausaha Agung dan kakitangannya hendaklah:
  - (a) mempertahankan standard integriti, kecekapan, dan kemampuan yang paling tinggi dalam melaksanakan kewajipan-kewajipan mereka;
  - (b) tidak meminta atau menerima arahan daripada mana-mana kerajaan atau pihak luar di luar ASEAN; dan
  - (c) mengelak daripada melakukan apa-apa tindakan yang mungkin menjejaskan kedudukan mereka sebagai pegawai-pegawai Sekretariat yang bertanggungjawab hanya kepada ASEAN sahaja.

9. Setiap Negara Anggota ASEAN berjanji untuk menghormati ciri ASEAN yang eksklusif berhubung dengan tanggungjawab-tanggungjawab Setiausaha Agung dan kakitangannya, dan tidak bertujuan untuk mempengaruhi mereka dalam menunaikan tanggungjawab-tanggungjawab mereka.

**PERKARA 12**  
**JAWATANKUASA WAKIL TETAP**  
**KEPADA ASEAN**

1. Setiap Negara Anggota ASEAN hendaklah melantik seorang Wakil Tetap kepada ASEAN dengan pangkat Duta Besar yang berpangkalan di Jakarta.
2. Wakil-Wakil Tetap itu secara bersama menjadi suatu Jawatankuasa Wakil Tetap, yang akan:
  - (a) menyokong kerja Majlis Komuniti ASEAN dan Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN;
  - (b) membuat penyelarasan dengan Sekretariat Kebangsaan ASEAN dan Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN yang lain;
  - (c) berhubung dengan Setiausaha Agung ASEAN dan Sekretariat ASEAN tentang semua perkara yang berkaitan dengan kerjanya;
  - (d) memudahkan kerjasama ASEAN dengan rakan-rakan luar; dan
  - (e) melaksanakan apa-apa fungsi lain sebagaimana yang mungkin ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.

**PERKARA 13**  
**SEKRETARIAT KEBANGSAAN ASEAN**

Setiap Negara Anggota ASEAN hendaklah menubuhkan sebuah Sekretariat Kebangsaan ASEAN yang akan:

- (a) berfungsi sebagai tempat tumpuan kebangsaan;
- (b) menjadi wadah maklumat tentang semua perkara ASEAN di peringkat kebangsaan;

- (c) menyelaraskan pelaksanaan keputusan ASEAN di peringkat kebangsaan;
- (d) menyelaraskan dan menyokong persediaan mesyuarat ASEAN di peringkat kebangsaan;
- (e) menggalakkan identiti dan kesedaran ASEAN di peringkat kebangsaan; dan
- (f) menyumbang kepada pembangunan komuniti ASEAN.

#### **PERKARA 14 BADAN HAK ASASI MANUSIA ASEAN**

1. Selaras dengan tujuan-tujuan dan prinsip-prinsip Piagam ASEAN berhubung dengan penggalakan dan perlindungan hak asasi manusia dan kebebasan asasi, ASEAN hendaklah menubuhkan suatu badan hak asasi manusia ASEAN.
2. Badan hak asasi manusia ASEAN ini hendaklah beroperasi menurut bidang tugas yang akan ditentukan oleh Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN.

#### **PERKARA 15 YAYASAN ASEAN**

1. Yayasan ASEAN hendaklah menyokong Setiausaha Agung ASEAN dan bekerjasama dengan badan-badan ASEAN yang berkaitan untuk menyokong pembangunan komuniti ASEAN dengan menggalakkan kesedaran yang lebih besar tentang identiti ASEAN, interaksi rakyat dengan rakyat, dan kerjasama erat di kalangan sektor perniagaan, masyarakat awam, ahli akademik dan pihak lain yang berkepentingan dalam ASEAN.
2. Yayasan ASEAN hendaklah bertanggungjawab kepada Setiausaha Agung ASEAN, yang akan mengemukakan laporannya kepada Sidang Kemuncak ASEAN melalui Majlis Penyelarasan ASEAN.

**PENGGAL V**  
**ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

**PERKARA 16**  
**ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

1. ASEAN boleh berurusan dengan entiti-entiti yang menyokong Piagam ASEAN, khususnya tujuan-tujuan dan prinsip-prinsipnya. Entiti-entiti yang berkaitan ini ada disenaraikan dalam Lampiran 2.
2. Aturan-aturan prosedur dan kriteria untuk berurusan ini hendaklah ditetapkan oleh Jawatankuasa Wakil Tetap atas sokongan Setiausaha Agung ASEAN.
3. Lampiran 2 boleh dikemaskinikan oleh Setiausaha Agung ASEAN atas sokongan Jawatankuasa Wakil Tetap tanpa menggunakan peruntukan tentang Pindaan di bawah Piagam ini.

**PENGGAL VI**  
**KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN**

**PERKARA 17**  
**KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN ASEAN**

1. ASEAN hendaklah menikmati di dalam wilayah Negara-Negara Anggota kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang diperlukan bagi melaksanakan tujuan-tujuannya.
2. Kekebalan dan keistimewaan itu hendaklah ditetapkan dalam perjanjian yang berasingan di antara ASEAN dan Negara Anggota yang menjadi tuan rumah.

**PERKARA 18**  
**KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN SETIAUSAHA AGUNG ASEAN DAN**  
**KAKITANGAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN dan kakitangan Sekretariat ASEAN yang mengambil bahagian dalam aktiviti-aktiviti rasmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara-Negara Anggota hendaklah menikmati kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang diperlukan bagi menjalankan fungsi-fungsi mereka dengan bebas.

2. Kekebalan dan keistimewaan di bawah Perkara ini hendaklah ditetapkan dalam suatu perjanjian ASEAN yang berasingan.

**PERKARA 19**  
**KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN WAKIL TETAP DAN PEGAWAI YANG**  
**MENJALANKAN KEWAJIPAN ASEAN**

1. Wakil Tetap Negara-Negara Anggota ASEAN dan pegawai Negara-Negara Anggota yang mengambil bahagian dalam aktiviti-aktiviti rasmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara-Negara Anggota hendaklah menikmati kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang diperlukan bagi menjalankan fungsi-fungsi mereka.
2. Kekebalan dan keistimewaan Wakil-Wakil Tetap dan pegawai-pegawai yang menjalankan kewajipan ASEAN hendaklah dikawal oleh Konvensyen Vienna mengenai Hubungan Diplomatik 1961 atau menurut undang-undang nasional Negara Anggota ASEAN yang berkenaan.

**PENGGAL VII**  
**MEMBUAT KEPUTUSAN**

**PERKARA 20**  
**PERUNDINGAN DAN KONSENSUS**

1. Sebagai prinsip asas, membuat keputusan dalam ASEAN hendaklah berdasarkan kepada perundingan dan konsensus.
2. Jika konsensus tidak dapat dicapai, Sidang Kemuncak ASEAN boleh membuat keputusan tentang bagaimana sesuatu keputusan tertentu boleh dibuat.
3. Tiada sebarang apa pun dalam perenggan-perenggan 1 dan 2 Perkara ini boleh menyentuh cara membuat keputusan sebagaimana yang terkandung dalam suratcara undang-undang ASEAN yang berkaitan.
4. Dalam hal suatu pelanggaran yang serius terhadap Piagam ini atau tidak mematuhi, maka perkara itu hendaklah dirujuk kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk diputuskan.

**PERKARA 21**  
**PELAKSANAAN DAN PROSEDUR**

1. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah menetapkan aturan-aturan prosedurnya sendiri.
2. Dalam melaksanakan komitmen ekonomi, suatu formula bagi penyertaan yang fleksibel, termasuk formula ASEAN Tolak X, boleh dipakai jika terdapat konsensus untuk berbuat demikian.

**PENGGAL VIII**  
**PENYELESAIAN PERTIKAIAN**

**PERKARA 22**  
**PRINSIP AM**

1. Negara-Negara Anggota hendaklah berusaha untuk menyelesaikan semua pertikaian secara aman dengan cara yang kena pada masanya melalui dialog, perundingan dan negosiasi.
2. ASEAN hendaklah menyelenggarakan dan mengadakan mekanisme penyelesaian pertikaian dalam semua bidang kerjasama ASEAN.

**PERKARA 23**  
**JASA BAIK, PENDAMAIAN DAN PENGANTARAAN**

1. Negara-Negara Anggota yang menjadi pihak kepada sesuatu pertikaian boleh pada bila-bila masa bersetuju untuk menggunakan jasa baik, pendamaian atau pengantaraan bagi menyelesaikan pertikaian itu dalam suatu had masa yang dipersetujui.
2. Pihak-pihak kepada pertikaian itu boleh meminta Pengerusi ASEAN atau Setiausaha Agung ASEAN, yang bertindak atas sifat kerana jawatan, untuk memberikan jasa baik, pendamaian atau pengantaraan.



## **PERKARA 24**

### **MEKANISME PENYELESAIAN PERTIKAIAN DALAM SURATCARA KHUSUS**

1. Pertikaian berhubung dengan suratcara ASEAN yang khusus hendaklah diselesaikan melalui mekanisme dan prosedur yang diperuntukkan dalam suratcara tersebut.
2. Pertikaian yang tidak berkenaan dengan tafsiran atau penerapan mana-mana suratcara ASEAN hendaklah diselesaikan secara aman menurut Titi Persahabatan dan Kerjasama di Asia Tenggara dan aturan-aturan prosedurnya.
3. Jika tidak diperuntukkan selainnya secara khusus, pertikaian yang berkenaan dengan tafsiran atau penerapan perjanjian ekonomi ASEAN hendaklah diselesaikan menurut Protokol mengenai Mekanisme Untuk Meningkatkan Penyelesaian Pertikaian ASEAN.

## **PERKARA 25**

### **MENGADAKAN MEKANISME PENYELESAIAN PERTIKAIAN**

Jika tidak diperuntukkan selainnya secara khusus, mekanisme penyelesaian pertikaian yang bersesuaian, termasuk timbangtara, hendaklah diadakan bagi pertikaian yang berkenaan dengan tafsiran atau penerapan Piagam ini dan suratcara ASEAN yang lain.

## **PERKARA 26**

### **PERTIKAIAN YANG TIDAK DAPAT DISELESAIKAN**

Apabila sesuatu pertikaian itu masih tidak dapat diselesaikan, selepas penerapan peruntukan-peruntukan Penggal ini yang terdahulu, maka pertikaian ini hendaklah dirujuk kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapatkan keputusannya.

## **PERKARA 27**

### **PEMATUHAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN, yang dibantu oleh Sekretariat ASEAN atau mana-mana badan ASEAN lain yang ditetapkan, hendaklah memantau pematuhan pendapat, sokongan atau keputusan yang terhasil dari mekanisme penyelesaian pertikaian ASEAN, dan mengemukakan suatu laporan kepada Sidang Kemuncak ASEAN.

2. Mana-mana Negara Anggota yang terjejas oleh pendapat, sokongan atau keputusan yang tidak dipatuhi yang terhasil dari mekanisme penyelesaian pertikaian ASEAN, boleh merujukkan perkara itu kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapatkan keputusannya.

**PERKARA 28**  
**PERUNTUKAN-PERUNTUKAN PIAGAM BANGSA-BANGSA BERSATU**  
**DAN PROSEDUR ANTARABANGSA LAIN YANG BERKAITAN**

Melainkan jika diperuntukkan selainnya dalam Piagam ini, Negara-Negara Anggota mempunyai hak untuk menggunakan cara penyelesaian aman yang terkandung dalam Perkara 33(1) Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu atau mana-mana suratcara undang-undang antarabangsa yang lain di mana Negara-Negara Anggota yang bertikai itu menjadi pihak kepadanya.

**PENGGAL IX**  
**BELANJAWAN DAN KEWANGAN**

**PERKARA 29**  
**PRINSIP AM**

1. ASEAN hendaklah mengadakan aturan-aturan dan prosedur kewangan menurut standard antarabangsa.
2. ASEAN hendaklah mematuhi dasar dan amalan pengurusan kewangan dan disiplin belanjawan yang bijak.
3. Akaun kewangan hendaklah tertakluk kepada audit dalaman dan luar.

**PERKARA 30**  
**BELANJAWAN PENGENDALIAN**  
**DAN KEWANGAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Sekretariat ASEAN hendaklah diperuntukkan dengan sumber kewangan yang diperlukan untuk melaksanakan fungsi-fungsinya dengan berkesan.

2. Belanjawan pengendalian Sekretariat ASEAN hendaklah ditanggung oleh Negara-Negara Anggota ASEAN melalui sumbangan tahunan yang sama banyaknya yang akan diremitkan dengan cara yang kena pada masanya.
3. Setiausaha Agung hendaklah menyediakan belanjawan pengendalian tahunan bagi Sekretariat ASEAN untuk diluluskan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas sokongan Jawatankuasa Wakil Tetap.
4. Sekretariat ASEAN hendaklah dikendalikan menurut aturan-aturan dan prosedur kewangan yang ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas sokongan Jawatankuasa Wakil Tetap.

## **PENGGAL X PENTADBIRAN DAN PROSEDUR**

### **PERKARA 31 PENERUSI ASEAN**

1. Jawatan Pengerusi ASEAN hendaklah mengikut giliran pada tiap-tiap tahun, berdasarkan kepada susunan abjad bagi nama Negara-Negara Anggota dalam bahasa Inggeris.
2. ASEAN hendaklah mempunyai, dalam suatu tahun kalendar, satu jawatan Pengerusi yang melaluinya Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi itu akan memperkerusikan:
  - (a) Sidang Kemuncak ASEAN dan sidang kemuncak yang berkaitan;
  - (b) Majlis Penyelarasan ASEAN;
  - (c) ketiga-tiga Majlis Komuniti ASEAN;
  - (d) jika berkenaan, Badan-Badan Sektor Peringkat Menteri ASEAN dan pegawai-pegawai kanan yang berkaitan; dan
  - (e) Jawatankuasa Wakil Tetap.

**PERKARA 32**  
**PERANAN PENERUSI ASEAN**

Negara Anggota yang memegang jawatan Penerus ASEAN hendaklah:

- (a) menggalakkan dan meningkatkan secara aktif kepentingan dan kesejahteraan ASEAN, termasuk usaha untuk membangun suatu Komuniti ASEAN melalui inisiatif dasar, penyelarasan, konsensus dan kerjasama;
- (b) memastikan keutamaan ASEAN;
- (c) memastikan suatu tindak balas yang berkesan dan tepat pada masanya terhadap isu segera atau keadaan krisis yang menyentuh ASEAN, termasuk dengan memberikan jasa baiknya dan mengadakan penyusunan lain bagi menangani dengan serta-merta perkara yang membimbangkan ini;
- (d) mewakili ASEAN dalam memperkukuh dan menggalakkan hubungan yang lebih erat dengan rakan-rakan luar; dan
- (e) menjalankan apa-apa tugas dan fungsi lain sebagaimana yang mungkin dimandatkan.

**PERKARA 33**  
**PROTOKOL DAN AMALAN DIPLOMATIK**

ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya hendaklah mematuhi protokol dan amalan diplomatik yang sedia ada dalam menjalankan semua aktiviti berhubung dengan ASEAN. Apa-apa perubahan hendaklah diluluskan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas sokongan Jawatankuasa Wakil Tetap.

**PERKARA 34**  
**BAHASA KERJA ASEAN**

Bahasa kerja ASEAN adalah bahasa Inggeris.

**PENGGAL XI**  
**IDENTITI DAN SIMBOL**

**PERKARA 35**  
**IDENTITI ASEAN**

ASEAN hendaklah menggalakkan identiti ASEAN bersama dan rasa termilik di kalangan rakyatnya bagi mencapai hala tuju, matlamat dan nilai yang sama.

**PERKARA 36**  
**COGAN KATA ASEAN**

Cogan kata ASEAN adalah: “Satu Wawasan, Satu Identiti, Satu Komuniti”.

**PERKARA 37**  
**BENDERA ASEAN**

Bendera ASEAN adalah sebagaimana yang ditunjukkan dalam Lampiran 3.

**PERKARA 38**  
**LAMBANG ASEAN**

Lambang ASEAN adalah sebagaimana yang ditunjukkan dalam Lampiran 4.

**PERKARA 39**  
**HARI ASEAN**

Lapan haribulan Ogos hendaklah diraikan sebagai Hari ASEAN.

**PERKARA 40**  
**LAGU KEBANGSAAN ASEAN**

ASEAN hendaklah mempunyai suatu lagu kebangsaan.

**PENGGAL XII**  
**HUBUNGAN LUAR**

**PERKARA 41**  
**PERJALANAN HUBUNGAN LUAR**

1. ASEAN hendaklah mengembangkan hubungan persahabatan dan dialog, kerjasama dan perkongsian yang memberikan manfaat bersama dengan negara-negara dan organisasi-organisasi dan institusi-institusi subrantau, serantau dan antarabangsa.
2. Hubungan luar ASEAN hendaklah mematuhi tujuan-tujuan dan prinsip-prinsip yang dinyatakan dalam Piagam ini.
3. ASEAN hendaklah menjadi daya penggerak utama dalam penyusunan serantau yang dimulakannya dan mengekalkan keutamaannya dalam kerjasama dan pembangunan komuniti serantau.
4. Dalam menjalankan hubungan luar ASEAN, Negara-Negara Anggota hendaklah, berdasarkan kepada kesepakatan dan perpaduan, menyelaraskan dan berusaha untuk membuat pendirian bersama dan melakukan tindakan bersama.
5. Arah dasar strategik hubungan luar ASEAN hendaklah ditetapkan oleh Sidang Kemuncak ASEAN atas sokongan Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN.
6. Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN hendaklah memastikan keselarasan dan kepaduan dalam menjalankan hubungan luar ASEAN.
7. ASEAN boleh membuat perjanjian dengan negara-negara atau organisasi-organisasi dan institusi-institusi subrantau, serantau dan antarabangsa. Prosedur bagi membuat perjanjian itu hendaklah ditetapkan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN setelah berunding dengan Majlis Komuniti ASEAN.

**PERKARA 42**  
**PENYELARAS DIALOG**

1. Negara-Negara Anggota, yang bertindak sebagai Penyelaras Negara, hendaklah secara bergilir mengambil tanggungjawab seluruhnya dalam menyelaraskan dan menggalakkan kepentingan ASEAN dalam hubungannya dengan Rakan-Rakan Dialog, organisasi-organisasi dan institusi-institusi serantau dan antarabangsa yang berkaitan.
2. Dalam hubungan dengan rakan-rakan luar itu, Penyelaras Negara hendaklah, antara lain:
  - (a) mewakili ASEAN dan meningkatkan hubungan berdasarkan kepada saling hormat menghormati dan kesamarataan selaras dengan prinsip-prinsip ASEAN;
  - (b) menjadi pengerusi bersama bagi mesyuarat yang berkaitan di antara ASEAN dan rakan-rakan luar; dan
  - (c) disokong oleh Jawatankuasa ASEAN yang berkaitan di Negara-Negara Ketiga dan Organisasi-Organisasi Antarabangsa.

**PERKARA 43**  
**JAWATANKUASA ASEAN DI NEGARA KETIGA**  
**DAN ORGANISASI ANTARABANGSA**

1. Jawatankuasa ASEAN di Negara-Negara Ketiga boleh ditubuhkan di negara-negara bukan ASEAN yang terdiri daripada ketua-ketua perwakilan diplomatik bagi Negara-Negara Anggota ASEAN. Jawatankuasa yang serupa boleh ditubuhkan berhubung dengan organisasi-organisasi antarabangsa. Jawatankuasa tersebut hendaklah menggalakkan kepentingan dan identiti ASEAN di negara-negara tuan rumah dan organisasi-organisasi antarabangsa.
2. Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN hendaklah menentukan aturan-aturan prosedur bagi Jawatankuasa tersebut.

**PERKARA 44**  
**STATUS PIHAK LUAR**

1. Dalam menjalankan hubungan luar ASEAN, Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN boleh memberikan kepada pihak luar status formal sebagai Rakan Dialog, Rakan Dialog Sektoral, Rakan Pembangunan, Pemerhati Khas, Tetamu, atau status lain yang boleh diadakan seterusnya.
2. Pihak luar boleh diundang untuk menghadiri mesyuarat atau aktiviti kerjasama ASEAN tanpa diberikan apa-apa status formal, menurut aturan-aturan prosedur.

**PERKARA 45**  
**HUBUNGAN DENGAN SISTEM BANGSA-BANGSA BERSATU**  
**DAN**  
**ORGANISASI DAN INSTITUSI ANTARABANGSA YANG LAIN**

1. ASEAN boleh mendapatkan status yang bersesuaian dengan sistem Bangsa-Bangsa Bersatu dan juga dengan organisasi-organisasi dan institusi-institusi subrantau, serantau dan antarabangsa yang lain.
2. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah memutuskan mengenai penyertaan ASEAN dalam organisasi-organisasi dan institusi-institusi subrantau, serantau dan antarabangsa yang lain.

**PERKARA 46**  
**PENTAULIAHAN BUKAN NEGARA ANGGOTA ASEAN KEPADA ASEAN**

Bukan Negara Anggota ASEAN dan organisasi-organisasi antara kerajaan yang berkaitan boleh melantik dan mentauliahkan Duta Besar kepada ASEAN. Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN hendaklah membuat keputusan mengenai pentauliahkan itu.



**PENGGAL XIII**  
**PERUNTUKAN-PERUNTUKAN AM DAN AKHIR**

**PERKARA 47**  
**TANDATANGAN, RATIFIKASI, TEMPAT SIMPANAN**  
**DAN MULA BERKUATKUASA**

1. Piagam ini hendaklah ditandatangani oleh semua Negara Anggota ASEAN.
2. Piagam ini hendaklah tertakluk kepada ratifikasi oleh semua Negara Anggota ASEAN menurut prosedur dalaman mereka masing-masing.
3. Suratcara ratifikasi hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN yang akan dengan segera memberitahu semua Negara Anggota tentang setiap suratcara yang disimpan itu.
4. Piagam ini hendaklah mula berkuatkuasa pada hari yang ketiga puluh selepas tarikh suratcara ratifikasi yang kesepuluh disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN.

**PERKARA 48**  
**PINDAAN**

1. Mana-mana Negara Anggota boleh mencadangkan pindaan kepada Piagam ini.
2. Pindaan yang dicadangkan kepada Piagam ini hendaklah dikemukakan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN melalui konsensus kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapatkan keputusannya.
3. Pindaan kepada Piagam ini yang dipersetujui melalui konsensus oleh Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah diratifikasi oleh semua Negara Anggota menurut Perkara 47.
4. Sesuatu pindaan itu hendaklah mula berkuatkuasa pada hari yang ketiga puluh selepas tarikh suratcara ratifikasi yang terakhir disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN.

**PERKARA 49**  
**BIDANG TUGAS DAN ATURAN-ATURAN PROSEDUR**

Melainkan jika diperuntukkan selainnya dalam Piagam ini, Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah menentukan bidang tugas dan aturan-aturan prosedur dan hendaklah memastikan keselarasannya.

**PERKARA 50**  
**KAJIAN SEMULA**

Piagam ini boleh dikaji semula lima tahun selepas Piagam ini mula berkuatkuasa atau sebagaimana yang ditentukan selainnya oleh Sidang Kemuncak ASEAN.

**PERKARA 51**  
**TAFSIRAN PIAGAM**

1. Atas permintaan mana-mana Negara Anggota, tafsiran Piagam ini hendaklah dibuat oleh Sekretariat ASEAN menurut aturan-aturan prosedur yang ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.
2. Sebarang pertikaian yang timbul dari tafsiran Piagam ini hendaklah diselesaikan menurut peruntukan-peruntukan yang berkaitan dalam Penggal VIII.
3. Judul dan tajuk yang digunakan dalam keseluruhan Piagam ini adalah bagi maksud rujukan sahaja.

**PERKARA 52**  
**KESINAMBUNGAN UNDANG-UNDANG**

1. Semua triti, konvensyen, perjanjian, persetujuan, perisytiharan, protokol dan suratcara ASEAN yang lain yang telah berkuatkuasa sebelum Piagam ini mula berkuat- kuasa hendaklah terus sah.
2. Sekiranya berlawanan antara hak dan obligasi Negara-Negara Anggota ASEAN di bawah suratcara itu dan Piagam ini, maka Piagam ini hendaklah dipakai.

**PERKARA 53**  
**NASKHAH ASAL**

Naskhah asal Piagam ini dalam bahasa Inggris yang telah ditandatangani hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN, yang akan memberikan satu salinannya yang diperakui kepada setiap Negara Anggota.

**PERKARA 54**  
**PENDAFTARAN PIAGAM ASEAN**

Piagam ini hendaklah didaftarkan oleh Setiausaha Agung ASEAN dengan Sekretariat Bangsa-Bangsa Bersatu, menurut Perkara 102, perenggan 1 Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu.

**PERKARA 55**  
**ASET ASEAN**

Aset dan dana Organisasi hendaklah terletak atas nama ASEAN.

Diperbuat di Singapura pada Dua Puluh Haribulan November Tahun Dua Ribu Tujuh, dalam satu naskhah asal dalam bahasa Inggris.

Bagi pihak Negara Brunei Darussalam:

**HAJI HASSANAL BOLKIAH**

Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam

Bagi pihak Kerajaan Kemboja:

**SAMDECH HUN SEN**

Perdana Menteri

Bagi pihak Republik Indonesia:

**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**

Presiden

Bagi pihak Republik Demokratik Rakyat Lao:

**BOUASONE BOUPHAVANH**

Perdana Menteri

Bagi pihak Malaysia:

**DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**

Perdana Menteri

Bagi pihak Kesatuan Myanmar:

**JENERAL THEIN SEIN**

Perdana Menteri

Bagi pihak Republik Filipina:

**GLORIA MACAPAGAL-ARROYO**

Presiden

Bagi pihak Republik Singapura:

**LEE HSIEN LOONG**

Perdana Menteri

Bagi pihak Kerajaan Thailand:

**JENERAL SURAYUD CHULANONT (B)**

Perdana Menteri

Bagi pihak Republik Sosialis Viet Nam:

**NGUYEN TAN DUNG**

Perdana Menteri

## **BADAN-BADAN SEKTORAL PERINGKAT MENTERI ASEAN**

### **I. KOMUNITI POLITIK-KESELAMATAN ASEAN**

1. Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN (AMM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan ASEAN (ASEAN SOM)
  - Jawatankuasa Tetap ASEAN (ASC)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Perancangan Pembangunan (SOMDP)
2. Suruhanjaya mengenai Zon Bebas Senjata Nuklear Asia Tenggara (Suruhanjaya SEANWFZ)
  - Jawatankuasa Eksekutif Suruhanjaya SEANWFZ
3. Mesyuarat Menteri-Menteri Pertahanan ASEAN (ADMM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Pertahanan ASEAN (ADSOM)
4. Mesyuarat Menteri-Menteri Undang-Undang ASEAN (ALAWMM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Undang-Undang ASEAN (ASLOM)
5. Mesyuarat mengenai Jenayah Rentas Negara Peringkat Menteri ASEAN (AMMTC)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Jenayah Rentas Negara (SOMTC)
  - Pegawai-Pegawai Kanan ASEAN mengenai Perkara Dadah (ASOD)
  - Mesyuarat Ketua-Ketua Pengarah Jabatan Imigresen dan Ketua-Ketua Bahagian Hal Ehwal Konsular Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri (DGICM)
6. Forum Serantau ASEAN (ARF)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Forum Serantau ASEAN (ARF SOM)

### **II. KOMUNITI EKONOMI ASEAN**

1. Mesyuarat Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN (AEM)
  - Pasukan Petugas Peringkat Tinggi mengenai Integrasi Ekonomi ASEAN (HLTF-EI)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Ekonomi (SEOM)

2. Majlis Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN (AFTA)
3. Majlis Kawasan Pelaburan ASEAN (AIA)
4. Mesyuarat Menteri-Menteri Kewangan ASEAN (AFMM)
  - Mesyuarat Timbalan-Timbalan Kewangan dan Bank Pusat ASEAN (AFDM)
  - Mesyuarat Ketua-Ketua Pengarah Kastam ASEAN (Customs DG)
5. Mesyuarat Menteri-Menteri ASEAN mengenai Pertanian dan Perhutanan (AMAF)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Menteri-Menteri ASEAN mengenai Pertanian dan Perhutanan (SOM-AMAF)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan ASEAN mengenai Perhutanan (ASOF)
6. Mesyuarat Menteri-Menteri ASEAN mengenai Tenaga (AMEM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Tenaga (SOME)
7. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Galian (AMMin)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan ASEAN mengenai Galian (ASOMM)
8. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Sains dan Teknologi (AMMST)
  - Jawatankuasa mengenai Sains dan Teknologi (COST)
9. Mesyuarat Menteri-Menteri Telekomunikasi dan Teknologi Maklumat ASEAN (TELMIN)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Telekomunikasi dan Teknologi Maklumat (TELSOM)
  - Majlis Pengawalselia Telekomunikasi ASEAN (ATRC)
10. Mesyuarat Menteri-Menteri Pengangkutan ASEAN (ATM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Pengangkutan (STOM)
11. Mesyuarat Menteri-Menteri Pelancongan ASEAN (M-ATM)
  - Mesyuarat Organisasi-Organisasi Pelancongan Kebangsaan ASEAN (ASEAN NTOs)
12. Kerjasama Pembangunan Lembangan Mekong ASEAN (AMBDC)
  - Jawatankuasa Pemandu Kerjasama Pembangunan Lembangan Mekong ASEAN (AMBDC SC)
  - Jawatankuasa Kewangan Peringkat Tinggi (HLFC)

13. Pusat Tenaga ASEAN

14. Pusat ASEAN-Jepun di Tokyo

### **III. KOMUNITI SOSIO-BUDAYA ASEAN**

1. Menteri-Menteri ASEAN yang Bertanggungjawab bagi Maklumat (AMRI)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Yang Bertanggungjawab bagi Maklumat (SOMRI)
2. Menteri-Menteri ASEAN yang Bertanggungjawab bagi Kebudayaan dan Kesenian (AMCA)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan bagi Kebudayaan dan Kesenian (SOMCA)
3. Mesyuarat Menteri-Menteri Pendidikan ASEAN (ASED)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Pendidikan (SOM-ED)
4. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Pengurusan Bencana (AMMDM)
  - Jawatankuasa ASEAN mengenai Pengurusan Bencana (ACDM)
5. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Alam Sekitar (AMME)
  - Pegawai-Pegawai Kanan ASEAN mengenai Alam Sekitar (ASOEN)
6. Persidangan Pihak-Pihak kepada Perjanjian ASEAN mengenai Pencemaran Jerebu Rentas Sempadan (COP)
  - Jawatankuasa (COM) di bawah COP kepada Perjanjian ASEAN mengenai Pencemaran Jerebu Rentas Sempadan
7. Mesyuarat Menteri-Menteri Kesihatan ASEAN (AHMM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Pembangunan Kesihatan (SOMHD)
8. Mesyuarat Menteri-Menteri Buruh ASEAN (ALMM)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan Buruh (SLOM)
  - Jawatankuasa ASEAN tentang Pelaksanaan Perisytiharan ASEAN mengenai Perlindungan dan Penggalakan Hak-Hak Pekerja Migran

9. Menteri-Menteri ASEAN mengenai Pembangunan Luar Bandar dan Pembasmian Kemiskinan (AMRDPE)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Pembangunan Luar Bandar dan Pembasmian Kemiskinan (SOMRDPE)
10. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Kebajikan dan Pembangunan Sosial (AMMSWD)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Kebajikan dan Pembangunan Sosial (SOMSWD)
11. Mesyuarat Peringkat Menteri ASEAN mengenai Belia (AMMY)
  - Mesyuarat Pegawai-Pegawai Kanan mengenai Belia (SOMY)
12. Persidangan ASEAN mengenai Perkara-Perkara Perkhidmatan Awam (ACCSM)
13. Pusat Biodiversiti ASEAN (ACB)
14. Pusat Penyelarasan Bantuan Kemanusiaan mengenai pengurusan bencana ASEAN (Pusat AHA)
15. Pusat Maklumat Gempa Bumi ASEAN
16. Pusat Meteorologi Khusus ASEAN (ASMC)
17. Rangkaian Universiti ASEAN (AUN)



## **ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

### **I. AHLI PARLIMEN**

Perhimpunan Antara Parlimen ASEAN (AIPA)

### **II. ORGANISASI PERNIAGAAN**

Mesyuarat Syarikat-Syarikat Penerbangan ASEAN  
Perikatan Persatuan Makanan Tambahan Kesihatan (AAHSA)  
Persekutuan Automotif ASEAN (AAF)  
Persatuan Jurubank ASEAN (ABA)  
Majlis Penasihat Perniagaan ASEAN (ASEAN-BAC)  
Forum Perniagaan ASEAN (ABF)  
Dewan Perniagaan dan Industri ASEAN (ASEAN-CCI)  
Majlis Industri Kimia ASEAN  
Persekutuan Industri Tekstil ASEAN (AFTEX)  
Majlis Industri Perabot ASEAN (AFIC)  
Majlis Insurans ASEAN (AIC)  
Persatuan Harta Intelektual ASEAN (ASEAN IPA)  
Persatuan Lapangan Terbang Antarabangsa ASEAN (AAA)  
Persekutuan Industri Besi & Keluli ASEAN  
Kelab Farmaseutikal ASEAN  
Persatuan Pelancongan ASEAN (ASEANTA)  
Persekutuan Persatuan Ekonomi ASEAN (FAEA)  
Persekutuan Majlis Penghantar Muatan ASEAN  
Majlis Perniagaan AS-ASEAN

### **III. KUMPULAN PEMIKIR DAN INSTITUSI AKADEMIK**

Rangkaian ASEAN-ISIS

#### **IV. ORGANISASI PERTUBUHAN AWAM BERTAULIAH**

Akademik Sains, Kejuruteraan dan Teknologi ASEAN (ASEAN CASE)

Akademi Kejuruteraan dan Teknologi ASEAN (AAET)

Persatuan Sains Makmal Klinikal ASEAN (AACLS)

Persatuan Perancangan dan Perumahan ASEAN (AAPH)

Persatuan Ahli Radiologi ASEAN (AAR)

Gabungan Catur ASEAN (ACC)

Gabungan Majikan ASEAN (ACE)

Gabungan Organisasi Wanita ASEAN (ACWO)

Persekutuan Pembina ASEAN (ACF)

Persatuan Kosmetik ASEAN (ACA)

Majlis Alumni Jepun ASEAN (ASCOJA)

Majlis Guru ASEAN (ACT)

Persekutuan Psikiatri dan Kesihatan Mental ASEAN (AFPMH)

Persekutuan Akauntan ASEAN (AFA)

Persekutuan Kontraktor Kejuruteraan Elektrik ASEAN (AFEEC)

Persekutuan Pertubuhan Kejuruteraan ASEAN (AFEO)

Persekutuan Kelab Penerbangan ASEAN (AFFC)

Persekutuan Persatuan Pengangkut ASEAN (AFFA)

Persekutuan Yayasan Jantung ASEAN (AFHF)

Persekutuan Ukur Tanah dan Geomatik ASEAN (ASEAN FLAG)

Persekutuan Persatuan Perlombongan ASEAN (AFMA)

Persekutuan Perikanan ASEAN (AFF)

Persekutuan Bola Sepak ASEAN (AFF)

Kelab Industri Produk Perhutanan ASEAN (AFPIC)

Persatuan Pelajar Perhutanan ASEAN (AFSA)

Persatuan Penggalakan dan Pembangunan Kraftangan ASEAN (AHPADA)

Majlis Kikik ASEAN (AKC)

Persatuan Undang-Undang ASEAN (ALA)

Persatuan Pelajar Undang-Undang ASEAN (ALSA)

Persatuan Industri Muzik ASEAN (AMIA)

Persatuan Neurosurgical ASEAN (ANS)

Gabungan NGO ASEAN mengenai Penuaan

Organisasi Bukan Kerajaan ASEAN bagi Pencegahan Penyalahgunaan Dadah dan Bahan

Kumpulan Pengilang Oleokimia ASEAN (AOMG)

Persatuan Ortopedik ASEAN (AOA)

Persekutuan Pediatrik ASEAN (APF)

Persekutuan Sukan Paralimpik ASEAN (APSF)

Persatuan Pelabuhan ASEAN (APA)

Pertubuhan Talasemia ASEAN (ATS)  
Persatuan Jurunilai ASEAN (AVA)  
Kelab Minyak Sayuran ASEAN (AVOC)  
Perkongsian Asia bagi Pembangunan Sumber Tenaga Manusia di Luar Bandar Asia  
(AsiaDHRRA)  
Jawatankuasa bagi Kerjasama Belia ASEAN (CAYC)  
Persekutuan Jurutera Perunding ASEAN (FACE)  
Persekutuan Organisasi Perhubungan Awam ASEAN (FAPRO)  
Persekutuan Persatuan Pemilik Kapal ASEAN (FASA)  
Persatuan Perubatan Jawatankuasa Negara Asia Tenggara (MASEAN)  
Persatuan Reumatisme ASEAN (RAA)  
Institut Komuniti dan Pendidikan Rantau Asia Tenggara (SEARICE)  
Yayasan Program Pertukaran Serantau bagi Pengajian Asia Tenggara (SEASREP)  
Gabungan Veteran Negara-Negara ASEAN (VECONAC)

## **V. PIHAK LAIN YANG BERKEPENTINGAN DALAM ASEAN**

ASEANAPOL  
Persekutuan Institut Sains dan Teknologi Makanan di ASEAN (FIFSTA)  
Pusat Pembangunan Perikanan Asia Tenggara (SEAFDEC)  
Kumpulan Kerja bagi Mekanisme Hak Asasi Manusia ASEAN

## BENDERA ASEAN



Bendera ASEAN menggambarkan sebuah ASEAN yang stabil, aman, bersatu dan dinamik. Warna Bendera – biru, merah, putih dan kuning – menggambarkan warna utama bendera semua Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan keamanan dan kestabilan. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian dan kuning melambangkan kemakmuran.

Tangkai padi menggambarkan impian Bapa Pengasas ASEAN bagi sebuah ASEAN yang terdiri daripada semua negara di Asia Tenggara yang disatukan dengan persahabatan dan perpaduan. Bulatan menggambarkan kesepakatan ASEAN.

Spesifikasi Warna Pantone yang diterima-pakai bagi warna Bendera ASEAN adalah:

Biru : Pantone 19-4053 TC

Merah : Pantone 18-1655 TC

Putih : Pantone 11-4202 TC

Kuning : Pantone 13-0758 TC

Bagi versi bercetak, spesifikasi warna (kecuali putih) adalah mengikut spesifikasi bagi warna Lambang ASEAN, iaitu:

- Biru : Panton 286 atau  
Warna Proses 100C 60M 0Y 6K
- Merah : Merah Panton 032 atau  
Warna Proses 0C 91M 87Y 0K
- Kuning : Kuning Proses Panton atau  
Warna Proses 0C 0M 100Y 0K

Nisbah lebar dengan panjang Bendera adalah antara dua hingga tiga, dan spesifikasi saiz bagi Bendera yang berikut adalah:

- Bendera Meja : 10 sm x 15 sm
- Bendera Bilik : 100 sm x 150 sm
- Bendera Kereta : 10 sm x 30 sm
- Bendera Padang : 200 sm x 300 sm

## LAMBANG ASEAN



Lambang ASEAN menggambarkan sebuah ASEAN yang stabil, aman, bersatu dan dinamik. Warna Lambang – biru, merah, putih dan kuning – menggambarkan warna utama lencana semua Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan keamanan dan kestabilan. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian dan kuning melambangkan kemakmuran.

Tangkai padi menggambarkan impian Bapa Pengasas ASEAN bagi sebuah ASEAN yang terdiri daripada semua negara di Asia Tenggara yang disatukan dengan persahabatan dan perpaduan. Bulatan menggambarkan kesepakatan ASEAN.

Spesifikasi Warna Panton yang diterima-pakai bagi warna Lambang ASEAN adalah:

Biru : Panton 286  
Merah : Merah Panton 032  
Kuning : Kuning Proses Panton

Bagi proses cetakan empat warna, spesifikasi warna adalah:

Biru : 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)  
Merah : 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)  
Kuning : 0C 0M 100Y 0K

Spesifikasi dalam tanda kurung hendaklah digunakan apabila penyukatan warna proses secara sembarangan tidak dapat dilakukan.

Dalam Simulator Warna Proses Panton, spesifikasi itu bersamaan dengan:

Biru : Panton 204-1

Merah : Panton 60-1

Kuning : Panton 1-3

Fon yang digunakan bagi perkataan “ASEAN” dalam Lambang adalah huruf kecil Helvetica dicetak tebal.

This translation is provided by the Ministry of Foreign Affairs  
and International Cooperation of the Kingdom of Cambodia

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)





# ធម្មនុញ្ញនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍

\*\*\*\*\*

## បុព្វគថ៌

**យើងជាប្រជាជន** នៃរដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ តំណាងដោយប្រមុខរដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រើយណេដូសូសូស្យាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋប៊្រុយណេដារូស្ស៊ី ហុងកុង សិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម :

**ដោយកត់សំគាល់** ប្រកបដោយសេចក្តីពេញចិត្តចំពោះសមិទ្ធផលសំខាន់ៗ និងការពង្រីករបស់អាស៊ាន ចាប់តាំងពីការបង្កើតសមាគមនេះ នៅទីក្រុងបាងកក តាមរយៈការប្រកាសជាផ្លូវការនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍ អាស៊ាន ។

**ដោយសំរើកឡើងវិញ** នូវសេចក្តីសរសើរចិត្តបង្កើតធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ដែលកំណត់ក្នុងកម្មវិធីសកម្មភាពទីក្រុង រៀងច័ន្ទ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងតូឡូឡាវ ព្រឹត្តិការណ៍បង្កើតធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ទីក្រុងសេប៊ូស៊ីពីផែនការលំអិតនៃធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ។

**ដោយយកចិត្តទុកដាក់** ចំពោះអត្ថិភាពនៃផលប្រយោជន៍ និងការពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងចំណោម ប្រជាជន និងរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ទៅតាមភូមិសាស្ត្រ គោលដៅរួម និងជោគវាសនារួមគ្នា ។

**ដោយបានយល់ច្បាស់ និងរួបរួមគ្នា** ក្រោមចក្ខុវិស័យមួយ អត្តសញ្ញាណមួយ និងសហគមន៍មួយ ដែល រួមរស់ជាមួយគ្នាប្រកបដោយសុភមង្គល ។

**ដោយរួបរួមគ្នា** ក្នុងគោលបំណង និងឆន្ទៈរួម ដើម្បីរស់នៅក្នុងតំបន់មួយប្រកបដោយសន្តិភាព សន្តិសុខ និងស្ថិរភាពយូរអង្វែង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយទិរ្សភាព វិបុលភាពរួម និងវឌ្ឍនភាពសង្គម និង ដើម្បីលើកកម្ពស់សារប្រយោជន៍ជាសារវ័ន្ត ឧត្តមគតិ និងបំណងប្រាថ្នារបស់យើង ។

**ដោយគោរពចំពោះសារសំខាន់ជាមូលដ្ឋាននៃមិត្តភាព សហប្រតិបត្តិការ និងគោលការណ៍អធិបតេយ្យភាព សមភាព បូរណភាពទឹកដី ការមិនជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការផ្ទៃក្នុង គោលការណ៍កុងសង់ស៊ីស និង ការឯកភាពក្នុងពហុភាព ។**

**ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ នីតិរដ្ឋ និងអភិបាលកិច្ចល្អ ការគោរព និង កិច្ចការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន ។**

**ដោយមានការសម្រេចចិត្តថានឹងធានាការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដើម្បីផលប្រយោជន៍សម្រាប់ ពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតរបស់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ និងចាត់ទុកភាពសុខដុមរមនា ជីវភាពរស់នៅ និង សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនជាចម្បងក្នុងដំណើរការកសាងសហគមន៍អាស៊ាន ។**

**ដោយមានជំនឿជឿជាក់ទៅលើតម្រូវការចាំបាច់ ក្នុងការពង្រឹងចំណងសាមគ្គីភាពក្នុងតំបន់ ដើម្បីសម្រេច បាននូវសហគមន៍អាស៊ាន ដែលមានការរួបរួមផ្នែកនយោបាយ សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការទទួល ខុសត្រូវសង្គម ដើម្បីឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះការប្រឈម និងកាតានុវត្តភាព ក្នុងពេល បច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត ។**

**ដោយបញ្ជាក់ចិត្តពង្រឹងការកសាងសហគមន៍ តាមរយៈការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និង សមាហរណកម្មតំបន់ ជាពិសេស តាមរយៈការបង្កើតសហគមន៍អាស៊ាន ដែលមានសហគមន៍សន្តិសុខ អាស៊ាន សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងសហគមន៍សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន ដូចដែលបានចែងក្នុង សេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងបាស៊ីនៃកិច្ចសុខស្រួលអាស៊ានទី ២ ។**

**អាស្រ័យហេតុនេះ តាមរយៈធម្មនុញ្ញនេះ សម្រេចបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងស្ថាប័នសម្រាប់អាស៊ាន ។**

**ហើយដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ប្រមុខរដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាល នៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន បានជួបប្រជុំគ្នានៅ ប្រទេសសិង្ហបុរី នាឱកាសជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី ៤០ នៃការបង្កើតអាស៊ាន បាន ឯកភាពលើធម្មនុញ្ញនេះ ។**

**ជំពូកទី ១**

**គោលបំណង និងគោលការណ៍**

**មាត្រា ១**

**អំពីគោលបំណង**

គោលបំណងរបស់អាស៊ានគឺ :

១. ថែរក្សា និងលើកកម្ពស់សន្តិភាព សន្តិសុខ និងស្ថិរភាព និងពង្រឹងថែមទៀតនូវតម្លៃឆ្ពោះទៅរកសន្តិភាពក្នុងតំបន់ ។
២. លើកកម្ពស់ភាពរឹងមាំនៃតំបន់ តាមរយៈការជំរុញឱ្យកាន់តែខ្លាំងថែមទៀតនូវសហប្រតិបត្តិការផ្នែកនយោបាយ-សន្តិសុខ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម-វប្បធម៌ ។
៣. រក្សាតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ជាតំបន់គ្មានអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ និងគ្មានអាវុធប្រល័យលោកផ្សេងទៀត ។
៤. ធានាថា ប្រជាជន និងរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានរស់នៅប្រកបដោយសន្តិភាពជាមួយពិភពលោកទាំងមូល ក្នុងបរិយាកាសយុត្តិធម៌ ប្រជាធិបតេយ្យ និងភាពសុខដុមរមនា ។
៥. បង្កើតទីផ្សាររួមមួយ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មរួម ដែលមានស្ថិរភាព វិបុលភាព មានការប្រកួតប្រជែងខ្ពស់ និងសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច ជាមួយនឹងការសម្របសម្រួលដ៏មានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគ ដែលក្នុងនោះមានលំហូរដោយសេរីនូវទំនិញ សេវាកម្ម និងវិនិយោគ សម្រួលចលនាពាណិជ្ជករ អ្នកមានវិជ្ជាជីវៈ អ្នកមានទេពកោសល្យ និងពលករ និងលំហូរដោយម្ចាស់ការនៃទុន ។
៦. កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្រួមគម្លាតនៃការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន តាមរយៈការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។
៧. ពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ លើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ និងនីតិវដ្ត ការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន ដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ។
៨. ឆ្លើយតបយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ទៅតាមគោលការណ៍នៃសន្តិសុខពេញលេញ ចំពោះការគំរាមគំហែងគ្រប់រូបភាព ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន និងបញ្ហាប្រឈមឆ្លងដែននានា ។
៩. លើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដើម្បីធានាការការពារបរិស្ថានតំបន់ និរន្តរភាពនៃធនធានធម្មជាតិ និងការអភិរក្សមរតកវប្បធម៌ និងគុណភាពនៃជីវភាពរស់នៅខ្ពស់របស់ប្រជាជន ។

- ១០. អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធ ក្នុងការអប់រំ និងការសិក្សា ក្នុងមូលដ្ឋាន និងលើផ្ទៃកម្រិតស្រាវជ្រាវ និងបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីផ្តល់ជូនប្រជាជនអាស៊ាន និង ការពង្រឹងសហគមន៍អាស៊ាន ។
- ១១. លើកកម្ពស់ភាពសុខដុមរមនា និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនអាស៊ាន ដោយការផ្តល់ឱ្យនូវ សន្តិភាពទទួលបានសមភាព ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស សុខុមាលភាពសង្គម និងយុត្តិធម៌ ។
- ១២. ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការកសាងបរិស្ថានប្រកបដោយសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ និងភាពគ្មាន គ្រឿងញៀនសម្រាប់ប្រជាជនអាស៊ាន ។
- ១៣. ជំរុញការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ប្រជាជនអាស៊ាន ក្នុងនោះ គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសង្គមត្រូវបាន លើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួម និងទទួលយកផលប្រយោជន៍ពីដំណើរការសមាហរណកម្ម និងការកសាង សហគមន៍អាស៊ាន ។
- ១៤. ជំរុញអត្តសញ្ញាណអាស៊ាន តាមរយៈការជំរុញឱ្យចម្រើនឡើងនូវការយល់ដឹងអំពីវប្បធម៌ និង មរតកចម្រុះក្នុងតំបន់ និង
- ១៥. ថែរក្សាតួនាទីស្នូលដ៏សកម្មរបស់អាស៊ាន ជាកម្លាំងចលករដ៏សំខាន់ ក្នុងទំនាក់ទំនង និង សហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនជាមួយដៃគូក្រៅតំបន់ ក្នុងស្ថាប័នកម្មតំបន់ប្រកបដោយភាពបើក ចំហ តម្លាភាព និងការរួមបញ្ចូលគ្នា ។

**មាត្រា ២**

**អំពីគោលការណ៍**

- ១. ដោយយោងតាមគោលបំណង ដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ១ អាស៊ាន និងរដ្ឋសមាជិករបស់ខ្លួន អះអាងជាថ្មី និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ កិច្ចព្រមព្រៀង អនុសញ្ញា សន្ធិសញ្ញា កិច្ចស្រុះស្រួល និងលិខិតបកប្រែដទៃទៀតរបស់អាស៊ាន ។
- ២. អាស៊ាន និងរដ្ឋសមាជិកត្រូវអនុវត្តឱ្យស្របតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម :
  - ក. គោរពឯករាជ្យភាព អធិបតេយ្យភាព សមភាព បូរណភាពទឹកដី និងអត្តសញ្ញាណ ជាតិ នៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់
  - ខ. ចូលរួមការប្តេជ្ញាចិត្ត និងការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ក្នុងការលើកកម្ពស់សន្តិភាព សន្តិសុខ និងវិបុលភាពក្នុងតំបន់
  - គ. បដិសេធនូវអំពើហ្មានពាន និងការគំរាមគំហែង ឬការប្រើប្រាស់កម្លាំង ឬសកម្មភាព ទាំងឡាយណាក្នុងលក្ខណៈដែលមិនសមស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ

- ឃ. ប្រកាន់យកដំណោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី
- ង. មិនជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន
- ច. គោរពសិទ្ធិរបស់រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗ ក្នុងការដឹកនាំអត្ថិភាពជាតិរបស់ខ្លួន ដោយ  
ពុំមានការជ្រៀតជ្រែកពីខាងក្រៅ ការធ្វើវិទ្ធិប្បដិសន្ធិ និងការបង្ខិតបង្ខំ
- ឆ. លើកកម្ពស់ការពិគ្រោះយោបល់លើបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរទាំងឡាយ ដែលមានឥទ្ធិពលប៉ះពាល់  
ដល់ផលប្រយោជន៍រួមរបស់អាស៊ាន
- ជ. ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវនីតិវិធី អភិបាលកិច្ចល្អ គោលការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យ និងរដ្ឋាភិបាល  
អាស្រ័យដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ
- ឈ. គោរពសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន លើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងលើកកម្ពស់  
យុត្តិធម៌សង្គម
- ញ. លើកតម្កើងធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងច្បាប់មនុស្សធម៌  
អន្តរជាតិនានា ដែលរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់បានយល់ព្រម
- ដ. មិនចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយ ឬសកម្មភាពណាមួយ ដែលរួមមានការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់  
នូវទឹកដីរបស់ខ្លួនឱ្យរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ឬរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអាស៊ាន ឬឱ្យតម្កល់  
ដទៃទៀតដែលពុំមែនជារដ្ឋ គំរាមគំហែងដល់អធិបតេយ្យភាព ឬរណភាពទឹកដី ឬ  
ស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយរបស់រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន
- ថ. គោរពវប្បធម៌ផ្សេងៗគ្នា ភាសា និងសាសនារបស់ប្រជាជនអាស៊ាន ដោយសង្កត់ធ្ងន់  
ទៅលើតម្លៃរួម ក្នុងស្មារតីភាពឯកភាពក្នុងពហុភាព
- ឌ. ភាពជាស្នូលរបស់អាស៊ាន ក្នុងទំនាក់ទំនងនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌  
ក្រៅតំបន់ ដោយរក្សាការចូលរួមដ៏សកម្ម ការសម្លឹងមើលឆ្ពោះទៅខាងក្រៅ ភាពរួម  
បញ្ចូលគ្នា និងភាពមិនរើសអើង និង
- ឍ. ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវិធានពាណិជ្ជកម្មពហុភាគី និងរបបផ្នែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់របស់អាស៊ាន  
ដើម្បីអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងកាត់បន្ថយ  
ជំរឿនមានឆ្ពោះទៅរកបំបាត់រាំងស្ងួតទាំងស្រុង សម្រាប់សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់  
និងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ ។

**ជំពូកទី ២**  
**បុគ្គលភាពគតិយុត្ត**

**មាត្រា ៣**  
**អំពីបុគ្គលភាពគតិយុត្តរបស់អាស៊ាន**

អាស៊ានដែលជាអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយត្រូវបានផ្តល់បុគ្គលិកលក្ខណៈជាបុគ្គលភាពគតិយុត្ត ។

**ជំពូកទី ៣**  
**សមាជិកភាព**

**មាត្រា ៤**  
**អំពីរដ្ឋសមាជិក**

រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានមានប្រទេសប្រិយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ។

**មាត្រា ៥**  
**អំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច**

១. ក្រោមធម្មនុញ្ញនេះ រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់មានសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចស្មើគ្នា ។
២. រដ្ឋសមាជិកត្រូវចាត់ត្រាបរិធានការចាំបាច់ រួមទាំង ការអនុម័តិឡាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួនឱ្យមានលក្ខណៈស្របស្រប ដើម្បីអនុវត្តដោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃធម្មនុញ្ញនេះ និងឱ្យបានសមស្របគ្រប់កាតព្វកិច្ចនៃសមាជិកភាព ។
៣. ក្នុងករណីមានការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ ឬមិនគោរពតាមធម្មនុញ្ញនេះនឹងត្រូវអនុវត្តទៅតាមមាត្រា ២០ ។

**មាត្រា ៦**

**អំពីការទទួលយកសមាជិកថ្មី**

១. នីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យ និងការទទួលចូលជាសមាជិកអាស៊ានត្រូវបញ្ញត្តិដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ។
២. ការទទួលយកសមាជិកថ្មីត្រូវផ្អែកទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម :
  - ក. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ស្ថិតក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍
  - ខ. មានការទទួលស្គាល់ពីបណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់
  - គ. ឯកភាពគោរព និងប្រតិបត្តិតាមធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និង
  - ឃ. មានលទ្ធភាព និងឆន្ទៈ អនុវត្តនូវកាតព្វកិច្ចទាំងអស់នៃសមាជិកភាព ។
៣. ការទទួលយកជាសមាជិកថ្មីត្រូវសម្រេចដោយកុងសង់ស៊ុស នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន បន្ទាប់ពីបានទទួលអនុសាសន៍ពីក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ។
៤. រដ្ឋស្នើសុំនឹងទទួលបានសមាជិកភាព បន្ទាប់ពីការចុះហត្ថលេខាលើលិខិតបក្សណ៍នៃការយល់ព្រមចំពោះធម្មនុញ្ញអាស៊ាននេះ ។

**ជំពូកទី ៤**

**អង្គការជាតិសំខាន់ៗ**

**មាត្រា ៧**

**អំពីកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន**

១. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានត្រូវចូលរួមដោយប្រមុខរដ្ឋ/រដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋសមាជិក ។
២. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន :
  - ក. ជាអង្គភាពរៀបចំគោលនយោបាយកំពូលរបស់អាស៊ាន
  - ខ. ពិគ្រោះយោបល់ ផ្តល់មតិយោបាយ និងធ្វើការសម្រេចលើបញ្ហាជាក់ស្តែងដែលទាក់ទងទៅនឹងសមិទ្ធផលនៃគោលដៅរបស់អាស៊ាន បញ្ហាសំខាន់ៗដែលជាផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋសមាជិក និងរាល់បញ្ហាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន និងអង្គភាពថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែករបស់អាស៊ាន



- គ. ណែនាំរដ្ឋមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងក្រុមប្រឹក្សានិមួយៗ ឱ្យរៀបចំកិច្ចប្រជុំអាងហុកថ្នាក់អន្តរ-រដ្ឋមន្ត្រី និងដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗដែលកើតមានឡើងក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍ ។ វិធាននៃនីតិវិធីដំណើរការកិច្ចប្រជុំនេះត្រូវអនុម័ត ដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន
  - ឃ. ដោះស្រាយស្ថានភាពបន្ទាន់ដែលប៉ះពាល់ដល់អាស៊ាន តាមរយៈការប្រើប្រាស់សកម្មភាពសមស្រប
  - ង. សម្រេចបញ្ហាផ្សេងៗ ដោយអនុវត្តតាមជំពូកទី ៧ និងទី ៨ នៃធម្មនុញ្ញនេះ
  - ច. អាចបង្កើត និងរំលាយចោលនូវអង្គការរដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែក និងស្ថាប័នអាស៊ាន ដទៃទៀត និង
  - ឆ.. តែងតាំងអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលមានតំណែង និងឋានៈស្មើរដ្ឋមន្ត្រី ដែលត្រូវបម្រើការងារដោយទំនុកចិត្ត និងទទួលបានការពេញចិត្តពីប្រមុខរដ្ឋ/រដ្ឋាភិបាល តាមការស្នើឡើងដោយកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន ។
៣. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានត្រូវ :
- ក. រៀបចំឡើង ២ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងរដ្ឋសមាជិក ដែលទទួលបន្ទុកជាប្រធានអាស៊ាន និង
  - ខ. ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិសេស ឬកិច្ចប្រជុំអាងហុកក្រោមអធិបតីភាពនៃរដ្ឋសមាជិក ដែលទទួលបន្ទុកជាប្រធានអាស៊ាន នៅទីកន្លែងនៃកិច្ចប្រជុំនេះដែលកំណត់តាមការឯកភាពពីរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ ។

**មាត្រា ៨**

**អំពីក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន**

- ១. ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន រួមមាន សមាសភាពរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន និងត្រូវជួបប្រជុំយ៉ាងតិច ២ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ។
- ២. ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានត្រូវ :
  - ក. រៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
  - ខ. សម្របសម្រួលការអនុវត្តនីតិវិធីព្រមព្រៀង និងសេចក្តីសម្រេចរបស់កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
  - គ. សម្របសម្រួលជាមួយក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពរលូននៃគោលនយោបាយ ប្រសិទ្ធភាព និងសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងចំណោមគ្នានិងគ្នា

- ឃ. សម្របសម្រួលរបាយការណ៍នានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ានដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
  - ង. ពិនិត្យពិចារណាលើរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់អគ្គលេខាធិការ ស្តីពីការងារអាស៊ាន
  - ច. ពិនិត្យពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់អគ្គលេខាធិការស្តីពីមុខងារ និងប្រតិបត្តិការនៃលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត
  - ឆ. ឯកភាពចំពោះការតែងតាំង និងការបញ្ចប់អាណត្តិអគ្គលេខាធិការរង បន្ទាប់ពីបានទទួលអនុសាសន៍របស់អគ្គលេខាធិការ និង
  - ជ. អនុវត្តការងារផ្សេងៗទៀត ដែលកំណត់ឡើងក្នុងធម្មនុញ្ញនេះ ឬមុខនាទីដទៃទៀត ដែលអាចកំណត់ឡើងដោយកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
៣. ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានគាំទ្រដោយឧត្តមមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ ។

**មាត្រា ៩**  
**អំពីក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន**

- ១. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន រួមមាន ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍សន្តិសុខ-នយោបាយអាស៊ាន ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន ។
- ២. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗ មានអង្គការរដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែកនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។
- ៣. រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវតែងតាំងតំណាងជាតិរបស់ខ្លួន សម្រាប់ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍នីមួយៗ ។
- ៤. ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនីមួយៗ នៃសេចក្តីទាំងបីរបស់សហគមន៍អាស៊ាន ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗត្រូវ :
  - ក. ធានាអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយរបស់កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
  - ខ. សម្របសម្រួលការងារផ្នែកផ្សេងៗ ក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងលើបញ្ហាដែលកើតមានឡើងក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍ដទៃទៀត និង
  - គ. ដាក់របាយការណ៍ និងអនុសាសន៍ផ្សេងៗ ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើបញ្ហា ដែលស្ថិតនៅក្រោមរង្វង់សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។
- ៥. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវប្រជុំយ៉ាងតិច ២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ។ កិច្ចប្រជុំនេះត្រូវដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីសមាជិក ដែលទទួលបន្ទុកជាប្រធានអាស៊ាន ។

៦. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវបានគាំទ្រដោយឧត្តមមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនៅនឹងសហគមន៍នីមួយៗនោះ ។

**មាត្រា ១០**

**អំពីអន្តរាគមន៍រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែករបស់អាស៊ាន**

- ១. អង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែករបស់អាស៊ានត្រូវ :
  - ក. ដំណើរការមុខងារស្របតាមអាណត្តិរបស់ខ្លួន
  - ខ. អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង និងសេចក្តីសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន
  - គ. ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែករបស់ខ្លួននីមួយៗ ដើម្បីទ្រទ្រង់សមាហរណកម្មអាស៊ាន និងការកសាងសហគមន៍ និង
  - ឃ. ដាក់របាយការណ៍ និងអនុសាសន៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗ ។
- ២. អង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែកនីមួយៗរបស់អាស៊ានអាចមានឧត្តមមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងអង្គការក្រោមឱវាទ ដើម្បីបំពេញមុខងារដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ។ ឧបសម្ព័ន្ធនេះអាចធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដោយអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន បន្ទាប់ពីមានអនុសាសន៍ពីគណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយមិនចាំបាច់មានការធ្វើវិសោធនកម្មនៃធម្មនុញ្ញនេះ ។

**មាត្រា ១១**

**អំពីអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន និងលេខាធិការជ្នាងអាស៊ាន**

- ១. អគ្គលេខាធិការអាស៊ានត្រូវបានតែងតាំងដោយកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន សម្រាប់អាណត្តិប្រាំឆ្នាំ ដែលអាណត្តិនេះមិនអាចបន្តទៀតបានទេ ហើយត្រូវជ្រើសរើសចេញពីក្នុងចំណោមជនជាតិនៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ផ្អែកទៅលើការប្តូរវេនគ្នាតាមលំដាប់អក្ខរក្រមនៃឈ្មោះរដ្ឋសមាជិក ដោយពិចារណាលើតម្លៃនៃទៅលើសុចរិតធម៌ សមត្ថភាព បទពិសោធន៍វិជ្ជាជីវៈ និងសមភាពយេនឌ័រ ។
- ២. អគ្គលេខាធិការអាស៊ានត្រូវ :
  - ក. អនុវត្តភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវនៃការិយាល័យជាន់ខ្ពស់នេះ ដោយយោងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃធម្មនុញ្ញនេះ និងលិខិតតុបករណ៍ ពិធីសារ និងកិច្ចប្រតិបត្តិពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយរបស់អាស៊ាន

- ខ. សម្រួល និងត្រួតពិនិត្យរចនាសម្ព័ន្ធនៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង និងសេចក្តីសម្រេចរបស់អាស៊ាន និងដាក់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការងារអាស៊ានជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន
  - គ. ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន កិច្ចប្រជុំរបស់អង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែករបស់អាស៊ាន និងកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតរបស់អាស៊ាន
  - ឃ. បង្ហាញអំពីទស្សនៈរបស់អាស៊ាន និងចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយភាគីក្រៅតំបន់ដោយអនុលោមទៅតាមគោលនយោបាយរបស់អាស៊ាន ដែលបានឯកភាព និងអណុញដៃលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និង
  - ង. ស្នើសុំការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន តែងតាំង និងបញ្ចប់អាណត្តិរបស់អគ្គលេខាធិការរង ។
៣. អគ្គលេខាធិការត្រូវទទួលបាននិយោជន៍ជាប្រធានរដ្ឋបាលរបស់អាស៊ាន ។
៤. អគ្គលេខាធិការមានអគ្គលេខាធិការរង ៤រូប ដែលមានតំណែង និងឋានៈស្មើគ្នាជាដាច់ខាត ។ អគ្គលេខាធិការរងត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអគ្គលេខាធិការ ក្នុងការអនុវត្តន៍មុខងាររបស់ខ្លួន ។
៥. អគ្គលេខាធិការរងទាំងបួនត្រូវមានសញ្ជាតិខុសពីអគ្គលេខាធិការ និងមកពីរដ្ឋសមាជិកបួនផ្សេងគ្នា ។
៦. អគ្គលេខាធិការរងទាំងបួនមានសមាសភាព :
- ក. អគ្គលេខាធិការរង ២រូប មានអាណត្តិកំណត់ ៣ឆ្នាំ ដែលអាណត្តិនេះមិនអាចបន្តបាន និងដែលបានជ្រើសរើសចេញពីជនជាតិនៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ដោយផ្អែកទៅលើការប្តូរវេនគ្នាតាមលំដាប់អក្ខរក្រម និងដោយពិចារណាពិភពលោកទៅលើសុចរិតធម៌ គុណសម្បត្តិ សមត្ថភាព បទពិសោធន៍ និងសមភាពយេនឌ័រ
  - ខ. អគ្គលេខាធិការរង ២រូបទៀត មានអាណត្តិ ៣ឆ្នាំដូចគ្នា ប៉ុន្តែអាណត្តិនេះអាចបន្តបានមួយអាណត្តិទៀត ។ អគ្គលេខាធិការរងទាំងពីររូបនេះត្រូវជ្រើសរើសជាចំហដោយផ្អែកទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិ ដែលសមនឹងទទួលបានគុណភាពនៃ ។
៧. លេខាធិការរងអាស៊ានមានអគ្គលេខាធិការ និងបុគ្គលិកតាមចំនួនដែលអាចត្រូវការ ។
៨. អគ្គលេខាធិការ និងបុគ្គលិកត្រូវ :

- ក. ប្រកាន់ឱ្យបានភាពខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតនូវសុចរិតភាព ប្រសិទ្ធភាព និងសមត្ថភាព ក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួន
  - ខ. មិនស្វែងរក ឬទទួលបញ្ហាពីរដ្ឋាភិបាលណាមួយ ឬភាគីខាងក្រៅអាស៊ាន និង
  - គ. ទប់ស្កាត់សកម្មភាពណាមួយដែលអាចឆ្លុះបញ្ចាំងលើគោលជំហររបស់ខ្លួនជាមន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះតែអាស៊ានប៉ុណ្ណោះ ។
៥. រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវគោរពលក្ខណៈទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងរបស់អង្គលេខាធិការ និងបុគ្គលិក និងមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួនទៅលើពួកគេដែលធ្វើឱ្យបាត់ការទទួលខុសត្រូវ ។

**មាត្រា ១២**

**អំពីគណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ប្រចាំអាស៊ាន**

- ១. រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗត្រូវតែងតាំងតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍របស់ខ្លួនមួយរូប ប្រចាំអាស៊ាន ដែលមានឋានៈជាឯកអគ្គរដ្ឋទូត/រាជទូត មានទីតាំងនៅទីក្រុងហ្សាការតា ។
- ២. តំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ទាំងនេះរួមគ្នាបង្កើតបានជាគណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍មួយដែលត្រូវ :
  - ក. ទ្រទ្រង់ការងារក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន និងអង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញអាស៊ានតាមផ្នែក
  - ខ. សម្របសម្រួលជាមួយលេខាធិការដ្ឋានជាតិអាស៊ាន និងអង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែកដទៃទៀតរបស់អាស៊ាន
  - គ. ធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន និងលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានលើគ្រប់វិស័យពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយដល់ការងាររបស់ខ្លួន
  - ឃ. សម្របសម្រួលសហប្រតិបត្តិការរបស់អាស៊ានជាមួយដៃគូក្រៅតំបន់
  - ង. បំពេញការងារដទៃទៀតដែលអាចកំណត់ឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ។

**មាត្រា ១៣**

**អំពីលេខាធិការដ្ឋានជាតិអាស៊ាន**

រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវបង្កើតលេខាធិការដ្ឋានជាតិអាស៊ានមួយរបស់ខ្លួនដែលត្រូវ :

- ក. ដើរតួនាទីជាចំណុចទំនាក់ទំនងគ្នាថ្នាក់ជាតិ
- ខ. ជាកន្លែងតម្កល់ព័ត៌មានទាំងអស់នៃកិច្ចការរបស់អាស៊ានថ្នាក់ជាតិ
- គ. សម្របសម្រួលការអនុវត្តនីសេចក្តីសម្រេចរបស់អាស៊ានថ្នាក់ជាតិ
- ឃ. សម្របសម្រួល និងជួយរៀបចំកិច្ចប្រជុំអាស៊ានថ្នាក់ជាតិ
- ង. លើកស្ទួយអត្តសញ្ញាណ និងការយល់ដឹងអំពីអាស៊ានថ្នាក់ជាតិ
- ច. រួមចំណែកកសាងសហគមន៍អាស៊ាន ។

**មាត្រា ១៤**

**អំពីអង្គការសិទ្ធិមនុស្សអាស៊ាន**

- ១. ដោយអនុលោមតាមគោលបំណង និងគោលការណ៍របស់ធម្មនុញ្ញអាស៊ានដែលទាក់ទងទៅនឹងការលើកស្ទួយ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន អាស៊ានត្រូវបង្កើតអង្គការសិទ្ធិមនុស្សអាស៊ានមួយ ។
- ២. អង្គការសិទ្ធិមនុស្សអាស៊ាននេះត្រូវធ្វើការ ដោយអនុលោមទៅតាមឯកសារគោល ដែលនឹងកំណត់ដោយកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន ។

**មាត្រា ១៥**

**អំពីគ្រឹះស្ថានអាស៊ាន**

- ១. គ្រឹះស្ថានអាស៊ានត្រូវគាំទ្រដល់អត្តលេខាធិការអាស៊ាន និងសហការជាមួយអង្គការអាស៊ានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទ្រទ្រង់ការកសាងសហគមន៍អាស៊ាន តាមរយៈការជំរុញការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីអត្តសញ្ញាណអាស៊ាន អន្តរទំនាក់ទំនងរវាងប្រជាជន និងប្រជាជន និងសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយផ្នែកចុះកិច្ចសង្គមស៊ីវិល គ្រឹះស្ថានសិក្សា និងផ្នែកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។
- ២. គ្រឹះស្ថានអាស៊ានទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអត្តលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកផ្តល់របាយការណ៍ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ។

**ជំពូកទី ៥**  
**អន្តរាគមន៍កំណែសម្រួល**

**មាត្រា ១៦**  
**អន្តរាគមន៍កំណែសម្រួល**

១. អាស៊ានអាចបំពេញការងារជាមួយអង្គការពិភពលោក ដែលគាំទ្រធម្មនុញ្ញអាស៊ាននេះ ជាពិសេស ចំពោះគោលបំណង និងគោលការណ៍របស់ធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ។ អង្គការពិភពលោកអាស៊ានមាន រាយនាមក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ២ នៃធម្មនុញ្ញនេះ ។
២. វិធាននៃនីតិវិធី និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់ការចូលរួមជាមួយអង្គការទាំងនេះត្រូវកំណត់ ដោយគណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ នៅពេលដែលបានទទួលអនុសាសន៍ពីអគ្គលេខាធិការ អាស៊ាន ។
៣. ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ អាចត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដោយអគ្គលេខាធិការអាស៊ាននៅពេលមានអនុសាសន៍ ពីគណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយពុំចាំបាច់ធ្វើវិសោធនកម្មនៃធម្មនុញ្ញនេះ ។

**ជំពូកទី ៦**  
**បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ**

**មាត្រា ១៧**  
**អំពីបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អាស៊ាន**

១. អាស៊ានមានសិទ្ធិទទួលបានបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ នៅក្នុងទឹកដីនៃរដ្ឋសមាជិក តាមភាពចាំបាច់ សម្រាប់ការបំពេញគោលបំណងរបស់ខ្លួន ។
២. បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិនេះ ត្រូវកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដោយឡែករវាងអាស៊ាន និង រដ្ឋសមាជិកជាម្ចាស់ផ្ទះ ។

**មាត្រា ១៨**

**អំពីបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អគ្គលេខាធិការអាស៊ាន  
និងមន្ត្រីលេខាធិការរដ្ឋាភិបាលអាស៊ាន**

- ១. អគ្គលេខាធិការអាស៊ាន និងបុគ្គលិកនៃលេខាធិការរដ្ឋាភិបាលអាស៊ានដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពជាផ្លូវការរបស់អាស៊ាន ឬជាតំណាងអាស៊ាន ប្រចាំរដ្ឋសមាជិក ចាំបាច់ត្រូវបានទទួលបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ ដើម្បីបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួនដោយឯករាជ្យ ។
- ២. បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដោយឡែកមួយទៀតរបស់អាស៊ាន ។

**មាត្រា ១៩**

**អំពីបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់តំណាងអចិន្ត្រៃយ៍  
និងមន្ត្រីដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចនៅអាស៊ាន**

- ១. តំណាងអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋសមាជិក ប្រចាំនៅអាស៊ាន និងមន្ត្រីរបស់រដ្ឋសមាជិក ដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពជាផ្លូវការរបស់អាស៊ាន ឬដែលជាតំណាងអាស៊ានប្រចាំរដ្ឋសមាជិក ចាំបាច់ត្រូវបានទទួលបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដោយឯករាជ្យ ។
- ២. បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់តំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ និងមន្ត្រី ដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចនៅអាស៊ាន ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអនុសញ្ញាទីក្រុងវីយែន (Vienna) ឆ្នាំ១៩៦១ ស្តីពីទំនាក់ទំនងការទូត ឬអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ ។

**ជំពូកទី ៧**

**ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច**

**មាត្រា ២០**

**អំពីការធ្វើក្បួនយោបល់ និងគុណសង្ឃឹស**

- ១. ជាគោលការណ៍គ្រឹះ រាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់អាស៊ានត្រូវយល់ឃើញដ្ឋាននៃការប្រឹក្សាយោបល់ និងក្នុងសង្ឃឹស ។
- ២. ក្នុងករណីដែលមិនមានក្នុងសង្ឃឹស កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានអាចនឹងធ្វើការសម្រេចអំពីរបៀបនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចជាក់លាក់មួយ ។



- ៣. សេចក្តីដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ និង ២ នៃមាត្រានេះ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់វិធីសាស្ត្រធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានារបស់អាស៊ាន ដូចដែលមានកំណត់ក្នុងលិខិតូបករណ៍គតិយុត្តពាក់ព័ន្ធរបស់អាស៊ានដទៃទៀត ។
- ៤. ក្នុងករណីមានការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ ឬការប្រព្រឹត្តិផ្ទុយទៅនឹងចម្មនុញ្ញនេះ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ។

**មាត្រា ២១**

**អំពីការអនុវត្តន៍ និងនីតិវិធី**

- ១. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវបញ្ជាក់នូវវិធាននៃនីតិវិធីរបស់ខ្លួន ។
- ២. នៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច រូបមន្តសម្រាប់ការចូលរួម ដែលមានភាពទន់ភ្លន់ ដូចជា ការប្រើរូបមន្តអាស៊ានដកអ៊ុច [ASEAN Minus X formula] អាចអនុវត្តបានប្រសិនបើមានកុងសង់ស៊ីសក្នុងការអនុវត្តន៍ ។

**ជំពូកទី ៨**

**ការដោះស្រាយជម្លោះ**

**មាត្រា ២២**

**អំពីគោលការណ៍ទូទៅ**

- ១. រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយជម្លោះទាំងឡាយ ដោយសន្តិវិធីឱ្យទាន់ពេលវេលា តាមរយៈកិច្ចសន្ទនា ការប្រឹក្សាយោបល់ និងការចរចា ។
- ២. អាស៊ានត្រូវរក្សា និងបង្កើតយន្តការដោះស្រាយជម្លោះលើគ្របវិស័យនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ។

**មាត្រា ២៣**

**អំពីអន្តរការី ការផ្សះផ្សា និងការសម្រុះសម្រួល**

- ១. រដ្ឋសមាជិកដែលជាកាតិកនៃជម្លោះ អាចព្រមព្រៀងគ្នានៅពេលណាមួយក្នុងការស្វែងរកមធ្យោបាយ ដោះស្រាយវិវាទ តាមរយៈអន្តរការី ការផ្សះផ្សា ឬការសម្រុះសម្រួល ក្នុងពេលវេលាជាក់លាក់ ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ។
- ២. ភាគីក្នុងជម្លោះអាចស្នើសុំប្រធានអាស៊ាន ឬអង្គការខាងក្រៅអាស៊ាន ក្នុងតួនាទីជាមន្ត្រីផ្តល់ការ ដើម្បីផ្តល់នូវអន្តរការី ការផ្សះផ្សា ឬការសម្រុះសម្រួល ។

**មាត្រា ២៤**

**អំពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះតុល្យភាពនៃសេដ្ឋកិច្ច**

- ១. រាល់ជម្លោះដែលទាក់ទងនឹងលិខិតុបករណ៍ពិសេសរបស់អាស៊ាន ត្រូវដោះស្រាយ តាមរយៈ យន្តការ និងនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងលិខិតុបករណ៍ទាំងនោះ ។
- ២. ចំពោះជម្លោះ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តន៍តាមលិខិតុបករណ៍អាស៊ាន ណាមួយ ត្រូវដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី ដោយអនុលោមតាមសន្និសីទស្តីពីមិត្តភាព និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ នៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (TAC) និងវិធាននៃនីតិវិធីរបស់សន្និសីទនេះ ។
- ៣. ប្រសិនបើមិនមានបញ្ញត្តិផ្សេងពីនេះទេ ជម្លោះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តន៍ កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ត្រូវដោះស្រាយទៅតាមពិធីសារអាស៊ានស្តីពីយន្តការពង្រឹង ការដោះស្រាយជម្លោះ ។

**មាត្រា ២៥**

**អំពីការបង្កើតយន្តការដោះស្រាយជម្លោះ**

ប្រសិនបើពុំមានការបញ្ញត្តិផ្ទុយពីនេះ យន្តការដោះស្រាយជម្លោះសមស្រប ដែលរួមទាំងមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ និងត្រូវបង្កើតឡើង សម្រាប់ជម្លោះដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តន៍ច្បាប់នេះ និង លិខិតុបករណ៍អាស៊ានដទៃទៀត ។

**មាត្រា ២៦**

**អំពីជម្លោះដែលមិនអាចដោះស្រាយបាន**

ក្នុងករណីដែលជម្លោះនៅតែពុំអាចដោះស្រាយបាន បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែង ក្នុងបញ្ញត្តិខាងលើនៃជំពូកនេះ ជម្លោះនោះត្រូវដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេច ។

**មាត្រា ២៧**

**អំពីការប្រតិបត្តិ**

- ១. អគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជួយជ្រោមជ្រែងពិសេសខាងការដ្ឋានអាស៊ាន ឬអង្គការអាស៊ាន ដែលមានការតែងតាំងណាមួយ ត្រូវត្រួតពិនិត្យការប្រតិបត្តិតាមភស្តុតាងជាក់ស្តែង អនុសាសន៍ ឬសេចក្តីសម្រេច ដែលចេញពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះអាស៊ាន ហើយត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ នេះ ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានជ្រាប ។
- ២. រដ្ឋសមាជិកណាមួយ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការមិនគោរពទៅតាមភស្តុតាងជាក់ស្តែង ឬអនុសាសន៍ ឬសេចក្តីសម្រេចចេញពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះអាស៊ាន អាចដាក់បញ្ហានេះ ជូនទៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេច ។

**មាត្រា ២៨**

**អំពីបទប្បញ្ញត្តិធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ**

**និងសិទ្ធិវិស័យសហប្រជាជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងខ្សែរឹត**

ប្រសិនបើមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនេះទេ រដ្ឋសមាជិកមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់វិធីដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ (១) នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬលិខិតបកប្រែកំណត់តិប្បក្កអន្តរជាតិ ដទៃទៀត ដែលរដ្ឋសមាជិកគឺជាកាតិ ។

**ជំពូកទី ៩**  
**ថវិកា និងហិរញ្ញវត្ថុ**

**មាត្រា ២៩**  
**អំពីគោលការណ៍ទូទៅ**

១. អាស៊ានត្រូវបង្កើតវិធានហិរញ្ញវត្ថុ និងនីតិវិធីដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ។
២. អាស៊ានត្រូវពិនិត្យមើលគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការអនុវត្តន៍ និងបទបញ្ជាថវិកា ។
៣. គណនីហិរញ្ញវត្ថុត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងមកពីខាងក្រៅ ។

**មាត្រា ៣០**

**អំពីថវិកា និងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រតិបត្តិការលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន**

១. លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាននឹងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុចាំបាច់ ដើម្បីបំពេញកាងាររបស់ខ្លួនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។
២. ថវិកាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរបស់លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ត្រូវផ្គត់ផ្គង់ដោយរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានតាមរយៈវិភាគទានប្រចាំឆ្នាំស្ទើរៗគ្នា និងត្រូវបង់ឱ្យទាន់ពេលវេលា ។
៣. អគ្គលេខាធិការត្រូវរៀបចំសំណើថវិកា សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំរបស់លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដើម្បីសុំការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ក្រោយពិនិត្យបានអនុលោមនឹងរបស់គណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ ។
៤. លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវប្រតិបត្តិតាមវិធាន និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន តាមអនុលោមនឹងរបស់គណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ ។

**ជំពូកទី ១០**  
**រដ្ឋបាល និងនីតិវិធី**

**មាត្រា ៣១**  
**អំពីប្រធានរបស់អាស៊ាន**

១. ប្រធានរបស់អាស៊ានត្រូវប្តូររវេនជាច្រើនរាល់ឆ្នាំ តាមលំដាប់អក្ខរក្រមនៃឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេសរបស់រដ្ឋសមាជិក ។
២. សម្រាប់រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ អាស៊ានត្រូវមានប្រធានតែមួយ ។ រដ្ឋសមាជិកដែលទទួលបានជាប្រធានអាស៊ានក្នុងឆ្នាំនោះត្រូវធ្វើជាប្រធាននៃ :
  - ក. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន និងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធ
  - ខ. ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន
  - គ. ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ានទាំងបី
  - ឃ. អង្គការថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីជំនាញតាមផ្នែកពាក់ព័ន្ធរបស់អាស៊ាន និងឧត្តមមន្ត្រីតាមកាលសមស្រប និង
  - ង. គណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍របស់អាស៊ាន ។

**មាត្រា ៣២**  
**អំពីតួនាទីរបស់ប្រធានអាស៊ាន**

រដ្ឋសមាជិក ដែលទទួលធ្វើជាប្រធានរបស់អាស៊ានត្រូវ :

- ក. លើកស្ទួយយ៉ាងសកម្ម និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផលប្រយោជន៍ និងសុខុមាលភាពរបស់អាស៊ាន រួមទាំងការខិតខំប្រឹងប្រែងកសាងសហគមន៍អាស៊ាន តាមរយៈការផ្តួចផ្តើមគោលនយោបាយ ការសម្របសម្រួល កុងសង់ស៊ីស និងសហប្រតិបត្តិការ
- ខ. ធានាភាពជាស្នូល (Centrality) របស់អាស៊ាន
- គ. ធានាការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទាន់ពេល ចំពោះបញ្ហាបន្ទាន់ ឬសភាពការណ៍ដែលមានវិបត្តិប៉ះពាល់ដល់អាស៊ាន រួមទាំងការផ្តល់ការជួយសម្រុះសម្រួល និងការរៀបចំផ្សេងៗទៀត ដើម្បីដោះស្រាយជាបន្ទាន់នូវបញ្ហាទាំងនេះ
- ឃ. តំណាងឱ្យអាស៊ានក្នុងការពង្រឹង និងជំរុញទំនាក់ទំនងពិភពលោកជាមួយដៃគូក្រៅតំបន់ និង
- ង. អនុវត្តនូវកិច្ចការ និងការកិច្ចដទៃទៀត តាមអាណត្តិដែលទទួលបាន ។

**មាត្រា ៣៣**

**អំពីពិធីការករទូត និងការអនុវត្តន៍**

អាស៊ាន និងរដ្ឋសមាជិកត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវពិធីការករទូតដែលមានស្រាប់ និងការប្រតិបត្តិក្នុងការរៀបចំសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអាស៊ាន ។ រាល់ការផ្លាស់ប្តូរទាំងឡាយត្រូវមានការយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន តាមអនុសាសន៍របស់គណៈកម្មាធិការតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍ ។

**មាត្រា ៣៤**

**អំពីភាសាប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការក្នុងអាស៊ាន**

ភាសាប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការក្នុងអាស៊ានគឺ : ភាសាអង់គ្លេស ។

**ជំពូកទី ១១**

**អត្តសញ្ញាណ និងទិសដៅអត្តសញ្ញាណ**

**មាត្រា ៣៥**

**អំពីអត្តសញ្ញាណអាស៊ាន**

អាស៊ានត្រូវលើកកម្ពស់អត្តសញ្ញាណរួមរបស់ខ្លួន និងក្នុងន័យជារបស់ប្រជាជន ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចនូវតម្លៃ គោលដៅ និងជោគវាសនារួមគ្នារបស់អាស៊ាន ។

**មាត្រា ៣៦**

**អំពីធានាបន្តអាស៊ាន**

បាវចនាអាស៊ានគឺ : ចក្ខុវិស័យមួយ អត្តសញ្ញាណមួយ សហគមន៍មួយ ។

**មាត្រា ៣៧**  
**អំពីទ្រព្យសម្ភារៈ**

ទ្រព្យសម្ភារៈអាស៊ានត្រូវមានទ្រង់ទ្រាយដូចបានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ ។

**មាត្រា ៣៨**  
**អំពីនីតិវិធីសន្តិសុខរបស់អាស៊ាន**

នីតិវិធីសន្តិសុខអាស៊ានត្រូវមានទ្រង់ទ្រាយដូចបានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៤ ។

**មាត្រា ៣៩**  
**អំពីវិវាទអាស៊ាន**

ថ្ងៃទី ៨ ខែសីហា ត្រូវកំណត់ជាថ្ងៃវិវាទអាស៊ាន ។

**មាត្រា ៤០**  
**អំពីគ្រួសារអាស៊ាន**

អាស៊ានត្រូវមានក្លែងរបស់ខ្លួន ។

**ជំពូកទី ១២**  
**ទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់**

**មាត្រា ៤១**  
**អំពីការអនុវត្តទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់**

១. អាស៊ានត្រូវអភិវឌ្ឍទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាព និងកិច្ចសន្តិសុខដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូជាមួយបណ្តាប្រទេស និងអនុតំបន់ តំបន់ និងអង្គការ អន្តរជាតិ និងស្ថាប័នដទៃទៀត ។
២. ទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់របស់អាស៊ានត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលបំណង និងគោលការណ៍ទាំងឡាយ ដែលមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនេះ ។
៣. អាស៊ានត្រូវតែជាកម្លាំងនាំមុខជាចម្បងមួយ នៅក្នុងការរៀបចំតំបន់ ដែលខ្លួនផ្តួចផ្តើម និង រក្សាភាពជាស្នូលរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតំបន់ និងការរកស៊ីសហគមន៍ ។

៤. ក្នុងការអនុវត្តន៍ទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់អាស៊ាន រដ្ឋសមាជិកត្រូវសម្របសម្រួល និងខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍជំហររួម និងធ្វើសកម្មភាពរួមគ្នាលើមូលដ្ឋាននៃភាពឯកភាព និងសាមគ្គីភាព។
៥. ទិសដៅគោលនយោបាយជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់របស់អាស៊ាន ត្រូវដាក់ចេញដោយកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន តាមអនុសាសន៍របស់កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន។
៦. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន ត្រូវធានាឱ្យមានភាពស្របគ្នា និងភាពរលូនក្នុងការអនុវត្តន៍ទំនាក់ទំនងក្រៅតំបន់របស់អាស៊ាន។
៧. អាស៊ានអាចសម្រេចកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយបណ្តាប្រទេស ឬអនុតំបន់ តំបន់ និងអង្គការអន្តរជាតិ និងស្ថាប័នទាំងឡាយបាន។ នីតិវិធីនៃការសម្រេចកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបញ្ជាក់ដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អាស៊ាន។

**មាត្រា ៤២**

**អំពីអ្នកសម្របសម្រួលប្រទេសដៃគូសន្ទនាអាស៊ាន**

១. រដ្ឋសមាជិក ដែលដើរតួនាទីជាប្រទេសសម្របសម្រួល ត្រូវប្តូរវេនគ្នាទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងក្នុងការសម្របសម្រួល និងជំរុញផលប្រយោជន៍អាស៊ាន ក្នុងទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនជាមួយដៃគូសន្ទនាពាក់ព័ន្ធ និងជាមួយអង្គការតំបន់ និងអន្តរជាតិ និងស្ថាប័នដទៃទៀត។
២. ក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូក្រៅតំបន់ ប្រទេសសម្របសម្រួលត្រូវ :
  - ក. តំណាងអាស៊ាន និងលើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនង ដោយយល់ឃើញមូលដ្ឋានគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និងសមភាព ស្របទៅតាមគោលការណ៍របស់អាស៊ាន
  - ខ. ធ្វើជាសហប្រធានកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធរវាងអាស៊ាន និងដៃគូក្រៅតំបន់ និង
  - គ. គាំទ្រដោយគណៈកម្មាធិការអាស៊ានពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងប្រទេសទីបី និងនៅអង្គការអន្តរជាតិនានា។

**មាត្រា ៤៣**

**អំពីគណៈកម្មាធិការអាស៊ានក្នុងប្រទេសទីបី និងអង្គការអន្តរជាតិ**

១. គណៈកម្មាធិការអាស៊ានក្នុងប្រទេសទីបី អាចត្រូវបង្កើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសពុំមែនជាសមាជិកអាស៊ាន ដែលក្នុងនោះ មានប្រធានបេសកកម្មការទូតនៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន។ គណៈកម្មាធិការស្រដៀងគ្នានេះក៏អាចនឹងត្រូវបង្កើតឡើងដោយទាក់ទងទៅនឹងអង្គការអន្តរជាតិ។ គណៈ-



កម្មាធិការនេះត្រូវលើកស្ទួយផលប្រយោជន៍ និងអត្តសញ្ញាណអាស៊ាននៅក្នុងប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ និងអង្គការអន្តរជាតិ ។

២. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានត្រូវកំណត់អំពីវិធាននីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ ។

**មាត្រា ៤៤**

**អំពីលក្ខន្តិកៈរបស់ភាគីក្រៅតំបន់**

- ១. ក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីនៃក្រៅតំបន់ កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានអាចផ្តល់ដល់ភាគី ក្រៅតំបន់នូវឋានៈរដ្ឋការជាដៃគូសន្តាន ជាដៃគូសន្តានតាមផ្នែក ជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ជាអ្នក សង្កេតការពិសេស ជារៀបរយ ឬអាចផ្តល់នូវឋានៈផ្សេងទៀតដែលអាចបង្កើតឡើងពីនេះតទៅ ។
- ២. ដោយអនុលោមទៅតាមវិធាននៃនីតិវិធី ភាគីក្រៅតំបន់អាចនឹងត្រូវអញ្ជើញឱ្យចូលរួមកិច្ចប្រជុំ អាស៊ាននានា ឬក្នុងសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ ដោយពុំចាំបាច់ផ្តល់នូវឋានៈរដ្ឋការ ណាមួយឡើយ ។

**មាត្រា ៤៥**

**អំពីទំនាក់ទំនងជាមួយប្រព័ន្ធនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងស្ថាប័នដទៃទៀត**

- ១. អាស៊ានអាចស្វែងរកឋានៈសមស្របណាមួយជាមួយនិងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ ក៏ដូច ជាមួយនិងអង្គការអន្តរជាតិ អង្គការតំបន់ អនុតំបន់ និងស្ថាប័នដទៃទៀត ។
- ២. ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានត្រូវសម្រេចអំពីការចូលរួមរបស់អាស៊ានក្នុងអង្គការអន្តរជាតិ ក្នុងអង្គការតំបន់ ក្នុងអង្គការអនុតំបន់ និងស្ថាប័នដទៃទៀត ។

**មាត្រា ៤៦**

**អំពីការទទួលស្គាល់រដ្ឋដែលពុំមែនជាសមាជិកអាស៊ានឱ្យប្រឆាំងនៃអាស៊ាន**

រដ្ឋដែលពុំមែនជាសមាជិកអាស៊ាន និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ អាចតែងតាំងអគ្គរដ្ឋទូត/រាជទូត ឱ្យប្រឆាំងនៃអាស៊ានបាន ។ ការទទួលស្គាល់នូវការតែងតាំងនេះ ត្រូវសម្រេចដោយកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រី ការបរទេសអាស៊ាន ។

**ជំពូកទី ១៣**

**បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ និងអវសានប្បញ្ញត្តិ**

**មាត្រា ៤៧**

**អំពីការចុះហត្ថលេខា ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការតម្កល់ឯកសារ  
និងការចូលជាធរមាន**

១. ធម្មនុញ្ញអាស៊ាននេះត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ ។
២. ធម្មនុញ្ញនេះត្រូវផ្តល់សច្ចាប័នដោយរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់ ដោយអនុលោមតាមនីតិវិធីផ្ទៃក្នុងរបស់រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗ ។
៣. រាល់លិខិតុបករណ៍សច្ចាប័នត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ហើយត្រូវជូនដំណឹងនេះជាបន្ទាន់ទៅរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់ស្តីពីការតម្កល់ទុកនេះ ។
៤. ធម្មនុញ្ញនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកំឡុងពេល ៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍សច្ចាប័នទីដប់ ជាមួយអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ។

**មាត្រា ៤៨**

**អំពីការធ្វើវិសោធនកម្ម**

១. រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ មានសិទ្ធិស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មធម្មនុញ្ញនេះបាន ។
២. ការស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មធម្មនុញ្ញនេះ ត្រូវដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានសម្រេចដោយកុងសង់ស៊ុស ដើម្បីដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានធ្វើសេចក្តីសម្រេច ។
៣. ការធ្វើវិសោធនកម្មធម្មនុញ្ញ ដែលបានឯកភាពដោយកុងសង់ស៊ុសដោយកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានចាំបាច់ត្រូវផ្តល់សច្ចាប័នពីរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤៧ ។
៤. វិសោធនកម្មត្រូវចូលជាធរមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃតម្កល់ទុកលិខិតុបករណ៍សច្ចាប័នចុងក្រោយជាមួយអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ។

**មាត្រា ៤៩**  
**អំពីឯកសារគោល និងវិធាននៃនីតិវិធី**

ប្រសិនបើពុំមានចែងច្បាស់លាស់នៅក្នុងធម្មនុញ្ញនេះទេ ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានត្រូវកំណត់ និងធានាឱ្យឯកសារគោល និងវិធាននៃនីតិវិធីមានភាពស្របគ្នា ។

**មាត្រា ៥០**  
**ការពិនិត្យឡើងវិញ**

ធម្មនុញ្ញនេះអាចនឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាន ឬក៏អាចពិនិត្យឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេលណាមួយទៀត តាមការកំណត់របស់កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ។

**មាត្រា ៥១**  
**ការបកស្រាយធម្មនុញ្ញអាស៊ាន**

១. បន្ទាប់ពីទទួលបានសំណើរបស់រដ្ឋសមាជិកណាមួយ ការបកស្រាយធម្មនុញ្ញត្រូវធ្វើឡើង ដោយលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដោយអនុលោមតាមវិធាននៃនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ។
២. រាល់ទំនាស់ ដែលកើតឡើងពីការបកស្រាយធម្មនុញ្ញនេះត្រូវដោះស្រាយ តាមរយៈបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងជំពូកទី ៨ នៃធម្មនុញ្ញនេះ ។
៣. ចំណងជើង ដែលប្រើប្រាស់ក្នុងធម្មនុញ្ញនេះមានគោលបំណងតែមួយគត់ គឺសម្រាប់ជាឯកសារយោង ។

**មាត្រា ៥២**  
**អំពីភាពបន្តនៃប្រជាជន**

១. រាល់សន្និសីទ អនុសញ្ញា កិច្ចព្រមព្រៀង កិច្ចស្រុះស្រួលគ្នា (Concord) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ពិធីសារ និងលិខិតបករណ៍ផ្សេងៗរបស់អាស៊ាន ដែលមានតាំងពីមុនការចូលជាធរមាននៃធម្មនុញ្ញនេះនៅតែបន្តមានសុពលភាព ។
២. ត្រូវយកធម្មនុញ្ញអាស៊ានជាគោល ក្នុងករណីមានភាពមិនស្របគ្នារវាងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៃរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ដែលមានចែងក្នុងលិខិតបករណ៍ខាងលើជាមួយនឹងធម្មនុញ្ញនេះ ។

**មាត្រា ៥៣**

**អត្ថបទដើម**

អត្ថបទដើមជាភាសាអង់គ្លេសនៃធម្មនុញ្ញនេះដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខារួចហើយ ត្រូវតម្កល់ទុកដោយ អគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ហើយអគ្គលេខាធិការអាស៊ានត្រូវផ្តល់អត្ថបទថតចម្លងមួយច្បាប់ ដែលមាន ការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវទៅរដ្ឋនីមួយៗ ដែលជាសមាជិកអាស៊ាន ។

**មាត្រា ៥៤**

**សំណើចុះបញ្ជីនៃធម្មនុញ្ញអាស៊ាន**

ធម្មនុញ្ញអាស៊ានត្រូវចុះបញ្ជី ដោយអគ្គលេខាធិការអាស៊ានជាមួយលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ ដោយអនុវត្តតាមមាត្រា ១០២ កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

**មាត្រា ៥៥**

**សំណើទូលក្រងសំអាត**

ទ្រព្យសម្បត្តិ និងមូលនិធិរបស់អង្គការនេះត្រូវតម្កល់ទុកក្នុងនាមអាស៊ាន ។

ធ្វើនៅប្រទេសសិង្ហបុរី ថ្ងៃទីម្ភៃ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំពីរពាន់ប្រាំពីរ ធ្វើឡើងជាភាសាអង់គ្លេសតែមួយគត់ ។

**តំណាងប្រិយណេដារូស្ស៊ា**

**ហាយី ហាសសាណាណា ម៉ូលីកូស្កាស៍  
ស៊ុលតង់ នៃម៉ឺន្ទីយណេដារូស្ស៊ា**

**តំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**សម្តេច ហ៊ុន សែន  
នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងសាធារណរដ្ឋព្រុយណេ**

**បណ្ឌិត ស៊ីម៉ូនូឡាវីនា យ៉ូដូយ៉ូណូ  
ប្រធានាធិបតី**

**តំណាងសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ**

**ម៉ឺសន បុឡាវ៉ាន់  
នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងសហព័ន្ធម៉ាឡេស៊ី**

**ដាតូ សេរី អាម៉ុងស៊ុនឡាអាម៉ាដ អាដាវី  
នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា**

**ឧត្តមសេនីយ៍ ថេន សេន**  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន**

**គ្រីស្តីណា ម៉ាកាប៉ាណាវ៉ា អេស៊ុយ៉ា**  
**ប្រធានាធិបតី**

**តំណាងសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី**

**លី ស្យែនសុខ**  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ឧត្តមសេនីយ៍ (ចូលនិវត្តន៍) ស៊ីវ៉ា យុទ្ធី ជុំន្យាណនុន**  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**តំណាងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម**

**ឌៀវ៉ា តាងយុន**  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី**

**អនុភាពថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីនៃការបស់អាស៊ាន**

**១. សហគមន៍សន្តិសុខ និងយោធាអាស៊ាន**

- ១. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន (AMM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ាន (ASEAN SOM)
  - គណៈកម្មការអចិន្ត្រៃយ៍អាស៊ាន (ASC)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ (SOMDP)
- ២. គណៈកម្មការស្តីពីតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍គ្មានអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ (SEANWFZ Commission)
  - គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិនៃគណៈកម្មការស្តីពីតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍គ្មានអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ
- ៣. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការពារប្រទេសអាស៊ាន (ADMM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីការពារប្រទេសអាស៊ាន (ADSOM)
- ៤. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីច្បាប់អាស៊ាន (ALAWMM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីច្បាប់អាស៊ាន (ASLOM)
- ៥. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន (AMMTC)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន (SOMTC)
  - ឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីបញ្ហាគ្រឿងញៀន (ASOD)
  - កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកនៃនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ និងប្រធានផ្នែកកិច្ចការកុងស៊ុលនៃក្រសួងការបរទេស (DGICM)
- ៦. វេទិកាតំបន់អាស៊ាន (ARF)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីវេទិកាតំបន់អាស៊ាន (ARF SOM)

**២. សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន**

- ១. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEM)
  - ក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់ស្តីពីសមាបរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (HILTF-EI)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ច (SECOM)
- ២. ក្រុមប្រឹក្សាតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន (AFTA Council)
- ៣. ក្រុមប្រឹក្សាតំបន់វិនិយោគអាស៊ាន (AIA Council)
- ៤. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន (AFMM)

- កិច្ចប្រជុំទេសាភិបាលរងធនាគារកណ្តាល និងហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន (AFDM)
- កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកដ្ឋានអាស៊ាន (Customs DG)
- ៥. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីកសិកម្ម និងរុក្ខាប្រមាញ់ (AMAF)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីកសិកម្ម និងរុក្ខាប្រមាញ់ (SOM-AMAF)
  - ឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីរុក្ខាប្រមាញ់ (ASOF)
- ៦. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីថាមពល (AMEM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីថាមពល (SOME)
- ៧. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីធនធានទឹក (AMMin)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីធនធានទឹក (ASOMM)
- ៨. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា (AMMST)
  - គណៈកម្មាធិការវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា (COST)
- ៩. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍ (TELMIN)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍ (TEL.SOM)
  - ក្រុមប្រឹក្សានិយ័តកម្មទូរគមនាគមន៍អាស៊ាន (ATRC)
- ១០. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីដឹកជញ្ជូនអាស៊ាន (ATM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីដឹកជញ្ជូន (STOM)
- ១១. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីទេសចរណ៍អាស៊ាន (M-ATM)
  - កិច្ចប្រជុំអង្គការទេសចរណ៍ជាតិអាស៊ាន (ASEAN.NTOs)
- ១២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គ (AMBDC)
  - គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គ (AMBDC SC)
  - គណៈកម្មាធិការហិរញ្ញវត្ថុជាន់ខ្ពស់ (HLFC)
- ១៣. មជ្ឈមណ្ឌលថាមពលអាស៊ាន
- ១៤. មជ្ឈមណ្ឌលអាស៊ាន-ជប៉ុន នៅទីក្រុងតូក្យូ

**៣. សហគមន៍សន្តិសុខ វប្បធម៌អាស៊ាន**

- ១. រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានទទួលបន្ទុកព័ត៌មាន (AMRI)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីទទួលបន្ទុកព័ត៌មាន (SOMRI)
- ២. រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានទទួលបន្ទុកវប្បធម៌ និងសិល្បៈ (AMCA)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីវប្បធម៌ និងសិល្បៈ (SOMCA)



- ៣. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីអប់រំអាស៊ាន (ASED)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីអប់រំ (SOM-ED)
- ៤. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (AMMDM)
  - គណៈកម្មាធិការអាស៊ានគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (ACDMM)
- ៥. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីបរិស្ថានអាស៊ាន (AMME)
  - ឧត្តមមន្ត្រីបរិស្ថានអាស៊ាន (ASOEN)
- ៦. សន្និសីទនៃភាគីកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីការបំពុលដោយផ្សែងអ័ព្វឆ្លងដែន (COP)
  - គណៈកម្មាធិការក្រោមសន្និសីទនៃភាគីកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីការបំពុលដោយផ្សែងអ័ព្វឆ្លងដែន
- ៧. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីសុខាភិបាលអាស៊ាន (AHMM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍សុខភាព (SOMHD)
- ៨. កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការងារអាស៊ាន (ALMM)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីការងារ (SLOM)
  - គណៈកម្មាធិការអាស៊ានសម្រាប់ការអនុវត្តន៍សេចក្តីថ្លែងការណ៍អាស៊ានស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិកម្មករទេសន្តប្រវេសន៍
- ៩. រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (AMRDPE)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (SOMRDPE)
- ១០. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ានស្តីពីសុខុមាលភាពសង្គម និងអភិវឌ្ឍន៍ (AMMSWD)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីសុខុមាលភាពសង្គម និងការអភិវឌ្ឍន៍ (SOMSWD)
- ១១. កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីយុវជនអាស៊ាន (AMMY)
  - កិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីស្តីពីយុវជន (SOMY)
- ១២. សន្និសីទអាស៊ានស្តីពីបញ្ហាសេវាកម្មស៊ីវិល (ACCSM)
- ១៣. មជ្ឈមណ្ឌលអាស៊ានសម្រាប់ជីវចម្រុះ (ACB)
- ១៤. មជ្ឈមណ្ឌលសម្របសម្រួលអាស៊ានសម្រាប់ជំនួយមនុស្សធម៌ស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (AHA Center)
- ១៥. មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានអាស៊ានស្តីពីការរញ្ជួយដី
- ១៦. មជ្ឈមណ្ឌលឧតុនិយមឯកទេសអាស៊ាន (ASMC)
- ១៧. បណ្តាញសាកលវិទ្យាល័យអាស៊ាន (AU'N)

**អង្គការពាក់ព័ន្ធអាស៊ាន**

**១. សភា**

- អង្គការអន្តរសភាអាស៊ាន (AIPA)

**២. អង្គការផ្សេងៗ**

- កិច្ចប្រជុំក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍អាស៊ាន
- សម្ព័ន្ធអង្គការអាស៊ាននៃសមាគមឧបត្ថម្ភសុខភាព (AAHSA)
- សហព័ន្ធបានយន្តអាស៊ាន (AAI)
- សមាគមធនាគារកអាស៊ាន (ABA)
- ក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកកម្មវិធីអាស៊ាន (ASEAN-BAC)
- វេទិកាផ្សព្វផ្សាយអាស៊ាន (ABF)
- សភាពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្មអាស៊ាន (ASEAN-CCD)
- ក្រុមប្រឹក្សាឧស្សាហកម្មគីមីអាស៊ាន
- សហព័ន្ធគុំស្រាវជ្រាវយន្តអាស៊ាន (AFTEX)
- ក្រុមប្រឹក្សាឧស្សាហកម្មគ្រឿងសង្ហារឹមអាស៊ាន (AFIC)
- ក្រុមប្រឹក្សាធានារ៉ាប់រងអាស៊ាន (AIC)
- សមាគមកម្មសិទ្ធិបញ្ញាអាស៊ាន (ASEAN IPA)
- សមាគមអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិអាស៊ាន (AAA)
- សហព័ន្ធគុំស្រាវជ្រាវផែកែច្នៃ និងផែកអាស៊ាន
- ក្រុមឧសថករអាស៊ាន
- សមាគមទេសចរណ៍អាស៊ាន (ASEAN TA)
- សហព័ន្ធសមាគមសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (FAEA)
- សហព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាអ្នកបញ្ជូនទំនិញអាស៊ាន
- ក្រុមប្រឹក្សាផ្សព្វផ្សាយអាស៊ាន-អាមេរិក

**៣. ក្រុមជំនាញទីប្រឹក្សា និងស្ថាប័នបណ្ឌិតសភា**

- បណ្តាញវិទ្យាស្ថានសិក្សាយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរជាតិអាស៊ាន (ASEAN-ISIS Network)

**៤. អង្គការសង្គមស៊ីវិល**

- អង្គការបណ្ឌិតសភាវិទ្យាសាស្ត្រ វិស្វកម្ម និងបច្ចេកវិជ្ជាអាស៊ាន (ASEAN CASE)
- បណ្ឌិតសភាវិស្វកម្ម និងបច្ចេកវិជ្ជាអាស៊ាន (AAET)
- សមាគមអាស៊ានសម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រមន្ទីរពិសោធន៍ (AACLS)
- សមាគមអាស៊ានសម្រាប់ផែនការ និងលំនៅដ្ឋាន (AAPH)
- សមាគមអាស៊ានសម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រ (AAR)
- សហព័ន្ធល្បែងអុកអាស៊ាន (ACC)
- សហព័ន្ធនិយោជិកអាស៊ាន (ACE)
- សហព័ន្ធអង្គការស្ត្រីអាស៊ាន (AC'WO)
- សហព័ន្ធអ្នកសាងសង់អាស៊ាន (ACT)
- សមាគមគ្រឿងសំអាងកាយអាស៊ាន (ACA)
- ក្រុមប្រឹក្សាអាស៊ានសម្រាប់អតិថិជនស្ថិតបញ្ចប់ការសិក្សាពីជប៉ុន (ASCOJA)
- ក្រុមប្រឹក្សាគ្រូបង្រៀនអាស៊ាន (ACT)
- សហព័ន្ធអាស៊ានផ្នែកសុខភាពផ្លូវចិត្ត និងចិត្តសាស្ត្រ (AFPMH)
- សហព័ន្ធតណនេយ្យករអាស៊ាន (AFA)
- សហព័ន្ធអាស៊ានសម្រាប់អ្នកម៉ៅការវិស្វកម្មអគ្គិសនី (AFEEC)
- សហព័ន្ធអង្គការវិស្វកម្មអាស៊ាន (AFEO)
- សហព័ន្ធអាស៊ាននៃក្រុមអ្នកហោះហើរ (AFFC)
- សហព័ន្ធអាស៊ាននៃសមាគមអ្នកបញ្ជូនទំនិញ (AFFA)
- សហព័ន្ធអាស៊ានសម្រាប់មូលនិធិបេដូង (AFIF)
- សហព័ន្ធអាស៊ានផ្នែកស្នង់ដី និងកុម្មិសាស្ត្រ (ASEAN FLAG)
- សហព័ន្ធអាស៊ានផ្នែកសមាគមរ៉ែ (AFMA)
- សហព័ន្ធនេសាទអាស៊ាន (AFF)
- សហព័ន្ធកីឡាបាល់ទាត់អាស៊ាន (AFF)
- ក្រុមឧស្សាហកម្មផលិតផលព្រៃឈើអាស៊ាន (AFPIC)
- សមាគមនិស្សិតរុក្ខាអាស៊ាន (AFSA)
- សមាគមអភិវឌ្ឍ និងផ្សព្វផ្សាយសិប្បកម្មអាស៊ាន (AHPADA)
- ក្រុមប្រឹក្សាខ្លែងអាស៊ាន (AKC)
- សមាគមច្បាប់អាស៊ាន (ALA)
- សមាគមនិស្សិតច្បាប់អាស៊ាន (ALSA)

- សមាគមឧស្សាហកម្មតម្រូវអាស៊ាន (AMIA)
- សង្គមប្រសាទសាស្ត្រអាស៊ាន (ANS)
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលចំរុះសម្រាប់មនុស្សចាស់អាស៊ាន
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអាស៊ានដើម្បីទប់ស្កាត់ថ្នាំញៀន និងសារធាតុបំពាន
- ក្រុមអ្នកផលិតប្រេងគីមីអាស៊ាន (AOMG)
- សមាគមអាស៊ានកែប្រែសារពាង្គកាយមនុស្ស (AOA)
- សហព័ន្ធអាស៊ានសម្រាប់ជំងឺកុមារ (API)
- សហព័ន្ធកិច្ចាជនពិការអាស៊ាន (APSF)
- សមាគមកំពង់ផែអាស៊ាន (APA)
- សមាគមជំងឺបារីកឈាមអាស៊ាន (ATS)
- សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ាន (AVA)
- ក្រុមប្រេងបន្លែអាស៊ាន (AVOC)
- ដៃគូអាស៊ីសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សនៅជនបទអាស៊ី (AsiaDHRA)
- គណៈកម្មាធិការសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការយុវជនអាស៊ាន (CAYC)
- សហព័ន្ធវិស្វកម្មពិគ្រោះយោបល់អាស៊ាន (FACE)
- សហព័ន្ធនៃអង្គការទំនាក់ទំនងសាធារណៈអាស៊ាន (FAPRO)
- សហព័ន្ធសមាគមម្ចាស់នាវាអាស៊ាន (FASA)
- សមាគមថ្នាំពេទ្យនៃគណៈកម្មាធិការប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (MASEAN)
- សមាគមអាស៊ានសម្រាប់រោគសន្តានកម្លាំង (RAA)
- វិទ្យាស្ថានតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍សម្រាប់សហគមន៍ និងអប់រំ (SEARICE)
- គ្រឹះស្ថានកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរការសិក្សាតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ (SEASREP)
- សម្ព័ន្ធអតីតយុទ្ធជននៃប្រទេសអាស៊ាន (VECONAC)

**៥- ផ្នែកពាក់ព័ន្ធក្នុងអាស៊ាន**

- ប៉ូលីសជាតិអាស៊ាន (ASEANPOL)
- សហព័ន្ធវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រអាហារអាស៊ាន (FIFSTA)
- មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍នេសាទអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (SEAFDEC)
- ក្រុមការងារសម្រាប់យន្តការសិទ្ធិមនុស្សអាស៊ាន

អំពីទម្រង់អាស៊ាន

ទម្រង់អាស៊ានតំណាងឱ្យអាស៊ានមួយមានស្ថិរភាព សន្តិភាព ការរួបរួម និងថាមពល ។ ពណ៌របស់  
ទម្រង់អាស៊ានមាន : ពណ៌ខៀវ ក្រហម ស និងពណ៌លឿង ដែលតំណាងឱ្យពណ៌សំខាន់ៗ នៃគ្រប់ទម្រង់ជាតិ  
របស់ប្រទេសសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ ។

ពណ៌ខៀវតំណាងឱ្យសន្តិភាព និងស្ថិរភាព ។ ពណ៌ក្រហមបង្កប់អត្ថន័យនៃភាពក្លាហាន និង  
ថាមពល ។ ពណ៌សបង្ហាញនូវភាពបរិសុទ្ធស្អាតស្អំ និងពណ៌លឿងជានិមិត្តរូបនៃវិបុលភាព ។

រូបកូរស្រូរតំណាងឱ្យសុបិន្តរបស់បិតាស្ថាបនិកអាស៊ាន ដែលចង់បានអាស៊ានមួយមានគ្រប់ប្រទេស  
ទាំងអស់ នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍រួបរួមគ្នា ក្នុងមិត្តភាព និងសាមគ្គីភាព ។

ភាពជាក់លាក់នៃគំនូសពណ៌ (Pantone Color) ដែលបានអនុម័តសម្រាប់ពណ៌ទម្រង់អាស៊ានមាន :

- ខៀវ (Blue): Pantone 19-40.53 TC
- ក្រហម (Red): Pantone 18-16.55 TC
- ស (White): Pantone 11-4202 TC
- លឿង (Yellow): Pantone 13-07.58 TC

សម្រាប់ការបោះពុម្ព ភាពជាក់លាក់នៃពណ៌ (លើកលែងពណ៌ស) នឹងត្រូវគោរពតាមគោល  
ពណ៌របស់និមិត្តសញ្ញាអាស៊ាន ឧទាហរណ៍ :

- ខៀវ (Blue): Pantone 286 ឬ Process Color 100C 60M 0Y 6K
- ក្រហម (Red): Pantone 032 ឬ Process Color 0C 91M 87Y 0K
- លឿង (Yellow): Pantone Process Yellow ឬ Process Color 0C 0M 100Y 0K

អនុបាតពីទទឹងទៅបណ្តោយនៃទម្រង់អាស៊ាន គឺពី ២-៣ ហើយទំហំជាក់លាក់នៃទម្រង់នេះមានដូច  
ខាងក្រោម :

- ទម្រង់អាស៊ានសម្រាប់ដាក់លើតុ: ១០ស.ម X ១៥ស.ម
- ទម្រង់អាស៊ានសម្រាប់នៅក្នុងបន្ទប់: ១០០ស.ម X ១៥០ស.ម
- ទម្រង់អាស៊ានសម្រាប់រថយន្ត: ១០ស.ម X ៣០ស.ម
- ទម្រង់អាស៊ានប្រើប្រាស់នៅទីវាល: ២០០ស.ម X ៣០០ស.ម

**អំពីនិមិត្តសញ្ញាអាស៊ាន**

និមិត្តសញ្ញាអាស៊ានតំណាងឱ្យអាស៊ានមួយមានស្ថិរភាព សន្តិភាព ការរួបរួម និងថាមពល ។ ពណ៌របស់និមិត្តសញ្ញាអាស៊ានមាន : ពណ៌ខៀវ ក្រហម ស និងពណ៌លឿង ដែលតំណាងឱ្យពណ៌សំខាន់ៗ នៃគ្រប់ទំព័ររបស់ប្រទេសសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ ។

ពណ៌ខៀវតំណាងឱ្យសន្តិភាព និងស្ថិរភាព ។ ពណ៌ក្រហមបង្កប់អត្ថន័យនៃភាពក្លាហាន និងថាមពល ។ ពណ៌សង្ហារឹមតំណាងឱ្យសុខភាពសុខសាន្តស្រួល និងពណ៌លឿងជានិមិត្តរូបនៃវិបុលភាព ។

រូបកូរល្អវតំណាងឱ្យសុបិន្តរបស់បិតាស្ថាបនិកអាស៊ាន ដែលចង់បានអាស៊ានមួយមានគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍រួមគ្នា ក្នុងមិត្តភាព និងសាមគ្គីភាព ។ សញ្ញារង្វង់តំណាងឱ្យការរីករាលដាលរបស់អាស៊ាន ។

ភាពជាក់លាក់នៃតំនូលពណ៌ (Pantone Color) ដែលបានអនុម័ត សម្រាប់ប្រើជាពណ៌របស់និមិត្តសញ្ញាអាស៊ានមាន :

- ខៀវ (Blue): Pantone 286
- ក្រហម (Red): Pantone Red 032
- លឿង (Yellow): Pantone Process Yellow

សម្រាប់ការបោះពុម្ព ភាពជាក់លាក់នៃពណ៌ទាំងបួនគឺ :

- ខៀវ (Blue): Pantone 100C 60M 0Y 6K (100C 60K 0Y 10K)
- ក្រហម (Red): Pantone 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)
- លឿង (Yellow): Pantone 0C 0M 100Y 0K

ភាពជាក់លាក់ ដែលមាននៅក្នុងសញ្ញារង្វង់ក្រចកនឹងត្រូវយកមកប្រើ នៅពេលណាដែលរង្វាស់ពណ៌តាមគោលខាងលើមិនមាន ។

ភាពសន្មតនៃតំនូលពណ៌ (Pantone Process Colour Simulator) លើនីង :

- ខៀវ (Blue): Pantone 201-1
- ក្រហម (Red): Pantone 60-1
- លឿង (Yellow): Pantone 1-3

ពុម្ពអក្សរប្រើសម្រាប់ពាក្យ "ASEAN" នៅក្នុងនិមិត្តសញ្ញា គឺ ប្រើពុម្ពតូអក្សរតូច និងដិត (lower-case Helvetica in bold) ។



This translation is provided by  
the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Indonesia

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)





## **PIAGAM PERHIMPUNAN BANGSA-BANGSA ASIA TENGGARA**

### **PEMBUKAAN**

**KAMI, RAKYAT** Negara-Negara Anggota Perhimpunan Bangsa-Bangsa Asia Tenggara (ASEAN), yang diwakili oleh para Kepala Negara atau Pemerintahan dari Brunei Darussalam, Kerajaan Kamboja, Republik Indonesia, Republik Rakyat Demokratik Lao, Malaysia, Uni Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand, dan Republik Sosialis Viet Nam;

**MEMPERHATIKAN** pencapaian signifikan dan perluasan keanggotaan ASEAN yang memuaskan sejak didirikannya di Bangkok melalui perumusan Deklarasi ASEAN;

**MENGINGAT** keputusan-keputusan untuk menyusun Piagam ASEAN dalam Program Aksi Vientiane, Deklarasi Kuala Lumpur tentang Penyusunan Piagam ASEAN, dan Deklarasi Cebu tentang Cetak Biru Piagam ASEAN;

**MENGINGAT** adanya kepentingan-kepentingan bersama, dan saling ketergantungan antar-rakyat dan Negara-Negara Anggota ASEAN yang terikat oleh geografi, tujuan bersama dan nasib bersama;

**DILHAMI** oleh dan dipersatukan dalam Satu Visi, Satu Identitas dan Satu Komunitas yang Saling Peduli dan Berbagi;

**DIPERSATUKAN** oleh hasrat dan keinginan bersama untuk hidup di kawasan yang memiliki perdamaian abadi, keamanan dan stabilitas, pertumbuhan ekonomi yang berkelanjutan, kesejahteraan bersama dan kemajuan sosial, serta untuk memajukan kepentingan, cita-cita, dan aspirasi bersama yang utama;

**MENGHORMATI** kepentingan yang mendasar atas persahabatan dan kerja sama, dan prinsip-prinsip kedaulatan, kesetaraan, integritas wilayah, tanpa campur tangan, konsensus, dan persatuan dalam keberagaman;

**MEMATUHI** prinsip-prinsip demokrasi, aturan hukum dan tata pemerintahan yang baik, penghormatan dan perlindungan hak asasi manusia dan kebebasan-kebebasan fundamental;

**MENYEPAKATI** untuk menjamin pembangunan berkelanjutan yang bermanfaat bagi generasi-generasi sekarang dan mendatang dan menempatkan kesejahteraan dan penghidupan yang layak serta kemakmuran rakyat sebagai pusat proses pembentukan komunitas ASEAN;

**MEYAKINI** kebutuhan untuk memperkuat ikatan solidaritas kawasan yang telah ada guna mewujudkan Komunitas ASEAN yang terpadu secara politis, terintegrasi secara ekonomi dan dapat bertanggung jawab secara sosial dalam rangka menjawab tantangan dan peluang sekarang dan mendatang secara efektif;

**BERTEKAD** untuk mengintensifkan pembentukan komunitas melalui peningkatan kerja sama dan integrasi kawasan, khususnya melalui pembentukan Komunitas ASEAN yang terdiri atas Komunitas Keamanan ASEAN, Komunitas Ekonomi ASEAN, dan Komunitas Sosial-Budaya ASEAN sebagaimana tercantum dalam Deklarasi Bali ASEAN Concord II;

**DENGAN INI MEMUTUSKAN** untuk menyusun, melalui Piagam ini, kerangka kerja hukum dan kelembagaan bagi ASEAN;

**DAN UNTUK ITU**, para Kepala Negara atau Pemerintahan Negara-Negara Anggota ASEAN, yang berkumpul di Singapura pada kesempatan bersejarah untuk memperingati 40 tahun pendirian ASEAN, telah menyepakati Piagam ini.

## **BAB I**

### **TUJUAN DAN PRINSIP**

#### **PASAL 1**

#### **TUJUAN**

Tujuan-tujuan ASEAN adalah:

1. memelihara dan meningkatkan perdamaian, keamanan, dan stabilitas serta lebih memperkuat nilai-nilai yang berorientasi pada perdamaian di kawasan;
2. meningkatkan ketahanan kawasan dengan memajukan kerja sama politik, keamanan, ekonomi, dan sosial budaya yang lebih luas;
3. mempertahankan Asia Tenggara sebagai Kawasan Bebas Senjata Nuklir dan bebas dari semua jenis senjata pemusnah massal lainnya;

4. menjamin bahwa rakyat dan Negara-Negara Anggota ASEAN hidup damai dengan dunia secara keseluruhan di lingkungan yang adil, demokratis, dan harmonis;
5. menciptakan pasar tunggal dan basis produksi yang stabil, makmur, sangat kompetitif, dan terintegrasi secara ekonomis melalui fasilitasi yang efektif untuk perdagangan dan investasi, yang di dalamnya terdapat arus lalu lintas barang, jasa-jasa dan investasi yang bebas; terfasilitasinya pergerakan pelaku usaha, pekerja profesional, pekerja berbakat dan buruh; dan arus modal yang lebih bebas;
6. mengurangi kemiskinan dan mempersempit kesenjangan pembangunan di ASEAN melalui bantuan dan kerja sama timbal balik;
7. memperkuat demokrasi, meningkatkan tata pemerintahan yang baik dan aturan hukum, dan memajukan serta melindungi hak asasi manusia dan kebebasan-kebebasan fundamental, dengan memperhatikan hak-hak dan kewajiban-kewajiban dari Negara-Negara Anggota ASEAN;
8. menanggapi secara efektif, sesuai dengan prinsip keamanan menyeluruh, segala bentuk ancaman, kejahatan lintas-negara dan tantangan lintas-batas;
9. memajukan pembangunan berkelanjutan untuk menjamin perlindungan lingkungan hidup di kawasan, sumber daya alam yang berkelanjutan, pelestarian warisan budaya, dan kehidupan rakyat yang berkualitas tinggi;
10. mengembangkan sumber daya manusia melalui kerja sama yang lebih erat di bidang pendidikan dan pemelajaran sepanjang hayat, serta di bidang ilmu pengetahuan dan teknologi, untuk pemberdayaan rakyat ASEAN dan penguatan Komunitas ASEAN;
11. meningkatkan kesejahteraan dan penghidupan yang layak bagi rakyat ASEAN melalui penyediaan akses yang setara terhadap peluang pembangunan sumber daya manusia, kesejahteraan sosial, dan keadilan;
12. memperkuat kerja sama dalam membangun lingkungan yang aman dan terjamin bebas dari narkoba dan obat-obat terlarang bagi rakyat ASEAN;
13. memajukan ASEAN yang berorientasi kepada rakyat yang di dalamnya seluruh lapisan masyarakat didorong untuk berpartisipasi dalam, dan memperoleh manfaat dari, proses integrasi dan pembangunan komunitas ASEAN;

14. memajukan identitas ASEAN dengan meningkatkan kesadaran yang lebih tinggi akan keanekaragaman budaya dan warisan kawasan; dan
15. mempertahankan sentralitas dan peran proaktif ASEAN sebagai kekuatan penggerak utama dalam hubungan dan kerja samanya dengan para mitra eksternal dalam arsitektur kawasan yang terbuka, transparan, dan inklusif.

## **PASAL 2**

### **PRINSIP**

1. Dalam mencapai tujuan-tujuan yang disebutkan dalam Pasal 1, ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya menegaskan kembali dan memegang teguh prinsip-prinsip dasar yang tertuang dalam deklarasi-deklarasi, persetujuan-persetujuan, konvensi-konvensi, concords, traktat-traktat, dan instrumen ASEAN lainnya.
2. ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya wajib bertindak sesuai dengan prinsip-prinsip berikut:
  - (a) menghormati kemerdekaan, kedaulatan, kesetaraan, integritas wilayah, dan identitas nasional seluruh Negara-Negara Anggota ASEAN;
  - (b) komitmen bersama dan tanggung jawab kolektif dalam meningkatkan perdamaian, keamanan dan kemakmuran di kawasan;
  - (c) menolak agresi dan ancaman atau penggunaan kekuatan atau tindakan-tindakan lainnya dalam bentuk apa pun yang bertentangan dengan hukum internasional;
  - (d) mengedepankan penyelesaian sengketa secara damai;
  - (e) tidak campur tangan urusan dalam negeri Negara-Negara Anggota ASEAN;
  - (f) penghormatan terhadap hak setiap Negara Anggota untuk menjaga eksistensi nasionalnya bebas dari campur tangan eksternal, subversi, dan paksaan;
  - (g) ditingkatkannya konsultasi mengenai hal-hal yang secara serius memengaruhi kepentingan bersama ASEAN;
  - (h) berpegang teguh pada aturan hukum, tata pemerintahan yang baik, prinsip-prinsip demokrasi dan pemerintahan yang konstitusional;

- (i) menghormati kebebasan fundamental, pemajuan dan perlindungan hak asasi manusia, dan pemajuan keadilan sosial;
- (j) menjunjung tinggi Piagam Perserikatan Bangsa-Bangsa dan hukum internasional, termasuk hukum humaniter internasional, yang disetujui oleh Negara-Negara Anggota ASEAN;
- (k) tidak turut serta dalam kebijakan atau kegiatan apa pun, termasuk penggunaan wilayahnya, yang dilakukan oleh Negara Anggota ASEAN atau Negara non-ASEAN atau subjek non-negara mana pun, yang mengancam kedaulatan, integritas wilayah atau stabilitas politik dan ekonomi Negara-Negara Anggota ASEAN;
- (l) menghormati perbedaan budaya, bahasa, dan agama yang dianut oleh rakyat ASEAN, dengan menekankan nilai-nilai bersama dalam semangat persatuan dalam keanekaragaman;
- (m) sentralitas ASEAN dalam hubungan eksternal di bidang politik, ekonomi, sosial dan budaya, dengan tetap berperan aktif, berpandangan ke luar, inklusif dan non-diskriminatif; dan
- (n) berpegang teguh pada aturan-aturan perdagangan multilateral dan rejim-rejim yang didasarkan pada aturan ASEAN untuk melaksanakan komitmen-komitmen ekonomi secara efektif dan mengurangi secara progresif ke arah penghapusan semua jenis hambatan menuju integrasi ekonomi kawasan, dalam ekonomi yang digerakkan oleh pasar.

## **BAB II STATUS HUKUM**

### **PASAL 3 STATUS HUKUM ASEAN**

ASEAN, sebagai sebuah organisasi antar-pemerintah, dengan ini diberikan status hukum.

**BAB III**  
**KEANGGOTAAN**

**PASAL 4**  
**NEGARA ANGGOTA**

Negara-Negara Anggota ASEAN adalah Brunei Darussalam, Kerajaan Kamboja, Republik Indonesia, Republik Rakyat Demokratik Lao, Malaysia, Uni Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand, dan Republik Sosialis Viet Nam.

**PASAL 5**  
**HAK DAN KEWAJIBAN**

1. Negara-Negara Anggota memiliki hak dan kewajiban yang setara berdasarkan Piagam ini.
2. Negara-Negara Anggota wajib mengambil langkah-langkah yang diperlukan, termasuk pembuatan legislasi dalam negeri yang sesuai, guna melaksanakan ketentuan-ketentuan dalam Piagam ini secara efektif, dan mematuhi kewajiban-kewajiban keanggotaan.
3. Dalam hal suatu pelanggaran serius terhadap Piagam atau ketidakpatuhan, hal dimaksud wajib dirujuk ke Pasal 20.

**PASAL 6**  
**PENERIMAAN ANGGOTA BARU**

1. Prosedur pengajuan dan penerimaan keanggotaan ASEAN wajib diatur oleh Dewan Koordinasi ASEAN.
2. Penerimaan keanggotaan wajib didasarkan atas kriteria berikut:
  - (a) letaknya secara geografis diakui berada di kawasan Asia Tenggara;
  - (b) pengakuan oleh seluruh Negara Anggota ASEAN;
  - (c) kesepakatan untuk terikat dan tunduk pada Piagam; dan

- (d) kesanggupan dan keinginan untuk melaksanakan kewajiban keanggotaan.
- 3. Penerimaan anggota baru wajib diputuskan secara konsensus oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN, berdasarkan rekomendasi Dewan Koordinasi ASEAN.
- 4. Negara pemohon wajib diterima ASEAN pada saat penandatanganan Instrumen Akses Piagam.

## **BAB IV BADAN**

### **PASAL 7 KONFERENSI TINGKAT TINGGI ASEAN**

- 1. Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN terdiri atas para Kepala Negara atau Pemerintahan dari Negara-Negara Anggota.
- 2. Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN:
  - (a) merupakan badan pengambil kebijakan tertinggi ASEAN;
  - (b) membahas, memberikan arah kebijakan dan mengambil keputusan atas isu-isu utama yang menyangkut realisasi tujuan-tujuan ASEAN, hal-hal pokok yang menjadi kepentingan Negara-Negara Anggota, dan segala isu yang dirujuk kepadanya oleh Dewan Koordinasi ASEAN, Dewan-Dewan Komunitas ASEAN, dan Badan-Badan Kementerian Sektor ASEAN;
  - (c) menginstruksikan para Menteri yang relevan di tiap-tiap Dewan terkait untuk menyelenggarakan pertemuan-pertemuan antar-Menteri yang bersifat ad hoc, dan membahas isu-isu penting ASEAN yang bersifat lintas Dewan Komunitas. Aturan-aturan pelaksanaan pertemuan-pertemuan dimaksud diadopsi oleh Dewan Koordinasi ASEAN;
  - (d) menangani situasi darurat yang berdampak pada ASEAN dengan mengambil tindakan-tindakan yang tepat;
  - (e) memutuskan hal-hal yang dirujuk kepadanya berdasarkan Bab VII dan VIII;



- (f) mengesahkan pembentukan dan pembubaran Badan-Badan Kementerian Sektoral dan lembaga-lembaga ASEAN lain; dan
  - (g) mengangkat Sekretaris Jenderal ASEAN, dengan pangkat dan status setingkat Menteri, yang akan bertugas atas kepercayaan dan persetujuan para Kepala Negara atau Pemerintahan berdasarkan rekomendasi Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN.
3. Pertemuan-Pertemuan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN:
- (a) diselenggarakan dua kali setahun, dan dilaksanakan oleh Negara Anggota yang menjabat Ketua ASEAN; dan
  - (b) menyelenggarakan, apabila diperlukan, pertemuan-pertemuan khusus atau ad hoc yang diketuai oleh Negara Anggota yang menjabat Ketua ASEAN, di tempat yang disepakati oleh Negara-Negara Anggota ASEAN.

## **PASAL 8**

### **DEWAN KOORDINASI ASEAN**

1. Dewan Koordinasi ASEAN terdiri atas para Menteri Luar Negeri ASEAN dan bertemu sekurang-kurangnya dua kali setahun.
2. Dewan Koordinasi ASEAN:
  - (a) menyiapkan pertemuan-pertemuan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN;
  - (b) mengoordinasikan pelaksanaan perjanjian-perjanjian dan keputusan-keputusan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN;
  - (c) berkoordinasi dengan Dewan-Dewan Komunitas ASEAN untuk meningkatkan keterpaduan kebijakan, efisiensi, dan kerja sama antar-mereka;
  - (d) mengoordinasikan laporan-laporan Dewan-Dewan Komunitas ASEAN kepada Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN;
  - (e) mempertimbangkan laporan tahunan Sekretaris Jenderal mengenai hasil kerja ASEAN;

- (f) mempertimbangkan laporan Sekretaris Jenderal mengenai fungsi-fungsi dan kegiatan-kegiatan Sekretariat ASEAN serta badan-badan relevan lain;
  - (g) menyetujui pengangkatan dan pengakhiran para Deputi Sekretaris Jenderal ASEAN berdasarkan rekomendasi Sekretaris Jenderal; dan
  - (h) menjalankan tugas-tugas lain yang diatur dalam Piagam ini atau fungsi-fungsi lainnya seperti yang ditetapkan oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN;
3. Dewan Koordinasi ASEAN didukung oleh pejabat-pejabat tinggi yang relevan.

## **PASAL 9**

### **DEWAN KOMUNITAS ASEAN**

1. Dewan-Dewan Komunitas ASEAN terdiri atas Dewan Komunitas Politik-Keamanan ASEAN, Dewan Komunitas Ekonomi ASEAN, dan Dewan Komunitas Sosial Budaya ASEAN.
2. Dewan Komunitas ASEAN masing-masing mencakupi Badan-Badan Kementerian Sektoral ASEAN yang relevan.
3. Negara Anggota masing-masing menunjuk perwakilan nasionalnya untuk setiap pertemuan Dewan Komunitas ASEAN.
4. Dalam rangka mewujudkan tujuan-tujuan dari setiap tiga pilar Komunitas ASEAN, Dewan Komunitas ASEAN masing-masing:
  - (a) menjamin pelaksanaan keputusan-keputusan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN yang relevan;
  - (b) mengoordinasikan kerja dari berbagai sektor yang berada di lingkungnya, dan isu-isu lintas Dewan Komunitas lainnya; dan
  - (c) menyerahkan laporan-laporan dan rekomendasi-rekomendasi kepada Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN mengenai hal-hal yang berada di lingkungnya.
5. Dewan Komunitas ASEAN masing-masing mengadakan pertemuan sekurang-kurangnya dua kali setahun dan diketuai oleh Menteri yang tepat dari Negara Anggota yang menjabat Ketua ASEAN.

6. Dewan Komunitas ASEAN masing-masing didukung oleh pejabat-pejabat tinggi yang relevan.

**PASAL 10**  
**BADAN KEMENTERIAN SEKTORAL**

1. Badan-Badan Kementerian Sektoral ASEAN:
  - (a) berfungsi sesuai dengan mandat masing-masing yang telah ditetapkan;
  - (b) melaksanakan perjanjian-perjanjian dan keputusan-keputusan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN yang berada di lingkungannya;
  - (c) memperkuat kerja sama di bidang masing-masing untuk mendukung integrasi dan pembangunan komunitas ASEAN; dan
  - (d) menyerahkan laporan-laporan dan rekomendasi-rekomendasi kepada Dewan Komunitas masing-masing.
2. Badan Kementerian Sektoral ASEAN masing-masing melingkupi para pejabat tinggi yang relevan dan badan-badan subsider untuk melaksanakan fungsi-fungsinya sebagaimana tercantum pada Lampiran 1. Lampiran ini dapat diperbarui oleh Sekretaris Jenderal ASEAN atas rekomendasi dari Komite Wakil Tetap tanpa merujuk pada ketentuan mengenai Amendemen dalam Piagam ini.

**PASAL 11**  
**SEKRETARIS JENDERAL ASEAN DAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Sekretaris Jenderal ASEAN diangkat oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN untuk masa jabatan lima tahun yang tidak dapat diperbarui, yang dipilih dari warga negara dari Negara-Negara Anggota ASEAN berdasarkan rotasi secara alfabetis, dengan pertimbangan integritas, kemampuan dan pengalaman profesional, serta kesetaraan jender.
2. Sekretaris Jenderal ASEAN:

Sekretaris Jenderal wajib:

- (a) menjalankan tugas dan tanggung jawab jabatan tinggi ini sesuai dengan ketentuan-ketentuan Piagam ini dan instrumen-instrumen ASEAN yang relevan, protokol-protokol, dan praktik-praktik yang berlaku;
  - (b) memfasilitasi dan memonitor perkembangan dalam pelaksanaan perjanjian-perjanjian dan keputusan-keputusan ASEAN, dan menyampaikan laporan tahunan mengenai hasil kerja ASEAN kepada KTT ASEAN;
  - (c) berpartisipasi dalam pertemuan-pertemuan Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN, Dewan-Dewan Komunitas ASEAN, Dewan Koordinasi ASEAN, dan Badan-Badan Kementerian Sektor ASEAN serta pertemuan-pertemuan ASEAN lain yang relevan;
  - (d) menyampaikan pandangan-pandangan ASEAN dan berpartisipasi dalam pertemuan-pertemuan dengan pihak-pihak eksternal yang sesuai dengan pedoman kebijakan yang telah disetujui dan mandat yang diberikan kepada Sekretaris Jenderal; dan
  - (e) merekomendasikan pengangkatan dan pengakhiran para Deputi Sekretaris Jenderal kepada Dewan Koordinasi ASEAN untuk mendapat persetujuan;
3. Sekretaris Jenderal juga menjabat sebagai Pejabat Kepala Administrasi ASEAN;
  4. Sekretaris Jenderal dibantu oleh 4 (empat) Deputi Sekretaris Jenderal dengan pangkat dan status Deputi Menteri. Para Deputi Sekretaris Jenderal bertanggung jawab kepada Sekretaris Jenderal dalam melaksanakan fungsi-fungsinya;
  5. Keempat Deputi Sekretaris Jenderal berasal dari kewarganegaraan yang berbeda dengan Sekretaris Jenderal dan dari empat Negara Anggota ASEAN yang berbeda;
  6. Keempat Deputi Sekretaris Jenderal terdiri atas:
    - (a) dua Deputi Sekretaris Jenderal yang akan bertugas dalam jangka waktu tiga tahun yang tidak dapat diperpanjang, dipilih dari warga negara Negara-Negara Anggota ASEAN berdasarkan rotasi alfabetis, dengan mempertimbangkan integritas, kualifikasi, kompetensi, pengalaman, kesetaraan gender; dan
    - (b) dua Deputi Sekretaris Jenderal yang akan bertugas dalam jangka waktu tiga tahun, dapat diperpanjang untuk jangka waktu tiga tahun berikutnya. Kedua Deputi Sekretaris Jenderal ini akan direkrut secara terbuka, berdasarkan asas kepatutan.

7. Sekretariat ASEAN terdiri atas Sekretaris Jenderal dan staf sesuai dengan kebutuhan.
8. Sekretaris Jenderal dan staf wajib:
  - (a) menegakkan standar tertinggi dalam hal integritas, efisiensi, dan kompetensi dalam kinerja tugas mereka;
  - (b) tidak meminta atau menerima instruksi-instruksi dari pemerintah mana pun atau dari pihak eksternal di luar ASEAN; dan
  - (c) menahan diri dari tindakan apa pun yang dapat merendahkan posisi mereka karena pejabat Sekretariat ASEAN hanya bertanggung jawab kepada ASEAN.
9. Negara Anggota ASEAN masing-masing menghormati karakter ASEAN yang eksklusif dalam hal tanggung jawab Sekretaris Jenderal ASEAN dan staf, serta tidak berusaha memengaruhi mereka untuk melepaskan tanggung jawabnya.

## **PASAL 12**

### **KOMITE WAKIL TETAP ASEAN**

1. Negara Anggota ASEAN masing-masing mengangkat seorang Wakil Tetap untuk ASEAN dengan gelar Duta Besar yang berkedudukan di Jakarta.
2. Para Wakil Tetap secara kolektif menjadi Komite Wakil Tetap, yang berkewajiban:
  - (a) mendukung kerja Dewan-Dewan Komunitas ASEAN dan Badan-Badan Kementerian Sektoral ASEAN;
  - (b) berkoordinasi dengan Sekretariat-Sekretariat Nasional ASEAN dan Badan-Badan Kementerian Sektoral ASEAN lain;
  - (c) menjadi penghubung ke Sekretaris Jenderal ASEAN dan Sekretariat ASEAN dalam semua bidang yang relevan dengan kerjanya;
  - (d) memfasilitasi kerja sama ASEAN dengan mitra-mitra eksternal; dan
  - (e) menjalankan fungsi-fungsi lainnya yang akan ditentukan oleh Dewan Koordinasi ASEAN.

**PASAL 13**  
**SEKRETARIAT NASIONAL ASEAN**

Negara Anggota ASEAN masing-masing membentuk Sekretariat Nasional ASEAN yang:

- (a) bertugas sebagai focal point pada tingkat nasional;
- (b) menjadi penyimpan informasi mengenai semua urusan ASEAN pada tingkat nasional;
- (c) mengoordinasikan pelaksanaan keputusan-keputusan ASEAN pada tingkat nasional;
- (d) mengoordinasikan dan mendukung persiapan-persiapan nasional untuk pertemuan-pertemuan ASEAN;
- (e) memajukan identitas dan kesadaran ASEAN pada tingkat nasional; dan
- (f) berkontribusi pada pembentukan komunitas ASEAN.

**PASAL 14**  
**BADAN HAK ASASI MANUSIA ASEAN**

1. Selaras dengan tujuan-tujuan dan prinsip-prinsip Piagam ASEAN terkait dengan pemajuan dan perlindungan hak-hak asasi dan kebebasan fundamental, ASEAN wajib membentuk badan hak asasi manusia ASEAN.
2. Badan hak asasi manusia ASEAN ini bertugas sesuai dengan kerangka acuan yang akan ditentukan oleh Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN.

**PASAL 15**  
**YAYASAN ASEAN**

1. Yayasan ASEAN wajib mendukung Sekretaris Jenderal ASEAN dan bekerja sama dengan badan-badan ASEAN yang relevan untuk mendukung pembentukan komunitas ASEAN dengan memajukan kesadaran yang lebih tinggi mengenai identitas ASEAN, interaksi antar-rakyat, dan kerja sama yang erat antar sektor bisnis, masyarakat sipil, akademisi dan para pemangku kepentingan lain di ASEAN.

2. Yayasan ASEAN bertanggung jawab kepada Sekretaris Jenderal ASEAN, yang akan menyampaikan laporannya kepada Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN melalui Dewan Koordinasi ASEAN.

## **BAB V**

### **ENTITAS YANG BERHUBUNGAN DENGAN ASEAN**

#### **PASAL 16**

### **ENTITAS YANG BERHUBUNGAN DENGAN ASEAN**

1. ASEAN dapat melibatkan entitas-entitas yang mendukung Piagam ASEAN, terutama tujuan-tujuan dan prinsip-prinsipnya. Entitas-entitas dimaksud tercatat dalam Lampiran 2.
2. Aturan-aturan pelaksanaan dan kriteria keterlibatan diatur oleh Komite Wakil Tetap atas rekomendasi Sekretaris Jenderal ASEAN.
3. Lampiran 2 dapat diperbarui oleh Sekretaris Jenderal ASEAN atas rekomendasi Komite Wakil Tetap tanpa merujuk ketentuan mengenai Amendemen dalam Piagam ini.

## **BAB VI**

### **KEKEBALAN DAN HAK ISTIMEWA**

#### **PASAL 17**

### **KEKEBALAN DAN HAK ISTIMEWA ASEAN**

1. ASEAN memiliki kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa di wilayah Negara-Negara Anggota sebagaimana diperlukan untuk mencapai tujuan-tujuannya.
2. Kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa akan diatur dalam perjanjian-perjanjian terpisah antara ASEAN dan Negara Anggota yang menjadi tuan rumah.

**PASAL 18**  
**KEKEBALAN DAN HAK ISTIMEWA SEKRETARIS JENDERAL ASEAN**  
**DAN STAF SEKRETARIAT ASEAN**

1. Sekretaris Jenderal ASEAN dan staf Sekretariat ASEAN yang ikut serta dalam kegiatan-kegiatan resmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara-Negara Anggotanya, memperoleh kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa sebagaimana diperlukan untuk melaksanakan fungsi-fungsinya secara mandiri.
2. Kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa dimaksud yang diatur dalam Pasal ini akan dituangkan dalam perjanjian ASEAN secara terpisah.

**PASAL 19**  
**KEKEBALAN DAN HAK ISTIMEWA WAKIL TETAP DAN PEJABAT**  
**YANG MELAKSANAKAN TUGAS ASEAN**

1. Wakil Tetap dari Negara-Negara Anggota untuk ASEAN dan pejabat-pejabat dari Negara-Negara Anggota yang ikut serta dalam kegiatan-kegiatan resmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara-Negara Anggota memiliki kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa sebagaimana diperlukan untuk melaksanakan fungsi-fungsinya.
2. Kekebalan-kekebalan dan hak-hak istimewa Wakil Tetap dan pejabat-pejabat yang melaksanakan tugas ASEAN diatur oleh Konvensi Wina tahun 1961 tentang Hubungan Diplomatik atau sesuai dengan hukum nasional Negara Anggota ASEAN terkait.

**BAB VII**  
**PENGAMBILAN KEPUTUSAN**

**PASAL 20**  
**KONSULTASI DAN KONSENSUS**

1. Sebagai prinsip dasar, pengambilan keputusan di ASEAN didasarkan pada konsultasi dan konsensus.
2. Apabila konsensus tidak dapat dicapai, Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN dapat memutuskan bagaimana suatu keputusan tertentu dapat diambil.



3. Tidak satu pun pada ayat 1 dan 2 dalam Pasal ini akan memengaruhi cara-cara pengambilan keputusan sebagaimana tertuang dalam instrumen-instrumen hukum ASEAN yang relevan.
4. Dalam hal suatu pelanggaran serius terhadap Piagam atau ketidakpatuhan, hal dimaksud wajib dirujuk ke Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN untuk diputuskan.

## **PASAL 21**

### **PELAKSANAAN DAN PROSEDUR**

1. Tiap Dewan Komunitas ASEAN wajib menentukan aturan pelaksanaannya masing-masing.
2. Dalam pelaksanaan komitmen-komitmen ekonomi, suatu rumusan untuk partisipasi yang fleksibel, termasuk rumusan ASEAN Minus X, dapat diberlakukan apabila terdapat konsensus untuk melaksanakannya.

## **BAB VIII**

### **PENYELESAIAN SENGKETA**

#### **PASAL 22**

##### **PRINSIP UMUM**

1. Negara-Negara Anggota wajib berupaya menyelesaikan secara damai semua sengketa dengan cara yang tepat waktu melalui dialog, konsultasi, dan negosiasi.
2. ASEAN wajib memelihara dan membentuk mekanisme-mekanisme penyelesaian sengketa dalam segala bidang kerja sama ASEAN.

#### **PASAL 23**

##### **JASA BAIK, KONSILIASI, DAN MEDIASI**

1. Negara-Negara Anggota yang merupakan para pihak dalam suatu sengketa dapat sewaktu-waktu sepakat untuk menggunakan jasa baik, konsiliasi, atau mediasi dalam rangka menyelesaikan sengketa dengan batas waktu yang disepakati.

2. Para pihak dalam sengketa dapat meminta Ketua ASEAN atau Sekretaris Jenderal ASEAN, bertindak dalam kapasitas ex-officio, menyediakan jasa-jasa baik, konsiliasi, atau mediasi.

#### **PASAL 24**

##### **MEKANISME PENYELESAIAN SENGKETA DALAM INSTRUMEN TERTENTU**

1. Sengketa-sengketa yang terkait dengan instrumen-instrumen ASEAN tertentu wajib diselesaikan melalui mekanisme-mekanisme dan prosedur-prosedur seperti diatur dalam instrumen dimaksud.
2. Sengketa-sengketa yang tidak berkenaan dengan penafsiran atau penerapan setiap instrumen ASEAN wajib diselesaikan secara damai sesuai dengan Traktat Persahabatan dan Kerja Sama di Asia Tenggara dan aturan-aturan pelaksanaannya.
3. Apabila secara khusus tidak ditentukan sebaliknya, sengketa-sengketa yang berkenaan dengan penafsiran atau penerapan perjanjian-perjanjian ekonomi ASEAN wajib diselesaikan sesuai dengan Protokol ASEAN tentang Enhanced Dispute Settlement Mechanism.

#### **PASAL 25**

##### **PEMBENTUKAN MEKANISME PENYELESAIAN SENGKETA**

Apabila secara khusus tidak ditentukan sebaliknya, mekanisme penyelesaian sengketa yang tepat, termasuk arbitrase, wajib dibentuk untuk sengketa yang berkenaan dengan penafsiran atau penerapan Piagam ini dan instrumen-instrumen ASEAN yang lain.

#### **PASAL 26**

##### **SENGKETA YANG TIDAK TERSELESAIKAN**

Apabila suatu sengketa tetap tidak terselesaikan, setelah penerapan ketentuan-ketentuan terdahulu dari Bab ini, maka sengketa ini wajib dirujuk ke Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN, untuk keputusannya.

**PASAL 27**  
**KEPATUHAN**

1. Sekretaris Jenderal ASEAN, dibantu oleh Sekretariat ASEAN atau setiap badan ASEAN lainnya yang ditunjuk, wajib memantau kepatuhan terhadap temuan-temuan, rekomendasi-rekomendasi atau keputusan-keputusan yang dihasilkan dari suatu mekanisme penyelesaian sengketa ASEAN, dan menyampaikan laporan ke Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN.
2. Setiap Negara Anggota yang terkena akibat dari ketidakpatuhan terhadap temuan-temuan, rekomendasi-rekomendasi atau keputusan-keputusan yang dihasilkan dari suatu mekanisme penyelesaian sengketa ASEAN, dapat menyampaikan hal dimaksud ke Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN untuk diputuskan.

**PASAL 28**  
**KETENTUAN PIAGAM PERSERIKATAN BANGSA-BANGSA**  
**DAN PROSEDUR INTERNASIONAL YANG RELEVAN LAINNYA**

Kecuali diatur sebaliknya di dalam Piagam ini, Negara-Negara Anggota berhak untuk beralih ke cara-cara penyelesaian sengketa secara damai seperti tercantum dalam Pasal 33(1) dari Piagam Perserikatan Bangsa Bangsa atau instrumen hukum internasional yang lain yang di dalamnya Negara-Negara Anggota yang bersengketa merupakan para pihak.

**BAB IX**  
**ANGGARAN DAN KEUANGAN**

**PASAL 29**  
**PRINSIP UMUM**

1. ASEAN akan menyusun aturan-aturan dan prosedur-prosedur keuangan yang sesuai dengan standar internasional.
2. ASEAN akan melaksanakan kebijakan-kebijakan dan praktik-praktik pengelolaan keuangan yang sehat dan tertib anggaran.
3. Rekening-rekening keuangan wajib diaudit internal dan eksternal.

**PASAL 30**  
**ANGGARAN DAN PEMBIAYAAN OPERASIONAL SEKRETARIAT ASEAN**

1. Sekretariat ASEAN wajib disediakan sumber-sumber keuangan yang diperlukan untuk melaksanakan fungsi-fungsinya secara efektif.
2. Anggaran operasional Sekretariat ASEAN wajib dipenuhi oleh Negara-Negara Anggota ASEAN melalui kontribusi tahunan yang setara yang dibayarkan secara tepat waktu.
3. Sekretaris Jenderal wajib menyiapkan anggaran operasional tahunan Sekretariat ASEAN untuk mendapat persetujuan dari Dewan Koordinasi ASEAN berdasarkan rekomendasi Komite Wakil Tetap.
4. Sekretariat ASEAN bekerja sesuai dengan aturan-aturan dan prosedur-prosedur keuangan yang ditetapkan oleh Dewan Koordinasi ASEAN berdasarkan rekomendasi Komite Wakil Tetap.

**BAB X**  
**ADMINISTRASI DAN PROSEDUR**

**PASAL 31**  
**KETUA ASEAN**

1. Kepemimpinan ASEAN bergilir secara tahunan, berdasarkan urutan alfabetis nama Negara-Negara Anggota dalam bahasa Inggris.
2. ASEAN akan memiliki, dalam satu tahun kalender, suatu kepemimpinan tunggal dari Negara Anggota yang akan memangku kepemimpinan akan mengetahui:
  - (a) Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN dan konferensi-konferensi tingkat tinggi terkait;
  - (b) Dewan Koordinasi ASEAN;
  - (c) tiga Dewan Komunitas ASEAN;

- (d) apabila dimungkinkan, Badan-Badan Kementerian Sektoral dan pejabat-pejabat senior relevan; dan
- (e) Komite Wakil Tetap.

### **PASAL 32**

#### **PERAN KETUA ASEAN**

Negara Anggota yang memegang Kepemimpinan ASEAN wajib:

- (a) secara aktif memajukan dan meningkatkan kepentingan-kepentingan dan kemaslahatan ASEAN, termasuk upaya-upaya membangun suatu Komunitas ASEAN melalui inisiatif-inisiatif kebijakan, koordinasi, konsensus, dan kerja sama;
- (b) menjamin sentralitas ASEAN;
- (c) memastikan suatu tanggapan yang efektif dan tepat waktu terhadap isu-isu mendesak atau situasi-situasi krisis yang memengaruhi ASEAN, termasuk menyediakan jasa-jasa baik dan pengaturan-pengaturan lainnya guna menyelesaikan masalah-masalah dimaksud dengan segera;
- (d) mewakili ASEAN dalam memperkuat dan memajukan hubungan yang lebih erat dengan mitra eksternal; dan
- (e) melaksanakan tugas-tugas dan fungsi-fungsi lainnya sebagaimana dimandatkan.

### **PASAL 33**

#### **PROTOKOL DAN PRAKTIK DIPLOMATIK**

ASEAN dan Negara-Negara Anggotanya wajib memegang teguh protokol dan praktik-praktik diplomatik yang telah ada dalam pelaksanaan seluruh kegiatan yang terkait dengan ASEAN. Setiap perubahan wajib disetujui Dewan Koordinasi ASEAN berdasarkan rekomendasi Komite Wakil Tetap.

**PASAL 34**  
**BAHASA KERJA ASEAN**

Bahasa kerja ASEAN adalah bahasa Inggris.

**BAB XI**  
**IDENTITAS DAN SIMBOL**

**PASAL 35**  
**IDENTITAS ASEAN**

ASEAN wajib memajukan identitas ASEAN bersama dan rasa memiliki antar-rakyatnya dalam rangka mencapai tujuan-tujuan, sasaran-sasaran dan nilai bersama.

**PASAL 36**  
**SEMBOYAN ASEAN**

Semboyan ASEAN adalah “Satu Visi, Satu Identitas, Satu Komunitas”.

**PASAL 37**  
**BENDERA ASEAN**

Bendera ASEAN seperti yang termuat pada Lampiran 3.

**PASAL 38**  
**LAMBANG ASEAN**

Lambang ASEAN seperti yang termuat pada Lampiran 4.

**PASAL 39**  
**HARI ASEAN**

Tanggal delapan Agustus diperingati sebagai Hari ASEAN.

**PASAL 40**  
**LAGU ASEAN**

ASEAN memiliki sebuah lagu ASEAN.

**BAB XII**  
**HUBUNGAN EKSTERNAL**

**PASAL 41**  
**PELAKSANAAN HUBUNGAN EKSTERNAL**

1. ASEAN akan mengembangkan hubungan yang bersahabat dan dialog, kerja sama, dan kemitraan yang saling menguntungkan dengan negara-negara, dan organisasi-organisasi dan lembaga-lembaga sub-kawasan, kawasan, dan internasional.
2. Hubungan eksternal ASEAN akan memegang teguh tujuan-tujuan dan prinsip-prinsip sebagaimana dinyatakan dalam Piagam ini.
3. ASEAN wajib menjadi kekuatan penggerak utama dalam tatanan kawasan yang diprakarsainya dan mempertahankan sentralitasnya dalam kerja sama kawasan serta pembentukan komunitas.
4. Dalam pelaksanaan hubungan eksternal ASEAN, Negara-Negara Anggota akan, atas dasar persatuan dan solidaritas, berkoordinasi dan berupaya mengembangkan posisi-posisi bersama dan mengambil tindakan-tindakan bersama.
5. Arah kebijakan strategis hubungan eksternal ASEAN ditentukan oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN berdasarkan rekomendasi Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN.
6. Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN akan memastikan konsistensi dan keterpaduan dalam pelaksanaan hubungan eksternal ASEAN.
7. ASEAN dapat menandatangani perjanjian-perjanjian dengan negara-negara atau organisasi-organisasi dan lembaga-lembaga sub-kawasan, kawasan dan internasional. Prosedur pembuatan perjanjian dimaksud diatur oleh Dewan Koordinasi ASEAN melalui konsultasi dengan Dewan Komunitas ASEAN.

**PASAL 42**  
**KOORDINATOR DIALOG**

1. Negara-Negara Anggota, yang bertindak sebagai Negara Koordinator, akan secara bergantian untuk bertanggung jawab sepenuhnya dalam mengoordinasikan dan memajukan kepentingan-kepentingan ASEAN dalam hubungannya dengan Mitra-Mitra Wicara, organisasi-organisasi dan lembaga-lembaga kawasan dan internasional yang relevan.
2. Dalam hubungan dengan mitra-mitra eksternal, Negara Koordinator tersebut wajib, antara lain:
  - (a) mewakili ASEAN dan meningkatkan hubungan atas dasar saling menghormati dan kesetaraan, sesuai dengan prinsip-prinsip ASEAN;
  - (b) bersama-sama mengetuai pertemuan-pertemuan yang relevan antara ASEAN dan mitra-mitra eksternal; dan
  - (c) didukung oleh Komite-Komite ASEAN yang relevan di Negara-Negara Ketiga dan Organisasi-Organisasi Internasional.

**PASAL 43**  
**KOMITE ASEAN DI NEGARA KETIGA DAN**  
**ORGANISASI INTERNASIONAL**

1. Komite-Komite ASEAN di Negara-Negara Ketiga dapat dibentuk di negara-negara non-ASEAN yang terdiri atas kepala misi-misi diplomatik dari Negara-Negara Anggota ASEAN. Komite-Komite serupa dapat dibentuk pada organisasi-organisasi internasional. Komite-komite dimaksud wajib memajukan kepentingan-kepentingan dan identitas ASEAN di negara-negara tuan rumah dan organisasi internasional.
2. Pertemuan Menteri Luar Negeri ASEAN akan menentukan aturan-aturan pelaksanaan Komite-Komite dimaksud.



**PASAL 44**  
**STATUS PIHAK EKSTERNAL**

1. Dalam melaksanakan hubungan eksternal ASEAN, Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN dapat memberikan suatu status formal kepada pihak eksternal sebagai Mitra Wicara, Mitra Wicara Sektoral, Mitra Pembangunan, Pengamat Khusus, Tamu, atau status lainnya yang dapat ditetapkan selanjutnya.
2. Pihak-pihak eksternal dapat diundang ke pertemuan-pertemuan ASEAN atau kegiatan-kegiatan kerja sama tanpa diberikan suatu status formal, sesuai dengan aturan pelaksanaannya.

**PASAL 45**  
**HUBUNGAN DENGAN SISTEM PERSERIKATAN BANGSA-BANGSA DAN ORGANISASI DAN LEMBAGA INTERNASIONAL LAINNYA**

1. ASEAN dapat mengupayakan status yang layak dalam sistem Perserikatan Bangsa-Bangsa serta dengan organisasi-organisasi dan lembaga-lembaga sub-kawasan, kawasan, dan internasional lainnya.
2. Dewan Koordinasi ASEAN akan menentukan keikutsertaan ASEAN pada organisasi-organisasi dan lembaga-lembaga sub-kawasan, kawasan, dan internasional lainnya.

**PASAL 46**  
**AKREDITASI NEGARA NON-ANGGOTA ASEAN PADA ASEAN**

Negara-Negara Non-Anggota ASEAN dan organisasi-organisasi antar-pemerintah yang relevan dapat menunjuk dan mengangkat para Duta Besar pada ASEAN. Pertemuan para Menteri Luar Negeri ASEAN akan memutuskan pengangkatan dimaksud.

**BAB XIII**  
**KETENTUAN UMUM DAN PENUTUP**

**PASAL 47**  
**PENANDATANGANAN, PENGESAHAN, PENYIMPANAN, DAN PEMBERLAKUAN**

1. Piagam ini ditandatangani oleh seluruh Negara-Negara Anggota ASEAN.
2. Piagam ini berlaku dengan adanya pengesahan oleh seluruh Negara-Negara Anggota ASEAN sesuai dengan prosedur internal masing-masing.
3. Instrumen pengesahan akan disimpan oleh Sekretaris Jenderal ASEAN yang akan segera memberitahukan ke seluruh Negara-Negara Anggota atas setiap penyimpanan.
4. Piagam ini mulai berlaku pada hari ketiga puluh sejak tanggal penyimpanan instrumen pengesahan kesepuluh oleh Sekretaris Jenderal ASEAN.

**PASAL 48**  
**AMENDEMENT**

1. Setiap Negara Anggota dapat mengusulkan amendemen Piagam.
2. Usulan amendemen Piagam wajib disampaikan oleh Dewan Koordinasi ASEAN secara konsensus kepada Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN untuk dimintakan keputusan.
3. Amendemen Piagam yang telah disepakati secara konsensus oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN wajib diratifikasi oleh seluruh Negara-Negara Anggota sesuai dengan Pasal 47.
4. Suatu amendemen mulai berlaku pada hari ketiga puluh setelah tanggal penyimpanan instrumen pengesahan terakhir oleh Sekretaris Jenderal ASEAN.

**PASAL 49**  
**KERANGKA ACUAN DAN ATURAN PELAKSANAAN**

Kecuali dinyatakan lain dalam Piagam ini, Dewan Koordinasi ASEAN wajib menentukan kerangka acuan dan aturan-aturan pelaksanaan dan wajib menjamin konsistensinya.

**PASAL 50**  
**PENINJAUAN**

Piagam ini dapat ditinjau kembali setelah lima tahun berlaku atau ditentukan lain oleh Konferensi Tingkat Tinggi ASEAN.

**PASAL 51**  
**PENAFSIRAN PIAGAM**

1. Berdasarkan permintaan dari setiap Negara Anggota, penafsiran Piagam wajib dilakukan oleh Sekretariat ASEAN sesuai dengan aturan-aturan pelaksanaan yang ditentukan oleh Dewan Koordinasi ASEAN.
2. Setiap perselisihan yang timbul dari penafsiran Piagam wajib diselesaikan sesuai dengan ketentuan-ketentuan yang relevan dalam Bab VIII.
3. Judul utama dan judul yang dipergunakan dalam Piagam hanya dimaksudkan sebagai acuan.

**PASAL 52**  
**KEBERLANJUTAN HUKUM**

1. Seluruh traktat, konvensi, perjanjian, concords, deklarasi, protocol, dan instrumen-instrumen ASEAN lainnya yang telah berlaku sebelum berlakunya Piagam ini akan tetap berlaku.
2. Dalam hal terjadi pertentangan antara hak dan kewajiban Negara-Negara Anggota ASEAN dalam instrumen-instrumen tersebut dan Piagam ini, Piagamlah yang berlaku.

**PASAL 53**  
**NASKAH ASLI**

Naskah asli Piagam dalam bahasa Inggris yang ditandatangani disimpan oleh Sekretaris Jenderal ASEAN, yang wajib menyediakan salinan resmi kepada setiap Negara Anggota.

**PASAL 54**  
**PENDAFTARAN PIAGAM ASEAN**

Piagam ini wajib didaftarkan oleh Sekretaris Jenderal ASEAN kepada Sekretariat Perserikatan Bangsa-Bangsa berdasarkan Pasal 102 ayat 1 Piagam Perserikatan Bangsa-Bangsa.

**PASAL 55**  
**ASET ASEAN**

Aset-aset dan dana-dana Organisasi wajib diatasmamakan ASEAN.

Dibuat di Singapura pada tanggal dua puluh November tahun dua ribu tujuh, dalam satu naskah asli berbahasa Inggris.

Untuk Brunei Darussalam:

Ttd

**HAJI HASSANAL BOLKIAH**  
Sultan Brunei Darussalam

Untuk Kerajaan Cambodia:

Ttd

**SAMDECH HUN SEN**  
Perdana Menteri

Untuk Republik Indonesia:

Ttd

**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**  
Presiden

Untuk Republik Demokratik Rakyat Lao:

Ttd

**BOUASONE BOUPHAVANH**

Perdana Menteri

Untuk Malaysia:

Ttd

**DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**

Perdana Menteri

Untuk Uni Myanmar:

Ttd

**JENDERAL THEIN SEIN**

Perdana Menteri

Untuk Republik Filipina:

Ttd

**GLORIA MACAPAGAL-ARROYO**

Presiden

Untuk Republik Singapura:

Ttd

**LEE HSIEN LOONG**

Perdana Menteri

Untuk Kerajaan Thailand:

Ttd

**JENDERAL (PURN) SURAYUD CHULANONT**

Perdana Menteri

Untuk Republik Sosialis Viet Nam:

Ttd

**NGUYEN TAN DUNG**

Perdana Menteri

## **BADAN KEMENTERIAN SEKTORAL ASEAN**

### **I. KOMUNITAS POLITIK-KEAMANAN ASEAN**

1. Pertemuan Para Menteri Luar Negeri ASEAN (AMM)
  - Pertemuan Pejabat Tinggi ASEAN (ASEAN SOM)
  - Komite Tetap ASEAN (ASC)
  - Pertemuan Pejabat Tinggi mengenai Perencanaan Pembangunan (SOMDP)
2. Komisi Zona Bebas Senjata Nuklir Asia Tenggara (SEANWFZ Commission)
  - Komite Eksekutif Komisi SEANWFZ
3. Pertemuan Para Menteri Pertahanan ASEAN (ADMM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Pertahanan ASEAN (ADSOM)
4. Pertemuan Para Menteri Hukum ASEAN (ALAWMM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Hukum ASEAN (ASLOM)
5. Pertemuan Para Menteri bidang Kejahatan Lintas-Negara ASEAN (AMMTC)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Kejahatan Lintas-Negara (SOMTC)
  - Pejabat-pejabat Tinggi ASEAN mengenai Hal-hal Narkotika dan Obat-Obatan Terlarang (ASOD)
  - Pertemuan Para Direktur Jenderal Departemen Imigrasi dan Para Kepala Divisi Konsuler Kementerian Luar Negeri (DGICM)
6. Forum Regional ASEAN (ARF)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Forum Regional ASEAN (ARF SOM)

### **II. KOMUNITAS EKONOMI ASEAN**

1. Pertemuan Para Menteri Ekonomi ASEAN (AEM)
  - Gugus Tugas Tingkat Tinggi Integrasi Ekonomi ASEAN (HLTF-EI)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Ekonomi (SEOM)

2. Dewan Area Perdagangan Bebas ASEAN (AFTA)
3. Dewan Area Investasi ASEAN (AIA)
4. Pertemuan Para Menteri Keuangan ASEAN (AFMM)
  - Pertemuan Para Deputi Menteri Keuangan dan Bank Sentral (AFDM)
5. Pertemuan Para Menteri ASEAN bidang Pertanian dan Kehutanan (AMAF)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi AMAF (SOM AMAF)
  - Pejabat-pejabat Tinggi ASEAN bidang Kehutanan (ASOF)
6. Pertemuan Para Menteri Energi ASEAN (AMEM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Energi (SOME)
7. Pertemuan Para Menteri Mineral ASEAN (AMMin)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Mineral ASEAN (ASOMM)
8. Pertemuan Para Menteri Ilmu Pengetahuan and Teknologi ASEAN (AMMST)
  - Komite Ilmu Pengetahuan dan Teknologi (COST)
9. Pertemuan Para Menteri Telekomunikasi dan Informasi ASEAN (TELMIN)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Telekomunikasi dan Informasi (TELSOM)
  - Dewan Pengatur Telekomunikasi ASEAN (ATRC)
10. Pertemuan Para Menteri Transportasi ASEAN (ATM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Transportasi (STOM)
11. Pertemuan Para Menteri Pariwisata ASEAN (M-ATM)
  - Pertemuan Organisasi-organisasi Nasional Pariwisata ASEAN (ASEAN NTOs)
12. Kerjasama Pembangunan Mekong Basin ASEAN (AMBDC)<sup>1</sup>
  - Komite Pengarah Kerjasama Pembangunan Mekong Basin ASEAN (AMBDC SC)
  - Komite Keuangan Tingkat Tinggi (HLFC)
13. Pusat ASEAN untuk Energi
14. Pusat ASEAN-Jepang di Tokyo

---

1 Merupakan mekanisme bersama ASEAN-China.



### III. KOMUNITAS SOSIAL-BUDAYA ASEAN

1. Menteri-Menteri Informasi ASEAN (AMRI)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Informasi (SOMRI)
2. Menteri-menteri Budaya dan Seni ASEAN (AMCA)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Budaya dan Seni (SOMCA)
3. Pertemuan Para Menteri Pendidikan ASEAN (ASED)
  - Pejabat-pejabat Tinggi bidang Pendidikan (SOM-ED)
4. Pertemuan Para Menteri ASEAN bidang Manajemen Bencana (AMMDM)
  - Komite ASEAN bidang Penanganan Bencana (ACDM)
5. Pertemuan Para Menteri Lingkungan Hidup ASEAN (AMME)
  - Pejabat-pejabat Tinggi Lingkungan Hidup ASEAN (ASOEN)
6. Pertemuan Para Menteri Kesehatan ASEAN (AHMM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Pembangunan Kesehatan (SOMHD)
7. Pertemuan Para Menteri Tenaga Kerja ASEAN (ALMM)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Tenaga Kerja (SLOM)
  - Komite ASEAN mengenai Implementasi Deklarasi ASEAN tentang Pemajuan dan Perlindungan Hak-hak Tenaga Kerja
8. Menteri-menteri ASEAN bidang Pembangunan Pedesaan dan Pengentasan Kemiskinan (AMRDPE)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Pembangunan Pedesaan dan Pengentasan Kemiskinan (SOMRDPE)
9. Pertemuan Para Menteri Kesejahteraan Sosial dan Pembangunan ASEAN (AMMSWD)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi Kesejahteraan Sosial dan Pembangunan (SOMSWD)
10. Pertemuan Para Menteri Pemuda ASEAN (AMMY)
  - Pertemuan Para Pejabat Tinggi bidang Pemuda (SOMY)
11. Konperensi ASEAN Mengenai Hal-hal Pelayanan Sipil (ACCSM)
  - Konperensi ASEAN mengenai Hal-hal Pelayanan Sipil (ACCSM-SOM)

12. Pusat Keanekaragaman Biologi ASEAN
13. Pusat Koordinasi ASEAN untuk Bantuan Kemanusiaan dalam Penanganan Bencana (AHA Centre)
14. Pusat Informasi Gempa Bumi ASEAN
15. Pusat Meteorologi Terspesialisasi ASEAN
16. Jejaring Universitas ASEAN (AUN)

## **ENTITAS-ENTITAS YANG BERHUBUNGAN DENGAN ASEAN**

### **I. PARLEMEN**

Majelis Antar-Parlemen ASEAN (AIPA)

### **II. ORGANISASI-ORGANISASI BISNIS**

Pertemuan Perusahaan Penerbangan ASEAN  
Asosiasi Aliansi Suplemen Kesehatan ASEAN  
Federasi Otomotif ASEAN  
Asosiasi Para Bankir ASEAN  
Dewan Penasehat Bisnis ASEAN  
Forum Bisnis ASEAN  
Kamar Dagang dan Industri ASEAN  
Dewan Industri-Industri Kimia ASEAN  
Federasi Industri-Industri Tekstil ASEAN  
Dewan Industri-Industri Furnitur ASEAN  
Dewan Asuransi ASEAN  
Asosiasi Kekayaan Intelektual ASEAN  
Asosiasi Bandar Udara-Bandar Udara Internasional ASEAN  
Federasi Industri Besi dan Baja ASEAN  
Perkumpulan Farmasi ASEAN  
Asosiasi Pariwisata ASEAN  
Federasi Asosiasi-Asosiasi Ekonomi ASEAN  
Federasi Dewan Pengelola Kargo ASEAN  
Dewan Bisnis ASEAN-Amerika Serikat

### **III. LEMBAGA-LEMBAGA PENELITIAN DAN AKADEMIK ASEAN**

Jejaring ASEAN-ISIS

#### **IV. ORGANISASI-ORGANISASI MASYARAKAT MADANI YANG TERAKREDITASI**

Perhimpunan Akademi-Akademi ASEAN di bidang Sains, Permesinan dan Teknologi  
Akademi Ilmu Permesinan dan Teknologi ASEAN  
Asosiasi Ilmu Pengetahuan Laboratorium Klinis ASEAN  
Asosiasi Perencanaan dan Perumahan ASEAN  
Asosiasi Ahli-Ahli Radiologi ASEAN  
Konfederasi Catur ASEAN  
Konfederasi Perusahaan-Perusahaan ASEAN  
Konfederasi Organisasi Wanita ASEAN  
Federasi Para Konstruktor ASEAN  
Asosiasi Kosmetika ASEAN  
Dewan ASEAN untuk Alumni-Alumni Jepang  
Dewan Para Guru ASEAN  
Federasi Kesehatan Jiwa dan Psikiatrik ASEAN  
Federasi Para Akuntan ASEAN  
Federasi Para Kontraktor Tehnik Kelistrikan  
Federasi Organisasi Permesinan ASEAN  
Federasi Perkumpulan-Perkumpulan Olahraga Penerbangan ASEAN  
Federasi Asosiasi Perusahaan-Perusahaan Jasa Pengiriman ASEAN  
Federasi Yayasan Jantung ASEAN  
Federasi Geomatika dan Survei Lahan  
Federasi Asosiasi Pertambangan ASEAN  
Federasi Perikanan ASEAN  
Federasi Sepakbola ASEAN  
Perkumpulan Industri Produk-Produk Kehutanan ASEAN  
Asosiasi Mahasiswa-Mahasiswa Kehutanan ASEAN  
Asosiasi Promosi dan Pengembangan Kerajinan Tangan ASEAN  
Dewan Penggemar Layang-Layang ASEAN  
Asosiasi Hukum ASEAN  
Asosiasi Mahasiswa-Mahasiswa Hukum ASEAN  
Asosiasi Industri Musik ASEAN  
Asosiasi Masyarakat Bedah Syaraf ASEAN  
Koalisi LSM ASEAN mengenai Masalah-masalah Penuaan  
Organisasi-Organisasi Non-Pemerintah ASEAN untuk Pencegahan Penyalahgunaan Obat-obatan Terlarang dan Bahan-Bahan Substantif  
Grup Produsen-Produsen Oleochemical ASEAN  
Asosiasi Ortopedik ASEAN  
Federasi Dokter Anak ASEAN  
Federasi Olah Raga Udara ASEAN

Asosiasi Pelabuhan-Pelabuhan ASEAN  
Masyarakat Thalassemia ASEAN  
Asosiasi Pedagang Valuta Asing ASEAN  
Perkumpulan Minyak Sayuran ASEAN  
Kemitraan Asia untuk Pengembangan Sumber Daya di Pedesaan Asia  
Komite Kerjasama Pemuda ASEAN  
Federasi Konsultan-Konsultan Permesinan ASEAN  
Federasi Organisasi-Organisasi Hubungan Masyarakat ASEAN  
Federasi Asosiasi-Asosiasi Pemilik Kapal ASEAN  
Komite Asosiasi Medik Bangsa-Bangsa Asia Tenggara  
Asosiasi Penyakit Rematik ASEAN  
Institute Kawasan Asia Tenggara untuk Komunitas dan Pendidikan  
Yayasan Program Pertukaran Regional Studi-Studi Asia Tenggara  
Konfederasi Para Veteran Negara-Negara ASEAN

#### **V. PARA PEMANGKU KEPENTINGAN DI ASEAN LAINNYA**

ASEANAPOL  
Federasi Institut Ilmu dan Teknologi Pangan di ASEAN  
Pusat Pengembangan Perikanan Asia Tenggara  
Kelompok Kerja untuk Mekanisme Hak Azasi Manusia ASEAN

## BENDERA ASEAN



Bendera ASEAN melambangkan ASEAN yang stabil, damai, bersatu, dan dinamis. Warna-warna yang tertuang dalam bendera –biru, merah, putih dan kuning– melambangkan warna-warna utama bendera-bendera Negara-Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan perdamaian dan stabilitas. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian, sedangkan kuning melambangkan kemakmuran.

Ikatan rumpun padi melambangkan harapan para tokoh-tokoh pendiri ASEAN agar ASEAN yang beranggotakan seluruh negara yang berada di Asia Tenggara bersama-sama terikat dalam persahabatan dan solidaritas. Lingkaran melambangkan kesatuan ASEAN.

## LAMBANG ASEAN



Lambang ASEAN menggambarkan ASEAN yang stabil, damai, bersatu, dan dinamis. Warna-warna yang tertuang dalam lambing –biru, merah, putih dan kuning– melambangkan warna-warna utama lambang-lambang Negara-Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan perdamaian dan stabilitas. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian, sedangkan kuning melambangkan kemakmuran.

Ikatan rumpun padi melambangkan harapan para tokoh-tokoh pendiri ASEAN agar ASEAN yang beranggotakan seluruh negara yang berada di Asia Tenggara bersama-sama terikat dalam persahabatan dan solidaritas. Lingkaran melambangkan kesatuan ASEAN.

This translation is provided by the Ministry of  
Foreign Affairs of the Lao People's Democratic Republic

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)





# ກົດບັດ ສະມາຄົມ ບັນດາປະຊາຊາດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້

## ອະລຳພະບົດ

ພວກເຮົາ, ປະຊາຊົນ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກແຫ່ງສະມາຄົມອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (ອາຊຽນ), ຕາງໜ້າໂດຍ ປະມຸກລັດ ຫລື ຫົວໜ້າລັດຖະບານແຫ່ງ ບຣູໄນ ດາຣູສະລາມ, ຣາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ, ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ມາເລເຊຍ, ສະຫະພາບ ມຽນມາ, ສາທາລະນະລັດ ຟີລິບປິນ, ສາທາລະນະລັດ ສິງກະໂປ, ຣາຊະອານາຈັກ ໄທ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ;

ໂດຍຮັບຮູ້ ຜົນສຳເລັດອັນສຳຄັນ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ອາຊຽນ ດ້ວຍຄວາມພາກພູມໃຈ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງມາ ທີ່ ບາງກອກ ໂດຍຖະແຫລງການບາງກອກ;

ໂດຍອ້າງເຖິງຄຳຕົກລົງ ເພື່ອສ້າງກົດບັດອາຊຽນ ຕາມແຜນປະຕິບັດງານວຽງຈັນ, ຖະແຫລງການ ກົວລາລຳເປີ ວ່າດ້ວຍການສ້າງກົດບັດອາຊຽນ ແລະ ຖະແຫລງການເຊບູ ວ່າດ້ວຍແຜນແມ່ບົດ ຂອງກົດບັດອາຊຽນ;

ໂດຍຮູ້ໄດ້ການດຳລົງຄົງຕົວ ທີ່ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ເພິ່ງພາອາໄສເຊິ່ງກັນແລະ ກັນ ລະຫວ່າງ ປະຊາຊົນ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ທີ່ຜູກພັນກັນທາງດ້ານພູມິສາດ, ມິຈຸດປະສົງລວມ ແລະ ຮ່ວມຊາຕາກຳອັນດຽວກັນ;

ໂດຍໄດ້ຮັບແຮງດຶງບັນດານໃຈ ແລະ ຮ່ວມກັນພາຍໃຕ້ວິໄສທັດອັນດຽວກັນ, ເອກະລັກອັນດຽວ ກັນ ແລະ ປະຊາຄົມອັນດຽວກັນ ທີ່ມີຄວາມຫວ່າງໄຍ ແລະ ເອື້ອເພື່ອເພື່ອແຜ່ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;

ໂດຍສາມັກຄີປຸ້ມລຸ່ມກັນ ພາຍໃຕ້ຄວາມມຸ້ງຫວັງ ແລະ ເຈດຕະນາລົມຮ່ວມກັນ ທີ່ຈະດຳລົງຄົງຕົວ ໃນພາກພື້ນແຫ່ງສັນຕິພາບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ສະຖຽນລະພາບອັນຖາວອນ, ການຂະຫຍາຍ- ຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດແບບຍືນຍົງ, ຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງ ສັງຄົມຮ່ວມກັນ, ແລະ ສິ່ງເສີມຜົນປະໂຫຍດ, ອຸດົມການ ແລະ ຄວາມປາດຖະໜາ ອັນສຳ- ຄັນຍິ່ງຂອງພວກເຮົາ;

ໂດຍເຄົາລົບ ຄວາມສຳຄັນພື້ນຖານແຫ່ງໄມຕິຈິດ ແລະ ການຮ່ວມມື ແລະ ບັນດາຫລັກການແຫ່ງ ອະທິປະໄຕ, ຄວາມສະເໝີພາບ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ແຊກແຊງເຂົ້າໃນກິດຈະການ ພາຍໃນ, ເຫັນດີເປັນເອກະສັນ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະພາບກັນທຳມາຊາຍຄວາມຫລາກຫລາຍ;

ໂດຍຍຶດຫມັ້ນ ໃນຫລັກການປະຊາທິປະໄຕ, ການປົກຄອງດ້ວຍກົດຫມາຍ ແລະ ການປົກຄອງທີ່ດີ, ເຄົາລົບ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບຂັ້ນພື້ນຖານ;

ດ້ວຍຄວາມຕັດສິນໃຈ ເພື່ອຮັບປະກັນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນລຸ້ນປະຈຸບັນ ແລະ ລຸ້ນຕໍ່ໄປໃນອະນາຄົດ, ແລະ ສ້າງຄວາມຢູ່ດີກິນດີ, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສະຫວັດດີການຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ເປັນໃຈກາງຂອງຂະບວນການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ;

ໂດຍເຊື່ອຫມັ້ນ ໃນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຮັດແຫນ້ນຄວາມຜູກພັນແຫ່ງຄວາມສາມັກຄີທີ່ມີຢູ່ໃນພາກພື້ນ ເພື່ອບັນລຸການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ ທີ່ມີຄວາມເປັນປົກແຜ່ນດ້ານການເມືອງ, ເຊື່ອມ-ໂຍງກັນດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງສັງຄົມ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ກາລະໂອກາດ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;

ໂດຍຫມາຍຫມັ້ນ ໃນການເລັ່ງລັດການສ້າງປະຊາຄົມ ໂດຍຜ່ານການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງຂອງພາກພື້ນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ວຍການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ປະຊາຄົມຄວາມຫມັ້ນຄົງອາຊຽນ, ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ປະຊາຄົມສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳອາຊຽນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຖະແຫລງການບາຫລີ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອງດອງອາຊຽນ ສະບັບທີ ສອງ;

ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຕົກລົງ ສ້າງຂອບທາງດ້ານກົດຫມາຍ ແລະ ທາງດ້ານສະຖາບັນຂອງອາຊຽນ ດ້ວຍກົດ-ບັດສະບັບນີ້.

ແລະ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍດັ່ງກ່າວນີ້, ບັນດາປະມຸກລັດ ຫລື ຫົວໜ້າລັດຖະບານຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ທີ່ໄດ້ມາເຕົ້າໂຮມກັນ ຢູ່ສົງກະໂປ ເນື່ອງໃນໂອກາດທີ່ເປັນປະຫວັດສາດແຫ່ງການສ້າງຕັ້ງອາຊຽນ ຄົບຮອບ 40 ປີ ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງຮັບເອົາກົດບັດສະບັບນີ້.

**ຫມວດທີ I**  
**ເປົ້າຫມາຍ ແລະ ຫລັກການ**

**ມາດຕາ 1**  
**ເປົ້າຫມາຍ**

ເປົ້າຫມາຍຂອງອາຊຽນ ແມ່ນ:

1. ເພື່ອຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມ ສັນຕິພາບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ເພື່ອຮັດແຫນ້ນຄຳນິຍົມແຫ່ງການຮັກຫອມສັນຕິພາບ ໃນພາກພື້ນ;
2. ເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການເພິ່ງຕົນເອງຂອງພາກພື້ນ ໂດຍການສົ່ງເສີມ ການຮ່ວມມືທາງດ້ານການເມືອງ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງ;
3. ເພື່ອຮັກສາໄວ້ໃຫ້ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ເປັນເຂດປອດອາດູດນິວເຄຼຍ ແລະ ປາ-ສະຈາກ ບັນດາອາດູດທຳລາຍລ້າງອື່ນໆ;
4. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ດຳລົງຄົງຕົວ ໃນທຳມະກາງສັນຕິພາບຮ່ວມກັບທົ່ວໂລກ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມເປັນທຳ, ມີປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ມີຄວາມກົມກຽວກັນ;
5. ເພື່ອສ້າງຕະຫລາດ ແລະ ຖານການຜະລິດໜຶ່ງດຽວ ທີ່ມີສະຖຽນລະພາບ, ມີຄວາມກ້າວໜ້າ, ມີຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນສູງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ມີການອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໂດຍມີການໂຫລວງຢ່າງເສລີຂອງສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ການລົງທຶນ; ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງບັນດານັກທຸລະກິດ, ຜູ້ຊຳນານງານ, ຜູ້ທີ່ມີພອນສະຫວັນ ແລະ ແຮງງານ ໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກ; ແລະ ການໂຫລວງຂອງເງິນທຶນເສລີຫລາຍຂຶ້ນ;
6. ເພື່ອບັນເທົາຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຮັດແຄບຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານການພັດທະນາ ພາຍໃນອາຊຽນ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ຮ່ວມມື ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
7. ເພື່ອຮັດແຫນ້ນປະຊາທິປະໄຕ, ສົ່ງເສີມການປົກຄອງທີ່ດີ ແລະ ການປົກຄອງດ້ວຍກົດຫມາຍ, ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບຂັ້ນພື້ນ-ຖານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ;
8. ເພື່ອຕອບສະຫນອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຕໍ່ໄພຂົ່ມຂູ່ທຸກຮູບແບບ, ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແບບຂ້າມແດນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມຫລັກການຄວາມໝັ້ນຄົງແບບຮອບດ້ານ;

9. ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງສະພາບແວດ-ລ້ອມໃນພາກພື້ນ, ຄວາມຍືນຍົງຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂອງປະຊາຊົນ;
10. ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍການຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດກວ່າເກົ່າ ທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕະຫລອດຊີວິດ, ແລະ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ເພື່ອເສີມສ້າງພະລັງປະຊາຊົນອາຊຽນ ແລະ ຮັດແຫນ້ນປະຊາຄົມອາຊຽນ;
11. ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນອາຊຽນ ໂດຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີໂອກາດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງການພັດທະນາມະນຸດ, ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳ;
12. ເພື່ອຮັດແຫນ້ນການຮ່ວມມືໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ, ຫມັ້ນຄົງ ແລະ ປາສະຈາກຢາເສບຕິດ ສຳລັບປະຊາຊົນອາຊຽນ;
13. ເພື່ອສົ່ງເສີມອາຊຽນທີ່ມີປະຊາຊົນເປັນແກນກາງ ເຊິ່ງທຸກຂະແໜງການຂອງສັງຄົມໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຂະບວນການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ;
14. ເພື່ອສົ່ງເສີມເອກະລັກຂອງອາຊຽນໂດຍຜ່ານການຮັດແຫນ້ນຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ມໍລະດົກ ອັນຫລາກຫລາຍຂອງພາກພື້ນໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ; ແລະ
15. ເພື່ອຮັກສາຄວາມເປັນແກນກາງຂອງອາຊຽນ ແລະ ບົດບາດເປັນເຈົ້າການ ໃນຖານະເປັນກຳລັງຂັບເຄື່ອນຕົ້ນຕໍ ໃນການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ລະຫວ່າງອາຊຽນ ກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມນອກພາກພື້ນ ໃນໂຄງສ້າງພາກພື້ນທີ່ເປີດກວ້າງ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ກວມລວມ.

**ມາດຕາ 2**  
**ຫລັກການ**

1. ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 1 ອາຊຽນ ແລະ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຍືນຍັນຄືນ ແລະ ຍຶດຫມັ້ນຕໍ່ບັນດາຫລັກການພື້ນຖານທີ່ກຳນົດໃນບັນດາຖະແຫລງການ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ສົນທິສັນຍາ ແລະ ບັນດາເອກະສານອື່ນໆ ຂອງອາຊຽນ;
2. ອາຊຽນ ແລະ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມບັນດາຫລັກການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
  - (ກ) ເຄົາລົບ ເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ, ຄວາມສະເໝີພາບ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ແລະ ເອກະລັກແຫ່ງຊາດ ຂອງທຸກປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ;

- (ຂ) ມີພັນທະ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ໃນການສົ່ງເສີມ ສັນຕິພາບ, ຄວາມ ຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມວັດທະນາຖາວອນ ຂອງພາກພື້ນ;
- (ຄ) ບໍ່ໃຊ້ການຮຸກຮານ ແລະ ການຂົ່ມຂູ່ ຫລື ການໃຊ້ກຳລັງ ຫລື ການກະທຳທຸກ ຮູບແບບ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍສາກົນ;
- (ງ) ຍຶດຫມັ້ນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໂດຍສັນຕິວິທີ;
- (ຈ) ບໍ່ແຊກແຊງເຂົ້າໃນກິດຈະການພາຍໃນຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ;
- (ສ) ເຄົາລົບສິດ ຂອງທຸກປະເທດສະມາຊິກໃນການນຳພາການດຳລົງຄົງຕົວຂອງ ປະເທດຕົນ ໂດຍປາສະຈາກການແຊກແຊງ, ການໂຄ່ນລົ້ມ ແລະ ການ ປົບປັງຄັບ ຈາກພາຍນອກ,
- (ຂ) ສົ່ງເສີມການປົກສາຫາລື ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ ຜົນ- ປະໂຫຍດລວມ ຂອງອາຊຽນ;
- (ຍ) ຍຶດຫມັ້ນຫລັກການປົກຄອງດ້ວຍກົດໝາຍ, ການປົກຄອງທີ່ດີ, ແລະ ຫລັກການປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ລັດຖະບານທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ;
- (ດ) ເຄົາລົບເສລີພາບຂັ້ນພື້ນຖານ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ, ແລະ ສົ່ງ- ເສີມຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ;
- (ຕ) ຍຶດຫມັ້ນ ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ກົດໝາຍສາກົນ, ລວມທັງ ກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ ທີ່ບັນດາປະເທດສະມາຊິກເປັນພາຄີ;
- (ຖ) ລະເວັ້ນຈາກການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນນະໂຍບາຍ ຫລື ກິດຈະກຳໃດໆ, ລວມທັງການນຳໃຊ້ເຂດແດນຂອງຕົນ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຫລື ປະ- ເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກອາຊຽນ ຫລື ຜູ້ກະທຳທີ່ບໍ່ແມ່ນປະເທດໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນ ໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ອະທິປະໄຕ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ຫລື ສະຖຽນລະພາບທາງ ດ້ານການເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ;
- (ທ) ເຄົາລົບວັດທະນະທຳ, ພາສາ ແລະ ສາສະໜາທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງປະຊາຊົນ ອາຊຽນ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ກຳເນີນຄຳນິຍົມຮ່ວມກັນ ບົນຈິດໃຈແຫ່ງຄວາມ ເປັນເອກະພາບທຳມະກາງຄວາມຫລາກຫລາຍ;
- (ນ) ຄວາມເປັນແກນກາງຂອງອາຊຽນໃນການພົວພັນ ກັບພາຍນອກ ທາງດ້ານການ ເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ຮັກສາໄວ້ ຊຶ່ງການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນ, ການເບິ່ງໄປຂ້າງໜ້າ, ເປີດກວ້າງ ແລະ ບໍ່ ແບ່ງແຍກ; ແລະ
- (ບ) ຍຶດຫມັ້ນຫລັກການການຄ້າແບບຫລາຍຝ່າຍ ແລະ ລະບົບຂອງອາຊຽນທີ່ ຍຶດຫມັ້ນໃນຫລັກການ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາພັນທະທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອກ້າວໄປ

ສູ່ການຍົກເລີກ ທຸກສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດພາກພື້ນ ຕາມ  
ລະບົບເສດຖະກິດ ຕະຫລາດ.

## ຫມວດທີ II ຖານະນິຕິບຸກຄົນ

### ມາດຕາ 3 ຖານະນິຕິບຸກຄົນຂອງອາຊຽນ

ອາຊຽນ ໃນຖານະເປັນອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະບານ ໄດ້ຮັບຖານະນິຕິບຸກຄົນ  
ໂດຍກົດບັດສະບັບນີ້.

## ຫມວດທີ III ການເປັນສະມາຊິກ

### ມາດຕາ 4 ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ

ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນປະກອບມີ: ບຣູໄນ ດາຣູສະລາມ, ຣາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ,  
ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ມາເລເຊຍ,  
ສະຫະພາບ ມຽນມາ, ສາທາລະນະລັດ ຟີລິບປິນ, ສາທາລະນະລັດ ສິງກະໂປ, ຣາຊະອານາຈັກ  
ໄທ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ.

### ມາດຕາ 5 ສິດ ແລະ ພັນທະ

1. ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຈະມີສິດ ແລະ ພັນທະເທົ່າທຽມກັນ ພາຍໃຕ້ກົດບັດ ສະບັບນີ້.
2. ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຈະຕ້ອງໃຊ້ທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ລວມທັງ ການອອກ  
ກົດຫມາຍພາຍໃນທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດບັດສະບັບ  
ນີ້ ແລະ ປະຕິບັດທຸກພັນທະຂອງການເປັນສະມາຊິກ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

3. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການລະເມີດກົດບັດອາຊຽນຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຫລື ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມ, ບັນຫານີ້ຈະຕ້ອງອີງໃສ່ ມາດຕາ 20.

## ມາດຕາ 6

### ການຮັບເອົາສະມາຊິກໃໝ່

1. ຂັ້ນຕອນການສະໜັກ ແລະ ການຮັບເອົາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຈະຖືກກຳນົດ ໂດຍ ສະພາປະສານງານອາຊຽນ.
2. ການຮັບເອົາສະມາຊິກໃໝ່ຈະຕ້ອງອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂລຸ່ມນີ້:
  - (ກ) ທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍອມຮັບວ່າຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ສຽງໃຕ້;
  - (ຂ) ຮັບຮູ້ໂດຍທຸກປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ;
  - (ຄ) ຄຳຕົກລົງທີ່ຈະຜູກພັນ ແລະ ຍືດຫມັ້ນໃນກົດບັດອາຊຽນ; ແລະ
  - (ງ) ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມພ້ອມ ທີ່ຈະປະຕິບັດພັນທະຂອງການເປັນ ສະມາຊິກ.
3. ການຮັບເອົາສະມາຊິກໃໝ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຢ່າງເປັນເອກະສັນ ໂດຍກອງ- ປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ຕາມການສະເໜີຂອງສະພາປະສານງານອາຊຽນ.
4. ປະເທດສະໜັກຈະຖືກຮັບເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ລົງນາມ ໃນ ເອກະສານການເຂົ້າເປັນພາຄີຂອງກົດບັດສະບັບນີ້.

## ຫມວດທີ IV

### ບັນດາອົງກອນ

## ມາດຕາ 7

### ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ

1. ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ ປະມຸກລັດ ຫລື ຫົວໜ້າລັດ- ຖະບານ ຂອງ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ.
2. ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ເປັນອົງກອນສູງສຸດໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍຂອງອາຊຽນ;
  - (ຂ) ບຶກສາຫາລື, ໃຫ້ທິດຊີ້ນຳທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ກຳນົດຄຳຕົກລົງ ໃນບັນຫາສຳຄັນໆກ່ຽວກັບການບັນລຸບັນດາເປົ້າໝາຍຂອງອາຊຽນ, ບັນຫາ



- ສຳຄັນກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ທຸກໆບັນຫາ ທີ່ສະເໜີຂຶ້ນມາໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນ ແລະ ບັນດາສະພາປະຊາຄົມ ອາຊຽນ ແລະ ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຕ່າງໆຂອງອາຊຽນ;
- (ຄ) ແນະນຳໃຫ້ບັນດາລັດຖະມົນຕີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນແຕ່ລະສະພາຈັດກອງປະຊຸມ ສະເພາະກິດ ໃນລະດັບລັດຖະມົນຕີ, ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາສຳຄັນຕ່າງໆຂອງ ອາຊຽນ ທີ່ທັບຊ້ອນກັນລະຫວ່າງບັນດາສະພາປະຊາຄົມ. ຫລັກການດຳເນີນ- ການ ຂອງ ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍສະພາປະສານງານ ອາຊຽນ;
- (ງ) ຮັບມືກັບເຫດການສຸກເສີນ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອາຊຽນ ໂດຍໃຊ້ມາດຕະການ ທີ່ເໝາະສົມ;
- (ຈ) ຕັດສິນບັນຫາຕ່າງໆທີ່ນຳສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ພາຍໃຕ້ໝວດທີ່ VII ແລະ VIII ຂອງກົດບັດ ສະບັບນີ້;
- (ສ) ອະນຸມັດການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຍຸບບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີ ຂະແໜງການ ແລະ ສະຖາບັນອື່ນໆຂອງອາຊຽນ; ແລະ
- (ຊ) ແຕ່ງຕັ້ງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ, ໂດຍມີຖານະຕຳແໜ່ງທຽບເທົ່າລັດຖະ- ມົນຕີ ທີ່ສະເໜີໂດຍລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ ເພື່ອທີ່ຈະປະຕິບັດ ຫນ້າທີ່ ດ້ວຍຄວາມໄວເນື້ອເຊື່ອໃຈ ແລະ ຕາມຄວາມພໍໃຈ ຂອງບັນດາ ປະມຸກລັດ ຫລື ຫົວໜ້າລັດຖະບານ.
3. ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນຈະຕ້ອງ:
- (ກ) ຈັດຂຶ້ນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງ ຄັ້ງ ຕໍ່ປີ, ແລະ ເປັນເຈົ້າພາບໂດຍປະເທດສະມາຊິກທີ່ ເປັນປະທານອາຊຽນ; ແລະ
- (ຂ) ຈັດກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນຂຶ້ນ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ເຊິ່ງຖືເປັນກອງ- ປະຊຸມສະໄຫມພິເສດ ຫລື ສະເພາະກິດ ໂດຍການເປັນປະທານຂອງ ປະເທດ ສະມາຊິກທີ່ເປັນປະທານອາຊຽນ, ສ່ວນສະຖານທີ່ ແມ່ນອີງໃສ່ຄຳຕົກລົງ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ.

### ມາດຕາ 8

#### ສະພາປະສານງານລັດຖະມົນຕີອາຊຽນ

1. ສະພາປະສານງານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ ບັນດາລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດ ອາຊຽນ ແລະ ພົບປະກັນຢ່າງໜ້ອຍ ສອງຄັ້ງ ຕໍ່ ປີ.
2. ສະພາປະສານງານອາຊຽນຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ກະກຽມໃຫ້ແກ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ;

- (ຂ) ປະສານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ຄຳຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ;
  - (ຄ) ປະສານງານກັບບັນດາສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມສອດຄ່ອງທາງນະໂຍບາຍ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ການຮ່ວມມື ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
  - (ງ) ປະສານການລາຍງານຂອງສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ;
  - (ຈ) ພິຈາລະນາບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຂອງອາຊຽນ;
  - (ສ) ພິຈາລະນາບົດລາຍງານຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ແລະ ການດຳເນີນງານຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ ແລະ ບັນດາອົງກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ;
  - (ຊ) ຮັບຮອງເອົາການແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ການຫມົດໜ້າທີ່ຂອງບັນດາຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຕາມການສະເໜີ ຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ; ແລະ
  - (ຢ) ປະຕິບັດພາລະກິດອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນກົດບັດສະບັບນີ້, ຫລື ພາລະກິດອື່ນໆ ທີ່ອາດໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ໂດຍກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ.
3. ສະພາປະສານງານອາຊຽນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

## ມາດຕາ 9

### ບັນດາສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ

- 1. ສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະປະກອບດ້ວຍ ປະຊາຄົມການເມືອງ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງອາຊຽນ, ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ປະຊາຄົມສັງຄົມວັດທະນະທຳອາຊຽນ.
- 2. ແຕ່ລະສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະມີບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມຂອບເຂດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.
- 3. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າລະດັບຊາດ ສຳລັບແຕ່ລະກອງປະຊຸມຂອງສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ.
- 4. ເພື່ອບັນລຸບັນດາເນົ້າໜາມຂອງແຕ່ລະເສົາຄຳ ຂອງທັງສາມເສົາຄຳຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນ, ແຕ່ລະສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາຄຳຕົກລົງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ;
  - (ຂ) ປະສານງານ ການປະຕິບັດງານ ຂອງບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆ ຕາມຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງຕົນ, ແລະ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ທັບຊ້ອນກັນ ລະຫວ່າງບັນດາສະພາປະຊາຄົມ; ແລະ

- (ຄ) ສະເໜີບົດລາຍງານ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງຕົນ;
- 5. ແຕ່ລະສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະຕ້ອງປະຊຸມກັນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງຄັ້ງ ຕໍ່ປີ ແລະ ເປັນ ປະທານໂດຍລັດຖະມົນຕີທີ່ເໝາະສົມ ຈາກບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ເປັນປະທານ ອາຊຽນ.
- 6. ແຕ່ລະສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ ອາວຸໂສທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

**ມາດຕາ 10**

**ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຂອງອາຊຽນ**

- 1. ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຂອງອາຊຽນຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສິດໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ;
  - (ຂ) ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ຄຳຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມສຸດຍອດພາຍໃຕ້ ຂອບເຂດວຽກງານຂອງຕົນ;
  - (ຄ) ຮັດແໜ້ນການຮ່ວມມືໃນຂະແໜງການຂອງຕົນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການ ເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ; ແລະ
  - (ງ) ສະເໜີບົດລາຍງານ ແລະ ບັນດາຂໍ້ສະເໜີແນະ ຕໍ່ບັນດາສະພາປະຊາຄົມທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂອງໃຜລາວ.
- 2. ແຕ່ລະອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການ ອາດມີ ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສ ແລະ ບັນດາອົງກອນຍ່ອຍຕາມຂອບເຂດວຽກງານ ເພື່ອດຳເນີນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ດັ່ງທີ່ ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ທີ່ ໜຶ່ງ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຈະໄດ້ຮັບການບັບປຸງ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການບັນດາ ຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ ໂດຍບໍ່ນຳໃຊ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການດັດແກ້ພາຍໃຕ້ກົດບັດສະບັບນີ້.

**ມາດຕາ 11**

**ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ກອງເລຂາອາຊຽນ**

- 1. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໂດຍ ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ຊຶ່ງມີໄລຍະການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຫ້າ ປີ ຕໍ່ ໜຶ່ງສະໄຫມ ໂດຍບໍ່ສາມາດຕໍ່ໄດ້ອີກ ຊຶ່ງໄດ້ ຮັບການຄັດເລືອກມາຈາກຄົນສັນຊາດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ບົນພື້ນ- ຖານ ການຫມູນວຽນຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນພາສາອັງກິດ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມຊື່ສັດ,

ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີປະສິບການທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຕ້ອງ:

- (ກ) ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນຕໍາແໜ່ງລະດັບສູງນີ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ແລະ ບັນດາເອກະສານ, ອະນຸສັນຍາ ແລະ ຫຼັກການປະຕິບັດຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງອາຊຽນ;
- (ຂ) ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງອາຊຽນ, ແລະ ສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີກ່ຽວກັບວຽກງານອາຊຽນຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ;
- (ຄ) ເຂົ້າຮ່ວມບັນດາກອງປະຊຸມສຸດຍອດ, ກອງປະຊຸມຂອງບັນດາປະຊາຄົມອາຊຽນ, ສະພາປະສານງານອາຊຽນ ແລະ ອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຕ່າງໆ ແລະ ກອງປະຊຸມອາຊຽນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- (ງ) ສະເໜີທັດສະນະຂອງອາຊຽນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມບັນດາກອງປະຊຸມ ກັບຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບທິດຊື່ນຳນະໂຍບາຍທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ແລະ ອຳນາດທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ; ແລະ
- (ຈ) ສະເໜີການແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ການຫມົດໜ້າທີ່ຂອງບັນດາຮອງເລຂາທິການອາຊຽນ ຕໍ່ສະພາປະສານງານອາຊຽນເພື່ອຮັບຮອງ.

3. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຍັງຈະຕ້ອງເປັນຫົວໜ້າບໍລິຫານຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ.

4. ເລຂາທິການໃຫຍ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ທັງສີ່ທ່ານ ທີ່ມີຕໍາແໜ່ງທຽບເທົ່າລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ. ບັນດາຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ.

5. ຮອງເລຂາທິການອາຊຽນທັງ ສີ່ທ່ານ ຕ້ອງມີສັນຊາດທີ່ແຕກຕ່າງຈາກເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ຕ້ອງມາຈາກ ສີ່ ປະເທດສະມາຊິກທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

6. ຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ທັງ ສີ່ ຈະປະກອບດ້ວຍ:

- (ກ) ຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ ສອງຄົນ ເຊິ່ງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ສາມ ປີ ຕໍ່ ຫນຶ່ງສະໄຫມ ໂດຍທີ່ບໍ່ສາມາດຕໍ່ໄດ້ອີກ, ເລືອກມາຈາກບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໂດຍອີງຕາມການຫມູນວຽນຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນພາສາອັງກິດ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມຊື່ສັດ, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີປະສິບການທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ ແລະ ຄວາມສະເໝີ ພາບທາງເພດ; ແລະ
- (ຂ) ຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່ ສອງຄົນ ທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ສາມປີ ຕໍ່ ຫນຶ່ງສະໄຫມ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ອີກຫນຶ່ງສະໄຫມ (ສາມ ປີ) ໂດຍຄັດເລືອກມາຈາກການເປີດຮັບສະໜັກ ແບບເປີດກວ້າງ ບົນພື້ນຖານຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ.

7. ກອງເລຂາອາຊຽນຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ບັນດາພະນັກງານເທົ່າທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ.
8. ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ບັນດາພະນັກງານຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ຍຶດຫມັ້ນໃນມາດຕະຖານສູງສຸດ ຂອງຄວາມຊື່ສັດ, ຄວາມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ;
  - (ຂ) ບໍ່ສະແຫວງຫາ ແລະ ຮັບຄຳສັ່ງຈາກລັດຖະບານໃດໆ ຫລື ຈາກພາຍນອກພາກພື້ນອາຊຽນ; ແລະ
  - (ຄ) ຕ້ອງລະເວັ້ນທຸກໆການກະທຳ ທີ່ອາດສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຕຳແໜ່ງຂອງຕົນໃນຖານະທີ່ເປັນພະນັກງານກອງເລຂາອາຊຽນ ເຊິ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສະເພາະຕໍ່ອາຊຽນເທົ່ານັ້ນ.
9. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບ ຕໍ່ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ພະນັກງານ ທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະຂອງອາຊຽນ ແລະ ບໍ່ສະແຫວງຫາ ເພື່ອມີອິດທິພົນຕໍ່ບຸກຄົນເຫລົ່ານັ້ນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ.

## ມາດຕາ 12

### ຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນປະຈຳອາຊຽນ

1. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນປະຈຳອາຊຽນ ຫນຶ່ງທ່ານ ໃນຕຳແໜ່ງເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ໂດຍມີສຳນັກງານປະຈຳຢູ່ ຈາກກາຕາ.
2. ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນຈະຕ້ອງປະກອບເຂົ້າເປັນ ຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນປະຈຳອາຊຽນ, ເຊິ່ງຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ສະໜັບສະໜູນວຽກງານຂອງບັນດາສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ ແລະ ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຂອງອາຊຽນ;
  - (ຂ) ປະສານງານກັບບັນດາກອງເລຂາອາຊຽນແຫ່ງຊາດ ແລະ ກັບບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການຂອງອາຊຽນ;
  - (ຄ) ປະສານງານ ກັບ ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ກອງເລຂາອາຊຽນ ກ່ຽວກັບທຸກໆວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  - (ງ) ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຮ່ວມມືຂອງອາຊຽນກັບພາຍນອກ; ແລະ
  - (ຈ) ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະກຳນົດໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນ.

**ມາດຕາ 13**  
**ກອງເລຂາອາຊຽນແຫ່ງຊາດ**

1. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກຕ້ອງສ້າງຕັ້ງກອງເລຂາອາຊຽນແຫ່ງຊາດຂອງຕົນ ທີ່ຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ປະຕິບັດໜ້າທີ່ເປັນຈຸດປະສານງານແຫ່ງຊາດ;
  - (ຂ) ເປັນແຫລ່ງເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານສຳລັບທຸກໆບັນຫາຂອງອາຊຽນໃນລະດັບຊາດ;
  - (ຄ) ປະສານງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຄຳຕົກລົງຂອງອາຊຽນ ໃນລະດັບຊາດ;
  - (ງ) ປະສານງານ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການກະກຽມລະດັບຊາດ ສຳລັບກອງປະຊຸມອາຊຽນຕ່າງໆ;
  - (ຈ) ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງອາຊຽນ ແລະ ການຮັບຮູ້ອາຊຽນ ໃນລະດັບຊາດ; ແລະ
  - (ສ) ປະກອບສ່ວນໃນການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ.

**ມາດຕາ 14**  
**ອົງກອນສິດທິມະນຸດອາຊຽນ**

1. ໂດຍສອດຄ່ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫລັກການ ຂອງກົດບັດອາຊຽນ ກ່ຽວກັບການສົ່ງ-ເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບຂັ້ນພື້ນຖານ, ອາຊຽນຈະຕ້ອງສ້າງຕັ້ງອົງກອນສິດທິມະນຸດອາຊຽນຂຶ້ນ.
2. ອົງກອນສິດທິມະນຸດອາຊຽນນີ້ ຈະຕ້ອງດຳເນີນງານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບົດພາລະບົດບາດທີ່ຈະກຳນົດໂດຍກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ.

**ມາດຕາ 15**  
**ມູນນິທິອາຊຽນ**

1. ມູນນິທິອາຊຽນຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບບັນດາອົງກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງອາຊຽນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງປະຊາຄົມອາຊຽນ ດ້ວຍການ ສົ່ງເສີມການຮັບຮູ້ເອກະລັກຂອງອາຊຽນ, ການພົວພັນລະຫວ່າງປະຊາຊົນ ກັບ ປະຊາຊົນ, ແລະ ການຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດລະຫວ່າງຂະແໜງການທຸລະກິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມພົນລະເຮືອນ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມອື່ນໆຂອງອາຊຽນ ໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ.

2. ມູນນິທິອາຊຽນຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຊຶ່ງຈະເປັນຜູ້ນຳສະເໜີ ບົດລາຍງານຂອງມູນນິທິ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ໂດຍຜ່ານສະພາປະສານງານອາຊຽນ.

## ຫມວດທີ V

### ບັນດາອົງກອນທີ່ມີການພົວພັນກັບອາຊຽນ

#### ມາດຕາ 16

### ບັນດາອົງກອນທີ່ມີການພົວພັນກັບອາຊຽນ

1. ອາຊຽນອາດມີການພົວພັນ ກັບບັນດາອົງກອນທີ່ ສະໜັບສະໜູນກົດບັດອາຊຽນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນດາເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງກົດບັດນີ້. ບັນດາອົງກອນ ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ລວບລວມໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ່ ສອງ.
2. ຫຼັກການ ການດຳເນີນງານ ແລະ ເງື່ອນໄຂສຳລັບການພົວພັນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກຳນົດ ໂດຍຄະນະກຳມະການບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ ຕາມການສະເໜີຂອງເລຂາທິການ ໃຫຍ່ອາຊຽນ.
3. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ທີ່ ສອງ ອາດຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ອາ- ຊຽນ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ ໂດຍບໍ່ນຳໃຊ້ ຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການດັດແກ້ພາຍໃຕ້ກົດບັດສະບັບນີ້.

## ຫມວດທີ VI

### ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດ

#### ມາດຕາ 17

### ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງອາຊຽນ

1. ອາຊຽນມີອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດພາຍໃນດິນແດນຂອງປະເທດສະມາຊິກ ເຊິ່ງເປັນ ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃນການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍຂອງອາຊຽນ.
2. ບັນດາອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຈະຕ້ອງຖືກກຳນົດໄວ້ ໃນຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆ ລະຫວ່າງ ອາຊຽນກັບປະເທດສະມາຊິກທີ່ເປັນເຈົ້າພາບ.

## ມາດຕາ 18

### ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ພະນັກງານຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ

1. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ແລະ ພະນັກງານຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານໃນກິດຈະກຳທາງການຂອງອາຊຽນ ຫລື ຕາງໜ້າໃຫ້ອາຊຽນໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດ ທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າຢ່າງອິດສະລະ.
2. ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດ ພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກກຳນົດ ໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງ-ທາງຂອງອາຊຽນ.

## ມາດຕາ 19

### ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານອາຊຽນ

1. ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນປະຈຳອາຊຽນ, ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທາງການຂອງອາຊຽນ ຫລື ຕາງໜ້າອາຊຽນ ໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດ ທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.
2. ບັນດາອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ພາຍໃຕ້ລິນທິສັນຍາກຸງວຽນ ປີ 1961 ວ່າດ້ວຍ ການພົວພັນທາງການທູດ ຫລື ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.



**ຫມວດທີ VII**  
**ການກຳນົດຂໍ້ຕົກລົງ**

**ມາດຕາ 20**

**ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຫັນດີເປັນເອກະສັນ**

1. ຫລັກການການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຫັນດີເປັນເອກະສັນ ຈະເປັນຫລັກການພື້ນຖານຂອງອາຊຽນ.
2. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງຕາມຫລັກການການເຫັນດີເປັນເອກະສັນ, ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນໃນການຊອກຫາວິທີສະເພາະ ເພື່ອກຳນົດຂໍ້ຕົກລົງ.
3. ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆໃນວັກທີ 1 ແລະ ວັກທີ 2 ຂອງມາດຕານີ້ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ ວິທີການກຳນົດຂໍ້ຕົກລົງ ດັ່ງທີ່ລະບຸໄວ້ໃນບັນດາເອກະສານທາງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຂອງອາຊຽນ.
4. ໃນກໍລະນີທີ່ມີ ການລະເມີດຢ່າງຮ້າຍແຮງຕໍ່ກົດບັດອາຊຽນ ຫລື ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ຄຳຕົກລົງ, ບັນຫານີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີຕໍ່ຂອງກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ເພື່ອຕັດສິນ.

**ມາດຕາ 21**

**ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຂັ້ນຕອນດຳເນີນການ**

1. ແຕ່ລະສະພາປະຊາຄົມ ລັດຖະມົນຕີອາຊຽນຈະຕ້ອງກຳນົດຫລັກການ ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານຂອງຕົນເອງ.
2. ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາພັນທະທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ຮູບແບບການມີ ສ່ວນຮ່ວມແບບຜ່ອນສັ້ນຜ່ອນຍາວ, ລວມທັງ ຮູບແບບອາຊຽນ ລົບ X, ອາດສາມາດ ນຳໃຊ້ໄດ້ໃນເມື່ອມີການເຫັນດີ ຢ່າງເປັນເອກະສັນ.

**ຫມວດທີ VIII**  
**ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ**

**ມາດຕາ 22**  
**ຫລັກການທົ່ວໄປ**

1. ປະເທດສະມາຊິກ ຕ້ອງພະຍາຍາມແກ້ໄຂທຸກບັນຫາ ໂດຍສັນຕິວິທີຢ່າງທັນການ ດ້ວຍການພົບປະສົນທະນາ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຈລະຈາ.
2. ອາຊຽນຈະຕ້ອງຮັກສາ ແລະ ສ້າງຕັ້ງບັນດາກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນທຸກຂະແໜງການຮ່ວມມືຂອງອາຊຽນ.

**ມາດຕາ 23**  
**ການປະສານງານ, ການປະນີປະນອມ ແລະ ການໄກ່ແກ່ຍ**

1. ບັນດາປະເທດສະມາຊິກທີ່ເປັນຄູ່ກໍລະນີໃນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ອາດຈະເຫັນດີນຳໃຊ້ການປະສານງານ, ການປະນີປະນອມ ຫລື ການໄກ່ແກ່ຍໄດ້ທຸກເວລາ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕາມຂອບກຳນົດເວລາ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.
2. ບັນດາຄູ່ກໍລະນີຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ອາດຈະຂໍຮ້ອງໃຫ້ປະທານ ອາຊຽນ ຫລື ເລຂາທິການ-ໃຫຍ່ອາຊຽນ ໃຊ້ຄວາມສາມາດຕາມໜ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ ເປັນຜູ້ປະສານງານ, ເປັນຜູ້ສ້າງຄວາມປອງດອງ ຫລື ເປັນຜູ້ໄກ່ແກ່ຍໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ.

**ມາດຕາ 24**  
**ກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນບັນດາເອກະສານສະເພາະ**

1. ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ກ່ຽວພັນສະເພາະກັບບັນດາເອກະສານສະເພາະຂອງອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂດ້ວຍກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການ ເຊິ່ງກຳນົດໄວ້ໃນບັນດາເອກະສານເຫລົ່ານັ້ນ.
2. ບັນດາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕິດຄວາມໝາຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ເອກະສານໃດໆຂອງອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງສັນຕິວິທີ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາໄມຕິຈິດ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ ຫລັກການການດຳເນີນການຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

3. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການກຳນົດໄວ້ສະເພາະ, ບັນດາຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງການຕີຄວາມ-  
ໝາຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງທາງດ້ານເສດຖະກິດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ  
ການແກ້ໄຂໂດຍສອດຄ່ອງກັບອະນຸສັນຍາອາຊຽນ ວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມກົນໄກການ  
ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

### ມາດຕາ 25

#### ການສ້າງຕັ້ງບັນດາກົນໄກການແຂ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການກຳນົດໄວ້ສະເພາະ, ບັນດາກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເໝາະສົມ,  
ລວມທັງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍກຳມະການ, ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນສຳລັບຂໍ້ຂັດ-  
ແຍ່ງ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຕີຄວາມໝາຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ກົດບັດສະບັບນີ້ ແລະ ບັນດາ  
ເອກະສານອາຊຽນອື່ນໆ.

### ມາດຕາ 26

#### ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ

ໃນກໍລະນີທີ່ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຫລັງຈາກທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ບັນດາຂໍ້ກຳນົດກ່ອນໜ້າ  
ນີ້ໃນໝວດນີ້, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວຈະຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ເພື່ອຕັດສິນ.

### ມາດຕາ 27

#### ການປະຕິບັດຕາມ

1. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຈາກກອງເລຂາອາຊຽນ ຫລື ອົງກອນ  
ອື່ນໆພາຍໃນອາຊຽນ ທີ່ໄດ້ຖືກມອບໝາຍ ຈະຕ້ອງຕິດຕາມການປະຕິບັດຕາມ  
ຜົນຂອງການສອບສວນ, ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຫລື ການຕັດສິນ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກ  
ກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ນຳສະເໜີບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດນັ້ນ ຕໍ່  
ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ.
2. ປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ຜົນຂອງການ  
ສອບສວນ, ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຫລື ການຕັດສິນ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກກົນໄກການແກ້ໄຂ  
ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ອາດຍື່ນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ເພື່ອຕັດສິນ.

## ມາດຕາ 28

### ບົດບັນຍັດຂອງກົດບັດ ສະຫະປະຊາດ ແລະ ລະບຽບການສາກົນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໃນກໍລະນີທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້, ບັນດາປະເທດສະມາຊິກມີສິດນຳໃຊ້ ວິທີການແກ້ໄຂດ້ວຍສັນຕິວິທີ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 33 (1) ຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ຫລື ດຳເນີນການແກ້ໄຂຕາມເອກະສານທາງກົດໝາຍສາກົນ (ສົນທິສັນຍາ) ທີ່ປະເທດຄູ່ກໍລະນີ ເປັນພາຄີ.

## ຫມວດທີ IX

### ງົບປະມານ ແລະ ການເງິນ

## ມາດຕາ 29

### ຫລັກການທົ່ວໄປ

1. ອາຊຽນຈະຕ້ອງສ້າງກົດລະບຽບ ແລະ ຂັ້ນຕອນດ້ານການເງິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານສາກົນ.
2. ອາຊຽນຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍການບໍລິຫານດ້ານການເງິນທີ່ດີ ແລະ ລະບຽບວິໄນດ້ານການເງິນຢ່າງເຂັ້ມງວດ.
3. ບັນຊີການເງິນຈະຕ້ອງມີການກວດກາ ທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ.

## ມາດຕາ 30

### ງົບປະມານການບໍລິຫານ ແລະ ການເງິນຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ

1. ກອງເລຂາອາຊຽນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜອງທາງດ້ານການເງິນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.
2. ງົບປະມານການບໍລິຫານກອງເລຂາອາຊຽນ ແມ່ນມາຈາກການປະກອບສ່ວນທີ່ເທົ່າທຽມກັນຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃນທຸກໆປີ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ.

3. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຈະຕ້ອງກະກຽມງົບປະມານບໍລິຫານປະຈຳປີ ຂອງກອງ-ເລຂາອາຊຽນ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດຈາກສະພາປະສານງານອາຊຽນຕາມການ ສະເໜີຂອງ ຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ.
4. ກອງເລຂາອາຊຽນຈະຕ້ອງດຳເນີນການໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບ ກົດລະບຽບ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ດ້ານການເງິນ ທີ່ກຳນົດໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນຕາມການສະເໜີ ຂອງຄະນະ ກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ.

## ຫມວດທີ X

### ການບໍລິຫານ ແລະ ຂັ້ນຕອນດຳເນີນການ

#### ມາດຕາ 31

#### ປະທານອາຊຽນ

1. ການເປັນປະທານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງຫມູນວຽນກັນທຸກໆປີ ຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນພາສາ ອັງກິດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ.
2. ປະທານອາຊຽນຈະຕ້ອງມີພຽງປະເທດດຽວໃນສິກບິຫນຶ່ງຕາມປະຕິທິນອາຊຽນ ເຊິ່ງປະເທດສະມາຊິກທີ່ເປັນປະທານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງເປັນປະທານ:
  - (ກ) ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ແລະ ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  - (ຂ) ສະພາປະສານງານອາຊຽນ;
  - (ຄ) ສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນທັງສາມສະພາ;
  - (ງ) ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສຕາມ ຄວາມເໝາະສົມ; ແລະ
  - (ຈ) ຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ.

#### ມາດຕາ 32

#### ບົດບາດຂອງປະທານອາຊຽນ

ປະເທດສະມາຊິກທີ່ເປັນປະທານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງ:

- (ກ) ສົ່ງເສີມ ແລະ ເພີ່ມທະວີຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ຂອງ ອາຊຽນຢ່າງທ້າວທັນ, ລວມທັງຄວາມພະຍາຍາມໃນການສ້າງປະຊາຄົມ ອາຊຽນ ໂດຍຜ່ານຂໍ້ລິເລີ່ມ ທາງດ້ານນະໂຍບາຍ, ການປະສານງານ, ການ ເຫັນດີເປັນເອກະສັນ ແລະ ການຮ່ວມມື;

- (ຂ) ຮັບປະກັນຄວາມເປັນແຜນກາງຂອງອາຊຽນ;
- (ຄ) ຮັບປະກັນການຕອບສະໜອງຕໍ່ບັນຫາຮີບດ່ວນ ທີ່ລື ວິກິດການທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ອາຊຽນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ທັນການ, ລວມທັງການເປັນຜູ້ປະສານງານ ແລະ ການກະກຽມອື່ນໆ ເພື່ອຮັບມືກັບເຫດການເຫລົ່ານັ້ນໂດຍທັນທີ;
- (ງ) ຕາງໜ້າອາຊຽນໃນການຮັດແຫນ້ນ ແລະ ສົ່ງເສີມການພົວພັນອັນໃກ້ຊິດກວ່າເກົ່າ ກັບພາຍນອກ; ແລະ
- (ຈ) ປະຕິບັດພາລະກິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບມອບໝາຍ.

**ມາດຕາ 33**

**ພິທີການ ແລະ ການປະຕິບັດທາງການທູດ**

ອາຊຽນ ແລະ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຈະຕ້ອງຍຶດຖືຫລັກການພິທີການ ແລະ ການປະຕິບັດຕ່າງໆທາງການທູດ ທີ່ມີຢູ່ ໃນການດຳເນີນທຸກໆກິດຈະກຳ ທີ່ພົວພັນເຖິງອາຊຽນ. ການປ່ຽນແປງໃດໜຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການຜູ້ຕາງໜ້າຖາວອນ.

**ມາດຕາ 34**

**ພາສາທີ່ໃຊ້ເຮັດວຽກງານຂອງອາຊຽນ**

ພາສາທີ່ໃຊ້ເຮັດວຽກງານອາຊຽນ ຈະຕ້ອງແມ່ນ ພາສາອັງກິດ.

**ຫມວດທີ XI**

**ເອກະລັກ ແລະ ສັນຍາລັກ**

**ມາດຕາ 35**

**ເອກະລັກຂອງອາຊຽນ**

ອາຊຽນຕ້ອງສົ່ງເສີມເອກະລັກລວມຂອງອາຊຽນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກເປັນເຈົ້າຂອງໃນຫມູ່ປະຊາຊົນຂອງອາຊຽນ ເພື່ອບັນລຸໄດ້ຊະຕາກຳ, ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄຳນິຍົມຮ່ວມກັນ.

ມາດຕາ 36  
ຄຳຂວັນອາຊຽນ

ຄຳຂວັນອາຊຽນແມ່ນ: "ວິໄສທັດໜຶ່ງດຽວ, ເອກະລັກໜຶ່ງດຽວ, ປະຊາຄົມໜຶ່ງດຽວ".

ມາດຕາ 37  
ທຸງອາຊຽນ

ທຸງອາຊຽນຈະຕ້ອງເປັນດັ່ງທີ່ກຳນົດໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ທີ່ ສາມ.

ມາດຕາ 38  
ກາຫມາຍອາຊຽນ

ກາຫມາຍອາຊຽນຈະຕ້ອງເປັນດັ່ງທີ່ກຳນົດໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ທີ່ ສີ່.

ມາດຕາ 39  
ວັນອາຊຽນ

ຖືເອົາ ວັນທີ 8 ເດືອນ ສິງຫາ ເປັນວັນອາຊຽນ.

ມາດຕາ 40  
ເພງສັນລະເສີນອາຊຽນ

ອາຊຽນຈະຕ້ອງມີເພງສັນລະເສີນ.

**ຫມວດທີ XII**  
**ການພົວພັນກັບພາຍນອກ**

**ມາດຕາ 41**  
**ການດຳເນີນການພົວພັນກັບພາຍນອກ**

1. ອາຊຽນຕ້ອງຂະຫຍາຍການພົວພັນມິດຕະພາບ ແລະ ການປຶກສາຫາລືທີ່ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ການຮ່ວມມື ແລະ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມ ກັບ ບັນດາປະເທດ, ອົງການຈັດຕັ້ງອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ກັບບັນດາສະຖາບັນ.
2. ການພົວພັນກັບພາຍນອກຂອງອາຊຽນຈະຕ້ອງຍຶດຫມັ້ນເປົ້າຫມາຍ ແລະ ຫລັກການທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້.
3. ອາຊຽນຕ້ອງເປັນກຳລັງຂັບເຄື່ອນຕົ້ນຕໍ ໃນໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນທີ່ອາຊຽນໄດ້ລິເລີ່ມຂຶ້ນມາ ແລະ ຮັກສາໄວ້ຄວາມເປັນແກນກາງ ໃນການຮ່ວມມືພາກພື້ນ ແລະ ການສ້າງປະຊາຄົມ.
4. ໃນການດຳເນີນການພົວພັນກັບພາຍນອກຂອງອາຊຽນ, ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ, ຍິນພັນຖານຄວາມເປັນເອກະພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີ, ຈະຕ້ອງປະສານງານ ແລະ ພະຍາຍາມ ກຳນົດຈຸດຍືນລວມ ແລະ ດຳເນີນການຮ່ວມກັນ.
5. ທິດທາງນະໂຍບາຍຍຸດທະສາດໃນການພົວພັນກັບພາຍນອກຂອງອາຊຽນ ຈະຕ້ອງກຳນົດ ໂດຍກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ.
6. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີຕົ້ນສະເໝີປາຍ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ໃນການດຳເນີນການພົວພັນກັບພາຍນອກ.
7. ອາຊຽນອາດບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງກັບບັນດາປະເທດ, ອົງການ ຈັດຕັ້ງອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ກັບບັນດາສະຖາບັນ. ຂັ້ນຕອນການບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງກຳນົດ ໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນ ໂດຍປຶກສາຫາລືກັບບັນດາສະພາປະຊາຄົມອາຊຽນ.

**ມາດຕາ 42**  
**ປະເທດປະສານງານກັບຄູ່ເຈລະຈາ**

1. ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ໃນຖານະເປັນປະເທດຜູ້ປະສານງານ ຈະຕ້ອງຜັດປຸງກັນ ໃນການຮັບຜິດຊອບລວມ ການປະສານງານ ແລະ ການສົ່ງເສີມຜົນປະໂຫຍດຂອງອາຊຽນ



ໃນການພົວພັນກັບບັນດາຄູ່ເຈລະຈາ, ອົງການຈັດຕັ້ງອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ກັບບັນດາສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ໃນການພົວພັນກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ, ບັນດາປະເທດປະສານງານຈະຕ້ອງ:
  - (ກ) ຕາງໜ້າອາຊຽນ ແລະ ສົ່ງເສີມການພົວພັນ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ຄວາມສະເໝີພາບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາຫຼັກການຂອງອາຊຽນ;
  - (ຂ) ເປັນປະທານຮ່ວມບັນດາກອງປະຊຸມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລະຫວ່າງອາຊຽນກັບຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ; ແລະ
  - (ຄ) ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກບັນດາຄະນະກຳມະການອາຊຽນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ປະເທດທີ ສາມ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

### ມາດຕາ 43

#### ບັນດາຄະນະກຳມະການອາຊຽນ ຢູ່ປະເທດທີສາມ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ

1. ບັນດາຄະນະກຳມະການອາຊຽນ ຢູ່ ປະເທດທີ່ສາມ ອາດຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໃນບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກອາຊຽນ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາຫົວໜ້າສຳນັກງານການທູດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ. ຄະນະກຳມະການທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້ ອາດຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໃນການພົວພັນກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ. ຄະນະກຳມະການເຫຼົ່ານັ້ນຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມຜົນປະໂຫຍດຂອງອາຊຽນ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງອາຊຽນ ໃນບັນດາປະເທດເຈົ້າພາບ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.
2. ກອງປະຊຸມບັນດາລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນຈະກຳນົດບັນດາຫຼັກການດຳເນີນການ ຂອງຄະນະກຳມະການເຫຼົ່ານັ້ນ.

### ມາດຕາ 44

#### ສະຖານະພາບຂອງຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ

1. ໃນການດຳເນີນການພົວພັນຂອງອາຊຽນກັບພາຍນອກ, ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ ອາດໃຫ້ສະຖານະພາບຢ່າງເປັນທາງການແກ່ຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ ເປັນຄູ່ຮ່ວມເຈລະຈາ, ຄູ່ຮ່ວມເຈລະຈາຂະແໜງການ, ຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາ, ຜູ້ສ້າງ-ເກດການພິເສດ, ແຂກ, ຫລື ສະຖານະພາບອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະມີການກຳນົດຂຶ້ນອີກ.

2. ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພາຍນອກ ອາດຈະໄດ້ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມບັນດາກອງປະຊຸມ ຫລື ກິດຈະກຳ ການຮ່ວມມືຕ່າງໆຂອງອາຊຽນ ໂດຍປາສະຈາກການໃຫ້ສະຖານະພາບທາງການໃດໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຫຼັກການດຳເນີນງານ.

#### ມາດຕາ 45

### ການພົວພັນກັບລະບົບຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນສາກົນ

1. ອາຊຽນ ອາດສະແຫວງຫາສະຖານະພາບທີ່ເໝາະສົມ ກັບລະບົບຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ກໍ່ຄື ກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ກັບບັນດາສະຖາບັນອື່ນໆ.
2. ສະພາປະສານງານອາຊຽນ ຈະຕົກລົງກ່ຽວກັບການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງອາຊຽນໃນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ກັບບັນດາສະຖາບັນອື່ນໆ.

#### ມາດຕາ 46

### ການໃຫ້ການຮັບຮອງຜູ້ຕາງໜ້າຂອງບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນ ສະມາຊິກອາຊຽນ ປະຈຳອາຊຽນ

ບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກອາຊຽນ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອາດແຕ່ງຕັ້ງ ຫລື ມອບໝາຍບັນດາທູດຂອງຕົນ ປະຈຳອາຊຽນ. ກອງປະຊຸມ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນກ່ຽວກັບການຮັບຮອງດັ່ງກ່າວ.

#### ຫມວດທີ XIII

### ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ ແລະ ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

#### ມາດຕາ 47

### ການລົງນາມ, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້

1. ປະເທດສະມາຊິກທັງຫມົດ ຈະຕ້ອງລົງນາມໃນກົດບັດສະບັບນີ້.
2. ກົດບັດສະບັບນີ້ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຈາກທຸກປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂັ້ນຕອນພາຍໃນຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ.

3. ສານສັດຕະຍາບັນຈະຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ນຳ ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ຊຶ່ງຈະເປັນ ຜູ້ແຈ້ງໃຫ້ແກ່ປະເທດສະມາຊິກອື່ນຊາບທັນທີ ກ່ຽວກັບການມອບສານສັດຕະຍາບັນ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ.
4. ກົດບັດອາຊຽນຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ນັບແຕ່ມີທີ່ ສາມສິບ ເປັນຕົ້ນໄປ ພາຍຫລັງທີ່ ສານສັດຕະຍາບັນສະບັບທີ່ ສິບ ໄດ້ຖືກມອບໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນເກັບຮັກສາ ໄວ້.

### ມາດຕາ 48

#### ການດັດແກ້

1. ປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງອາດສະເໜີ ການດັດແກ້ກົດບັດອາຊຽນ.
2. ສະພາປະສານງານອາຊຽນ ໂດຍການເຫັນດີເປັນເອກະພາບຈະຍິນດີສະເໜີເພື່ອດັດ- ແກ້ກົດບັດອາຊຽນ ໄປຍັງກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ເພື່ອຂໍຄຳຕົກລົງ.
3. ການດັດແກ້ກົດບັດອາຊຽນທີ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີເປັນເອກະສັນ ຈາກກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຈາກທຸກປະເທດສະມາຊິກ ໂດຍສອດ- ຄ່ອງ ກັບມາດຕາ 47 ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້.
4. ການດັດແກ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ນັບແຕ່ມີທີ່ ສາມສິບ ເປັນຕົ້ນໄປ ພາຍຫລັງທີ່ ສານສັດຕະຍາບັນສະບັບທີ່ ສິບ ໄດ້ຖືກມອບໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນເກັບຮັກສາ ໄວ້.

### ມາດຕາ 49

#### ພາລະບົດບາດ ແລະ ຫລັກການດຳເນີນການ

ຖ້າບໍ່ມີການກຳນົດໄວ້ຕ່າງໆກາງໃນກົດບັດສະບັບນີ້, ສະພາປະສານງານອາຊຽນຈະກຳນົດ ພາລະບົດບາດ ແລະ ຫລັກການດຳເນີນການ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງຂອງມັນ.

### ມາດຕາ 50

#### ການທົບທວນຄືນ

ກົດບັດສະບັບນີ້ອາດຖືກທົບທວນຄືນ ຫລັງຈາກ ຫ້າ ປີ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຫລື ເວລາໃດກໍ່ໄດ້ ຕາມແຕ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນຈະຕົກລົງກັນ.

## ມາດຕາ 51

### ການຕີຄວາມຫມາຍກົດບັດອາຊຽນ

1. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຮຽກຮ້ອງຂອງປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ, ການຕີຄວາມຫມາຍກົດບັດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການໂດຍກອງເລຂາອາຊຽນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການດຳເນີນການ ທີ່ ກຳນົດໂດຍສະພາປະສານງານອາຊຽນ.
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃດໆທີ່ເກີດຈາກການຕີຄວາມຫມາຍຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຫມວດທີ VIII ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້.
3. ບັນດາຫົວຂໍ້ ແລະ ຫົວເລື່ອງ ທີ່ໃຊ້ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອຈຸດປະສົງສຳລັບການອ້າງອີງເທົ່ານັ້ນ.

## ມາດຕາ 52

### ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງທາງດ້ານກົດຫມາຍ

1. ທຸກສົນທິສັນຍາ, ອານຸສັນຍາ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ຖະແຫລງການ, ສັນຍາ, ແລະ ເອກະສານອື່ນໆຂອງອາຊຽນ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກ່ອນກົດບັດອາຊຽນສະບັບນີ້ ຈະຍັງສືບຕໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ອີກຕໍ່ໄປ.
2. ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ລະຫວ່າງ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນພາຍໃຕ້ເອກະສານເຫລົ່ານັ້ນ ແລະ ພາຍໃຕ້ກົດບັດສະບັບນີ້, ກົດບັດສະບັບ ນີ້ຈະຕ້ອງຢູ່ເໜືອບັນດາເອກະສານທັງຫມົດ.

## ມາດຕາ 53

### ຕົ້ນສະບັບກົດບັດອາຊຽນ

ຕົ້ນສະບັບຂອງກົດບັດອາຊຽນທີ່ເປັນພາສາອັງກິດ ເຊິ່ງໄດ້ລົງນາມແລ້ວ ຈະຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ແຈກຢາຍ ສະບັບສຳເນົາທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໃຫ້ແກ່ທຸກປະເທດສະມາຊິກ.

ມາດຕາ 54  
ການຂຶ້ນທະບຽນກົດບັດອາຊຽນ

ອີງຕາມມາດຕາ 102, ວັກທີ 1 ຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ກົດບັດອາຊຽນ ຈະຕ້ອງນຳ  
ໄປຂຶ້ນທະບຽນ ກັບກອງເລຂາຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ອາຊຽນ.

ມາດຕາ 55  
ຊັບສິນຂອງອາຊຽນ

ຊັບສິນ ແລະ ກອງທຶນຕ່າງໆຂອງອົງການ ຈະຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ກຳມະສິດ ຂອງ ອາຊຽນ.

ເຮັດຂຶ້ນທີ່ ສິງກະໂປ ໃນວັນທີ ຊາວ ເດືອນ ພະຈິກ ປີ ສອງພັນເຈັດ, ຂຶ້ນມີຕົ້ນສະບັບໜຶ່ງດຽວ  
ເປັນພາສາອັງກິດ.

ຕາງໜ້າ ບຣູໄນ ດາຣູສະລາມ  
(ລິງນາມ)  
HAJI HASSANAL BOLKIAH  
ຊຸນຕານ ແຫ່ງ ບຣູໄນ ດາຣູສະລາມ

ຕາງໜ້າ ຣາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ  
(ລິງນາມ)  
SAMDECH HUN SEN  
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ  
(ລິງນາມ)  
DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO  
ປະທານາທິບໍດີ

ຕາງໜ້າ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

(ລິງນາມ)

ບົວສອນ ບຸບຜາວັນ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ມາເລເຊຍ

(ລິງນາມ)

DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ສະຫະພາບ ມຽນມາ

(ລິງນາມ)

ພິນເອກ THEIN SEIN

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ສາທາລະນະລັດ ຟິລິບປິນ

(ລິງນາມ)

GLORIA MACAPAGAL-ARROYO

ປະທານາທິບໍດີ

ຕາງໜ້າ ສາທາລະນະລັດ ສິງກະໂປ

(ລິງນາມ)

LEE HSIEN LOONG

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ຣາຊະອານາຈັກໄທ  
(ລິງນາມ)  
ພົນເອກ SURAYUD CHULANONT (RET.)  
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ຕາງໜ້າ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ  
(ລິງນາມ)  
NGUYEN TAN DUNG  
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

-----

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ທີ 1**  
**ບັນດາອົງກອນລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການອາຊຽນ**

- I. ປະຊາທິມການເມືອງ-ຄວາມໝັ້ນຄົງອາຊຽນ
  1. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດອາຊຽນ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສອາຊຽນ
    - ຄະນະກຳມະການປະຈຳອາຊຽນ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍການວາງແຜນພັດທະນາ
  2. ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍເຂດປອດອາວຸດນິວເຄຣຍອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
    - ກຳມະການບໍລິຫານຂອງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍເຂດປອດອາວຸດນິວເຄຣຍອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
  3. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີປ້ອງກັນປະເທດ ອາຊຽນ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສປ້ອງກັນປະເທດອາຊຽນ
  4. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີກົດໝາຍອາຊຽນ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສກົດໝາຍອາຊຽນ
  5. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີອາຊຽນວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ
    - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍບັນຫາຢາເສບຕິດ
    - ຫົວໜ້າກົມຕຳຫລວດກວດຄົນເຂົ້າ-ອອກເມືອງ ແລະ ຫົວໜ້າກົງສູນຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ
  6. ເວທີພາກພື້ນອາຊຽນ
    - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສເວທີພາກພື້ນອາຊຽນ
- II. ປະຊາທິມເສດຖະກິດອາຊຽນ
  1. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີເສດຖະກິດອາຊຽນ
    - ຄະນະສະເພາະກິດລະດັບສູງວ່າດ້ວຍການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດອາຊຽນ
    - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສເສດຖະກິດອາຊຽນ
  2. ສະພາເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ



3. ສະພາເຂດການລົງທຶນອາຊຽນ
4. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີການເງິນອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມຮອງລັດຖະມົນຕີການເງິນ ແລະ ຮອງປະທານທະນາຄານກາງອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມຫົວໜ້າກົມພາສີອາຊຽນ
5. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີອາຊຽນວ່າດ້ວຍກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
  - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສອາຊຽນວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້
6. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີພະລັງງານອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສພະລັງງານອາຊຽນ
7. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີບໍ່ແຮ່ອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສບໍ່ແຮ່ອາຊຽນ
8. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີວິທະຍາສາດ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີອາຊຽນ
  - ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍວິທະຍາສາດ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີ
9. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານອາຊຽນ
  - ສະພາຜູ້ຄວບຄຸມໂທລະຄົມມະນາຄົມອາຊຽນ
10. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຂົນສົ່ງອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍການຂົນສົ່ງອາຊຽນ
11. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີທ່ອງທ່ຽວອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດອາຊຽນ
12. ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງອາຊຽນ
  - ຄະນະກຳມະການບໍລິຫານການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງອາຊຽນ
  - ຄະນະກຳມະການລະດັບສູງດ້ານການເງິນອາຊຽນ
13. ສູນພະລັງງານອາຊຽນ
14. ສູນອາຊຽນ-ຍີ່ປຸ່ນ ທີ່ ໂຕກຽວ

### III. ປະຊາຄົມສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳອາຊຽນ

1. ລັດຖະມົນຕີທີ່ຮັບຜິດຊອບດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສທີ່ຮັບຜິດຊອບດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
2. ລັດຖະມົນຕີທີ່ຮັບຜິດຊອບດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສິນລະປະ ອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສິນລະປະອາຊຽນ
3. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີກະຊວງສຶກສາອາຊຽນ
  - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສດ້ານການສຶກສາອາຊຽນ
4. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດອາຊຽນ
  - ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດອາຊຽນ
5. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີວ່າດ້ວຍສິ່ງແວດລ້ອມອາຊຽນ
  - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍສິ່ງແວດລ້ອມອາຊຽນ
6. ກອງປະຊຸມຂອງບັນດາພາຄີຂອງຂັ້ນຕົກລົງອາຊຽນວ່າດ້ວຍມົນພິດຫມອກຄວັນຂ້າມແດນ
  - ຄະນະກຳມະການພາຍໃຕ້ກອງປະຊຸມຂອງບັນດາພາຄີຂອງຂັ້ນຕົກລົງອາຊຽນວ່າດ້ວຍມົນພິດຫມອກຄວັນຂ້າມແດນ
7. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີກະຊວງສາທາລະນະສຸກອາຊຽນ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍການພັດທະນາສຸຂະພາບ
8. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີແຮງງານອາຊຽນ
  - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍແຮງງານ
  - ຄະນະກຳມະການອາຊຽນວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖະແຫລງການອາຊຽນວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ
9. ລັດຖະມົນຕີອາຊຽນວ່າດ້ວຍການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ
10. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີອາຊຽນວ່າດ້ວຍສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາ
  - ກອງປະຊຸມເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາ

11. ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີອາຊຽນວ່າດ້ວຍຊາວໜຸ່ມ
  - ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສວ່າດ້ວຍຊາວໜຸ່ມ
12. ກອງປະຊຸມອາຊຽນວ່າດ້ວຍບັນຫາລັດຖະກອນ
  - ກອງປະຊຸມອາຊຽນວ່າດ້ວຍບັນຫາລັດຖະກອນ
13. ສູນຊີວະນາໆພັນອາຊຽນ
14. ສູນປະສານງານອາຊຽນສຳລັບການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານມະນຸດສະທຳໃນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ
15. ສູນຂໍ້ມູນແຜ່ນດິນໄຫວອາຊຽນ
16. ສູນອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາອາຊຽນ
17. ເຄືອຂ່າຍມະຫາວິທະຍາໄລອາຊຽນ

.....

## ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 2

### ບັນດາອົງກອນຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບອາຊຽນ

1. ລັດຖະສະພາ

ສະມັດຊາລັດຖະສະພາອາຊຽນ

2. ອົງກອນພາກທຸລະກິດ

ກອງປະຊຸມສາຍການບິນອາຊຽນ

ສະມາຄົມສິ່ງເສີມສຸຂະພາບປະຈຳອາຊີອາຄະເນ

ສະຫະພັນຍານພາຫານອາຊຽນ

ສະມາຄົມທະນາຄານອາຊຽນ

ສະພາທີ່ປຶກສາທຸລະກິດອາຊຽນ

ເວທີທຸລະກິດອາຊຽນ

ສະພາການຄ້າ ແລະອຸດສາຫະກຳອາຊຽນ

ສະພາອຸດສາຫະກຳເຄມີການຄ້າ

ສະຫະພັນອຸດສາຫະກຳຕໍ່ແຜ່ນອາຊຽນ

ສະພາອຸດສາຫະກຳເພີ່ນີເຈີອາຊຽນ

ສະພາການປະກັນໄພອາຊຽນ

ສະມາຄົມຊັບສິນທາງບັນຍາອາຊຽນ

ສະມາຄົມສະໜາມບິນອາຊຽນ

ສະຫະພາບອຸດສາຫະກຳເຫຼັກ ແລະເຫຼັກກຳອາຊຽນ

ສະມາຄົມການຢາອາຊຽນ

ສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວອາຊຽນ

ສະຫະພັນສະມາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ

ສະຫະພັນສະພາຂົນສົ່ງທາງເຮືອອາຊຽນ

ສະພາທຸລະກິດລະຫວ່າງອາເມລິກາ-ອາຊຽນ

3. ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ວິຊາການ

ຕາໜ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາຍຸດທະສາດ ລະຫວ່າງປະເທດອາຊຽນ

4. ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມພົນລະເຮືອນ

ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານວິທະຍາສາດ ວິສະວະກຳ ແລະ ເທັກໂນໂລຢີ ອາຊຽນ

ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານວິສະວະກຳ ແລະ ເທັກໂນໂລຢີອາຊຽນ

ສະມາຄົມວາງແຜນ ແລະເຄຫາອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມນັກຮັງສີວິທະຍາອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນໝາກເສິກອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນນາຍຈ້າງອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນອົງການຈັດຕັ້ງແມ່ຍິງອາຊຽນ  
 ສະຫະພາບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດເຄື່ອງສຳອາງອາຊຽນ  
 ສະພາອາດີດນັກສຶກສາຍີ່ປຸ່ນ  
 ສະພາອາຈານອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນຈິດຕະເວດ ແລະສຸຂະພາບຈິດອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນນັກບັນຊີອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນຜູ້ຮັບເໝົາວິສະວະກຳໄຟຟ້າອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນອົງການວິສາວະກອນອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນສະໂມສອນການບິນອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນສະມາຄົມຜູ້ຮັບເໝົາຂົນສົ່ງສິນຄ້າອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນມູນນິທິພະຍາດຫົວໃຈອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນວັດແທກ ແລະສຳຫຼວດດິນອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນສະມາຄົມບໍ່ແຮ່ອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນການປະມົງອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນບານເຕະອາຊຽນ  
 ສະໂມສອນອຸດສາຫະກຳຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງປາຂອງດົງອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມນັກສຶກສາປ່າໄມ້ອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມການພັດທະນາ ແລະການສົ່ງເສີມທັດຖະກຳອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມວ່າວອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມກົດໝາຍອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມນັກສຶກສາກົດໝາຍອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມອຸດສາຫະກຳດິນຜີອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມໄສຍະກຳທາງປະສາດອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານກ່ຽວກັບຜູ້ສູງອາຍຸອາຊຽນ  
 ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານເພື່ອການປ້ອງກັນການໃຊ້ຢາເສບຕິດ ແລະ ສາມເສບ-  
 ຕິດອາຊຽນ  
 ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດນ້ຳມັນອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມໄສຍະກຳກະດູກອາຊຽນ

ສະມາຄົມທ່ານໝໍ້ປິ່ນປົວເດັກນ້ອຍອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນກິລາຄົນພິການອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມທ່າເຮືອອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມພະຍາດທາລັດຊິເມຍອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມຜູ້ປະເມີນລາຄາອາຊຽນ  
 ສະໂມສອນຜູ້ຜະລິດນ້ຳມັນພືດອາຊຽນ  
 ຫຸ້ນສ່ວນອາຊີເພື່ອການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນເຂດຊົນນະບົດອາຊີ  
 ຄະນະກຳມະການເພື່ອການຮ່ວມມືຊາວໜຸ່ມອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນທີ່ປຶກສາດ້ານວິສະວະກຳອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນອົງກອນປະຊາສຳພັນອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນສະມາຄົມເຈົ້າຂອງເຮືອອາຊຽນ  
 ຄະນະກຳມະການສະມາຄົມແພດອາຊຽນ  
 ສະມາຄົມພະຍາດຂໍ້ອັກເສບອາຊຽນ  
 ສະຖາບັນພາກພື້ນອາຊີອາຄະເນເພື່ອຊຸມຊົນ ແລະການສຶກສາ  
 ມູນນິທິໂຄງການແລກປ່ຽນການສຶກສາໃນພາກພື້ນອາຊີອາຄະເນ  
 ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າອາຊຽນ

5. ກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍອື່ນໆ ໃນອາຊຽນ

ຕຳຫຼວດອາຊຽນ  
 ສະຫະພັນສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ແລະເທັກໂນໂລຢີດ້ານອາຫານອາຊຽນ  
 ສູນພັດທະນາການປະມົງອາຊີອາຄະເນ  
 ຄະນະໜ່ວຍງານສະເພາະກິດວ່າດ້ວຍກົນໄກສິດທິມະນຸດອາຊຽນ

.....

### ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 3

#### ທຸງອາຊຽນ



ທຸງອາຊຽນສະແດງເຖິງອາຊຽນທີ່ມີສະຖຽນລະພາບ, ສັນຕິພາບ, ເອກະພາບ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ສີຂອງທຸງ - ຟ້າ, ແດງ, ຂາວ ແລະ ເທລືອງ- ເປັນຕົວແທນຂອງບັນດາສີສຳຄັນໃນທຸງຊາດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ.

ສີຟ້າ ຫມາຍເຖິງສັນຕິພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ. ສີແດງ ຫມາຍເຖິງ ຄວາມກ້າຫານ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ສີຂາວ ສະແດງເຖິງ ຄວາມສະອາດສົດໃສ ແລະ ສີເທລືອງ ແມ່ນສັນຍາລັກແຫ່ງຄວາມອຸດົມສົມບູນ.

ຮວງເຂົ້າແມ່ນ ສະແດງເຖິງຄວາມຝັນຂອງບັນພະບູລຸດຜູ້ສ້າງຕັ້ງອາຊຽນ ທີ່ປະກອບດ້ວຍບັນດາປະເທດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ທີ່ຜູກພັນກັນ ດ້ວຍມິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີ. ວົງກົມແມ່ນ ຫມາຍເຖິງຄວາມເປັນເອກະພາບຂອງອາຊຽນ.

ລາຍລະອຽດຂອງແຖບສີທຸງອາຊຽນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງສຳລັບສີຂອງທຸງອາຊຽນ ມີດັ່ງນີ້:

- Blue: Pantone 19-4053 TC
- Red: Pantone 18-1655 TC
- White: Pantone 11-4202 TC
- Yellow: Pantone 13-0758 TC

ສຳລັບສະບັບພິມ, ລາຍລະອຽດຂອງແຖບສີທຸງ (ຍົກເວັ້ນສີຂາວ) ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບສີຂອງກາຫມາຍ

- ອາຊຽນ, ດັ່ງນີ້: Blue: Pantone 286 or Process Colour 100C 60M 0Y 6K
- Red: Pantone Red 032 or Process Colour 0C 91M 87Y 0K
- Yellow: Pantone Process Yellow or Process Colour 0C 0M 100Y 0K

ສັດສ່ວນຂອງຄວາມກວ້າງ ຕໍ່ ຄວາມຍາວຂອງທຸງແມ່ນ ສອງ ຕໍ່ ສາມ, ແລະ ລາຍລະອຽດ  
ຂອງຂະໜານມິຕິງນີ້:

- Table Flag: 10 cm x 15 cm
- Room Flag: 100 cm x 150 cm
- Car Flag: 10 cm x 30 cm
- Field Flag: 200 cm x 300 cm

.....



## ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 4

### ກາຫມາຍລັກອາຊຽນ



ກາຫມາຍອາຊຽນສະແດງເຖິງອາຊຽນທີ່ມີສະຖຽນລະພາບ, ສັນຕິພາບ, ເອກະພາບ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ສີຂອງທຸງ - ພ້າ, ແດງ, ຂາວ ແລະ ເທລືອງ- ເປັນຕົວແທນຂອງບັນດາສີສຳຄັນໃນທຸງຊາດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ.

ສີພ້າ ຫມາຍເຖິງສັນຕິພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ. ສີແດງ ຫມາຍເຖິງ ຄວາມກ້າຫານ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ສີຂາວ ສະແດງເຖິງ ຄວາມສະອາດສົດໃສ ແລະ ສີເທລືອງ ແມ່ນສັນຍາລັກແຫ່ງຄວາມອຸດົມສົມບູນ.

ຮວງເຂົ້າແມ່ນ ສະແດງເຖິງຄວາມຝັນຂອງບັນພະບູລຸດຜູ້ສ້າງຕັ້ງອາຊຽນ ທີ່ປະກອບດ້ວຍບັນດາປະເທດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ທີ່ຜູກພັນກັນ ດ້ວຍມິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີ. ວົງກົມແມ່ນ ຫມາຍເຖິງຄວາມເປັນເອກະພາບຂອງອາຊຽນ.

ລາຍລະອຽດຂອງແຖບສຶກາຫມາຍອາຊຽນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງສຳລັບສີຂອງກາຫມາຍອາຊຽນ ມີດັ່ງນີ້:

Blue: Pantone 286  
Red: Pantone Red 032  
Yellow: Pantone Process Yellow

ສຳລັບການພິມ 4 ສີ, ລາຍລະອຽດຂອງສີມີດັ່ງນີ້:

Blue: 100C 60 M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)  
Red: 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)  
Yellow: 0C 0M 100Y 0K

ລາຍລະອຽດໃນວົງເລັບແມ່ນໃຊ້ໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດວັດແທກສີໄດ້.

ການຈຳລອງແຖບສີ ມີລາຍລະອຽດ ດັ່ງນີ້:

Blue: Pantone 204-1

Red: Pantone 60-1

Yellow: Pantone 1-3

ແບບຕົວໜັງສືໃຊ້ສຳລັບຄຳວ່າ “ASEAN” ໃນກາຫມາຍແມ່ນ ຊຽນດ້ວຍແບບຕົວໜັງສື Helvetica ເປັນຕົວເຂັ້ມ ຢູ່ລຸ່ມຂອງຮວງເຂົ້າ.

.....



This translation is provided by  
the Ministry of Foreign Affairs of Malaysia

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



## PIAGAM PERSATUAN NEGARA ASIA TENGGARA

### MUKADIMAH

**KAMI, RAKYAT** Negara Anggota Persatuan Negara Asia Tenggara (ASEAN), sebagaimana yang diwakili oleh Ketua Negara atau Kerajaan Brunei Darussalam, Kerajaan Kemboja, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Kesatuan Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand dan Republik Sosialis Viet Nam:

**MENGAMBIL MAKLUM** dengan kepuasan akan pencapaian dan perkembangan yang penting ASEAN sejak penubuhannya di Bangkok melalui pemasyhuran Perisytiharan ASEAN;

**MENGINGAT KEMBALI** keputusan untuk mewujudkan Piagam ASEAN dalam Program Bertindak Vientiane, Perisytiharan Kuala Lumpur mengenai Pewujudan Piagam ASEAN dan Perisytiharan Cebu mengenai Rangka Tindakan Piagam ASEAN;

**SEDAR** akan wujudnya kepentingan bersama dan kesalingbergantungan antara rakyat dan Negara Anggota ASEAN yang terikat dengan geografi, matlamat bersama dan hala tuju yang sama;

**DIILHAMKAN** oleh dan disatukan di bawah Satu Visi, Satu Identiti dan Satu Komuniti Penyangg dan Prihatin;

**DISATUKAN** oleh keinginan bersama dan kehendak kolektif untuk hidup di rantau yang aman, selamat dan stabil yang berkekalan serta mempunyai pertumbuhan ekonomi yang lestari, kemakmuran bersama dan kemajuan sosial, dan untuk memajukan kepentingan, cita-cita dan aspirasi utama kita;

**MENGHORMATI** kepentingan asasi bagi persahabatan dan kerjasama, dan prinsip kedaulatan, kesamarataan, keutuhan wilayah, tidak campur tangan, konsensus dan bersatu dalam kepelbagaian;

**MEMATUHI** prinsip demokrasi, rukun undang-undang dan tadbir urus yang baik, menghormati dan melindungi hak asasi manusia dan kebebasan asasi;

**BERAZAM** untuk memastikan pembangunan yang lestari bagi manfaat generasi kini dan masa hadapan dan untuk mengutamakan kesejahteraan, kehidupan dan kebajikan rakyat dalam proses pembangunan komuniti ASEAN;

**YAKIN** mengenai keperluan untuk memperkukuh ikatan perpaduan serantau yang sedia ada bagi mewujudkan suatu Komuniti ASEAN yang padu dari segi politik, berintegrasi dari segi ekonomi dan bertanggungjawab dari segi sosial supaya dapat bergerak balas secara berkesan terhadap cabaran dan peluang semasa dan masa hadapan;

**KOMITED** untuk memperhebat pembangunan komuniti melalui kerjasama dan integrasi serantau yang dipertingkat, khususnya melalui penubuhan Komuniti ASEAN yang terdiri daripada Komuniti Keselamatan ASEAN, Komuniti Ekonomi ASEAN dan Komuniti Sosio-Budaya ASEAN, sebagaimana yang diperuntukkan dalam Perisytiharan Persetujuan ASEAN II di Bali;

**DENGAN INI MEMBUAT KEPUTUSAN** untuk menubuhkan, melalui Piagam ini, rangka undang-undang dan institusi untuk ASEAN,

**DAN BAGI MENCAPAI MATLAMAT INI**, Ketua Negara atau Kerajaan Negara Anggota ASEAN, yang berhimpun di Singapura pada hari yang bersejarah bagi merayakan ulang tahun ke-40 penubuhan ASEAN, telah bersetuju dengan Piagam ini.

## **BAB I TUJUAN DAN PRINSIP**

### **PERKARA 1 TUJUAN**

Tujuan ASEAN adalah:

1. Untuk mengekalkan dan mempertingkatkan keamanan, keselamatan dan kestabilan dan selanjutnya untuk memperkukuh nilai yang berteraskan keamanan di rantau ini;
2. Untuk mempertingkatkan ketahanan serantau dengan menggalakkan kerjasama politik, keselamatan, ekonomi dan sosio-budaya yang lebih erat;
3. Untuk mengekalkan Asia Tenggara sebagai Zon Bebas Senjata Nuklear dan bebas daripada segala senjata pemusnah besar-besaran yang lain;

4. Untuk memastikan bahawa rakyat dan Negara Anggota ASEAN hidup dengan aman di kalangan rakyat seluruh dunia dalam persekitaran yang adil, demokratik dan penuh harmoni;
5. Untuk mewujudkan suatu pasaran dan pangkalan pusat pengeluaran tunggal yang stabil, makmur, berdaya saing dan berintegrasi dari segi ekonomi dengan kemudahan berkesan bagi perdagangan dan pelaburan yang dalamnya wujud pengaliran bebas barangan, perkhidmatan dan pelaburan; memudahkan pergerakan ahli perniagaan, ahli profesional, bakat dan tenaga kerja; dan aliran modal yang lebih bebas;
6. Untuk mengurangkan kemiskinan dan merapatkan jurang pembangunan dalam ASEAN melalui bantuan bersama dan kerjasama;
7. Untuk memperkukuh demokrasi, meningkatkan tadbir urus yang baik dan rukun undang-undang, dan untuk menggalakkan dan melindungi hak asasi manusia dan kebebasan asasi dengan mengambil kira hak dan tanggungjawab Negara Anggota ASEAN;
8. Untuk bergerak balas secara berkesan, mengikut prinsip keselamatan yang menyeluruh, terhadap segala bentuk ancaman, jenayah rentas negara dan cabaran rentas sempadan;
9. Untuk menggalakkan pembangunan yang lestari supaya dapat memastikan alam sekitar rantau ini dilindungi, kelestarian sumber aslinya, dilestarikan warisan budaya dan kualiti hidup penduduknya yang tinggi dipelihara;
10. Untuk membangunkan sumber manusia melalui kerjasama yang lebih erat dalam bidang pendidikan dan pembelajaran sepanjang hayat, dan dalam bidang sains dan teknologi, bagi memperkasakan rakyat ASEAN dan bagi memantapkan Komuniti ASEAN;
11. Untuk meningkatkan kesejahteraan dan kehidupan rakyat ASEAN dengan memberikan mereka peluang yang saksama bagi pembangunan modal insan, kebajikan sosial dan keadilan;
12. Untuk memperkukuh kerjasama dalam membina persekitaran yang selamat, terjamin dan bebas daripada dadah untuk rakyat ASEAN;



13. Untuk memajukan ASEAN yang berorientasikan rakyat yang dalamnya kesemua sektor masyarakat digalakkan untuk turut serta dalam, dan memperoleh manfaat daripada, proses integrasi dan pembangunan komuniti ASEAN;
14. Untuk memajukan suatu identiti ASEAN melalui perangsangan kesedaran yang lebih besar terhadap kepelbagaian budaya dan warisan rantau ini; dan
15. Untuk mengekalkan keutamaan dan peranan proaktif ASEAN sebagai daya penggerak utama dalam hubungan dan kerjasamanya dengan rakan kongsi luar dalam seni bina serantau yang terbuka, telus dan menyeluruh.

## **PERKARA 2 PRINSIP**

1. Bagi mencapai Tujuan yang dinyatakan dalam Perkara 1, ASEAN dan Negara-Anggotanya mengesahkan dan mematuhi prinsip asasi yang terkandung dalam perisytiharan, perjanjian, konvensyen, persetujuan, triti dan surat cara ASEAN yang lain;
2. ASEAN dan Negara Anggotanya hendaklah bertindak mengikut Prinsip yang berikut:
  - (a) menghormati kemerdekaan, kedaulatan, kesamarataan, keutuhan wilayah dan identiti nasional kesemua Negara Anggota ASEAN;
  - (b) komitmen bersama dan tanggungjawab kolektif dalam meningkatkan keamanan, keselamatan dan kemakmuran serantau;
  - (c) menolak pencerobohan dan ancaman atau penggunaan kekerasan atau perbuatan lain dengan apa jua cara yang tidak selaras dengan undang-undang antarabangsa;
  - (d) pergantungan pada penyelesaian pertikaian secara aman dan damai;
  - (e) tidak campur tangan dalam hal ehwal dalaman Negara Anggota ASEAN;
  - (f) menghormati hak tiap-tiap Negara Anggota untuk memerintah negaranya sendiri bebas daripada campur tangan luar, perbuatan subversif dan paksaan;

- (g) meningkatkan perundingan tentang perkara yang menjejaskan secara seriusnya kepentingan bersama ASEAN;
- (h) mematuhi rukun undang-undang, tadbir urus yang baik, prinsip demokrasi dan kerajaan berperlembagaan;
- (i) menghormati kebebasan asasi, menggalakkan dan melindungi hak asasi manusia dan menggalakkan keadilan sosial;
- (j) mendukung Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu dan undang-undang antarabangsa, termasuk undang-undang kemanusiaan antarabangsa yang dipegang oleh Negara Anggota ASEAN;
- (k) mengelak daripada turut serta dalam apa jua dasar atau aktiviti, termasuk penggunaan wilayahnya, yang dijalankan oleh mana-mana Negara Anggota ASEAN atau Negara Bukan ASEAN atau mana-mana pelaku bukan Negara, yang mengancam kedaulatan, keutuhan wilayah atau kestabilan politik dan ekonomi Negara Anggota ASEAN;
- (l) menghormati budaya, bahasa dan agama rakyat ASEAN yang berlainan, sambil menitikberatkan nilai bersamanya berdasarkan semangat kesatuan dalam kepelbagaian;
- (m) keutamaan ASEAN dalam politik, ekonomi, perhubungan sosial dan budaya luaran sambil kekal melibatkan diri secara aktif, memandang keluar, yang bersifat menyeluruh dan tidak mengamalkan diskriminasi; dan
- (n) mematuhi peraturan perdagangan pelbagai pihak dan rejim berasaskan peraturan ASEAN bagi melaksanakan secara berkesan komitmen ekonomi dan pengurangan secara beransur-ansur ke arah penghapusan segala sekatan terhadap integrasi ekonomi serantau dalam ekonomi yang berteraskan pasaran.

**BAB II**  
**KEPERIBADIAN UNDANG-UNDANG**

**PERKARA 3**  
**KEPERIBADIAN UNDANG-UNDANG ASEAN**

ASEAN, sebagai suatu organisasi antara kerajaan, dengan ini diberikan keperibadian undang-undang.

**BAB III**  
**KEANGGOTAAN**

**PERKARA 4**  
**NEGARA ANGGOTA**

Negara Anggota ASEAN ialah Brunei Darussalam, Kerajaan Kemboja, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Kesatuan Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Kerajaan Thailand dan Republik Sosialis Viet Nam.

**PERKARA 5**  
**HAK DAN OBLIGASI**

1. Negara Anggota hendaklah mempunyai hak dan obligasi yang sama di bawah Piagam ini.
2. Negara Anggota hendaklah mengambil segala langkah yang perlu, termasuk memperbuat perundangan domestik yang berkenaan, bagi melaksanakan peruntukan Piagam ini dengan berkesan dan untuk mematuhi segala obligasi keanggotaan.
3. Dalam kes apabila berlakunya suatu pelanggaran serius terhadap Piagam ini atau ketidakpatuhan, maka perkara itu hendaklah dirujuk kepada Perkara 20.

**PERKARA 6**  
**PENERIMAAN MASUK ANGGOTA BARU**

1. Tatacara bagi permohonan dan penerimaan masuk ke dalam ASEAN hendaklah ditetapkan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.
2. Penerimaan masuk hendaklah berasaskan kriteria yang berikut:
  - (a) lokasi di dalam rantau geografi Asia Tenggara yang diiktiraf;
  - (b) pengiktirafan oleh kesemua Negara Anggota ASEAN;
  - (c) persetujuan untuk terikat dengan dan mematuhi Piagam; dan
  - (d) keupayaan dan kesediaan untuk menjalankan obligasi sebagai Anggota.
3. Penerimaan masuk hendaklah diputuskan secara konsensus oleh Sidang Kemuncak ASEAN, atas syor Majlis Penyelarasan ASEAN.
4. Negara pemohon hendaklah diterima masuk ke dalam ASEAN setelah Negara Pemohon itu menandatangani Surat Ikatan Kesertaan kepada Piagam.

**BAB IV**  
**BADAN**

**PERKARA 7**  
**SIDANG KEMUNCAK ASEAN**

1. Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah terdiri daripada Ketua Negara atau Kerajaan Negara Anggota.
2. Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah:
  - (a) menjadi badan pembuat dasar ASEAN yang utama;

- (b) membuat pertimbangan, mengadakan garis panduan dasar dan membuat keputusan tentang isu penting mengenai pelaksanaan objektif ASEAN, perkara kepentingan Negara Anggota ASEAN dan segala isu yang dirujuk kepadanya oleh Majlis Penyelarasan ASEAN, Majlis Komuniti ASEAN dan Badan Menteri Sektor ASEAN;
  - (c) mengarahkan Menteri yang berkenaan dalam setiap Majlis yang berkenaan supaya mengadakan mesyuarat ad hoc antara Menteri, dan menangani isu penting berhubung dengan ASEAN yang merentasi Majlis Komuniti. Peraturan tatacara bagi mesyuarat itu hendaklah diterima pakai oleh Majlis Penyelarasan ASEAN;
  - (d) menangani keadaan darurat yang melibatkan ASEAN dengan mengambil langkah yang sewajarnya;
  - (e) membuat keputusan tentang perkara yang dirujuk kepadanya di bawah Bab VII dan VIII;
  - (f) membenarkan penubuhan dan pembubaran Badan Menteri Sektor dan Institusi ASEAN yang lain; dan
  - (g) melantik Setiausaha Agung ASEAN, yang berpangkat dan berstatus Menteri, yang akan berkhidmat atas kepercayaan dan perkenan Ketua Negara atau Kerajaan atas syor Mesyuarat Menteri Luar ASEAN.
3. Mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah:
- (a) diadakan dua kali setahun, dan Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN hendaklah menjadi tuan rumah; dan
  - (b) diadakan, apabila perlu, sebagai mesyuarat khas atau ad hoc yang hendaklah dipengerusikan oleh Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN, di tempat yang dipersetujui oleh Negara Anggota ASEAN.

## **PERKARA 8**

### **MAJLIS PENYELARASAN ASEAN**

1. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah terdiri daripada Menteri Luar ASEAN dan bersidang sekurang-kurangnya dua kali setahun.

2. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah:
  - (a) menyediakan mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (b) menyelaraskan pelaksanaan perjanjian dan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (c) membuat penyelarasan dengan Majlis Komuniti ASEAN untuk mempertingkatkan kepaduan dasar, kecekapan dan kerjasama di kalangan mereka;
  - (d) menyelaraskan laporan Majlis Komuniti ASEAN untuk dikemukakan kepada Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (e) mempertimbangkan laporan tahunan Setiausaha Agung tentang kerja ASEAN;
  - (f) mempertimbangkan laporan Setiausaha Agung tentang fungsi dan operasi Sekretariat ASEAN dan badan lain yang berkaitan;
  - (g) meluluskan pelantikan dan penamatan perkhidmatan Timbalan Setiausaha Agung atas syor Setiausaha Agung; dan
  - (h) menjalankan tugas lain yang diperuntukkan dalam Piagam ini atau apa-apa fungsi lain sebagaimana yang boleh diperuntukkan oleh Sidang Kemuncak ASEAN.
3. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah disokong oleh pegawai kanan yang berkenaan.

## **PERKARA 9 MAJLIS KOMUNITI ASEAN**

1. Majlis Komuniti ASEAN hendaklah terdiri daripada Majlis Komuniti Politik-Keselamatan ASEAN, Majlis Komuniti Ekonomi ASEAN, dan Majlis Komuniti Sosio-Budaya ASEAN.
2. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah mempunyai Badan Menteri Sektor ASEAN yang berkaitan di bawah skopnya.
3. Setiap Negara Anggota hendaklah menamakan wakil negaranya bagi setiap mesyuarat Majlis Komuniti ASEAN.

4. Bagi mencapai objektif setiap tiga tunggak Komuniti ASEAN, setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah:
  - (a) memastikan pelaksanaan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN yang berkaitan;
  - (b) menyelaraskan kerja sektor yang berlainan di bawah skopnya, dan tentang isu yang merentasi Majlis Komuniti yang lain; dan
  - (c) mengemukakan laporan dan syor kepada Sidang Kemuncak ASEAN tentang perkara di bawah skopnya.
5. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah bersidang sekurang-kurangnya dua kali setahun dan hendaklah dipengerusikan oleh Menteri yang berkenaan daripada Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN.
6. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah disokong oleh pegawai kanan yang berkaitan.

## **PERKARA 10**

### **BADAN MENTERI SEKTOR ASEAN**

1. Badan Menteri Sektor ASEAN hendaklah:
  - (a) berfungsi mengikut mandat yang diwujudkan masing-masing;
  - (b) melaksanakan perjanjian dan keputusan Sidang Kemuncak ASEAN di bawah skop masing-masing;
  - (c) memperkukuh kerjasama dalam bidang masing-masing bagi menyokong integrasi dan pembangunan Komuniti ASEAN; dan
  - (d) mengemukakan laporan dan syor kepada Majlis Komuniti masing-masing.
2. Setiap Badan Menteri Sektor ASEAN boleh mempunyai pegawai kanan dan badan subsidiari yang berkaitan di bawah skopnya untuk menjalankan fungsinya sebagaimana yang terkandung dalam Lampiran 1. Lampiran itu boleh dikemaskinikan oleh Setiausaha Agung ASEAN atas syor Jawatankuasa Wakil Tetap tanpa menggunakan peruntukan tentang Pindaan di bawah Piagam ini.

**PERKARA 11**  
**SETIAUSAHA AGUNG ASEAN**  
**DAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN hendaklah dilantik oleh Sidang Kemuncak ASEAN bagi tempoh jawatan selama lima tahun yang tidak boleh diperbaharui, dipilih dari kalangan rakyat Negara Anggota ASEAN berdasarkan giliran mengikut abjad, dengan pertimbangan yang sewajarnya diberikan kepada integriti, kebolehan dan pengalaman profesional, dan kesamarataan jantina.
2. Setiausaha Agung hendaklah:
  - (a) menjalankan kewajipan dan tanggungjawab jawatan tinggi ini mengikut peruntukan Piagam ini dan surat cara, protokol dan amalan tetap ASEAN yang berkenaan;
  - (b) memudahkan dan memantau kemajuan dalam melaksanakan perjanjian dan keputusan ASEAN, dan mengemukakan laporan tahunan tentang kerja ASEAN kepada Sidang Kemuncak ASEAN;
  - (c) mengambil bahagian dalam mesyuarat Sidang Kemuncak ASEAN, Majlis Komuniti ASEAN, Majlis Penyelarasan ASEAN, dan Badan Menteri Sektor ASEAN serta mesyuarat ASEAN lain berkenaan;
  - (d) mengemukakan pandangan ASEAN dan mengambil bahagian dalam mesyuarat yang diadakan dengan pihak luar mengikut garis panduan dasar yang diluluskan dan mandat yang diberikan kepada Setiausaha Agung; dan
  - (e) mengesyorkan pelantikan dan penamatan perkhidmatan Timbalan Setiausaha Agung kepada Majlis Penyelarasan ASEAN untuk kelulusan.
3. Setiausaha Agung hendaklah juga menjadi Ketua Pegawai Pentadbir ASEAN.
4. Setiausaha Agung hendaklah dibantu oleh empat orang Timbalan Setiausaha Agung dengan pangkat dan status Timbalan Menteri. Timbalan Setiausaha Agung hendaklah bertanggungjawab kepada Setiausaha Agung dalam menjalankan fungsi mereka.
5. Keempat-empat Timbalan Setiausaha Agung hendaklah berlainan kerakyatannya daripada Setiausaha Agung dan hendaklah berasal dari empat Negara Anggota ASEAN yang berlainan.



6. Keempat-empat Timbalan Setiausaha Agung hendaklah terdiri daripada:
  - (a) dua orang Timbalan Setiausaha Agung yang akan berkhidmat selama satu tempoh tiga tahun yang tidak boleh diperbaharui, dipilih dari kalangan rakyat Negara Anggota ASEAN berdasarkan giliran mengikut abjad, dengan mengambil kira integriti, kelayakan, kecekapan, pengalaman dan kesamarataan jantina; dan
  - (b) dua orang Timbalan Setiausaha Agung yang akan berkhidmat selama satu tempoh tiga tahun, yang boleh diperbaharui selama tiga tahun lagi. Kedua-dua Timbalan Setiausaha Agung ini hendaklah diambil ke Jawatan itu secara terbuka berdasarkan merit.
7. Sekretariat ASEAN hendaklah terdiri daripada Setiausaha Agung dan apa-apa bilangan kakitangan sebagaimana yang dikehendaki.
8. Setiausaha Agung dan kakitangannya hendaklah:
  - (a) mempunyai tahap integriti, kecekapan dan kekompetenan yang paling tinggi dalam melaksanakan kewajipan mereka;
  - (b) tidak boleh meminta atau menerima arahan daripada mana-mana kerajaan atau pihak lain di luar ASEAN; dan
  - (c) mengelak daripada melakukan apa-apa tindakan yang mungkin menjejaskan kedudukan mereka sebagai pegawai Sekretariat yang bertanggungjawab hanya kepada ASEAN sahaja.
9. Setiap Negara Anggota ASEAN mengaku janji untuk menghormati ciri ASEAN yang eksklusif berhubung dengan tanggungjawab Setiausaha Agung dan kakitangannya, dan tidak cuba untuk mempengaruhi mereka dalam menunaikan kewajipan mereka.

**PERKARA 12**  
**JAWATANKUASA WAKIL TETAP**  
**ASEAN**

1. Setiap Negara Anggota ASEAN hendaklah melantik seorang Wakil Tetap ASEAN dengan pangkat Duta Besar yang berpangkalan di Jakarta.

2. Wakil Tetap ini secara kolektif membentuk suatu Jawatankuasa Wakil Tetap, yang hendaklah:
  - (a) menyokong kerja Majlis Komuniti ASEAN dan Badan Menteri Sektor ASEAN;
  - (b) membuat penyelarasan dengan Sekretariat Kebangsaan ASEAN dan Badan Menteri Sektor ASEAN yang lain;
  - (c) berhubung dengan Setiausaha Agung ASEAN dan Sekretariat ASEAN tentang segala hal perkara yang berkaitan dengan kerjanya;
  - (d) memudahkan kerjasama ASEAN dengan rakan kongsi luar; dan
  - (e) melaksanakan apa-apa fungsi lain sebagaimana yang boleh ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.

### **PERKARA 13** **SEKRETARIAT KEBANGSAAN ASEAN**

Setiap Negara Anggota ASEAN hendaklah menubuhkan suatu Sekretariat Kebangsaan ASEAN yang hendaklah:

- (a) berfungsi sebagai tempat tumpuan kebangsaan;
- (b) menjadi wadah maklumat tentang segala perkara ASEAN di peringkat kebangsaan;
- (c) menyelaraskan pelaksanaan keputusan ASEAN di peringkat kebangsaan;
- (d) menyelaraskan dan menyokong penyediaan mesyuarat ASEAN peringkat kebangsaan;
- (e) memajukan identiti dan kesedaran ASEAN di peringkat kebangsaan; dan
- (f) menyumbang kepada pembangunan komuniti ASEAN.

**PERKARA 14**  
**BADAN HAK ASASI MANUSIA ASEAN**

1. Selaras dengan tujuan dan prinsip Piagam ASEAN yang berhubungan dengan penggalakan dan perlindungan hak asasi manusia dan kebebasan asasi, ASEAN hendaklah menubuhkan suatu badan hak asasi manusia ASEAN.
2. Badan hak asasi manusia ASEAN ini hendaklah beroperasi mengikut terma rujukan yang ditentukan oleh Mesyuarat Menteri Luar ASEAN.

**PERKARA 15**  
**YAYASAN ASEAN**

1. Yayasan ASEAN hendaklah menyokong Setiausaha Agung ASEAN dan bekerjasama dengan badan ASEAN yang berkaitan untuk menyokong pembangunan komuniti ASEAN dengan memupuk kesedaran yang lebih besar tentang identiti ASEAN, interaksi antara insan, dan kerjasama erat di kalangan sektor perniagaan, masyarakat awam, alam akademik dan pihak lain yang berkepentingan dalam ASEAN.
2. Yayasan ASEAN hendaklah bertanggungjawab kepada Setiausaha Agung ASEAN, yang hendaklah mengemukakan laporannya kepada Sidang Kemuncak ASEAN melalui Majlis Penyelarasan ASEAN.

**BAB V**  
**ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

**PERKARA 16**  
**ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

1. ASEAN boleh berurusan dengan entiti yang menyokong Piagam ASEAN, khususnya tujuan dan prinsipnya. Entiti yang berkaitan ini ada disenaraikan dalam Lampiran 2.
2. Peraturan tatacara dan kriteria untuk berurusan ini hendaklah ditetapkan oleh Jawatankuasa Wakil Tetap atas syor Setiausaha Agung ASEAN.

3. Lampiran 2 boleh dikemaskinikan oleh Setiausaha Agung ASEAN atas syor Jawatankuasa Wakil Tetap tanpa menggunakan peruntukan Pindaan di bawah Piagam ini.

## **BAB VI KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN**

### **PERKARA 17 KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN ASEAN**

1. ASEAN boleh menikmati, di wilayah Negara Anggota, kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang perlu bagi pelaksanaan tujuannya.
2. Kekebalan dan keistimewaan itu hendaklah ditetapkan dalam perjanjian yang berasingan antara ASEAN dengan Negara Anggota yang menjadi tuan rumah.

### **PERKARA 18 KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN SETIAUSAHA AGUNG ASEAN DAN KAKITANGAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN dan kakitangan Sekretariat ASEAN yang turut serta dalam aktiviti rasmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara Anggota hendaklah menikmati kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang perlu bagi menjalankan fungsi mereka dengan bebas.
2. Kekebalan dan keistimewaan di bawah Perkara ini hendaklah ditetapkan dalam perjanjian ASEAN yang berasingan.

### **PERKARA 19 KEKEBALAN DAN KEISTIMEWAAN WAKIL TETAP DAN PEGAWAI YANG MENJALANKAN KEWAJIPAN ASEAN**

1. Wakil Tetap Negara Anggota ASEAN dan pegawai Negara Anggota yang turut serta dalam aktiviti rasmi ASEAN atau mewakili ASEAN di Negara Anggota hendaklah menikmati kekebalan dan keistimewaan sebagaimana yang perlu bagi menjalankan fungsi mereka.

2. Kekebalan dan keistimewaan Wakil Tetap dan pegawai yang menjalankan kewajiban ASEAN hendaklah tertakluk di bawah Konvensyen Vienna 1961 tentang Perhubungan Diplomatik atau mengikut undang-undang negara bagi Negara Anggota ASEAN yang berkenaan.

## **BAB VII MEMBUAT KEPUTUSAN**

### **PERKARA 20 PERUNDINGAN DAN KONSENSUS**

1. Sebagai prinsip asas, membuat keputusan dalam ASEAN hendaklah berdasarkan perundingan dan konsensus.
2. Jika konsensus tidak dapat dicapai, Sidang Kemuncak ASEAN boleh memutuskan keputusan tentang bagaimana sesuatu keputusan tertentu boleh dibuat.
3. Tiada apa jua pun dalam perenggan 1 dan 2 Perkara ini yang boleh menyentuh cara membuat keputusan sebagaimana yang terkandung dalam surat cara undang-undang ASEAN yang berkenaan.
4. Dalam hal pelanggaran Piagam atau ketidakpatuhan yang serius, perkara itu hendaklah dirujuk kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapatkan keputusan.

### **PERKARA 21 PELAKSANAAN DAN TATACARA**

1. Setiap Majlis Komuniti ASEAN hendaklah menetapkan peraturan tataranya sendiri.
2. Dalam melaksanakan komitmen ekonomi, suatu formula bagi penyertaan yang fleksibel, termasuk formula ASEAN Tolak X, boleh dipakai jika terdapat konsensus untuk berbuat demikian.

**BAB VIII**  
**PENYELESAIAN PERTIKAIAN**

**PERKARA 22**  
**PRINSIP AM**

1. Negara Anggota hendaklah berusaha untuk menyelesaikan segala pertikaian secara aman damai dan mengikut masa yang berpatutan melalui dialog, perundingan dan runding bicara.
2. ASEAN hendaklah mewujudkan dan menyelenggarakan mekanisme penyelesaian pertikaian dalam semua bidang kerjasama ASEAN.

**PERKARA 23**  
**JASA BAIK, PERDAMAIAN DAN PENGANTARAAN**

1. Negara Anggota yang menjadi pihak kepada sesuatu pertikaian boleh pada bila-bila masa bersetuju untuk menggunakan jasa baik, perdamaian atau pengantaraan bagi menyelesaikan pertikaian itu dalam had masa yang dipersetujui.
2. Pihak kepada pertikaian itu boleh meminta Pengerusi ASEAN atau Setiausaha Agung ASEAN, yang bertindak atas sifat *ex-officio*, untuk memberikan jasa baik, perdamaian atau pengantaraan.

**PERKARA 24**  
**MEKANISME PENYELESAIAN PERTIKAIAN DALAM SURAT CARA KHUSUS**

1. Pertikaian yang berhubungan dengan surat cara ASEAN yang khusus hendaklah diselesaikan melalui mekanisme dan tatacara yang diperuntukkan dalam surat cara yang berkenaan.
2. Pertikaian yang tidak berkaitan dengan tafsiran atau pemakaian mana-mana surat cara ASEAN hendaklah diselesaikan secara aman damai mengikut Triti Persahabatan dan Kerjasama di Asia Tenggara dan peraturan tatacaranya.
3. Jika tidak diperuntukkan selainnya secara khusus pertikaian yang berkaitan dengan tafsiran atau pemakaian perjanjian ekonomi ASEAN hendaklah diselesaikan mengikut Protokol ASEAN tentang Mekanisme Penyelesaian Pertikaian Yang Dipertingkatkan.

**PERKARA 25**  
**PEWUJUDAN MEKANISME PENYELESAIAN PERTIKAIAN**

Jika tidak diperuntukkan selainnya secara khusus, mekanisme penyelesaian pertikaian yang sesuai, termasuk timbang tara, hendaklah diwujudkan untuk pertikaian yang berkaitan dengan tafsiran atau pemakaian Piagam ini dan surat cara ASEAN yang lain.

**PERKARA 26**  
**PERTIKAIAN YANG TIDAK DAPAT DISELESAIKAN**

Apabila sesuatu pertikaian masih tidak dapat diselesaikan, selepas pemakaian peruntukan terdahulu Bab ini, maka pertikaian ini hendaklah dirujuk kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapat keputusannya.

**PERKARA 27**  
**PEMATUHAN**

1. Setiausaha Agung ASEAN, yang dibantu oleh Sekretariat ASEAN atau mana-mana badan ASEAN lain yang ditetapkan, hendaklah memantau pematuhan dapatan, syor atau keputusan yang terhasil daripada mekanisme penyelesaian pertikaian ASEAN, dan mengemukakan laporan kepada Sidang Kemuncak ASEAN.
2. Mana-mana Negara Anggota yang terjejas akibat ketidakpatuhan terhadap dapatan, syor atau keputusan yang terhasil daripada mekanisme penyelesaian pertikaian ASEAN, bolehlah merujuk perkara itu kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk mendapatkan keputusan.

**PERKARA 28**  
**PERUNTUKAN PIAGAM BANGSA-BANGSA BERSATU**  
**DAN TATACARA ANTARABANGSA LAIN YANG BERKAITAN**

Melainkan jika diperuntukkan selainnya dalam Piagam ini, Negara Anggota mempunyai hak untuk menggunakan kaedah penyelesaian secara aman damai yang terkandung dalam Perkara 33(1) Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu atau mana-mana surat cara undang-undang antarabangsa yang lain yang Negara Anggota yang bertikai itu menjadi pihak kepadanya.

**BAB IX**  
**BELANJAWAN DAN KEWANGAN**

**PERKARA 29**  
**PRINSIP AM**

1. ASEAN hendaklah mewujudkan peraturan dan tatacara kewangan mengikut standard antarabangsa.
2. ASEAN hendaklah mematuhi dasar dan amalan pengurusan kewangan yang baik dan disiplin belanjawan yang baik.
3. Akaun kewangan hendaklah tertakluk kepada audit dalaman dan luar.

**PERKARA 30**  
**BELANJAWAN PENGENDALIAN**  
**DAN KEWANGAN SEKRETARIAT ASEAN**

1. Sekretariat ASEAN hendaklah diperuntukkan dengan sumber kewangan yang diperlukan untuk melaksanakan fungsinya secara berkesan.
2. Belanjawan pengendalian Sekretariat ASEAN hendaklah ditanggung oleh Negara Anggota ASEAN melalui sumbangan tahunan yang sama banyak yang hendaklah diremitkan dalam masa yang sepatutnya.
3. Setiausaha Agung hendaklah menyediakan belanjawan pengendalian tahunan bagi Sekretariat ASEAN untuk diluluskan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas syor Jawatankuasa Wakil Tetap.
4. Sekretariat ASEAN hendaklah dikendalikan mengikut peraturan dan tatacara kewangan yang ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas syor Jawatankuasa Wakil Tetap.



**BAB X**  
**PENTADBIRAN DAN TATACARA**

**PERKARA 31**  
**PENGERUSI ASEAN**

1. Jawatan Pengerusi ASEAN hendaklah digilirkan setiap tahun, berdasarkan susunan abjad bagi nama Negara Anggota dalam bahasa Inggeris.
2. ASEAN hendaklah mempunyai, dalam suatu tahun kalendar, seorang Pengerusi yang melaluinya Negara Anggota yang memegang jawatan sebagai Pengerusi memperkerusikan:
  - (a) Sidang Kemuncak ASEAN dan sidang kemuncak yang berkaitan;
  - (b) Majlis Penyelarasan ASEAN;
  - (c) ketiga-tiga Majlis Komuniti ASEAN;
  - (d) jika berkenaan, Badan Menteri Sektor ASEAN dan pegawai kanan yang berkaitan; dan
  - (e) Jawatankuasa Wakil Tetap.

**PERKARA 32**  
**PERANAN PENERUSI ASEAN**

Negara Anggota yang memegang jawatan Pengerusi ASEAN hendaklah:

- (a) memajukan dan meningkatkan kepentingan dan kesejahteraan ASEAN secara aktif, termasuk usaha untuk membangunkan suatu Komuniti ASEAN melalui inisiatif dasar, penyelarasan, konsensus dan kerjasama;
- (b) memastikan keutamaan ASEAN;
- (c) memastikan suatu gerak balas yang berkesan dan menepati masa terhadap isu segera atau keadaan krisis yang melibatkan ASEAN, termasuk menggunakan jasa baik dan apa-apa perkiraan yang lain bagi menangani hal yang berkenaan dengan serta-merta;

- (d) mewakili ASEAN dalam usaha memperkukuh dan menggalakkan hubungan yang lebih erat dengan rakan kongsi luar; dan
- (e) menjalankan apa-apa tugas dan fungsi lain sebagaimana yang dimandatkan.

### **PERKARA 33**

#### **PROTOKOL DAN AMALAN DIPLOMATIK**

ASEAN dan Negara Anggotanya hendaklah mematuhi protokol dan amalan diplomatik yang sedia ada dalam menjalankan segala aktiviti yang berhubungan dengan ASEAN. Apa-apa perubahan hendaklah diluluskan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN atas syor Jawatankuasa Wakil Tetap.

### **PERKARA 34**

#### **BAHASA KERJA ASEAN**

Bahasa kerja ASEAN ialah bahasa Inggeris.

## **BAB XI**

### **IDENTITI DAN LAMBANG**

#### **PERKARA 35**

##### **IDENTITI ASEAN**

ASEAN hendaklah memajukan identiti ASEAN bersama dan semangat kekitaan di kalangan rakyatnya bagi mencapai hala tujuan, matlamat dan nilai yang dikongsinya bersama.

#### **PERKARA 36**

##### **COGAN KATA ASEAN**

Cogan kata ASEAN ialah: “Satu Visi, Satu Identiti, Satu Komuniti”.

**PERKARA 37  
BENDERA ASEAN**

Bendera ASEAN adalah seperti yang ditunjukkan dalam Lampiran 3.

**PERKARA 38  
LAMBANG ASEAN**

Lambang ASEAN adalah seperti yang ditunjukkan dalam Lampiran 4.

**PERKARA 39  
HARI ASEAN**

Lapan hari bulan Ogos hendaklah diraikan sebagai Hari ASEAN.

**PERKARA 40  
LAGU KEBANGSAAN ASEAN**

ASEAN hendaklah mempunyai suatu lagu kebangsaan.

**BAB XII  
HUBUNGAN LUAR**

**PERKARA 41  
PENJALANAN HUBUNGAN LUAR**

1. ASEAN hendaklah menggalakkan hubungan persahabatan dan dialog yang memberikan manfaat bersama, kerjasama dan perkongsian dengan negara dan organisasi dan institusi subrantau, serantau dan antarabangsa.
2. Hubungan luar ASEAN hendaklah mematuhi tujuan dan prinsip yang ditetapkan dalam Piagam ini.

3. ASEAN hendaklah menjadi daya penggerak utama dalam perkiraan serantau yang dimulakannya dan mengekalkan keutamaannya dalam kerjasama dan pembangunan komuniti serantau.
4. Dalam menjalankan hubungan luar ASEAN, Negara Anggota hendaklah, berdasarkan kesatuan dan perpaduan, menyelaraskan dan berusaha untuk mewujudkan pendirian bersama dan berusaha untuk melakukan tindakan bersama.
5. Arah dasar strategik hubungan luar ASEAN hendaklah ditetapkan Sidang Kemuncak ASEAN atas syor Mesyuarat Menteri Luar ASEAN.
6. Mesyuarat Menteri Luar ASEAN hendaklah memastikan keselarasan dan kepaduan dalam menjalankan hubungan luar ASEAN.
7. ASEAN boleh membuat perjanjian dengan negara atau organisasi dan institusi subrantau, serantau dan antarabangsa. Tatacara bagi membuat perjanjian itu hendaklah ditetapkan oleh Majlis Penyelaras ASEAN setelah berunding dengan Majlis Komuniti ASEAN.

#### **PERKARA 42 PENYELARAS DIALOG**

1. Negara Anggota, yang bertindak sebagai Negara Penyelaras, hendaklah secara bergilir mengambil tanggungjawab menyeluruh dalam menyelaraskan dan menggalakkan kepentingan ASEAN dalam hubungannya dengan Rakan Kongsi Dialog, organisasi dan institusi serantau dan antarabangsa yang berkenaan.
2. Dalam hubungan dengan rakan kongsi luar itu, Negara Penyelaras hendaklah, antara lain:
  - (a) mewakili ASEAN dan mempertingkatkan hubungan berdasarkan penghormatan dan kesamarataan bersama, selaras dengan prinsip ASEAN;
  - (b) menjadi pengerusi bersama bagi mesyuarat yang berkaitan antara ASEAN dengan rakan kongsi luar; dan
  - (c) disokong oleh Jawatankuasa ASEAN yang berkaitan di Negara Ketiga dan Organisasi Antarabangsa.

**PERKARA 43**  
**JAWATANKUASA ASEAN DI NEGARA KETIGA**  
**DAN ORGANISASI ANTARABANGSA**

1. Jawatankuasa ASEAN di Negara Ketiga boleh ditubuhkan di negara bukan ASEAN yang terdiri daripada ketua perwakilan diplomatik bagi Negara Anggota ASEAN. Jawatankuasa yang serupa boleh ditubuhkan berhubungan dengan organisasi antarabangsa. Jawatankuasa sedemikian hendaklah memajukan kepentingan dan identiti ASEAN di negara tuan rumah dan organisasi antarabangsa.
2. Mesyuarat Menteri Luar ASEAN hendaklah menentukan peraturan tatacara bagi Jawatankuasa sedemikian.

**PERKARA 44**  
**STATUS PIHAK LUAR**

1. Dalam menjalankan hubungan luar ASEAN, Mesyuarat Menteri Luar ASEAN boleh memberikan pihak luar status formal sebagai Rakan Kongsi Dialog, Rakan Kongsi Dialog Sektor, Rakan Kongsi Pembangunan, Pemerhati Khas, Tetamu, atau status lain yang boleh diwujudkan seterusnya.
2. Pihak luar boleh diundang untuk menghadiri mesyuarat atau aktiviti kerjasama ASEAN tanpa diberikan apa-apa status formal, menurut peraturan tatacara.

**PERKARA 45**  
**HUBUNGAN DENGAN SISTEM BANGSA-BANGSA BERSATU**  
**DAN ORGANISASI DAN INSTITUSI ANTARABANGSA YANG LAIN**

1. ASEAN boleh mendapatkan status yang bersesuaian dengan sistem Bangsa-Bangsa Bersatu dan juga dengan organisasi dan institusi subrantau, serantau dan antarabangsa yang lain.
2. Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah memutuskan mengenai penyertaan ASEAN dalam organisasi dan institusi subrantau, serantau dan antarabangsa yang lain.

**PERKARA 46**  
**PENTAULIAHAN NEGARA BUKAN ANGGOTA ASEAN KEPADA ASEAN**

Negara bukan Anggota ASEAN dan organisasi antara kerajaan yang berkaitan boleh melantik dan mentauliahkan Duta Besar ke ASEAN. Mesyuarat Menteri Luar ASEAN hendaklah membuat keputusan mengenai pentauliahkan itu.

**BAB XIII**  
**PERUNTUKAN AM DAN AKHIR**

**PERKARA 47**  
**TANDATANGAN, RATIFIKASI, TEMPAT SIMPANAN**  
**DAN PERMULAAN KUAT KUASA**

1. Piagam ini hendaklah ditandatangani oleh kesemua Negara Anggota ASEAN.
2. Piagam ini hendaklah tertakluk kepada ratifikasi oleh kesemua Negara Anggota ASEAN mengikut tatacara dalaman mereka masing-masing.
3. Surat cara ratifikasi hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN yang hendaklah dengan segera memberitahu kesemua Negara Anggota tentang setiap simpanan itu.
4. Piagam ini hendaklah mula berkuat kuasa pada hari yang ketiga puluh selepas tarikh simpanan surat cara ratifikasi yang kesepuluh dengan Setiausaha Agung ASEAN.

**PERKARA 48**  
**PINDAAN**

1. Mana-mana Negara Anggota boleh mencadangkan pindaan kepada Piagam ini.
2. Pindaan yang dicadangkan kepada Piagam ini hendaklah dikemukakan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN melalui konsensus kepada Sidang Kemuncak ASEAN untuk keputusannya.

3. Pindaan kepada Piagam ini yang dipersetujui melalui konsensus oleh Sidang Kemuncak ASEAN hendaklah diratifikasikan oleh kesemua Negara Anggota mengikut Perkara 47.
4. Sesuatu pindaan itu hendaklah mula berkuat kuasa pada hari yang ketiga puluh selepas tarikh simpanan surat cara ratifikasi yang terakhir dengan Setiausaha Agung ASEAN.

#### **PERKARA 49 TERMA RUJUKAN DAN PERATURAN TATACARA**

Melainkan jika diperuntukkan selainnya dalam Piagam ini, Majlis Penyelarasan ASEAN hendaklah menentukan terma rujukan dan peraturan tatacara dan hendaklah memastikan keselarasannya .

#### **PERKARA 50 KAJIAN SEMULA**

Piagam ini boleh dikaji semula lima tahun selepas Piagam ini mula berkuat kuasa atau sebagaimana yang ditentukan oleh Sidang Kemuncak ASEAN.

#### **PERKARA 51 TAFSIRAN PIAGAM**

1. Atas permintaan oleh mana-mana Negara Anggota, tafsiran Piagam ini hendaklah dibuat oleh Sekretariat ASEAN mengikut peraturan tatacara yang ditentukan oleh Majlis Penyelarasan ASEAN.
2. Apa-apa pertikaian yang berbangkit daripada tafsiran Piagam ini hendaklah diselesaikan mengikut peruntukan yang berkaitan dalam Bab VIII.
3. Judul dan tajuk yang digunakan dalam keseluruhan Piagam ini adalah bagi maksud rujukan sahaja.

**PERKARA 52**  
**KESINAMBUNGAN UNDANG-UNDANG**

1. Segala triti, konvensyen, perjanjian, persetujuan, perisytiharan, protokol dan surat cara ASEAN yang lain yang telah berkuat kuasa sebelum Piagam ini mula berkuat kuasa hendaklah terus sah.
2. Jika berlaku ketidakselarasan antara hak dan obligasi Negara Anggota ASEAN di bawah surat cara itu dengan Piagam ini, Piagam ini hendaklah dipakai.

**PERKARA 53**  
**TEKS ASAL**

Teks asal Piagam ini dalam bahasa Inggeris yang bertandatangan hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung ASEAN, yang hendaklah mengadakan salinan berperaku kepada setiap Negara Anggota.

**PERKARA 54**  
**PENDAFTARAN PIAGAM ASEAN**

Piagam ini hendaklah didaftarkan oleh Setiausaha Agung ASEAN dengan Sekretariat Bangsa-Bangsa Bersatu, menurut Perkara 102, perenggan 1 Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu.

**PERKARA 55**  
**ASET ASEAN**

Aset dan dana Organisasi hendaklah terletak hak atas nama ASEAN.



Dibuat di Singapura pada Dua Puluh Hari Bulan November Tahun Dua Ribu Tujuh, dalam satu teks asal dalam bahasa Ingeris.

Bagi Brunei Darussalam:  
**HAJI HASSANAL BOLKIAH**  
Sultan Brunei Darussalam

Bagi Kerajaan Kemboja:  
**SAMDECH HUN SEN**  
Perdana Menteri

Bagi Republik Indonesia:  
**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**  
Presiden

Bagi Republik Demokratik Rakyat Lao:  
**BOUASONE BOUPHAVANH**  
Perdana Menteri

Bagi Malaysia:  
**DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**  
Perdana Menteri

Bagi Kesatuan Myanmar:  
**JENERAL THEIN SEIN**  
Perdana Menteri

Bagi Republik Filipina:  
**GLORIA MACAPAGAL-ARROYO**  
Presiden

Bagi Republik Singapura:

**LEE HSIEN LOONG**

Perdana Menteri

Bagi Kerajaan Thailand:

**JENERAL SURAYUD CHULANONT (B)**

Perdana Menteri

Bagi Republik Sosialis Viet Nam:

**NGUYEN TAN DUNG**

Perdana Menteri

## **BADAN MENTERI SEKTOR ASEAN**

### **I. KOMUNITI POLITIK-KESELAMATAN ASEAN**

1. Mesyuarat Menteri Luar ASEAN (AMM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan ASEAN (ASEAN SOM)
  - Jawatankuasa Tetap ASEAN (ASC)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Rancangan Pembangunan (SOMDP)
2. Suruhanjaya tentang Zon Bebas Senjata Nuklear Asia Tenggara (Suruhanjaya SEANWFZ)
  - Jawatankuasa Eksekutif Suruhanjaya SEANWFZ
3. Mesyuarat Pertahanan ASEAN (ADMM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Pertahanan ASEAN (ADSOM)
4. Mesyuarat Menteri Undang-Undang ASEAN (ALAWMM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Undang-Undang ASEAN (ASLOM)
5. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Jenayah Rentas Negara (AMMTC)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Jenayah Rentas Negara (SOMTC)
  - Pegawai Kanan ASEAN tentang Perkara Dadah (ASOD)
  - Mesyuarat Ketua Pengarah Jabatan Imigresen dan Ketua Bahagian Hal Ehwal Konsular Kementerian Hal Ehwal Luar (DGICM)
6. Forum Serantau ASEAN (ARF)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Forum Serantau ASEAN (ARF SOM)

### **II. KOMUNITI EKONOMI ASEAN**

1. Mesyuarat Menteri Ekonomi ASEAN (AEM)
  - Pasukan Petugas Peringkat Tinggi tentang Integrasi Ekonomi ASEAN (HLTF-EI)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Ekonomi (SEOM)
2. Majlis Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN (AFTA)

3. Majlis Kawasan Pelaburan ASEAN (AIA)
4. Mesyuarat Menteri Kewangan ASEAN (AFMM)
  - Mesyuarat Timbalan Kewangan dan Bank Pusat ASEAN (AFDM)
  - Mesyuarat Ketua Pengarah Kastam ASEAN (Customs DG)
5. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Pertanian dan Perhutanan (AMAF)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Menteri ASEAN tentang Pertanian dan Perhutanan (SOM-AMAF)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan ASEAN tentang Perhutanan (ASOF)
6. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Tenaga (AMEM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Tenaga (SOME)
7. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Galian (AMMin)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan ASEAN tentang Sumber Galian (ASOMM)
8. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Sains dan Teknologi (AMMST)
  - Jawatankuasa tentang Sains dan Teknologi (COST)
9. Mesyuarat Menteri Telekomunikasi dan Teknologi Maklumat ASEAN (TELMIN)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Telekomunikasi dan Teknologi Maklumat (TELSOM)
  - Majlis Pengawal selia Telekomunikasi ASEAN (ATRC)
10. Mesyuarat Menteri Pengangkutan ASEAN (ATM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Pengangkutan (STOM)
11. Mesyuarat Menteri Pelancongan ASEAN (M-ATM)
  - Mesyuarat Organisasi Pelancongan Kebangsaan ASEAN (ASEAN NTOs)
12. Kerjasama Pembangunan Lembangan Mekong ASEAN (AMBDC)
  - Jawatankuasa Pemandu Kerjasama Pembangunan Lembangan Mekong ASEAN (AMBDC SC)
  - Jawatankuasa Kewangan Peringkat Tinggi (HLFC)
13. Pusat Tenaga ASEAN
14. Pusat ASEAN-Jepun di Tokyo

### III. KOMUNITI SOSIO-BUDAYA ASEAN

1. Menteri ASEAN yang Bertanggungjawab bagi Maklumat (AMRI)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Yang Bertanggungjawab bagi Maklumat (SOMRI)
2. Menteri ASEAN yang Bertanggungjawab bagi Kebudayaan dan Kesenian (AMCA)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan bagi Kebudayaan dan Kesenian (SOMCA)
3. Mesyuarat Menteri Pelajaran ASEAN (ASED)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Pelajaran (SOM-ED)
4. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Pengurusan Bencana (AMMDM)
  - Jawatankuasa ASEAN tentang Pengurusan Bencana (ACDM)
5. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Alam Sekitar (AMME)
  - Pegawai Kanan ASEAN tentang Alam Sekitar (ASOEN)
6. Persidangan Pihak-Pihak kepada Perjanjian ASEAN tentang Pencemaran Jerebu Rentas Sempadan (COP)
  - Jawatankuasa di bawah COP kepada Perjanjian ASEAN tentang Pencemaran Jerebu Rentas Sempadan
7. Mesyuarat Menteri Kesihatan ASEAN (AHMM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Pembangunan Kesihatan (SOMHD)
8. Mesyuarat Menteri Buruh ASEAN (ALMM)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Buruh (SLOM)
  - Jawatankuasa ASEAN tentang Pelaksanaan Perisytiharan ASEAN mengenai Perlindungan dan Penggalakan Hak Pekerja Migran
9. Menteri ASEAN tentang Pembangunan Luar Bandar dan Pembasmian Kemiskinan (AMRDPE)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Pembangunan Luar Bandar dan Pembasmian Kemiskinan (SOMRDPE)
10. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Kebajikan dan Pembangunan Sosial (AMMSWD)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan tentang Kebajikan dan Pembangunan Sosial (SOMSWD)

11. Mesyuarat Menteri ASEAN tentang Belia (AMMY)
  - Mesyuarat Pegawai Kanan Tentang Belia (SOMY)
12. Persidangan ASEAN tentang Perkara-Perkara Perkhidmatan Awam (ACCSM)
13. Pusat Biodiversiti ASEAN (ACB)
14. Pusat Penyelarasan Bantuan Kemanusiaan mengenai pengurusan bencana ASEAN (Pusat AHA)
15. Pusat Maklumat Gempa Bumi ASEAN
16. Pusat Meteorologi Khas ASEAN (ASMC)
17. Rangkaian Universiti ASEAN (AUN)

## **ENTITI YANG BERKAITAN DENGAN ASEAN**

### **I. AHLI PARLIMEN**

Perhimpunan Antara Parlimen ASEAN (AIPA)

### **II. ORGANISASI PERNIAGAAN**

Mesyuarat Penerbangan ASEAN

Perikatan Persatuan Makanan Kesehatan Tambahan (AAHSA)

Persekutuan Automotif ASEAN (AAF)

Persatuan Jurubank ASEAN (ABA)

Majlis Penasihat Perniagaan ASEAN (ASEAN-BAC)

Forum Perniagaan ASEAN (ABF)

Dewan Perniagaan dan Industri ASEAN (ASEAN-CCI)

Majlis Industri Kimia ASEAN

Persekutuan Industri Tekstil ASEAN (AFTEX)

Majlis Industri Perabot ASEAN (AFIC)

Majlis Insurans ASEAN (AIC)

Persatuan Harta Intelek ASEAN (ASEAN IPA)

Persatuan Lapangan Terbang Antarabangsa ASEAN (AAA)

Persekutuan Industri Besi & Keluli ASEAN

Kelab Farmaseutikal ASEAN

Persatuan Pelancongan ASEAN (ASEANTA)

Persekutuan Persatuan Ekonomi ASEAN (FAEA)

Persekutuan Majlis Penghantar Muatan ASEAN

Majlis Perniagaan AS-ASEAN

### **III. KUMPULAN PEMIKIR DAN INSTITUSI AKADEMIK**

Rangkaian ASEAN-ISIS

#### **IV. ORGANISASI MASYARAKAT AWAM BERTAULIAH**

Akademik Sains, Kejuruteraan dan Teknologi ASEAN (ASEAN CASE)  
Akademi Kejuruteraan dan Teknologi ASEAN (AAET)  
Persatuan Sains Makmal Klinikal ASEAN (AACLS)  
Persatuan Perancangan dan Perumahan ASEAN (AAPH)  
Persatuan Ahli Radiologi ASEAN (AAR)  
Gabungan Catur ASEAN (ACC)  
Gabungan Majikan ASEAN (ACE)  
Gabungan Organisasi Wanita ASEAN (ACWO)  
Persekutuan Pembina ASEAN (ACF)  
Persatuan Kosmetik ASEAN (ACA)  
Majlis ASEAN untuk Alumni Jepun (ASCOJA)  
Majlis Guru ASEAN (ACT)  
Persekutuan Psikiatri dan Kesihatan Mental ASEAN (AFPMH)  
Persekutuan Akauntan ASEAN (AFA)  
Persekutuan Kontraktor Kejuruteraan Elektrik ASEAN (AFEEC)  
Persekutuan Pertubuhan Kejuruteraan ASEAN (AFEO)  
Persekutuan Kelab Penerbangan ASEAN (AFFC)  
Persekutuan Persatuan Pengangkut ASEAN (AFFA)  
Persekutuan Yayasan Jantung ASEAN (AFHF)  
Persekutuan Ukur Bumi dan Geomatik ASEAN (ASEAN FLAG)  
Persekutuan Persatuan Perlombongan ASEAN (AFMA)  
Persekutuan Perikanan ASEAN (AFF)  
Persekutuan Bola Sepak ASEAN (AFF)  
Kelab Industri Produk Perhutanan ASEAN (AFPIC)  
Persatuan Penuntut Perhutanan ASEAN (AFSA)  
Persatuan Penggalakan dan Pembangunan Kraftangan ASEAN (AHPADA)  
Majlis Layang-Layang ASEAN (AKC)  
Persatuan Undang-Undang ASEAN (ALA)  
Persatuan Penuntut Undang-Undang ASEAN (ALSA)  
Persatuan Industri Muzik ASEAN (AMIA)  
Persatuan Neurosurgical ASEAN (ANS)  
Gabungan NGO ASEAN tentang Penuaan  
Organisasi Bukan Kerajaan ASEAN bagi Pencegahan Dadah dan Salah Guna Bahan  
Kumpulan Pengilang Oleokimia ASEAN (AOMG)  
Persatuan Ortopedik ASEAN (AOA)  
Persekutuan Pediatrik ASEAN (APF)  
Persekutuan Sukan Paralimpik ASEAN (APSF)  
Pertubuhan Pelabuhan ASEAN (APA)



Persatuan Talasemia ASEAN (ATS)  
Persatuan Jurunilai ASEAN (AVA)  
Kelab Minyak Sayuran ASEAN (AVOC)  
Rakan Perkongsian Asia bagi Pembangunan Modal Insan di Luar Bandar Asia  
(AsiaDHRRA)  
Jawatankuasa bagi Kerjasama Belia ASEAN (CAYC)  
Persekutuan Jurutera Perunding ASEAN (FACE)  
Persekutuan Organisasi Perhubungan Awam ASEAN (FAPRO)  
Persekutuan Persatuan Pemilik Kapal ASEAN (FASA)  
Persatuan Perubatan Jawatankuasa Negara Asia Tenggara (MASEAN)  
Persatuan Reumatisme ASEAN (RAA)  
Institut Serantau Asia Tenggara bagi Komuniti dan Pendidikan (SEARICE)  
Yayasan Program Pertukaran Serantau bagi Pengajian Asia Tenggara (SEASREP)  
Gabungan Veteran Negara-Negara ASEAN (VECONAC)

## **V. PIHAK BERKEPENTINGAN LAIN DALAM ASEAN**

ASEANAPOL  
Persekutuan Institut Sains dan Teknologi Makanan di ASEAN (FIFSTA)  
Pusat Pembangunan Perikanan Asia Tenggara (SEAFDEC)  
Kumpulan Kerja bagi Mekanisme Hak Asasi Manusia ASEAN

## BENDERA ASEAN



Bendera ASEAN menggambarkan ASEAN yang stabil, aman damai, bersatu dan dinamik. Warna Bendera – biru, merah, putih dan kuning – menggambarkan warna utama bendera kesemua Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan keamanan dan kestabilan. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian dan kuning melambangkan kemakmuran.

Tangkai padi menggambarkan impian Bapa Pengasas ASEAN bagi suatu ASEAN yang terdiri daripada semua negara di Asia Tenggara yang terikat dengan persahabatan dan perpaduan. Bulatan menggambarkan kesatuan ASEAN.

Spesifikasi Warna Pantone yang diterima pakai bagi warna Bendera ASEAN ialah:

Biru : Pantone 19-4053 TC  
Merah : Pantone 18-1655 TC  
Putih : Pantone 11-4202 TC  
Kuning : Pantone 13-0758 TC

Bagi versi bercetak, spesifikasi warna (kecuali putih) akan mengikuti spesifikasi bagi warna Lambang ASEAN, iaitu:

- Biru : Panton 286 atau  
Warna Proses 100C 60M OY 6K
- Merah : Panton Merah 032 atau  
Warna Proses 0C 91M 87Y OK
- Kuning : Proses Panton Kuning atau  
Warna Proses 0C 0M 100Y OK

Nisbah lebar dengan panjang Bendera ialah dua kepada tiga, dan spesifikasi saiz bagi Bendera yang berikut adalah:

- Bendera Meja : 10 sm x 15 sm
- Bendera Bilik : 100 sm x 150 sm
- Bendera Kereta : 10 sm x 30 sm
- Bendera Padang : 200 sm x 300 sm

## LAMBANG ASEAN



Lambang ASEAN menggambarkan ASEAN yang stabil, aman damai, bersatu dan dinamik. Warna Lambang – biru, merah, putih dan kuning – yang menggambarkan warna utama gencana kesemua Negara Anggota ASEAN.

Biru melambangkan keamanan dan kestabilan. Merah menggambarkan keberanian dan dinamisme. Putih menunjukkan kesucian dan kuning melambangkan kemakmuran.

Tangkai padi menggambarkan impian Bapa Pengasas ASEAN bagi suatu ASEAN yang terdiri daripada kesemua negara di Asia Tenggara yang terikat dengan persahabatan dan perpaduan. Bulatan menggambarkan kesatuan ASEAN.

Spesifikasi Warna Panton yang diterima pakai bagi warna Lambang ASEAN ialah:

Biru : Panton 286  
Merah : Merah Panton 032  
Kuning : Proses Panton Kuning

Bagi proses cetakan empat warna, spesifikasi warna ialah:

Biru : 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)  
Merah : 0C 91M 87Y OK (0C 90M 90Y OK)  
Kuning : 0C 0M 100Y OK

Spesifikasi dalam kurungan hendaklah digunakan apabila warna proses penyukatan secara sembarangan tidak dapat dilakukan.

Dalam Simulator Warna Proses Panton, spesifikasinya bersamaan dengan:

Biru : Panton 204-1

Merah : Panton 60-1

Kuning : Panton 1-3

Fon yang digunakan bagi perkataan “ASEAN” dalam Lambang ialah huruf kecil Helvetica dicetak tebal.

This translation is provided by the  
Ministry of Foreign Affairs of the Republic of the Union of Myanmar

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



## အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း ပဋိညာဉ်စာတမ်း

### နိဒါန်း

ဘူရှင်းဒါရုဆလမ်နိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားဘုရင့်နိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ၊ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းဘုရင့်နိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံတို့မှ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အကြီး အကဲများက ကိုယ်စားပြုသည့် ကျွန်ုပ်တို့ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြည်သူများသည် -

အာဆီယံ ကြေညာစာတမ်းကို ဗန်ကောက်မြို့၌ ထုတ်ပြန်၍ အသင်းစတင် တည်ထောင်ပြီးကတည်းက အာဆီယံ၏ ထင်ရှားသော အောင်မြင်မှုများရရှိခဲ့မှုနှင့် တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်မှုကို ကျေနပ်အားရစွာ အသိအမှတ်ပြု၍လည်းကောင်း၊

ဗီယက်ကျင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း ရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ ကွာလာလမ်ပူကြေညာစာတမ်းနှင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း အခြေခံ ပုံကြမ်းဆိုင်ရာ စီဘူးကြေညာစာတမ်းတို့တွင် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း ရေးဆွဲချမှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြ သည်များကို အမှတ်ရ၍လည်းကောင်း၊

ဆက်စပ်သော ပထဝီအနေအထား၊ တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အတူတကွ မျှော်မှန်းသည့် ပန်းတိုင်ထားရှိကြသော အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ပြည်သူများ အကြား အပြန်အလှန် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် ဗြိတိန်အားထားမှုများ တည်ရှိနေသည်ကို အလေး ဂရုပြု၍လည်းကောင်း၊

တစ်ခုတည်းသော အမြင်၊ တစ်ခုတည်းသော အသွင်လက္ခဏာ၊ တစ်ခုတည်း သော ကောင်းတူဆိုးဘက် "အသိုက်အပန်း" ဟူသည့် သဘောထားဖြင့် ရည်မှန်းချက် ထားရှိပြီး စည်းလုံးညီညွတ်ကြ၍လည်းကောင်း၊



ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းသော၊ အေးချမ်းတည်ငြိမ်သော၊ စီးပွားရေးစဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်၍ အတူတကွ သာယာဝပြောပြီး လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ဒေသ အတွင်း နေထိုင်သွားရန်နှင့် အဓိကအကျိုးစီးပွားများနှင့် လိုလားမျှော်မှန်းချက်များကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် တူညီသောဆန္ဒနှင့် စုပေါင်းစိတ်ဆုံးဖြတ်မှုတို့ဖြင့် ပေါင်းစည်း ကြံ့ခိုင်လည်းကောင်း၊

ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အခြေခံကျသော အရေးပါမှု နှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှု၊ တန်းတူရည်တူရှိမှု၊ နယ်မြေတည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ တစ်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကို တစ်နိုင်ငံက ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်မှု၊ တူညီဆန္ဒဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် ပုံစံကွဲပြားသော်လည်း ညီညွတ်မှုရှိခြင်းဟူသည့် အခြေခံမူကြီးများကို လေးစား၍လည်းကောင်း၊

ဒီမိုကရေစီအခြေခံမူများ၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကောင်းမွန်ရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များအား လေးစားမှုနှင့် အကာအကွယ် ပေးမှုများကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာ၍လည်းကောင်း၊

ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ် မျိုးဆက်သစ်များ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိရေးကို အာမခံချက်ရရှိစေရန်နှင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ထူထောင်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဗဟိုပြု၍ ပြည်သူများ၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှု၊ စားဝတ်နေရေးဖူလုံမှုနှင့် သက်သာချောင်ချိမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်၍လည်းကောင်း၊

ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အခွင့်အလမ်းများကို ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်ရန်အလို့ငှာ နိုင်ငံရေးအရ တည်တံ့သော၊ စီးပွားရေးအရ ပေါင်းစည်းသော၊ လူမှုရေးအရ တာဝန်ယူသော အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ဖြစ်မြောက်စေရေးအတွက် ဒေသအတွင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုအင်အား တောင့်တင်းခိုင်မာစေရန် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်၍လည်းကောင်း၊

ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပေါင်းစည်းမှုကို ပိုမိုမြှင့်တင်လျက် အထူးသဖြင့် အာဆီယံကွန်ကော့(၂) ဘာလီကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း အာဆီယံလုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း၊ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းဟူသည့် မဏ္ဍိုင် (၃)ရပ် ပါဝင်သော အာဆီယံ အသိုက်အဝန်း ထူထောင်ခြင်းဖြင့် အသိုက်အဝန်း တည်ထောင်မှုကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း၊

အာဆီယံ၏ ဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်ကို ဤပဋိညာဉ် စာတမ်းဖြင့် ထူထောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ဤကိစ္စ အလို့ငှာ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများသည် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ အာဆီယံ တည်ထောင် သည့် နှစ်(၄၀)ပြည့် သမိုင်းဝင် အခမ်းအနားတွင် စုစည်းတွေ့ဆုံကြလျက် ဤ ပဋိညာဉ်စာတမ်းအား သဘောတူ ချမှတ်ကြပါသည်။

**အခန်း (၁)  
ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အခြေခံမူများ**

**အပိုဒ် (၁)  
ရည်ရွယ်ချက်များ**

အာဆီယံ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

- ၁။ ဒေသအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်၊ ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားသည့် အလေ့အထများ ပိုမိုခိုင်မာစေရန်၊
- ၂။ နိုင်ငံရေး၊ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို ပိုမိုမြှင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို မြှင့်တင်ရန်၊
- ၃။ အရှေ့တောင်အာရှဒေသကို အဏုမြူလက်နက်ကင်းမဲ့ဖန် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ထို့အပြင် အဖျက် စွမ်းအားကြီးမားသော လက်နက်များ ကင်းမဲ့သောဒေသ အဖြစ် လည်းကောင်း ထိန်းသိမ်းထားရန်၊

၄။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် ကမ္ဘာတဝှမ်း တရား မျှတပြီး ဒီမိုကရေစီ ပြည့်ဝ၍ ညီညွတ်မျှတသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင် နိုင်ကြစေရန်၊

၅။ ကုန်စည်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်း၍ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ အသိပညာရှင်များ၊ အတတ်ပညာရှင်များ၊ အလုပ်သမား များ အဆင်ပြေ ချောမွေ့စွာ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ပြီး မတည်အရင်းအနှီးများ ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းမှုရှိသည့် ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ထိရောက်စွာ အထောက် အကူပြုနိုင်သော တည်ငြိမ်၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာပြီး အဆင့်မြင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် စီးပွားရေး ပေါင်းစည်းမှု ဖြစ်ပေါ်စေမည့် တစ်ခုတည်းသော ဈေးကွက်နှင့် ထုတ်လုပ်မှု ဒေသ ထူထောင်ရန်၊

၆။ အပြန်အလှန်ကူညီမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အာဆီယံဒေသအတွင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ပါးစေရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု ကွာဟချက်ကို ကျဉ်းမြောင်းစေရန်၊

၇။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို အလေးထားပြီး ဒီမိုကရေစီ ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာစေရန်၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကောင်းမွန်ရေးနှင့် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို တိုးတက်စေရန်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့် များကို ကာကွယ်မြှင့်တင်ရန်၊

၈။ ဘက်စုံ လုံခြုံရေးအခြေခံနှင့်အညီ ခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုခင်း များနှင့် နယ်နိမိတ် ဖြတ်ကျော်စိန်ခေါ်မှုများကို ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်ရန်၊

၉။ ဒေသအတွင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်နှင့် အာဆီယံ ပြည်သူများ၏ ဘဝအရည်အသွေး မြင့်မားမှုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ကို အာမခံချက်ရရှိစေမည့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်ရန်၊

၁၀။ အာဆီယံပြည်သူများ၏ စွမ်းရည်မြင့်မားစေရေးနှင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာစေရေးအတွက် ပညာရေးနှင့် ဘဝတစ်သက်တာ သင်ကြားရေး တွင်လည်းကောင်း၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာရပ် တွင်လည်းကောင်း နီးကပ်စွာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

၁၁။ လူ့ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ လူမှုဖူလုံမှုနှင့် တရားမျှတမှုအတွက် တန်းတူ အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် အာဆီယံပြည်သူများ၏ လူနေမှုဘဝနှင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ တိုးတက်လာစေရန်၊

၁၂။ အာဆီယံပြည်သူများအတွက် လုံခြုံ၍ ဘေးကင်းပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးကင်းစင် သည့် ပတ်ဝန်းကျင် ထူထောင်ရာတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာ လာစေရန်၊

၁၃။ အာဆီယံ ပေါင်းစည်းရေးနှင့် အသိုက်အဝန်း ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လူ့အဖွဲ့ အစည်း၏ ကဏ္ဍအားလုံးအနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်၍ အကျိုးခံစားမှု ရရှိကြစေရန် အားပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူများကို အလေးထားသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်၊

၁၄။ အာဆီယံ ဒေသအတွင်း ကွဲပြားခြားနားသော ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အမွေအနှစ်များကို ပိုမိုထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် အာဆီယံ၏ အသွင်လက္ခဏာကို မြှင့်တင်ရန်၊

၁၅။ ပွင့်လင်းပြီး မြင်သာထင်သာရှိရှိ အများပါဝင်နိုင်သည့် ဒေသဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်မှုအတွင်း အာဆီယံအနေဖြင့် ပြင်ပမိတ်ဘက်များနှင့် ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတွင် အာဆီယံ၏ ပင်မတွန်းအားဖြစ်သည့် တက်ကြွသော အခန်းကဏ္ဍနှင့် ဗဟိုအချက်အချာကျမှု တို့ကို ထိန်းသိမ်းရန်။

**အပိုဒ် (၂)  
အခြေခံမူများ**

၁။ အပိုဒ် (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် အာဆီယံနှင့် ယင်း၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အာဆီယံ၏ ကြေညာစာတမ်းများ၊ သဘောတူစာချုပ်များ၊ ကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ သဘောတူညီချက်များ၊ စာချုပ်များနှင့် အခြား စာချုပ်စာတမ်းများပါ အခြေခံမူများကို ထပ်လောင်း အတည်ပြု၍ လိုက်နာမည်။

၂။ အာဆီယံနှင့် ယင်း၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အောက်ဖော်ပြပါ အခြေခံမူများ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံး၏ လွတ်လပ်မှု၊ အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ တန်းတူတည်တံ့မှု၊ နယ်မြေတည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့် အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများကို လေးစားလိုက်နာခြင်း၊
- (ခ) ဒေသဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် သာယာဝပြောရေးကို တိုးတက်စေရန် အတူတကွ သန့်ဋ္ဌာန်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စုပေါင်း တာဝန်ယူမှုရှိခြင်း၊
- (ဂ) ကျူးကျော်ခြင်း၊ အင်အားသုံးခြင်း သို့မဟုတ် အင်အားသုံးရန် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိသည့် အခြားလုပ်ဆောင်မှု မှန်သမျှကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၊
- (ဃ) အငြင်းပွားမှုများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အဖြေရှာသည့် နည်းလမ်းအပေါ် အားထားခြင်း၊
- (င) အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု မရှိခြင်း၊
- (စ) ပြင်ပမှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု၊ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးပြုမှုနှင့် ဖိအားပေးမှုများ ကင်းရှင်းစွာဖြင့် အမျိုးသားရေး တည်ရှိမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတိုင်း၏ အခွင့်အရေးကို လေးစားခြင်း၊
- (ဆ) အာဆီယံ၏ ဘုံအကျိုးစီးပွားကို ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်စေသည့် ကိစ္စရပ်များ အပေါ် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ပိုမိုပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဇ) တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကောင်းမွန်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီ အခြေခံမူများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့် အစိုးရရှိမှု ဟူသည့် အခြေခံ သဘောတရားများကို လိုက်နာခြင်း။

- (ဈ) အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များ၊ လူ့အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် လူမှုရေး တရားမျှတမှု မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို လေးစားခြင်း၊
- (ည) ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းနှင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူ လက်ခံထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာ ထောက်ထားမှု ဥပဒေ အပါအဝင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာခြင်း၊
- (ဋ) အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံကသော်လည်းကောင်း၊ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကသော်လည်းကောင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုကသော်လည်းကောင်း အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အချုပ်အခြာအာဏာ၊ နယ်မြေတည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး တည်ငြိမ်မှုတို့ကို ခြိမ်းခြောက်သည့် မိမိ၏နယ်မြေကို အသုံးပြုခြင်း အပါ အဝင် မည်သည့် လုပ်ဆောင်မှုမျိုး သို့မဟုတ် မူဝါဒတွင်မဆို ပါဝင်ခြင်းကို ရှောင်ရှားခြင်း၊
- (ဌ) ကွဲပြားမှုများ ရှိသော်လည်း စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဘုံတန်ဖိုး ထားမှုအပေါ် အလေးထား၍ အာဆီယံ ပြည်သူများ၏ ကွဲပြားခြားနားသည့် ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာစကား၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာတရားတို့ကို လေးစားခြင်း၊
- (ဍ) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပြင်ပဆက်ဆံရေးတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ထိတွေ့ခြင်း၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသော အမြော်အမြင်ကျယ်ခြင်း၊ အများ ပါဝင်နိုင်ခြင်းနှင့် ခွဲခြားမှုမရှိခြင်းတို့ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းပြီး အာဆီယံကို ဗဟိုအချက်အချာကျစေခြင်း၊
- (ဎ) ဈေးကွက်ကို အခြေခံသည့် စီးပွားရေးတွင် စီးပွားရေးကတိကဝတ်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အဟန့်အတားများကို အဆင့်ဆင့် လျော့ချရေးတို့ အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေး သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အာဆီယံက ချမှတ်ထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း။

**အခန်း (၂)**  
**ဥပဒေအရ ဥပဓိဂုဏ်ရှိမှု**

**အပိုဒ် (၃)**  
**အာဆီယံ၏ ဥပဒေအရ ဥပဓိဂုဏ်ရှိမှု**

အာဆီယံကို အစိုးရအချင်းချင်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် ဥပဒေကြောင်းအရ ဥပဓိဂုဏ်ရှိမှုကို ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းဖြင့် အပ်နှင်းလိုက်သည်။

**အခန်း (၃)**  
**အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း**

**အပိုဒ် (၄)**  
**အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ**

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်နိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားဘုရင့်နိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ၊ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းဘုရင့်နိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

**အပိုဒ် (၅)**  
**အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ**

၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းအရ တူညီသည့် အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ ရှိရပါမည်။

၂။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများအားလုံးကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သင့်လျော်သည့် ပြည်တွင်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း အပါအဝင် လိုအပ်သည့် အစီအမံ အားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃။ ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို ပြင်းထန်စွာ ချိုးဖောက်ခြင်းပြုလျှင် သို့မဟုတ် လိုက်နာခြင်း မရှိလျှင် ယင်းကိစ္စကို အပိုဒ် (၂၀) သို့ ရည်ညွှန်းရမည်။

**အပိုဒ် (၆)  
အဖွဲ့ဝင်သစ်များအား လက်ခံခြင်း**

၁။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ဝင်ခွင့်ပြုခြင်းအတွက် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီက သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၂။ အဖွဲ့ဝင်သစ် ဝင်ခွင့်ပြုခြင်းကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များ အပေါ်အခြေခံရမည် -

- (က) အရှေ့တောင်အာရှဟု အသိအမှတ်ပြုထားသည့် ပထဝီဒေသအတွင်း တည်ရှိသည့် နေရာဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးက အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လိုက်နာရန် သဘောတူညီခြင်း၊
- (ဃ) အဖွဲ့ဝင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းနှင့် ထိုသို့ ဆောင်ရွက် လိုသည့် ဆန္ဒရှိခြင်း။

၃။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြုခြင်းကို အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးက တူညီဆန္ဒဖြင့် ဆုံးဖြတ် ရမည်။

၄။ လျှောက်ထားသည့် နိုင်ငံက ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းအား နောက်မှ ပါဝင်ချုပ်ဆို ကြောင်း စာချွန်လွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြု ရမည်။



အခန်း (၄)  
အဖွဲ့အစည်းများ

အပိုဒ် (၇)  
အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး

၁။ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ ပါဝင်ရမည်။

၂။ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် -

- (က) အာဆီယံ၏ မူဝါဒ ချမှတ်ပေးသည့် အမြင့်ဆုံး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ရမည်။
- (ခ) အာဆီယံ၏ ရည်မှန်းချက်များ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော အဓိကကျသည့် ကိစ္စရပ်များ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ အသင်းဝင်နိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်များ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ၊ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများနှင့် အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့် ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများက တင်ပြလာသည့် ကိစ္စရပ်များ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း ဆွေးနွေးခြင်း၊ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြုရမည်။
- (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ ကောင်စီအသီးသီးမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများအား ယာယီ ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရန် လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် အသိုက်အဝန်းကောင်စီ တစ်ခုထက်မက ကျော်လွန် သက်ရောက်မှုရှိသည့် အာဆီယံနှင့် ပတ်သက်သော အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်များကို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားရမည်။ အဆိုပါ အစည်းအဝေးများကျင်းပရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီက ချမှတ်ပေးရမည်။

- (ဃ) အာဆီယံနိုင်ငံများအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိမည့် အရေးပေါ် အခြေအနေများကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ရန် သင့်လျော်သည့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရမည်။
- (င) ဤပုဒ်မသည် စာတမ်း၏ အခန်း (၇) နှင့် အခန်း (၈) တွင် ရည်ညွှန်း ထားသော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည်။
- (စ) အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသော အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းများ ထူထောင်ခြင်းနှင့် ဖျက်သိမ်းခြင်းအပေါ် ခွင့်ပြုချက် ပေးရမည်။
- (ဆ) ဝန်ကြီးအဆင့်အတန်းရှိသည့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး၏ ထောက်ခံချက်အရ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၏ ယုံကြည်အားရ နှစ်ခြိုက်မှုဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ခန့်အပ်ရမည်။

၃။ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို -

- (က) တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ကျင်းပပြီး အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးကို ရယူထားသည့် နိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံ ကျင်းပရမည်။
- (ခ) လိုအပ်သည့် အခါတိုင်း အထူး သို့မဟုတ် ယာယီအစည်းအဝေးများကို အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးကို ရယူထားသည့် နိုင်ငံက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူသည့် သက်မှတ် နေရာတွင် ကျင်းပရမည်။

**အပိုဒ် (၈)**

**အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ**

၁။ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီတွင် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး အစည်းအဝေး နှစ်ကြိမ် ကျင်းပရမည်။

၂။ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီသည် -

- (က) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ ကျင်းပရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်။
- (ခ) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၏ သဘောတူညီချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) မူဝါဒရေးရာ ဆီလျော်ညီညွတ်မှု၊ ထိရောက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကို တိုးမြှင့်ရန် အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများ၏ အစီရင်ခံစာများကို အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (င) အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အာဆီယံလုပ်ငန်း နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို လေ့လာ သုံးသပ်ရမည်။
- (စ) အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ်ရမည်။
- (ဆ) အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ ဒုတိယအတွင်းရေးမှူးချုပ်များ ခန့်အပ်ခြင်း၊ တာဝန်မှ ရပ်စဲခြင်းများကို အတည်ပြုပေးရမည်။
- (ဇ) ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အခြားလုပ်ငန်း တာဝန်များ သို့မဟုတ် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ ပေးအပ်သည့် အခြားလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃။ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီကို သက်ဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများက အထောက်အကူ ပြုပေးရမည်။

**အပိုဒ် (၉)**  
**အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများ**

၁။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများတွင် အာဆီယံ နိုင်ငံရေးနှင့်လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်းကောင်စီ၊ အာဆီယံ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းကောင်စီနှင့် အာဆီယံ လူမှုရေး-ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်းကောင်စီတို့ ပါဝင်ရမည်။

၂။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ တစ်ခုစီ၏ ပတ်သက်ရာနယ်ပယ် အောက်တွင် သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ရမည်။

၃။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ အစည်းအဝေး တစ်ခုစီအတွက် မိမိတို့ နိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြု တက်ရောက်မည့်သူများကို အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အသီးသီးက သတ်မှတ်ပေး ရမည်။

၄။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်း မဏ္ဍိုင်(၃) ရပ်မှ မဏ္ဍိုင်တစ်ရပ်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ တစ်ခုစီသည် -

(က) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၏ သက်ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မိမိပတ်သက်ရာ နယ်ပယ်အောက်ရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လုပ်ငန်းများကို လည်းကောင်း၊ အခြား အသိုက်အဝန်းကောင်စီများနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် ကိစ္စများအပေါ်တွင်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းပေးရမည်။

(ဂ) မိမိပတ်သက်ရာ နယ်ပယ်အောက်ရှိ ကိစ္စရပ်များအတွက် အာဆီယံ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ အစီရင်ခံစာများနှင့် ထောက်ခံချက်များ တင်သွင်းရမည်။

၅။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ တစ်ခုစီသည် တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၏ သင့်တော်သည့် ဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ တစ်ခုစီကို သက်ဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီး များက အထောက်အကူပြုရမည်။

**အပိုဒ် (၁၀)**  
**အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများ**

- ၁။ အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများသည် -
- (က) ယင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်အညီ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရမည်။
  - (ခ) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးက ချမှတ်သည့် သဘောတူညီချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မိမိတို့ ပတ်သက်ရာနယ်ပယ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။
  - (ဂ) အာဆီယံပေါင်းစည်းရေးနှင့် အသိုက်အဝန်းထူထောင်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်ရမည်။
  - (ဃ) အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ အသီးသီးသို့ အစီရင်ခံစာနှင့် ထောက်ခံချက်များ တင်သွင်းရမည်။

၂။ အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းတိုင်းသည် နောက်ဆက်တွဲ (၁) တွင်ပါရှိသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အဆင်ပြေနှင့် အရာရှိကြီးများနှင့် အထောက်အကူပြုရေး အဖွဲ့အစည်းများကို မိမိပတ်သက်ရာနယ်ပယ်အောက်တွင် ထားရှိနိုင်သည်။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြင်ဆင်ချက်များဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်အား ရည်ညွှန်းကိုးကားခြင်းမပြုဘဲ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်အရ အဆိုပါနောက်ဆက်တွဲကို အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်က ခေတ်နှင့်လျော်ညီအောင် ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

**အပိုဒ် (၁၁)**  
**အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး**

၁။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးက အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားများထဲမှ သက်တမ်းထပ်မံတိုးခွင့် မရှိသည့် (၅)နှစ် သက်တမ်း

အတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် နိုင်ငံအကွာရာစဉ်အလိုက် အလှည့်ကျဖြင့် သိက္ခာ သမာဓိရှိမှု၊ စွမ်းဆောင်ရည်ရှိမှုအပြင် အသိပညာဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံရှိမှုနှင့် ကျားမ တန်းတူရှိမှုကို အခြေခံ၍ ထည့်သွင်း စဉ်းစားကာ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ရမည်။

၂။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် -

- (က) ဤ ပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ စာချုပ် စာတမ်းများ၊ ပရိတိုကော စာချုပ်များနှင့် အခိုင်အမာ လက်ခံကျင်းသုံး နေသော ကျင့်စဉ်များနှင့်အညီ ဤအဆင့်မြင့်ရုံး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) အာဆီယံစာချုပ်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်၊ ကြည့်ရှုစိစစ်ရန်နှင့် အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းနှစ်ပတ် လည် အစီရင်ခံစာကို အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရမည်။
- (ဂ) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၊ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများ၊ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ၊ အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့် ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံအစည်း အဝေးများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ရမည်။
- (ဃ) အတည်ပြုထားသည့် မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အတွင်းရေး မှူးချုပ်သို့ ပေးအပ်ထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့်အညီ ပြင်ပအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ပြုလုပ်သည့် အစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် အာဆီယံ၏ သဘောထားအမြင်ကို တင်ပြခြင်း ပြုရမည်။
- (င) ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ်များ ခန့်အပ်ခြင်းနှင့် ရပ်စဲခြင်းအတွက် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီသို့ အတည်ပြုချက် ရယူရန် ထောက်ခံ တင်ပြရမည်။

၃။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အာဆီယံ၏ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အရာရှိချုပ် လည်း ဖြစ်ရမည်။

၄။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို ဒုတိယဝန်ကြီး ရာထူး အဆင့်ရှိသော ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ် (၄)ဦးက ကူညီရမည်။ ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ်များက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သို့ တာဝန်ခံရပါမည်။

၅။ ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ်(၄)ဦးသည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် တစ်နိုင်ငံ သားတည်း မဖြစ်စေရသည့်အပြင် မတူညီသည့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် (၄) နိုင်ငံမှ ဖြစ်ရမည်။

၆။ ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ် (၄)ဦး အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများတွင် -

(က) ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ်(၂)ဦးမှာ သက်တမ်းထပ်မံတိုးခွင့် မရှိသည့် (၃)နှစ် သက်တမ်းအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ပြီး အကွာရာစဉ် အလိုက် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများရှိ နိုင်ငံသားများထဲမှ သိက္ခာသမာဓိရှိမှု၊ အရည်အချင်း ပြည့်ဝမှု၊ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု၊ အတွေ့အကြုံရှိမှု၊ ကျားမ တန်းတူရည်တူရှိမှု အပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ရမည်။

(ခ) ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ်(၂)ဦးမှာ (၃)နှစ်သက်တမ်းအတွက် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ပြီး နောက်ထပ်သက်တမ်း (၃) နှစ်တစ်ကြိမ်တိုး၍ ခန့်ထား နိုင်သည်။ ယင်း ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ် (၂)ဦးကို အရည်အချင်းအပေါ် မူတည်၍ ခန့်ထားရမည်။

၇။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ရမည်။

၈။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများသည် -

(က) တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် သိက္ခာသမာဓိရှိမှု၊ စွမ်းရည်ပြည့်ဝမှု၊ အရည်အချင်း ပြည့်မီမှုတို့တွင် အမြင့်မားဆုံးသော စံများကို ထိမ်းသိမ်း ထားရမည်။

(ခ) အာဆီယံပြင်ပရှိ မည်သည့်အစိုးရ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ညွှန်ကြားချက် များကိုမျှ တောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ် လက်ခံရယူခြင်း မရှိစေရ။

(ဂ) အာဆီယံအပေါ်တွင်သာ တာဝန်ခံရမည်ဖြစ်သော အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ် ရုံး၏ တာဝန်ရှိသူများသည် ယင်းတို့၏ ရာထူးအဆင့်အတန်းအပေါ် ထိခိုက် စေမည့် မည်သည့် အပြုအမူမျိုးကိုမဆို ပြုလုပ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

၉။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် အာဆီယံ၏ ဝိသေသလက္ခဏာတို့ကို လေးစား ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းတို့၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုအပေါ် သြဇာလွှမ်းမိုးနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းခြင်း မပြုရ။

**အပိုဒ် (၁၂)  
အာဆီယံ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ**

၁။ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် ဂျာကာတာမြို့တွင် သံအမတ်ကြီး အဆင့်ရှိ အာဆီယံ၏ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်ကို ခန့်အပ်ထားရှိရမည်။

၂။ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ စုပေါင်းပါဝင်သော အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပြီး ထိုကော်မတီသည် -

(က) အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီများနှင့် အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍ အလိုက် အဖွဲ့အစည်းများကို အထောက်အကူပြုရမည်။

(ခ) အာဆီယံ အမျိုးသားအဆင့် အတွင်းရေးမှူးရုံးများနှင့် အခြား အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရမည်။

(ဂ) လုပ်ငန်းပိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ် အားလုံးအပေါ်တွင် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတို့ကို ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုရမည်။



- (ဃ) အာဆီယံ၏ ပြင်ပမိတ်ဖက်များနှင့် အာဆီယံ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး တွင် ပံ့ပိုးကူညီရမည်။
- (င) အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီက သတ်မှတ်ထားသည့် အခြား တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

**အပိုဒ် (၁၃)**  
**အာဆီယံ အမျိုးသားအဆင့် အတွင်းရေးမှူးရုံးများ**

အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အာဆီယံ အမျိုးသားအဆင့် အတွင်းရေးမှူးရုံးကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ရမည်။ ထိုရုံးသည် -

- (က) အမျိုးသားအဆင့် ဆက်သွယ်ရာ ဗဟိုဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) အမျိုးသားအဆင့် အာဆီယံရေးရာ ကိစ္စရပ်အားလုံးဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ သို့မဟုတ် ဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) အမျိုးသားအဆင့်တွင် အာဆီယံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်မှုအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဃ) အမျိုးသားအဆင့် အာဆီယံအစည်းအဝေး ကျင်းပရန် ပြင်ဆင်မှုများတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးခြင်းပြုရမည်။
- (င) အမျိုးသားအဆင့်တွင် အာဆီယံ၏ ဥပဓိရုပ်နှင့် အာဆီယံကို အများသိရှိ စေရန် တိုးမြှင့်ပြုလုပ်ရမည်။
- (စ) အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ထူထောင်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၁၄)**  
**အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့**

၁။ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် ပါဝင်သည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ တိုးမြှင့်ရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အခြေခံမူများနှင့်အညီ အာဆီယံသည် အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ရမည်။

၂။ အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့သည် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးသော လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ရမည်။

**အပိုဒ် (၁၅)**  
**အာဆီယံဖောင်ဒေးရှင်း**

၁။ အာဆီယံဖောင်ဒေးရှင်းသည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို အထောက်အကူပြုရမည့်အပြင် အာဆီယံ၏ ဥပဓိရုပ်ကို လူအများ ပိုမိုသိရှိစေခြင်း၊ အာဆီယံအတွင်း ပြည်သူလူထုအကြား အပြန်အလှန် ဆက်ဆံမှုပြုခြင်း၊ စီးပွားရေး ကဏ္ဍ၊ လူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့များ၊ တက္ကသိုလ်အသိုက်အဝန်းနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သူများနှင့် နီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ထူထောင်ခြင်းကို အထောက်အကူပြုမည့် သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုရမည်။

၂။ အာဆီယံဖောင်ဒေးရှင်းသည် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို တာဝန်ခံရမည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးကောင်စီ မှတစ်ဆင့် အာဆီယံဖောင်ဒေးရှင်း၏ အစီရင်ခံစာကို အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရမည်။

**အခန်း (၅)  
အာဆီယံနှင့် ဆက်နွယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ**

**အပိုဒ် (၁၆)  
အာဆီယံနှင့် ဆက်နွယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ**

၁။ အာဆီယံသည် အဓိကအားဖြင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အခြေခံမူများကို အထောက်အကူပြုသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ အဆိုပါ ဆက်နွယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများကို နောက်ဆက်တွဲ (၂) တွင် စာရင်းပြုစု ဖော်ပြထားပါသည်။

၂။ ယင်းသို့ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီက သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။

၃။ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြင်ဆင်ချက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ရည်ညွှန်းကိုးကားခြင်းမပြုဘဲ အာဆီယံ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် နောက်ဆက်တွဲ (၂) စာရင်းကို ခေတ်နှင့် လျော်ညီအောင် ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

**အခန်း (၆)  
ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ**

**အပိုဒ် (၁၇)  
အာဆီယံ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ**

၁။ အာဆီယံသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပိုင်နက်နယ်မြေများအတွင်း ယင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ ပြီးမြောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို ခံစားရမည်။

၂။ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို အာဆီယံနှင့် အိမ်ရှင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တို့အကြား သီးခြားသဘောတူညီချက်များဖြင့် ရေးဆွဲ ချမှတ်ရမည်။

**အပိုဒ် (၁၈)**

**အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ ဝန်ထမ်းများ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ**

၁။ အာဆီယံ၏ တရားဝင်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများတွင် အာဆီယံကို ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်သော အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး ဝန်ထမ်းများသည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို ခံစားရမည်။

၂။ ဤအပိုဒ်ပါ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို သီးခြားအာဆီယံ သဘော တူညီချက်ဖြင့် ရေးဆွဲချမှတ်ရမည်။

**အပိုဒ် (၁၉)**

**အာဆီယံ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သော အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်းများ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ**

၁။ အာဆီယံ၏ တရားဝင်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများတွင် အာဆီယံကို ကိုယ်စားပြု ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အမြဲတမ်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်းများအား ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေး များ ခံစားရမည်။

၂။ အာဆီယံ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်း များ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို ၁၉၆၁ ခုနှစ် သံတမန် ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ဗီယင်နာ ကွန်ဗင်းရှင်းအရ သော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်း ဥပဒေနှင့်အညီ သော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ရမည်။

အခန်း (၇)  
ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

အပိုဒ် (၂၀)  
တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် တူညီဆန္ဒဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း

- ၁။ အခြေခံမူတစ်ရပ်အဖြစ် အာဆီယံတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်မှုကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင် အားလုံး၏ တူညီဆန္ဒပေါ်တွင် အခြေပြုရမည်။
- ၂။ အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ တူညီဆန္ဒကို မရရှိနိုင်သောအခါ မည်သို့ သီးသန့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရမည်ကို အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။
- ၃။ ဤအပိုဒ်၏ စာပိုဒ်(၁)နှင့် (၂) ပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ ဥပဒေရေးရာ စာချုပ်စာတမ်းတွင် ပါဝင်သော ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် နည်းလမ်းများကို ထိခိုက်မှု မရှိစေရ။
- ၄။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို ပြင်းထန်စွာချိုးဖောက်ခြင်း သို့မဟုတ် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိပါက ယင်းကိစ္စကို အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ အဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။

အပိုဒ် (၂၁)  
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း

- ၁။ အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကောင်စီ အသီးသီးသည် မိမိ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ၂။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး တူညီဆန္ဒရှိပါက အာဆီယံအနှုတ်ပုံစံ (ASEAN Minus X)(အာဆီယံမိုင်းနပ်စ်အိတ်စ်) နည်းလမ်း အပါအဝင် အဆင်ပြေ လွယ်ကူသော ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ပုံစံကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

**အခန်း (၈)  
အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းခြင်း**

**အပိုဒ် (၂၂)  
အထွေထွေမူများ**

၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အငြင်းပွားမှု အားလုံးကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ စေ့စပ်ဆွေးနွေးခြင်းနည်းဖြင့် အချိန်မီ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းနိုင်စေရန် ကြိုးပမ်းရမည်။

၂။ အာဆီယံသည် အာဆီယံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကဏ္ဍအားလုံးတွင် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းပေးသည့် နည်းလမ်းများကို ထိန်းသိမ်း တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၂၃)  
ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း၊ ဖျန်ဖြေခြင်း**

၁။ အငြင်းပွားမှုတွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် သဘောတူညီချက် ပြုထားကြသည့် အချိန်ကာလ အတောအတွင်း အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အလို့ငှာ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ဖျန်ဖြေခြင်း နည်းလမ်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်မရွေး သဘောတူညီနိုင်သည်။

၂။ အငြင်းပွားမှုတွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ရာထူးအလျောက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထံသို့ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ဖျန်ဖြေခြင်း ပြုလုပ်ပေးရန်အတွက် မေတ္တာရပ်ခံနိုင်သည်။

**အပိုဒ် (၂၄)**

**သီးခြား စာချုပ်စာတမ်းများပါ အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများ**

၁။ သီးခြား အာဆီယံစာချုပ်စာတမ်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို အဆိုပါ စာချုပ်စာတမ်းများတွင် ဖော်ပြထားသည့် နည်းလမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ ဖြေရှင်းရမည်။

၂။ အာဆီယံ စာချုပ်စာတမ်း တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျင့်သုံးခြင်း သို့မဟုတ် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်မှုမရှိသည့် အငြင်းပွားမှုများကို အရှေ့တောင်အာရှ ချစ်ကြည်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စာချုပ်နှင့် ယင်းစာချုပ်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းရမည်။

၃။ အကယ်၍ အခြားနည်း သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိလျှင် အာဆီယံ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားမှုများကို အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းဆိုင်ရာ အာဆီယံ ပရိတိုကော စာချုပ်နှင့်အညီ ဖြေရှင်းရမည်။

**အပိုဒ် (၂၅)**

**အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများ တည်ထောင်ခြင်း**

အခြားနည်း သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိလျှင် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းနှင့် အခြား အာဆီယံ စာချုပ်စာတမ်းများကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့် ကျင့်သုံးခြင်းဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ခုံသမာဓိနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်း အပါအဝင် သင့်လျော်သည့် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေး ဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကို တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၂၆)**

**ဖြေရှင်းမရသည့် အငြင်းပွားမှုများ**

အကယ်၍ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား ကျင့်သုံးပြီး ဖြေရှင်းသော်လည်း ဖြေရှင်းမရသည့် အငြင်းပွားမှုများကို အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် ခံယူရမည်။

အပိုဒ် (၂၇)  
လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း

၁။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး သို့မဟုတ် အခြားသော သတ်မှတ်ထားသည့် အာဆီယံ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုတို့၏ အထောက်အကူပြုမှုဖြင့် အာဆီယံ အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းမှ ရရှိသည့် တွေ့ရှိချက်များ၊ ထောက်ခံချက်များ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းအပေါ် စောင့်ကြပ် စိစစ်ပြီး အစီရင်ခံစာ ပြုစု၍ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်သွင်း ရမည်။

၂။ အာဆီယံ အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းမှ ရရှိသည့် တွေ့ရှိချက်များ၊ ထောက်ခံချက်များ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသည့် မည်သည့်အာဆီယံနိုင်ငံမဆို အဆိုပါကိစ္စရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ရယူရန် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

အပိုဒ် (၂၈)  
ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အခြား သက်ဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် အခြားနည်း ပြဋ္ဌာန်းထားချက်မရှိလျှင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်း အပိုဒ် ၃၃ (၁) တွင် သော်လည်းကောင်း အငြင်းပွားနိုင်ငံက အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်သည့် အခြား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေ စာချုပ်စာတမ်းများတွင် သော်လည်းကောင်း ဖော်ပြပါရှိသည့် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းရေး နည်းလမ်းများကို ဆောင်ရွက် နိုင်ခွင့်ရှိသည်။



အခန်း (၉)  
ဘတ်ဂျက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ

အပိုဒ် (၂၉)  
အထွေထွေမူများ

- ၁။ အာဆီယံသည် ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများနှင့်အညီ သတ်မှတ်ရမည်။
- ၂။ အာဆီယံသည် ခိုင်မာသော ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု မူဝါဒများ၊ ကျင့်စဉ်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။
- ၃။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းများကို အတွင်း စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပြင်ပ စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။

အပိုဒ် (၃၀)  
အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေး

- ၁။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးအား ယင်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ဘဏ္ဍာရေး အရင်းအမြစ်များကို ထောက်ပံ့ပေးရမည်။
- ၂။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက ပမာဏ တူညီသည့် နှစ်စဉ်ထည့်ဝင်ကြေးငွေဖြင့် ဖြည့်ဆည်းရမည်။ ယင်း ထည့်ဝင်ကြေးများကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးသို့ အချိန်နှင့်တပြေးညီ လွှဲပြောင်းပေးပို့ရမည်။
- ၃။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အာဆီယံ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူရန် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ နှစ်စဉ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်ကို ပြုစုရေးဆွဲရမည်။

၄။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးသည် အာဆီယံ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီက ချမှတ်ထားရှိသည့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အခန်း ၁၀  
အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

**အပိုဒ် (၃၁)  
အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌ**

၁။ အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အမည်များ၏ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာစဉ် အတိုင်း နှစ်စဉ် အလှည့်ကျ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂။ အာဆီယံသည် ပြက္ခဒိန်နှစ် တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တစ်ခုတည်းသော ဥက္ကဋ္ဌရာထူး ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် လက်ခံ ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံက အောက်ပါ အစည်းအဝေးများတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ၊
- (ခ) အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီ၊
- (ဂ) အာဆီယံ အသိုက်အဝန်း ကောင်စီ (၃) ရပ်၊
- (ဃ) သင့်လျော်သည့်ကိစ္စတွင် သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍ အလိုက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး၊
- (ဃ) အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ။

**အပိုဒ် (၃၂)**  
**အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍ**

အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တာဝန်ယူထားသည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသည်-

- (က) မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုခြင်း၊ ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းခြင်း၊ တူညီဆန္ဒ ရယူခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြင့် အာဆီယံ အသိုက်အဝန်း တစ်ရပ် တည်ထောင်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများ အပါအဝင် အာဆီယံ၏ အကျိုး စီးပွားနှင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို တက်ကြွစွာ တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) အာဆီယံ၏ ဗဟိုအချက်အချာကျမှုကို ဖော်ဆောင်စေရမည်။
- (ဂ) အရေးပေါ်ကိစ္စများ သို့မဟုတ် အာဆီယံကို ထိခိုက်စေသည့် အကျပ် အတည်း အခြေအနေများကို ကြားဝင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် အခြား နည်းလမ်းအစီအစဉ်များဖြင့် အချိန်မီ ထိရောက်စွာ တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်စေ ရမည်။
- (ဃ) ပြင်ပ မိတ်ဆွေများနှင့် ပိုမိုနီးကပ်သည့် ဆက်ဆံရေးကို ခိုင်မာတိုးတက် စေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာဆီယံကို ကိုယ်စားပြု ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (င) လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာပေးထားသည့်အတိုင်း အခြားလုပ်ငန်း တာဝန်များကို လည်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၃၃)**  
**သံတမန်ရေးရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် အလေ့အထများ**

အာဆီယံနှင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အာဆီယံ လှုပ်ရှားမှု အားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တည်ဆဲ သံတမန်ရေးရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် အလေ့အထများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ ပြောင်းလဲမှုများကို အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ ကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု ကောင်စီက အတည်ပြုပေးရမည်။

**အပိုဒ် (၃၄)**  
**အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဘာသာစကား**

အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ဖြစ်သည်။

**အခန်း (၁၁)**  
**သွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့် သင်္ကေတများ**

**အပိုဒ် (၃၅)**  
**အာဆီယံ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာ**

အာဆီယံသည် ယင်း၏ တူညီသော ပန်းတိုင်၊ ရည်မှန်းချက်များနှင့် တန်ဖိုးများကို ရရှိရန် ယင်း၏ ပြည်သူများအကြား အာဆီယံ၏ ဘုံသွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှု သဘောထားကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၃၆)**  
**အာဆီယံဆောင်ပုဒ်**

အာဆီယံ၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ "တစ်ခုတည်းသော အမြင်၊ တစ်ခုတည်းသော သွင်ပြင် လက္ခဏာ၊ တစ်ခုတည်းသော အသိုက်အဝန်း" ဟူ၍ ဖြစ်ရမည်။

**အပိုဒ် (၃၇)**  
**အာဆီယံအလံ**

အာဆီယံအလံသည် နောက်ဆက်တွဲ (၃) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်ရမည်။

အပိုဒ် (၃၈)  
အာဆီယံ အမှတ်တံဆိပ်

အာဆီယံ၏ အမှတ်တံဆိပ်သည် နောက်ဆက်တွဲ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း  
ဖြစ်ရမည်။

အပိုဒ် (၃၉)  
အာဆီယံနေ့

ဩဂုတ်လ (၈)ရက်နေ့ကို အာဆီယံနေ့အဖြစ် ကျင်းပရမည်။

အပိုဒ် (၄၀)  
အာဆီယံသီချင်း

အာဆီယံတွင် အာဆီယံသီချင်း ရှိရမည်။

အခန်း (၁၂)  
ပြင်ပဆက်ဆံရေး

အပိုဒ် (၄၁)  
ပြင်ပဆက်ဆံရေး အပြုအမူများ

၁။ အာဆီယံသည် နိုင်ငံများ၊ ဒေသခွဲ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသည့် ဆက်ဆံရေး၊ အပြန်အလှန် အကျိုးရှိစေမည့် ဆွေးနွေးမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် မိတ်ဘက် ဆက်ဆံမှုတို့ကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂။ အာဆီယံ၏ ပြင်ပဆက်ဆံရေးတွင် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်း၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများကို လိုက်နာရမည်။

၃။ အာဆီယံသည် ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အသိုက်အဝန်း တည်ထောင်မှုတွင် မိမိ၏ ဗဟိုအချက်အခြာကျမှုကို ထိန်းသိမ်းပြီး မိမိ ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုသည့် ဒေသဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းမှု အစီအမံများ၌ အဓိကထွန်းအား ဖြစ်ရမည်။

၄။ အာဆီယံ၏ ပြင်ပဆက်ဆံရေးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ တစ်စုတစ်စည်းတည်းရှိမှုကို အခြေခံ၍ မိမိတို့၏ ဘုံရပ်တည်ချက်များ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်စေရန် ကြိုးပမ်းညှိနှိုင်းပြီး အတူတကွ အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်ရမည်။

၅။ အာဆီယံ ပြင်ပဆက်ဆံရေး၏ မဟာဗျူဟာကျသည့် မူဝါဒ လမ်းညွှန်မှုများကို အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး၏ ထောက်ခံချက်များအရ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးက သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၆။ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးသည် အာဆီယံပြင်ပဆက်ဆံရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှုတွင် ရှေ့နောက် ညီညွတ်မှုရှိစေရေးနှင့် ဆီလျော်မှု ရှိစေရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၇။ အာဆီယံသည် နိုင်ငံများ၊ ဒေသခွဲ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့် သဘောတူညီချက်များ ရေးဆွဲချုပ်ဆိုနိုင်သည်။ ယင်း သဘောတူညီချက်များ ရေးဆွဲချုပ်ဆိုရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီက အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းဆိုင်ရာ ကောင်စီများနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ သတ်မှတ် ပေးရမည်။

**အပိုင်း (၄၂)  
ဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံရေး ညှိနှိုင်းသူ**

၁။ ဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံရေး ညှိနှိုင်းပေးသည့် နိုင်ငံအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများသည် သက်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံများ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် အာဆီယံ၏ အကျိုး စီးပွားကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းပေးရန် အလှည့်ကျ တာဝန်အားလုံး ထမ်းဆောင်ရမည်။

၂။ ပြင်ပ ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပေးသည့် နိုင်ငံများသည် အခြားတာဝန်များအနက် -

- (က) အာဆီယံ၏ အခြေခံမူများနှင့်အညီ အာဆီယံကို ကိုယ်စားပြုပြီး အပြန်အလှန် လေးစားမှုနှင့် သာတူညီမျှမှုကို အခြေခံ၍ ဆက်ဆံမှု တိုးမြှင့်ရမည်။
- (ခ) အာဆီယံနှင့် ပြင်ပ ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံများ အကြား သက်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများတွင် ပူးတွဲသဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) တတိယနိုင်ငံများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများရှိ သက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံ ကော်မတီများ၏ အကူအညီကို ရယူရမည်။

**အပိုဒ် (၄၃)**

**တတိယနိုင်ငံများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရှိ အာဆီယံ ကော်မတီများ**

၁။ အာဆီယံမဟုတ်သော နိုင်ငံများတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ သံတမန်အဖွဲ့အကြီးအကဲများ ပါဝင်သော တတိယနိုင်ငံများရှိ အာဆီယံ ကော်မတီများကို တည်ထောင်နိုင်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလားတူ ကော်မတီများကိုလည်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်နိုင်သည်။ အဆိုပါ ကော်မတီများသည် အိမ်ရှင်နိုင်ငံများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် အာဆီယံ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ဥပဓိရုပ်ကို မြှင့်တင်ပေးရမည်။

၂။ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးက အဆိုပါ ကော်မတီများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

**အပိုင်း (၄၄)**  
**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အဆင့်အတန်း**

၁။ အာဆီယံ ပြင်ပဆက်ဆံရေးများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးသည် ပြင်ပ မိတ်ဖက်အား ဆွေးနွေးဖက်၊ ကဏ္ဍအလိုက် ဆွေးနွေးဖက်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်၊ အထူးလေ့လာသူ၊ ဧည့်သည်တော် သို့မဟုတ် နောင်တွင် တည်ထောင်မည့် အခြား အဆင့်အတန်းဟူ၍ ပုံမှန်အဆင့်အတန်း အပ်နှင်းနိုင်သည်။

၂။ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပုံမှန်အဆင့်အတန်း တစ်ရပ်ရပ် အပ်နှင်းထားခြင်း မရှိဘဲ အာဆီယံ အစည်းအဝေးများ သို့မဟုတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများသို့ ဖိတ်ကြားနိုင်သည်။

**အပိုင်း (၄၅)**  
**ကုလသမဂ္ဂစနစ်နှင့် အခြားသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့် ဆက်ဆံရေး**

၁။ အာဆီယံသည် ကုလသမဂ္ဂစနစ်နှင့် အခြားသော ဒေသခွဲ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် သင့်တော်သည့် အဆင့်အတန်း တစ်ရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုနိုင်သည်။

၂။ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီသည် အခြားသော ဒေသခွဲ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဌာနများတွင် အာဆီယံ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။



**အပိုဒ် (၄၆)**  
**အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော နိုင်ငံများမှ အာဆီယံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးများအား ခန့်အပ်ခြင်း**

အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော နိုင်ငံများနှင့် အစိုးရအချင်းချင်း ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများသည် အာဆီယံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးများကို ခန့်အပ်နိုင်သည်။ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးက အဆိုပါ တရားဝင် ခန့်အပ်မှုကို ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်။

**အခန်း (၁၃)**  
**အထွေထွေနှင့် အပြီးသတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ**

**အပိုဒ် (၄၇)**

**လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း၊ အပြီးသတ် အတည်ပြုခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်းနှင့် စာချုပ်အတည်ဖြစ်ခြင်း**

- ၁။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးက လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။
- ၂။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံး၏ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်တွင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အပြီးသတ် အတည်ပြုရမည်။
- ၃။ အပြီးသတ် အတည်ပြုလွှာများကို အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ အပ်နှံပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းအတည်ပြုလွှာများကို လက်ခံရရှိသည့်အခါတိုင်း အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံးထံ ဆောလျင်စွာ အကြောင်းကြားရမည်။
- ၄။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းသည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံတွင် ဒဿမမြောက် အတည်ပြုလွှာ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) ပြည့်မြောက်သည့်နေ့တွင် အတည်ဖြစ်ရမည်။

**အပိုဒ် (၄၈)**  
**ပြင်ဆင်ချက်များ**

၁။ မည်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံကမဆို ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းအပေါ် ပြင်ဆင်ချက်များ အဆိုပြုနိုင်သည်။

၂။ အဆိုပြုထားသည့် ပဋိညာဉ်စာတမ်း ပြင်ဆင်ချက်များကို တူညီဆန္ဒအရ အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးကောင်စီသည် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ ဆုံးဖြတ် ချက်ချမှတ်နိုင်ရန် တင်သွင်းရမည်။

၃။ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၌ တူညီဆန္ဒအရ သဘောတူညီခဲ့သည့် ပဋိညာဉ်စာတမ်း ပြင်ဆင်ချက်များကို အပိုဒ် (၄၇) နှင့်အညီ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံးက အတည်ပြုပေးရမည်။

၄။ ပြင်ဆင်ချက်တစ်ရပ်သည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံသို့ နောက်ဆုံး အတည် ပြုလွှာ တင်သွင်းသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) ပြည့်မြောက်သည့်နေ့တွင် အတည်ဖြစ်ရမည်။

**အပိုဒ် (၄၉)**  
**လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ**

ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် အခြားနည်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိလျှင် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကောင်စီသည် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို သတ်မှတ်ရမည့်အပြင် ရှေ့နောက် ညီညွတ်မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

**အပိုဒ် (၅၀)**  
**ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း**

ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို စတင်အတည်ဖြစ်ပြီးနောက် (၅) နှစ် ကြာသည့်အခါဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားသတ်မှတ်ချိန်တွင် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ်သည့် အခါဖြစ်စေ ပြန်လည် သုံးသပ်နိုင်သည်။

**အပိုင်း (၅၁)**  
**ပဋိညာဉ်စာတမ်းအား အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်း**

၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းအား အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် အာဆီယံ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးကောင်စီက သတ်မှတ် ပေးသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းအပေါ် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုမှုမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အငြင်းပွားမှု တစ်ရပ်ရပ်ကို အခန်း (၈) ပါ သက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဖြေရှင်း ရမည်။

၃။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် အသုံးပြုထားသည့် ခေါင်းစဉ်ကြီးများနှင့် ခေါင်းစဉ်များ သည် ရည်ညွှန်းချက်ပြုရန် အတွက်သာ ဖြစ်ရမည်။

**အပိုင်း (၅၂)**  
**ဥပဒေကြောင်းအရ ဆက်လက်တည်ရှိနေမှု**

၁။ ဤပဋိညာဉ်စာတမ်း အတည်မဖြစ်မီကတည်းက အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပြီးဖြစ်သည့် စာချုပ်များ၊ ကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ သဘောတူစာချုပ်များ၊ သဘောတူညီချက်များ၊ ကြေညာ စာတမ်းများ၊ ပရိတိုကော စာချုပ်များနှင့် အခြား အာဆီယံ စာချုပ်စာတမ်းများသည် ဆက်လက်၍ အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၂။ ၎င်းစာချုပ်စာတမ်းများနှင့် ဤပဋိညာဉ်စာတမ်း အကြားတွင် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်များသည် ရှေ့နောက်ညီညွတ်မှု မရှိပါက ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကသာ လွှမ်းမိုး၍ အတည်ဖြစ်ရမည်။

**အပိုင်း (၅၃)**  
**မူရင်းစာသား**

လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော ဤပဋိညာဉ်စာတမ်း၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြုစုထားသော မူရင်းစာသားကို အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံတွင် အပ်နှံထားရမည်။ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများထံသို့ ပဋိညာဉ်စာတမ်း၏ မိတ္တူမုန် တစ်စောင်စီ ပေးအပ်ရမည်။

**အပိုင်း (၅၄)**  
**အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းအား မှတ်ပုံတင်ခြင်း**

ဤပဋိညာဉ်စာတမ်းကို ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်း ပုဒ်မ (၁၀၂) စာပိုဒ် (၁) နှင့်အညီ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

**အပိုင်း (၅၅)**  
**အာဆီယံ၏ ပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းများ**

အဖွဲ့အစည်း၏ ပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းများနှင့် ရန်ပုံငွေများကို အာဆီယံ၏ အမည်ဖြင့် ထားရှိရမည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် စင်္ကာပူနိုင်ငံ၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်း  
တစ်ခုတည်းဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးပြုလုပ်ကြပါသည်။

**ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်နိုင်ငံအတွက်**

× × ×

ဟာဂျီ ဟာဆန်နယ် ဘိုလ်ကီယာ  
ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်နိုင်ငံ၏ ဘုရင်

**ကမ္ဘောဒီးယားဘုရင့်နိုင်ငံအတွက်**

× × ×

ဆမ်ဒက်ဟွန်စန်  
ဝန်ကြီးချုပ်

**အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွက်**

× × ×

ဒေါက်တာ ဆူဆီလိုဘမ်ဘန်ယူဒိုယိုနို  
သမ္မတ

လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံအတွက်

× × ×

ဘိုအာစုန်ဘိုပါဗန်

ဝန်ကြီးချုပ်

မလေးရှားနိုင်ငံအတွက်

× × ×

ဒါတိုဆရီ အဗ္ဗဒူလာ အက်မက်ဘာဒါဝီ

ဝန်ကြီးချုပ်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွက်

× × ×

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်

ဝန်ကြီးချုပ်

ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံအတွက်

× × ×

ဂလိုရီယာ မာကာပါဂယ်-အာယိုရို

သမ္မတ

စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံအတွက်

× × ×

လီရှန်လွန်း

ဝန်ကြီးချုပ်

ထိုင်းဘုရင့်နိုင်ငံအတွက်

× × ×

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆူရာယုဒ် ချောင်လာနွတ်(အငြိမ်းစား)

ဝန်ကြီးချုပ်

ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံအတွက်

× × ×

ငုယင် တန်ဒန်

ဝန်ကြီးချုပ်

အာဆီယံ ဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများ

(က) အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့်လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း

၁။ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်)

- အာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး(အာဆီယံ အက်စ်အိုအမ်)
- အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ (အေအက်စ်စီ)
- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်ဒီပီ)

၂။ အရှေ့တောင်အာရှနယ်လီယားလက်နက်ကင်းမဲ့ရေးဇုန်ဆိုင်ရာကော်မရှင် (ရွန်းဖက်လ်ကော်မရှင်)

- အရှေ့တောင်အာရှနယ်လီယားလက်နက်ကင်းမဲ့ရေးဇုန်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်၏ အမှုဆောင်ကော်မတီ

၃။ အာဆီယံကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေဒီအမ်အမ်)

- အာဆီယံကာကွယ်ရေးအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး(အေဒီအက်စ်အိုအမ်)

၄။ အာဆီယံဥပဒေဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအယ်လ်အေဒပလူအမ်အမ်)

- အာဆီယံအဆင့်မြင့်ဥပဒေအရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အယ်လ်အိုအမ်)

၅။ အာဆီယံဝန်ကြီးများ၏ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုခင်းဆိုင်ရာအစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်တီစီ)

- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုခင်းဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်တီစီ)
- မူယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာအာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အိုဒီ).



- နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနများမှကောင်စစ်ရေးဌာနခွဲအကြီးအကဲများနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန၊ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၏အစည်းအဝေး (ဒီဂျီအိုင်စီအမ်)

၆။ အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာဖိုရမ် (အေအာအက်ဖ်)

- အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာဖိုရမ် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး ( အေအာအက်ဖ်အက်စီအိုအမ်)

(ခ) အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း

၁။ အာဆီယံစီးပွားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအီးအမ်)

- အာဆီယံစီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှုဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (အိပ်ချ်အယ်တီအက်ဖ်-အီးအိုင်)
- အဆင့်မြင့်စီးပွားရေးအရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အီးအိုအမ်)

၂။ အာဆီယံလွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှုဧရိယာ (အက်ဖ်တာ) ကောင်စီ

၃။ အာဆီယံရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဧရိယာ (အေအိုင်အေ) ကောင်စီ

၄။ အာဆီယံဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်ဖ်အမ်အမ်)

- အာဆီယံဘဏ္ဍာရေးနှင့်ဗဟိုဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများအစည်းအဝေး (အေအက်ဖ်ဒီအမ်)
- အာဆီယံအကောက်ခွန်ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များအစည်းအဝေး (အကောက်ခွန် ဒီဂျီ)

၅။ အာဆီယံလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးများ၏အစည်းအဝေး (အေအမ်အေအက်ဖ်)

- အာဆီယံလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးများ၏ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး ( အက်စ်အိုအမ် - အေအမ် အေအက်ဖ်)
- အာဆီယံသစ်တောရေးရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အိုအက်ဖ်)

၆။ အာဆီယံစွမ်းအင်ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အီးအမ်)

- အာဆီယံစွမ်းအင်ဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ၏အစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်အီး)

- ၇။ အာဆီယံသတ္တုတွင်းဌာနဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်အိုင်အန်)
  - အာဆီယံသတ္တုတွင်းအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အိုအမ်အမ်)
- ၈။ အာဆီယံသိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အမ် အက်စ်တီ)
  - သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာကော်မတီ (စီအိုအက်စ်တီ)
- ၉။ အာဆီယံဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (တီအီးအယ်လ်အမ်အိုင်အန်)
  - ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး ( တီအီးအယ်လ်အက်စ်အိုအမ်)
  - အာဆီယံဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကြီးကြပ်သူများကောင်စီ (အေတီအာရ်စီ)
- ၁၀။ အာဆီယံသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေတီအမ်)
  - အာဆီယံသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများစည်းအဝေး (အက်စ်တီအိုအမ်)
- ၁၁။ အာဆီယံခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အမ် - အေတီအမ်)
  - အာဆီယံခရီးသွားအမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး (အာဆီယံ - အန်တီအိုအက်စ်)
- ၁၂။ အာဆီယံမဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (အေအမ်ဘီဒီစီ)
  - အာဆီယံမဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဦးဆောင်ကော်မတီ (အေအမ်ဘီဒီစီအက်စ်စီ)
  - ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်ကော်မတီအဖွဲ့ (အိတ်ချ်အယ်လ်အက်စ်စီ)
- ၁၃။ အာဆီယံစွမ်းအင်ဌာန
- ၁၄။ တိုကျိုရှိ အာဆီယံ - ဂျပန်စင်တာ

(ဂ) အာဆီယံလူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း

- ၁။ အာဆီယံပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အာအိုင်ဂ်)

  - ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်အာအိုင်ဂ်)

- ၂။ အာဆီယံယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာဝန်ကြီးများအဆင့်အစည်းအဝေး (အေအမ်စီအေ)

  - ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအဆင့်အစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်စီအေ)

- ၃။ အာဆီယံပညာရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အီးဒီ)

  - အဆင့်မြင့်ပညာရေးအရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ် - အီးဒီ)

- ၄။ အာဆီယံသဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်ဒီအမ်)

  - သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအာဆီယံကော်မတီ (အေစီဒီအမ်)

- ၅။ အာဆီယံပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်အီး)

  - ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အေအက်စ်အိုအီးအန်)

- ၆။ နယ်နိမိတ်ဖြတ်ကျော်မြို့ခြံ့ညစ်ညမ်းမှုဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူညီချက် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ညီလာခံ (စီအိုပီ)

  - နယ်နိမိတ်ဖြတ်ကျော် မြို့ခြံ့ညစ်ညမ်းမှုဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူညီချက် ညီလာခံအဖွဲ့ဝင်များ ညီလာခံကော်မတီ (စီအိုအမ်)

- ၇။ အာဆီယံကျန်းမာရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (အေအိတ်ချ်အမ်အမ်)

  - ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်အိတ်ချ်ဒီ)

၈။ အာဆီယံအလုပ်သမားဝန်ကြီးများအဆင့်အစည်းအဝေး (အေအယ်လ်အယ်လ်အမ်)

- အလုပ်သမားအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အယ်လ်အိုအမ်)
- အလုပ်အကိုင်ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သူများ၏အခွင့်အရေးကို ကာကွယ် မြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာအာဆီယံကြေညာစာတမ်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရေး အာဆီယံကော်မတီ

၉။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပပျောက်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံဝန်ကြီး အဆင့်အစည်း အဝေး(အေအမ်အာရ်ဒီပီအီး)

- ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပပျောက်ရေးဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်အာရ်ဒီပီအီး)

၁၀။ လူမှုဝန်ထမ်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အာဆီယံဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်အက်စ်ဒပလျူဒီ)

- လူမှုဝန်ထမ်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်း အဝေး (အက်စ်အိုအမ်အက်စ်ဒပလျူဒီ)

၁၁။ လူငယ်ဆိုင်ရာ အာဆီယံဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေး (အေအမ်အမ်အိုင်)

- လူငယ်ဆိုင်ရာ အာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး (အက်စ်အိုအမ်အိုင်)

၁၂။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ အာဆီယံညီလာခံ (အေစီစီအက်စ်အမ်)

၁၃။ အာဆီယံဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲဌာန (အေစီဘီ)

၁၄။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်သည့်အာဆီယံလူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု အကူအညီများညှိနှိုင်းမှုဌာန (အေအိတ်ချ်အေဌာန)

၁၅။ အာဆီယံမြေငလျင်သတင်းဌာန

၁၆။ အာဆီယံအထူးပြုမိုးလေဝသဌာန (အေအက်စ်အမ်စီ)

၁၇။ အာဆီယံတက္ကသိုလ်များကွန်ရက် (အေယူအန်)

အာဆီယံနှင့်ဆက်နွှယ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(က) ပါလီမန်များ

- အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ (အေအိုင်ပီအေ)

(ခ) စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ

- အာဆီယံလေကြောင်းလိုင်းများအစည်းအဝေး
- အာဆီယံကျန်းမာရေးဖြည့်စွက်မှုညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ (အေအေအိတ်ချ် အက်စ်အေ)
- အာဆီယံမော်တော်ကားအဖွဲ့ချုပ် (အေအေအက်ဖ်)
- အာဆီယံဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့အစည်း (အေဘီအေ)
- အာဆီယံစီးပွားရေးဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်ပေးရေးကောင်စီ (အာဆီယံ - ဘီအေစီ)
- အာဆီယံစီးပွားရေးဖိုရမ် (အေဘီအက်ဖ်)
- အာဆီယံကုန်သည်ကြီးများနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (အာဆီယံ - စီစီအိုင်)
- အာဆီယံခါတုပေလုပ်ငန်းများကောင်စီ
- အာဆီယံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်တီအီးအိတ်စ်)
- အာဆီယံပရိဘောဂလုပ်ငန်းများကောင်စီ (အေအက်ဖ်အိုင်စီ)
- အာဆီယံအာမခံလုပ်ငန်းကောင်စီ (အေအိုင်စီ)
- အာဆီယံအသိဉာဏ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာမူပိုင်ခွင့်များအဖွဲ့ (အာဆီယံအိုင်ပီအေ)
- အာဆီယံအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်များအစည်းအဝေး (အေအေအေ)
- အာဆီယံသံနှင့်သံမဏိလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- အာဆီယံဆေးဝါးဆိုင်ရာကလပ်အသင်း
- အာဆီယံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း (အာဆီယံတီအေ)
- အာဆီယံစီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများအဖွဲ့ချုပ် (အက်စ်အေအီးအေ)

- အာဆီယံကုန်စည်ပို့ဆောင်သူများကောင်စီအဖွဲ့ချုပ်
- အမေရိကန် - အာဆီယံစီးပွားရေးကောင်စီ

(ဂ) အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များအဖွဲ့နှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ

- အာဆီယံမဟာဗျူဟာနှင့်နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့ကွန်ရက် (အာဆီယံ-အိုင်အက်စ်အိုင်အက်စ် ကွန်ရက်)

(ဃ) အသိအမှတ်ပြုခြင်းပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ

- အာဆီယံသိပ္ပံအင်ဂျင်နီယာနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာပညာရှင်များအဖွဲ့ (အာဆီယံစီအေအက်စ်အီး)
- အာဆီယံ အင်ဂျင်နီယာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အကယ်ဒမီ (အေအေအီးတီ)
- အာဆီယံဓါတ်ခွဲခန်းသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (အေအေစီအယ်လ်အက်စ်)
- အာဆီယံအိုးအိမ်နှင့်အိမ်ရာစီမံကိန်းအဖွဲ့အစည်း (အေအေပီအိတ်ချ်)
- အာဆီယံရောင်ခြည်ဖြင့်ဆေးကုသသူအတတ်ပညာရှင်များအဖွဲ့ (အေအေအာရ်)
- အာဆီယံစစ်တုရင်အသင်းအဖွဲ့ချုပ် (အေစီစီ)
- အာဆီယံလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းအဖွဲ့ (အေစီအီး)
- အာဆီယံအမျိုးသမီးအသင်းအဖွဲ့များအဖွဲ့ချုပ် (အေစီဒေပလူအို)
- အာဆီယံကန်ထရိုက်တာများအဖွဲ့ချုပ် (အေစီအက်ဖ်)
- အာဆီယံအလှူကုန်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (အေစီအေ)
- အာဆီယံ- ဂျပန်ကျောင်းသားဟောင်းများကောင်စီ (အေအက်စ်စီအိုဂျေ)
- အာဆီယံဆရာများကောင်စီ (အေစီတီ)
- အာဆီယံစိတ်ပညာနှင့်စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်ပီ အမ်အိတ်ချ်)
- အာဆီယံစာရင်းကိုင်များအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အေ)
- အာဆီယံလျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာကန်ထရိုက်တာများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အီးစီ)
- အာဆီယံအင်ဂျင်နီယာအဖွဲ့အစည်းများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အီးအို)
- အာဆီယံလေ့ကျောင်းကလပ်အဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အက်ဖ်စီ)
- အာဆီယံကုန်စည်ပို့ဆောင်သူများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အက်ဖ်အေ)

- အာဆီယံနှလုံးဖောင်ဒေးရှင်းများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အိတ်ချ်အက်ဖ်)
- အာဆီယံမြေတိုင်းတာရေးနှင့်ပထဝီဆိုင်ရာတိုင်းတာမှုအဖွဲ့ချုပ် (အာဆီယံအက်ဖ်အယ်လ်အေဂျီ)
- အာဆီယံသတ္တုတူးဖော်ရေးအသင်းများအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အမ်အေ)
- အာဆီယံငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အက်ဖ်)
- အာဆီယံတောလုံးအဖွဲ့ချုပ် (အေအက်ဖ်အက်ဖ်)
- အာဆီယံသစ်တောထွက်ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများအသင်း (အေအက်ဖ်ပီအိုင်စီ)
- အာဆီယံသစ်တောကျောင်းသားများအသင်း (အေအက်ဖ်အက်ဖ်အေ)
- အာဆီယံလက်မှုလုပ်ငန်းတိုးမြှင့်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (အေအိတ်ချ်ပီအေဒီအေ)
- အာဆီယံစွန့်ကောင်စီ (အေကေစီ)
- အာဆီယံဥပဒေအဖွဲ့အစည်း (အေအယ်လ်အေ)
- အာဆီယံဥပဒေကျောင်းသားများအဖွဲ့အစည်း (အေအယ်လ်အက်ဖ်အေ)
- အာဆီယံဂီတလုပ်ငန်းများအဖွဲ့အစည်း (အေအမ်အိုင်အေ)
- အာဆီယံအာရုံကြောဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (အေအန်အက်ဖ်)
- အာဆီယံသက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့
- အာဆီယံမူးယစ်ဆေးဝါးကာကွယ်ရေးနှင့်အလွဲသုံးစားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ
- အာဆီယံအိုလံပစ်တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများအဖွဲ့ (အေအိုအမ်ဂျီ)
- အာဆီယံအရိုးအထူးကုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (အေအိုအေ)
- အာဆီယံကလေးအထူးကုအဖွဲ့ချုပ် (အေပီအက်ဖ်)
- အာဆီယံမသန်မစွမ်းအားကစားအဖွဲ့ချုပ် (အေပီအက်ဖ်အက်ဖ်)
- အာဆီယံဆိပ်ကမ်းများအသင်း (အေပီအေ)
- အာဆီယံကင်ဆာအသင်း (အေတီအက်ဖ်)
- အာဆီယံတန်ဘိုးဖြတ်သူများအသင်း (အေဗွီအေ)
- အာဆီယံဟင်းရွက်ဆီများအသင်း (အေဗွီအိုစီ)
- အာရှကျေးလက်ဒေသလူ့အရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအာရှမိတ်ဘက်အဖွဲ့ (အာရှဒီ အိတ်ချ် အာရ်အာရ်အေ)
- အာဆီယံလူငယ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ (စီအေပိုင်စီ)
- အာဆီယံအတိုင်ပင်ခံအင်ဂျင်နီယာများအဖွဲ့ချုပ် (အက်ဖ်အေစီအီး)
- အာဆီယံပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အဖွဲ့ချုပ် (အက်ဖ်အေပီအာရ်အို)
- အာဆီယံသင်္ဘောပိုင်ရှင်များအဖွဲ့ချုပ် (အက်ဖ်အေအက်ဖ်အေ)
- အရှေ့တောင်အာရှဆေးပညာအသင်းကော်မတီ (အမ်အေအက်ဖ်အီးအေအန်)
- အကိုက်အခဲရောဂါဆိုင်ရာအာဆီယံအသင်း (အာရ်အေအေ)

- လူ့အသိုက်အဝန်းနှင့်ပညာရေးဆိုင်ရာအရှေ့တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာဌာန (အက်စ်အီးအေအာရ်အိုင်စီအီး)
- အရှေ့တောင်အာရှလေ့လာမှုဒေသဆိုင်ရာလဲလှယ်မှုဖောင်ဒေးရှင်း (အက်စ်အီးအေအက်စ်အာရ်အီးပီ)
- အာဆီယံနိုင်ငံများ၏တိရိစ္ဆာန်ဆေးကုသင်းချုပ်(ဗြိတိန်စီအိုအန်အေစီ)

(c) အခြားအာဆီယံနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

- အာဆီယံနာပိုလ် (အေအက်စ်အီးအေအန်ပီအိုအယ်လ်)
- အာဆီယံအတွင်းရှိအစားအသောက်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာဌာနများ၏ အသင်းချုပ် (အက်ဖ်အိုင်အက်ဖ်အက်စ်တီအေ)
- အရှေ့တောင်အာရှငါးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုဌာန (အက်စ်အီးအေအက်ဖ်ဒီအီးစီ)
- အာဆီယံလူ့အခွင့်အရေးယန္တရားဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့



အာဆီယံအလံ



အာဆီယံအလံသည် တည်ငြိမ်မှု၊ အေးချမ်းသာယာမှု၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် စွမ်းရည်ထက် မြက်မှုရှိသည့် အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ အလံတွင် ပါရှိသည့် အပြာရောင် ၊ အနီရောင် ၊ အဖြူရောင်နှင့် အဝါရောင်တို့မှာ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအားလုံး၏ နိုင်ငံတော်အလံများတွင် ပါရှိသော အဓိက အရောင်များကို ကိုယ်စားပြု ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အပြာရောင်မှာ အေးချမ်းသာယာမှုနှင့် တည်ငြိမ်မှုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနီရောင်မှာ ရဲရင့်မှု နှင့် စွမ်းရည်ထက်မြက်မှုတို့ကိုလည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုပါသည်။ အဖြူရောင်မှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနှင့် အဝါရောင်မှာ သာယာဝပြောမှုတို့ကို အထိမ်းအမှတ်ပြုပါသည်။

စပါးနံ့အစည်းမှာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသရှိ နိုင်ငံအားလုံးပါဝင်သော အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီးကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည့် ဖခင်နိုင်ငံများ၏ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုဖြင့် ခိုင်မြဲစွာ လက်တွဲ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဆိုသည့် မျှော်မှန်းချက်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပြီး စက်ဝိုင်း ပုံသဏ္ဍာန်မှာ အာဆီယံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အာဆီယံအလံတွင်ပါရှိသည့် အရောင်များအတွက် နည်းပညာသတ်မှတ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- အပြာရောင် - Pantone 19 – 4053 TC
- အနီရောင် - Pantone 18 – 1655 TC
- အဖြူရောင် - Pantone 11 – 4202 TC
- အဝါရောင် - Pantone 13 – 0758 TC

အာဆီယံအလံတွင်ပါရှိသည့် အဖြူရောင်မှလွဲ၍ အခြားသော အရောင်များမှာ အာဆီယံ သင်္ကေတ၏ အရောင်များကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပြီး ပုံနှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- အပြာရောင် - Pantone 286 or Process Colour 100C 60M 0Y 6K
- အနီရောင် - Pantone Red 032 or Process Colour 0C 91M 87Y 0K
- အဝါရောင် - Pantone Process Yellow or Process Color 0C 0M 100Y 0K

အလံ၏ အလျားနှင့်အနံ အချိုးမှာ ၂:၃ ဖြစ်ပြီး အလံ အရွယ်အစားများမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ် ပါသည် -

- စားပွဲတင်အလံ 10 cm x 15 cm
- အခန်းအတွင်းအသုံးပြုသည့်အလံ 100 cm x 150 cm
- ကားအလံ 10 cm x 30 cm
- မြေပြင်တွင်လွှင့်ထူသောအလံ 200 cm x 300 cm

အာဆီယံအမှတ်တံဆိပ်



အာဆီယံအမှတ်တံဆိပ်မှာ တည်ငြိမ်မှု၊ အေးချမ်းသာယာမှု၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် ရှင်သန် ထက်မြက်မှုရှိသည့် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီးအဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမှတ် တံဆိပ်၏ အရောင်များ - အပြာ ၊ အနီ ၊ အဖြူနှင့် အဝါတို့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံး၏ အမောက်ပုံများ၏ အဓိက အရောင်များကို ကိုယ်စားပြုသည်။

အပြာရောင်မှာ အေးချမ်းသာယာမှုနှင့် တည်ငြိမ်မှုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနီရောင်မှာ ရဲရင့်မှုနှင့် ရှင်သန်ထက်မြက်မှု တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဖြူရောင်မှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနှင့် အဝါရောင်မှာ သာယာဝပြောမှုတို့ကို ကိုယ်စားပြုကြပါသည်။

စပါးနွဲ့များမှာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသရှိ နိုင်ငံအားလုံးပါဝင်သော အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီးကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည့် ဖခင်နိုင်ငံများ၏ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုဖြင့် ခိုင်မြဲစွာ လက်တွဲ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဆိုသည့် မျှော်မှန်းချက်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပြီး၊ စက်ဝိုင်း ပုံသဏ္ဍာန်မှာ အာဆီယံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အာဆီယံအမှတ်တံဆိပ်အတွက် အရောင်အမျိုးအစား သတ်မှတ်ချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- အပြာရောင် - Pantone 286
- အနီရောင် - Pantone Red 032
- အဝါရောင် - Pantone Process Yellow

အရောင် (၄)မျိုး ပုံနှိပ်ရာတွင် အရောင် သတ်မှတ်ချက်မှာ -

- အပြာရောင် - 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)
- အနီရောင် - 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)
- အဝါရောင် - 0C 0M 100Y 0K

ကွင်းအတွင်း ဖော်ပြထားသည့် သတ်မှတ်ချက်များမှာ သတ်မှတ်ထားရှိသည့် အရောင် အတိုင်း အတာအတိုင်း မရရှိနိုင်သည့်အခါတွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်သည်။

အရောင် အမျိုးအစား ဖော်ပြရာတွင် သတ်မှတ်ချက်များမှာ -

- အပြာရောင် - Pantone 204 -1
- အနီရောင် - Pantone 60 -1
- အဝါရောင် - Pantone 1-3 တို့နှင့် တူညီမှုရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အာဆီယံ အမှတ်တံဆိပ်တွင် ဖော်ပြထားရှိသည့် “အာဆီယံ” ဟူသည့် အင်္ဂလိပ် စာလုံးကို Helvetica စာလုံးပုံစံ (font type) ၏ အသေးစာလုံးကို Bold Type ဖြင့် အသုံးပြုဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။



This translation is provided by  
the Department of Foreign Affairs of the Republic of the Philippines

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



## ANG SALIGANG BATAS NG ASEAN

### PANIMULA

**KAMI, ANG MGA MAMAMAYAN** ng mga Kasaping Bansa ng Samahan ng mga Bansa sa Timog Silangang Asya (Association of South East Asian Nations o ASEAN), na kinatawan ng mga Puno ng Bansa o Pamahalaan ng Brunei Darussalam, Kaharian ng Cambodia, Republika ng Indonesia, Demokratikong Republika ng mga Mamamayan ng Lao, Malaysia, Unyon ng Myanmar, Republika ng Pilipinas, Republika ng Singapore, Kaharian ng Thailand at ng Sosyalistang Republika ng Vietnam; na:

**BINIBIGYANG PANSIN** nang may kasiyahan ang mga makabuluhang tagumpay at pagpapalawak ng ASEAN mula nang itatag ito sa Bangkok sa pamamagitan ng paghahayag sa Deklarasyon ng ASEAN;

**GINUGUNITA** ang mga kapasiyahang bumuo ng isang Saligang Batas ng ASEAN sa Vientiane Action Programme, sa Pahayag ng Kuala Lumpur sa Pagkakabuo ng Saligang Batas ng Asean at sa Pahayag ng Cebu sa Panukalang Saligang Batas ng ASEAN;

**ISINASAISIP** ang Kagalingan ng isa't isa at pagtutulungan ng mga mamamayan at mga Kasaping Bansa ng ASEAN, na pinag-iisa ng heograpiya, layunin at tadhana;

**BINIBIGYANG INSPIRASYON** at pinag-isa sa ilalim ng Isang Pangarap, Isang Pagkakakilanlan at ng Isang Pamayanang Mapagkalinga at Nakikipagtulungan;

**PINAGBUBUKLOD** ng iisang mithiin at sama-samang hangaring manirahan sa isang rehiyong nagtatamasa ng kapayapaang panghabang panahon, katiwasayan at katatagan, patuloy na pag-unlad ng kabuhayan, pinagsasaluhang kasaganaan at kaunlarang panlipunan at upang itaguyod ang mahahalagang kapakanan, mithiin at hangarin natin;

**IGINAGALANG** ang pangunahing kahalagahan ng pagsasamahan at pagtutulungan at ang mga simulain ng kataas-taasang kapangyarihan, pagkakapantay-pantay, pananatiling buo ng teritoryo, hindi panghihimasok, pagkakasundo at ang pagkakaisa sa kabila ng pagkakaiba-iba.



**NANININDIGAN** sa mga simulain ng demokrasya, sa tuntunin ng batas at mabuting pamamahala, paggalang at pangangalaga sa mga karapatang pantao at mga pangunahing kalayaan.

**NAGPASIYANG** tiyakin ang isang nagpapatuloy na kaunlaran para sa kapakinabangan ng kasalukuyan at darating na mga salinlahi at gawing sentro ng prosesong pagtatatag ng pamayanang ASEAN ang kagalingan, kabuhayan at kapakanan ng mga mamamayan;

**NANINIWALA** na kailangang patatagin ang umiiral na buklod ng rehiyonal na pagkakaisa para makamit ang isang pamayanang ASEAN na nagkakaisa sa pulitika, magkakasama sa larangang pangkabuhayan at may pananagutang panlipunan para mabisang makatugon sa kasalukuyan at darating na mga hamon at pagkakataon;

**NANGANGAKONG** pabilisin ang pagtatatag ng pamayanan sa pamamagitan ng pinagbuting rehiyonal na pagtutulungan at pagkakaisa, lalo na sa pagtatatag ng Pamayanang ASEAN na binubuo ng Pamayanang Pangkaligtasan ng ASEAN, Pamayanang Pangkabuhayan ng ASEAN at ng Pamayanang Panlipunan at Pangkultura ng ASEAN na ipinag-utos sa Pahayag ng Bali ng ASEAN Concord II;

**SA PAMAMAGITAN NITO** ay magtatatag, sa pamamagitan ng Saligang Batas na ito, ng isang balangkas na legal at institusyonal, para sa ASEAN;

**AT SA LAYUNING ITO**, pinagtibay ang Saligang Batas na ito ng mga Namumuno ng Bansa o Pamahalaan ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN, na nagtipon sa Singapore sa makasaysayang ika-apatnapung (40) anibersaryo ng pagkakatatag ng ASEAN.

## **KAPITULO 1 MGA LAYUNIN AT SIMULAIN**

### **ARTIKULO 1 MGA LAYUNIN**

Layunin ng ASEAN na:

1. Mapanatili at mapangalagaan ang kapayapaan, katiwasayan at katatagan at higit pang mapalakas ang mga pinahahalagahang simulain, tungo sa kapayapaan sa rehiyon;

2. Magkaroon ng higit na katatagang panrehiyon sa pamamagitan ng pagtataguyod ng higit pang pagtutulongang pampulitika, pangkaligtasan, pangkabuhayan at pangkultura;
3. Mapanatili ang Timog Silangang Asya bilang isang Sonang Malaya sa Sandatang Nukleyar at malaya sa lahat ng iba pang sandatang pangwasak ng sangkatauhan;
4. Matiyak na ang mga mamamayan at mga Kasaping Bansa ng ASEAN ay nabubuhay nang mapayapa kasama ng iba pang bansa sa kalakhang mundo sa isang kapaligirang makatarungan, malaya at nagkakasundo;
5. Magkaroon ng isang pamilihan at pundasyon ng produksyon na matatag, maunlad, nakikipagsabayan ng galing at kabilang sa larangang pangkabuhayan, na may mabisang pamamaraan para mapadali ang pangangalakal at pamumuhunan, na may malayang daloy ng kalakal, serbisyo at puhunan, pinadaling pagkilos ng mga mangangalakal, mga propesyunal, mga talent at manggagawa; at may mas malayang daloy ng puhunan;
6. Pababain ang antas ng kahirapan at paunlarin ang mga bansang ASEAN sa pamamagitan ng pagdadamayan at pagtutulongan;
7. Patatagin ang demokrasya, pag-ibayuhin ang mabuting pamamahala at kapangyarihan ng batas, at itaguyod at ipagtanggol ang mga karapatang pantao at mga pangunahing kalayaan, nang may pagsasaalang-alang na gaya ng nararapat sa mga karapatan at pananagutan ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;
8. Matugunang mabuti, alinsunod sa simulain ng masaklaw na seguridad, ang lahat ng uri ng pananakot, mga krimeng nagaganap at mga hamon na umiiral sa labas ng bansa;
9. Itaguyod ang maipagpapatuloy na kaunlaran upang matiyak ang pangangalaga sa kapaligiran ng rehiyon, ang patuloy na paglago ng likas na yaman, ang pagpapanatili sa pamanang pangkultura at ang mataas na uri ng buhay ng mga mamamayan nito;
10. Paunlarin ang yamang tao sa pamamagitan ng mahigpit na pagtutulongan sa edukasyon at habambuhay na pagkatuto, at sa agham at teknolohiya para mabigyang kapangyarihan ang mga mamamayan ng ASEAN at mapalakas ang Pamayanang ASEAN;
11. Pabutihin ang kalagayan at kabuhayan ng mga mamamayan ng ASEAN sa pamamagitan ng pagbibigay sa kanila ng pantay na pagkakataon para sa kaunlarang pantao, kagalingan at katarungang panlipunan;

12. Palakasin ang pagtutulungan sa pagtatatag ng isang kapaligirang ligtas, matiwasay at malaya sa ipinagbabawal na gamot para sa mga mamamayan ng ASEAN;
13. Magtaguyod ng isang ASEAN na may oryentasyong pantao, na ang lahat ng sektor ng lipunan ay hinihikayat na lumahok at makinabang sa proseso ng pagiging kabilang ng ASEAN at pagtatayo ng pamayanang ASEAN;
14. Maitaguyodang isang pagkakakilanlang ASEAN, sa pamamagitan ng pagkakaroon ng higit na kamalayan sa iba't ibang kultura at pamana ng rehiyon; at
15. Panatilihin ang aktibong bahaging ginagampanan ng ASEAN bilang isang pangunahing lakas na nagtutulak sa pakikipag-ugnayan at pakikipagtulungan nito sa iba pang mga kasamahan sa labas sa isang kaayusang panrehiyon na lantad, malinaw at masaklaw.

## **ARTIKULO 2 MGA SIMULAIN**

1. Sa pagsisikap na makamtan ang mga Layuning isinasaad sa Artikulo 1, muling pinagtibay at nanindigan ang ASEAN at ang mga Kasaping Bansa nito sa mga pangunahing simulain na nilalaman ng mga pahayag, mga kasunduan, kapulungan, kaisahan, tratado at iba pang kasulatan.
2. Ang ASEAN at mga Kasaping Bansa nito ay kikilos alinsunod sa mga sumusunod na simulain:
  - (a) paggalang sa kalayaan, kapangyarihan, pagkakapantay-pantay, pananatiling buo ng teritoryo at pagkakakilanlang pambansa ng lahat ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;
  - (b) pagkakaroon ng iisang pangako at pananagutan ng lahat sa pagkakaroon ng higit na kapayapaan, kaligtasan at kaunlaran sa rehiyon;
  - (c) pagtatakwil sa anumang uri ng pagsalakay, pananakot o paggamit ng lakas o anumang gawaing hindi naaayon sa batas internasyonal;
  - (d) pag-asa sa mapayapang paglutas ng mga alitan;
  - (e) hindi panghihimasok sa mga panloob na suliranin ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;

- (f) paggalang sa karapatan ng bawat Kasaping Bansa na pamahalaan ang pambansang pamumuhay nito na malaya sa panghihimasok, pag-aalsa at pamimilit mula sa labas;
- (g) higit pang mga pagsasanggunian tungkol sa mga usaping lubhang nakakasama sa kapakanan ng ASEAN;
- (h) pagsunod sa tuntunin ng batas, mabuting pamamahala, mga simulain ng demokrasya at pamahalaang konstitusyunal;
- (i) paggalang sa mga pangunahing kalayaan, pagtataguyod at pagtatanggol sa mga karapatang pantao at katarungang panlipunan;
- (j) paninindigan sa Saligang Batas ng United Nations at sa batas internasyunal, kabilang ang pandaigdigang batas na makatao na pinagtibay ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;
- (k) hindi paglahok sa anumang patakaran o gawain, kabilang ang paggamit sa teritoryo, na ipinatutupad ng alinmang Kasaping Bansa ng ASEAN o hindi kasaping bansa o alinmang kumikilos na hindi bansa, na hindi nakakabuti sa kapangyarihan, pananatiling buo ng teritoryo o katatagang pulitikal at pangkabuhayan ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;
- (l) paggalang sa iba't ibang kultura, wika at relihiyon ng mga mamamayan ng ASEAN, habang binibigyang diin ang mga pinahahalagahan nila alang-alang sa diwa ng pagkakaisa sa kabila ng pagkakaiba;
- (m) ang pagiging sentro ng ASEAN sa mga panlabas na ugnayang pulitikal, pangkabuhayan, panlipunan at pangkultura, habang nananatiling isang aktibong kalahok, nagmamasiid sa labas, masaklaw at walang itinatangi; at
- (n) pagsunod sa mga tuntunin ng kalakalang multilateral at mga rehimeng ASEAN na nababatay sa mga tuntunin, para sa mabisang pagsasagawa ng mga pangakong pangkabuhayan at patuloy na pagbabawas tungo sa pagtatanggal ng mga hadlang sa pagkakaisang pangkabuhayan ng rehiyon, sa loob ng isang ekonomiya na isinusulong ng pamilihan.

**KAPITULO II**  
**LEGAL NA PERSONALIDAD**

**ARTIKULO 3**  
**LEGAL NA PERSONALIDAD NG ASEAN**

Sa pamamagitan nito, ang ASEAN, bilang isang organisasyon ng mga pamahalaan, ay pinagkakalooban ng legal na personalidad.

**KAPITULO III**  
**KASAPIAN**

**ARTIKULO 4**  
**MGA KASAPING BANSA**

Ang mga Kasaping Bansa ng ASEAN ay ang Brunei Darussalam, Kaharian ng Cambodia, Republika ng Indonesia, Demokratikong Republika ng mga Mamamayan ng Lao, Malaysia, Unyon ng Myanmar, Republika ng Pilipinas, Republika ng Singapore, Kaharian ng Thailand at ang Sosyalistang Republika ng Vietnam.

**ARTIKULO 5**  
**MGA KARAPATAN AT TUNGKULIN**

1. Ang mga Kasaping Bansa ay magkakaroon ng magkakapantay na mga karapatan at tungkulin sa ilalim ng Saligang Batas na ito.
2. Ang mga Kasaping Bansa ay magsasagawa ng lahat ng mga kinakailangang hakbang, kabilang na ang pagpapatibay ng mga nararapat na pagbabatas panloob, para mabisang maipatupad ang mga tadhana ng Saligang Batas at makatugon sa lahat ng mga tungkulin ng pagiging kasapi.
3. Sakaling magkaroon ng malubhang paglabag o hindi pagsunod sa Saligang Batas, ito ay isasangguni sa Artikulo 20.

**ARTIKULO 6**  
**PAGPASOK NG MGA BAGONG KASAPI**

1. Ang pamamaraan ng paghiling na maging kasapi ng ASEAN at pagkatanggap dito ay itatakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN.
2. Ang pagkatanggap sa ASEAN ay ibabatay sa mga sumusunod:
  - (a) kinatatagpuan ng bansang humihiling na maging kasapi sa kinikilalang heograpiya ng rehiyon ng Timog Silangang Asya;
  - (b) pagkilala ng lahat ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN;
  - (c) pagsang-ayon na matali at sumunod sa Saligang Batas; at
  - (d) kakayahan at kahandaang isagawa ang mga tungkulin ng pagiging Kasapi.
3. Ang pagkatanggap bilang kasapi ay pagpapasiyahan ng nagkakaisang Kapulungang ASEAN (ASEAN SUMMIT) sa mungkahi ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN.
4. Ang isang Bansang nagnanais na maging miyembro ay tatanggapin ng ASEAN sa sandaling lumagda ito sa isang Kasulatan ng Pagiging Panig sa Saligang Batas.

**KAPITULO IV**  
**MGA BAHAGI**

**ARTIKULO 7**  
**KAPULUNGANG ASEAN**

1. Ang Kapulungang ASEAN ay bubuuin ng mga Namumuno ng Bansa o Pamahalaan ng mga Kasaping Bansa.
2. Ang kapulungang ito ng ASEAN ay ang pinakamataas na lupon na:
  - (a) babalngkas ng patakaran ng ASEAN;
  - (b) mag-uusap, magbibigay ng gabay pampatakaran at magpapasya sa mahahalagang usaping nauugnay sa pagkamit ng mga layunin ng ASEAN, tungkol sa mahahalagang

usaping gustong maliwanagan ng mga Kasaping Bansa at sa lahat ng mga suliraning isinasangguni dito ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN, ng mga Sangguniang Pamayanan ng ASEAN at ng mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN.

- (c) magtatagubilin sa mga nauugnay na Minister ng bawat kinauukulang Sanggunian na magdaos ng mga *ad hoc* na pagpupulong at tugunan ang mahahalagang suliraning nauugnay sa ASEAN na nakakaharap ng mga Sangguniang Pamayanan. Ang mga tuntunin para sa pagdaraos na ito ay pagtitibayin ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN;
- (d) tutugon sa mga gipit na kalagayang nakakabahala sa ASEAN sa pamamagitan ng pagsasagawa ng tamang pagkilos;
- (e) magpapasiya tungkol sa mga bagay na isinasangguni dito sa ilalim ng mga Kapitulo VII at Kapitulo VIII.
- (f) pahintulutan ang pagtatatag at pagbuwag ng mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor at iba pang institusyon ng ASEAN; at
- (g) hihirang ng Kalihim Panlahat ng ASEAN na may ranggo at estado na Minister, na maglilingkod hanggang sa pinagtitiwalaan at nasisiyahan ang mga namumuno ng Bansa o Pamahalaan sa mungkahi ng mga Minister Panlabas ng ASEAN sa kanilang Pulong.

3. Ang mga Pagpupulong ng ASEAN ay:

- (a) idaraos nang dalawang beses sa loob ng isang taon, at tatayong punong-abala ang Kasaping Bansa na nanunungkulan bilang Tagapangulo ng ASEAN; at
- (b) gaganapin, kung kailangan, bilang mga di-pangkaraniwan o *ad hoc* na pulong sa ilalim ng Kasaping Bansa na nanunungkulan bilang Tagapangulo ng ASEAN, sa mga lugar na pagkakasunduan ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN.

## **ARTIKULO 8**

### **SANGGUNIANG TAGAPAG-UGNAY NG ASEAN**

1. Ang Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN ang bubuo sa mga Minister Panlabas ng ASEAN at magpupulong ang mga ito ng dalawang beses man lamang sa loob ng isang taon.

2. Ang Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN ang:
  - (a) maghahanda ng mga pagpupulong ng Kapulungang ASEAN;
  - (b) makikipag-ugnay para sa pagsasakatuparan ng mga kasunduan at kapasiyahan ng Kapulungang ASEAN;
  - (c) makikipag-ugnayan sa mga Sanggunian ng Pamayanang ASEAN upang magkaroon ng higit na pagtutugma ng patakaran, kahusayan at pagtutulungan ng mga bansa sa isa't isa;
  - (d) paratingin ang mga ulat ng mga Sanggunian ng Pamayanang ASEAN sa Kapulungang ASEAN;
  - (e) tingnan ang ulat ng Kalihim Panlahat tungkol sa gawain ng ASEAN;
  - (f) tingnan ang ulat ng Kalihim Panlahat tungkol sa mga tungkulin at palakad ng Kalihiman ng ASEAN at iba pang kaugnay na lupon;
  - (g) magpapatibay sa paghirang at pagwawakas ng panunungkulan ng mga Kinatawang Kalihim Panlahat sa mungkahi ng Kalihim Panlahat; at
  - (h) magsasagawa ng iba pang mga tungkulin na itinatadhana sa Saligang Batas na ito o iba pang tungkuling itinalaga ng Kapulungang ASEAN.
3. Ang Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN ay tutulungan ng mga nauugnay na nakatataas na mga opisyal.

## **ARTIKULO 9**

### **MGA SANGGUNIANG PAMAYANANG ASEAN**

1. Ang mga Sangguniang Pamayanang ASEAN ang bubuo sa Sangguniang Pamayanang Pangkaligtasang Pulitikal ng ASEAN, Sangguniang Pamayanang Pangkabuhayan ng ASEAN at Sangguniang Pamayanang Sosyo-Kultural ng ASEAN.
2. Ang bawat Sangguniang Pamayanang ASEAN ay sasaklaw sa mga kaugnay na mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN.



3. Ang bawat Kasaping Bansa ay hihirang ng pambansang kinatawan nito sa bawat pulong ng Sangguniang Pamayanang ASEAN.
4. Upang makamit ang mga layunin ng bawat isa sa tatlong haligi ng Pamayanang ASEAN, isasagawa ng bawat Pamayanang ASEAN ang mga sumusunod:
  - (a) tiyakin ang pagsasakatuparan ng mga nauugnay na kapasiyahan ng Kapulungang ASEAN;
  - (b) pag-ugnayin ang gawain ng iba't ibang sektor na sakop nito sa isa't isa at iugnay din ang kanilang mga gawain sa mga usaping kinakaharap ng ibang mga Sangguniang Pamayanan; at
  - (c) maghain ng mga ulat at mungkahi sa Kapulungang ASEAN tungkol sa mga usaping nasasakop nito.
5. Ang bawat Sangguniang Pamayanang ASEAN ay magpupulong dalawang beses man lamang sa isang taon at pamumunuan ng karapat-dapat na Minister mula sa Kasaping Bansa na nanunungkulan bilang Tagapangulo ng ASEAN.
6. Ang bawat Sangguniang Pamayanang ASEAN ay tutulungan ng mga kaugnay na nakakataas na mga opisyal.

**ARTIKULO 10**  
**MGA LUPONG TAGAPAGSAGAWA PANSEKTOR NG ASEAN**

1. Isasagawa ng mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN ang mga sumusunod:
  - (a) maglilingkod alinsunod sa kanilang mga kautusan;
  - (b) magsasakatuparan ng mga kasunduan at kapasiyahan ng Kapulungang ASEAN tungkol sa mga usaping nasasakop nila;
  - (c) palalakasin ang pagtutulungan sa kani-kanilang larangan bilang pagtataguyod sa pagkakaisa at pagtatatag ng Pamayanang ASEAN;
  - (d) maghaharap ng mga ulat at mungkahi sa kani-kanilang Sangguniang Pamayanan (Community Councils).

2. Ang bawat Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN ay maaaring sakupin ang mga kinaaukulang nakatataas na opisyal at mga karagdagang lupon upang magsagawa ng mga tungkuling ito gaya ng isinasaad sa *Karugtong 1*. Ang *Karugtong 1* ay maaaring isapanahon ng Kalihim Panlahat, sa mungkahi ng Komite ng mga Permanenteng Kinatawan, nang walang pagtukoy sa tadhana tungkol sa Mga Susog sa ilalim ng Saligang Batas na ito.

## **ARTIKULO 11**

### **ANG KALIHIM PANLAHAT AT ANG KALIHIMAN NG ASEAN**

1. Ang Kalihim Panlahat ng ASEAN ay hihirangin ng Kapulungang ASEAN upang maglingkod sa loob ng hindi mauulit na panahon ng panunungkulan na limang taon. Ito ay pipiliin mula sa mga mamamayan ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN batay sa paghahalinhinang alpabetikal nang may pagsasaalang-alang sa integridad, kakayahan at karanasang propesyonal at pantay na karapatan sa kabila ng kasarian.
2. Ang Kalihim Panlahat ay:
  - (a) magsasagawa ng mga tungkulin at mga pananagutan ng mataas na katungkulan ito alinsunod sa mga tadhana ng Saligang Batas na ito at ng mga kaugnay na mga kasulatan, protocol, at mga ipinamalaging kalakaran ng ASEAN;
  - (b) susubaybay at pabibilisin ang pagsulong ng pagsasakatuparan ng mga kasunduan at kapasiyahan ng ASEAN at mag-uulat nang taunan tungkol sa mga gawain ng ASEAN sa Kapulungang ASEAN;
  - (c) lalahok sa mga pulong ng Kapulungang ASEAN, mga Sangguniang Pamayanang ASEAN, Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN at mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN at iba pang kaugnay na mga pulong ng ASEAN;
  - (d) maghaharap ng mga pananaw ng ASEAN at lalahok sa mga pakikipagpulong sa mga panig sa labas alinsunod sa mga pinagtibay na mga gabay pampatakaran at kautusang ibinigay sa Kalihim Panlahat; at
  - (e) magmumungkahi sa paghirang at pagwawakas ng panunungkulan ng mga kinatawan ng Kalihim Panlahat sa Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN, para sa pagpapatibay nito.
3. Ang Kalihim Panlahat din ang Punong Pinunong Tagapangasiwa ng ASEAN.

4. Ang Kalihim Panlahat ay tutulungan ng apat na Kinatawang Kalihim Panlahat na may ranggo at estadong Kinatawang Minister. Ang mga Kinatawang Kalihim Panlahat ay mananagot sa Kalihim Panlahat, sa pagtupad ng kanilang mga tungkulin.
5. Ang apat na Kinatawang Kalihim Panlahat ay may nasyonalidad na iba sa Kalihim Panlahat. Sila ay manggagaling sa apat na iba't-ibang Kasaping Bansa.
6. Ang apat na Kinatawang Kalihim Panlahat ay bubuuin ng:
  - (a) dalawang Kinatawang Kalihim Panlahat na maglilingkod sa loob ng hindi mauulit na panahon ng panunungkulan na tatlong taon na pinili mula sa mga mamamayan ng mga Kasaping Bansa, batay sa paghahalinhinang alpabetikal, at may pagsasaalang-alang gaya ng nararapat sa integridad, kwalipikasyon, kahusayan, karanasan at pagkakapantay-pantay kaugnay ng usaping kasarian; at
  - (b) dalawang Kinatawang Kalihim Panlahat na maglilingkod sa loob ng panahon ng panunungkulan na tatlong taon at maaaring maulit ng tatlong taon pang muli. Ang dalawang Kinatawang Kalihim Panlahat ay hihirangin nang hayagan batay sa merito ng isang tao.
7. Ang Kalihiman ng ASEAN ay bubuuin ng Kalihim Panlahat at mga tauhan na maaaring kailanganin.
8. Ang Kalihim Panlahat at ang mga tauhan nito ay:
  - (a) magtataguyod ng pinakamatataas na pamantayan ng integridad at kahusayan sa pagtupad ng kanilang mga tungkulin;
  - (b) hindi sasangguni o susunod sa anumang mga tagubilin mula sa alinmang pamahalaan o panig na labas sa ASEAN; at
  - (c) hindi gagawa ng anumang pagkilos na maaaring makasira sa kanilang katungkulan bilang mga opisyal ng Kalihiman ng ASEAN na may pananagutan lamang sa ASEAN.
9. Igagalang ng bawat Kasaping Bansa ng ASEAN ang mga pananagutan ng Kalihim Panlahat at ng mga tauhan nito na may katangiang natatangi lamang sa ASEAN, at hindi iimpluwensyahin ng mga bansang ito ang kanilang pagtupad sa mga tungkulin.

**ARTIKULO 12**  
**KOMITE NG MGA PERMANENTENG KINATAWAN SA ASEAN**

1. Bawat Kasaping Bansa ng ASEAN ay hihirang ng isang Permanenteng Kinatawan sa ASEAN na may ranggong Sugo na nakabase sa Jakarta.
2. Ang mga permanenteng kinatawan ang sama-samang bubuo sa Komite ng mga Permanenteng Kinatawan sa ASEAN na:
  - (a) tutulong sa gawain ng mga Sangguniang Pamayanan ng ASEAN at ng mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN;
  - (b) makikipag-ugnay sa mga Pambansang Kalihiman ng ASEAN at iba pang Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN;
  - (c) makikipag-ugnay sa Kalihim Panlahat ng ASEAN at sa Kalihiman ng ASEAN tungkol sa lahat ng usapin na may kaugnayan sa gawain nito;
  - (d) pabibilisin ang pakikipagtulungan ng ASEAN sa kanilang mga katuwang sa labas; at
  - (e) gaganap sa iba pang mga tungkulin na maaaring itakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN.

**ARTIKULO 13**  
**ANG MGA PAMBANSANG KALIHIMAN NG ASEAN**

Ang bawat Kasaping Bansa ng ASEAN ay magtatatag ng Pambansang Kalihiman na:

- (a) maglilingkod bilang pambansang sentro;
- (b) magsisilbing lagakan ng impormasyon ng lahat ng mga usaping ASEAN sa antas na pambansa;
- (c) makikipag-ugnayan para sa pagsasakatuparan ng lahat ng kapasiyahan ng ASEAN sa antas na pambansa;
- (d) makikipag-ugnayan at tutulong sa mga paghahanda ng bansa para sa mga pulong ng ASEAN;

- (e) magtataguyod sa pagkakakilanlan at kamalayang ASEAN sa antas pambansa; at
- (f) tumulong sa pagtatatag ng pamayanang ASEAN.

**ARTIKULO 14**  
**LUPON SA MGA KARAPATANG PANTAO NG ASEAN**

1. Bilang alinsunod sa mga layunin at simulain ng Saligang Batas ng ASEAN na kaugnay ng pagtataguyod at pangangalaga sa mga karapatang pantao at sa mga pangunahing kalayaan, ang ASEAN ay magtatatag ng isang lupon para sa mga karapatang pantao.
2. Ang lupon ito para sa mga karapatang pantao ay kikilos alinsunod sa mga tagubilin na itatakda ng Pulong ng mga Minister Panlabas ng ASEAN.

**ARTIKULO 15**  
**ANG ASEAN FOUNDATION**

1. Tutulungan ng ASEAN Foundation ang Kalihim Panlahat ng ASEAN at makikipagtulungan sa iba pang mga kaugnay na lupon ng ASEAN sa pagtatatag ng pamayanang ASEAN sa pamamagitan ng pagpapalaganap ng higit pang kamalayan sa pagkakakilanlang ASEAN, pakikipag-ugnayan sa tao, at lubos na pakikipagtulungan sa sektor ng pangangalakal, lipunang sibil, akademiya, at iba pang stakeholder ng ASEAN.
2. Ang ASEAN Foundation ay mananagot sa Kalihim Panlahat ng ASEAN, na mag-uulat sa Kapulungang ASEAN, sa pamamagitan ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN.

**KAPITULO V**  
**MGA ENTIDAD NA MAY KAUGNAYAN SA ASEAN**

**ARTIKULO 16**  
**MGA ENTIDAD NA MAY KAUGNAYAN SA ASEAN**

1. Ang ASEAN ay maaaring makipagtulungan sa mga entidad na nagtataguyod sa Saligang Batas ng ASEAN; lalo na, sa mga layunin at simulain nito. Ang mga entidad na ito ay nakatala sa Karugtong 2.

2. Ang mga tuntunin ng pamamaraan at mga batayan sa pakikipagtulungan ay itatakda ng Komite ng mga Permanenteng Kinatawan sa ASEAN sa mungkahi ng Kalihim Panlahat ng ASEAN.
3. Ang Karugtong 2 ay maaaring isapanahon ng Kalihim Panlahat ng ASEAN, sa mungkahi ng Komite ng mga Permanenteng Kinatawan nang walang pagbawi sa tadhana tungkol sa Mga Susog sa ilalim ng Saligang Batas na ito.

## **KAPITULO VI MGA KALAYAAN AT PRIBILEHIYO**

### **ARTIKULO 17 MGA KALAYAAN AT PRIBILEHIYO NG ASEAN**

1. Tatamasahin ng ASEAN sa mga teritoryo ng mga Kasaping Bansa ang mga kalayaan at pribilehiyo na kinakailangan para makamit ang mga layunin nito.
2. Ang mga kalayaan at pribilehiyo ay ilalatag sa magkahiwalay na kasunduan ng ASEAN at ng nag-aanyayang Kasaping Bansa.

### **ARTIKULO 18 MGA KALAYAAN AT PRIBILEHIYO NG KALIHIM PANLAHAT AT MGA TAUHAN NG KALIHIMAN NG ASEAN**

1. Ang Kalihim Panlahat at mga tauhan ng Kalihiman ng ASEAN na lumalahok sa mga opisyal na gawain ng ASEAN o kumakatawan sa ASEAN sa mga Kasaping Bansa ay magtatamasa ng mga kalayaan at pribilehiyo na kailangan, sa pagtupad nila ng kanilang mga tungkulin.
2. Ang mga kalayaan at pribilehiyo sa ilalim ng Artikulong ito ay ilalatag sa isang hiwalay na kasunduang ASEAN.

**ARTIKULO 19**  
**MGA KALAYAAN AT PRIBILEHIYO NG MGA PERMANENTENG KINATAWAN AT MGA**  
**OPISYAL KAUGNAY NG MGA TUNGKULING ASEAN**

1. Ang mga Permanenteng Kinatawan ng mga Kasaping Bansa sa ASEAN at mga opisyal ng mga Kasaping Bansa na lumalahok sa mga opisyal na gawain ng ASEAN o kumakatawan sa ASEAN sa mga Kasaping Bansa ay magtatamasa ng mga kalayaan at pribilehiyo na kailangan sa pagtupad ng kanilang tungkulin.
2. Ang mga kalayaan at pribilehiyo ng mga Permanenteng Kinatawan at mga opisyal na lumalahok sa mga opisyal na gawain ng ASEAN ay pamamahalaan ng 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations, alinsunod sa pambansang batas ng kinauukulang Kasaping Bansa ng ASEAN.

**KAPITULO VII**  
**PAGPAPASIYA**

**ARTIKULO 20**  
**PAGSASANGGUNIAN AT PAGKAKASUNDO**

1. Bilang batayang simulain, ang pagpapasiya sa ASEAN ay ibabatay sa pagsasanggunian at pagkakasundo.
2. Kung hindi magkasundo, ang Kapulungang ASEAN ang maaaring magsabi kung paanong ang isang kapasiyahan ay maaaring gawin.
3. Walang anumang isinasaad sa talata 1 at 2 ng Artikulong ito ang makakaapekto sa pamamaraan ng pagpapasiya, gaya ng nilalaman sa mga kaugnay na mga legal na kasulatang ASEAN.
4. Sakaling may malubhang paglabag sa Saligang Batas o hindi pagsunod dito, ang usapin ay isasangguni sa Kapulungang ASEAN para pagpasiyahan.

**ARTIKULO 21**  
**PAGSASAKATUPARAN AT PAMAMARAAN**

1. Ang bawat Sangguniang Pamayanang ASEAN ay magtatakda ng sarili nitong tuntunin ng pamamaraan.
2. Sa pagsasakatuparan sa mga pangakong pangkabuhayan nito, isang pormula ng naibabagay na pakikilahok kabilang na ang pormulang Minus x ng ASEAN, ay maaaring ilapat kung may pagkakaisang gawin ang ganito.

**KAPITULO VIII**  
**PAG-AAYOS NG ALITAN**

**ARTIKULO 22**  
**MGA PANGKALAHATANG SIMULAIN**

1. Ang mga Kasaping Bansa ay magsisikap na maayos nang mapayapa ang lahat ng alitan sa tamang panahon, sa pamamagitan ng pag-uusap, pagsanggunian at pakikipagkasundo.
2. Ang ASEAN ay magpapanatili at magtatatag ng mga mekanismo para sa pag-aayos ng alitan sa lahat ng larangan ng pakikipagtulungan ng ASEAN.

**ARTIKULO 23**  
**MABUTING PAKIKITUNGO, PAGPAYAPA AT PAMAMAGITAN**

1. Ang mga Kasaping Bansa na mga panig sa isang alitan ay maaring magkasundong magsagawa anumang oras, ng mabuting pakikitungo, pagpayapa at pakikipagkasundo para malutas ang isang alitan sa loob ng napagkasunduang itinakdang panahon.
2. Ang mga panig sa isang alitan ay maaaring humiling sa Tagapangulo ng ASEAN o Kalihim Panlahat ng ASEAN, bilang isang pinunong ex-officio na magkaloob ng mga pamamaraang gaya ng mabuting pakikitungo, pagpayapa at pakikipagkasundo.



## **ARTIKULO 24**

### **MGA MEKANISMO SA PAG-AAYOS NG ALITAN SA MGA TIYAK NA KASULATAN**

1. Ang mga alitan na kaugnay ng mga tiyak na kasulatan ng ASEAN ay aayusin sa pamamagitan ng mga mekanismo at pamamaraan na itinatakda sa mga nasabing kasulatan.
2. Ang mga alitan na walang kinalaman sa kahulugan o paglalapat ng anumang kasulatan ng ASEAN ay aayusin nang mapayapa, alinsunod sa Tratado ng Pagsasamahan at Pagtutulungan sa Timog Silangang Asya at sa mga tuntunin ng pamamaraan nito.
3. Kung hindi tiyak na ipinag-uutos, ang mga alitang may kinalaman sa kahulugan at paglalapat ng mga kasunduang pangkabuhayan ng ASEAN ay aayusin alinsunod sa Protocol ng ASEAN sa Pinagbuting Mekanismo ng Pag-aayos ng Alitan.

## **ARTIKULO 25**

### **PAGKAKAROON NG MGA MEKANISMO SA PAG-AAYOS NG ALITAN**

Kung walang tiyak na itinatadhana, bubuo ng mga nararapat na mekanismo para sa pag-aayos ng alitan, kabilang na ang pamamaraan ng pamamagitan, para sa mga alitang may kinalaman sa kahulugan o paglalapat ng Saligang Batas na ito at iba pang kasulatang ASEAN.

## **ARTIKULO 26**

### **MGA HINDI NAAYOS NA ALITAN**

Kung ang isang alitan ay hindi nalutas, pagkatapos ng paglalapat ng mga naunang tadhana ng Saligang Batas na ito, ang alitang ito ay dadalhin sa Kapulungang ASEAN para mapagpasiyahan.

## **ARTIKULO 27**

### **PAGSUNOD**

1. Susubaybayan ng Kalihim Panlahat ng ASEAN, katulong ang Kalihiman ng ASEAN o alinmang hinirang na lupon, ang ginagawang pagsunod sa mga resulta, mungkahi o kapasiyahan ng isang mekanismo ng pag-aayos ng alitan, at mag-uulat sa Kapulungang ASEAN.

2. Ang alinmang Kasaping Bansa na naapektuhan ng hindi pagsunod sa mga resulta, mungkahi o kapasiyahan ng isang mekanismo ng pag-aayos ng alitan, ay maaaring dalhin ang usapin sa Kapulungang ASEAN para mapagpasiyahan.

## **ARTIKULO 28**

### **MGA TADHANA NG SALIGANG BATAS NG UNITED NATIONS AT IBA PANG KAUGNAY NA PAMAMARAANG PANDAIGDIG**

Maliban kung itinatadhana sa Saligang Batas na ito, ang mga Kasaping Bansa ay may karapatang bumalik sa mga pamamaraan ng mapayapang paglutat ng alitan na nakapaloob sa Artikulo 33 (1) ng Saligang Batas ng United Nations o alinmang iba pang legal na kasulatang pandaigdig, na mga panig ang mga Kasaping Bansa na nag-aalitan.

## **KAPITULO IX**

### **LAANG GUGULIN AT PANANALAPI**

## **ARTIKULO 29**

### **MGA PANGKALAHATANG SIMULAIN**

1. Ang ASEAN ay magtatatag ng mga tuntunin at pamamaraan sa pananalapi, alinsunod sa mga pamayanang pandaigdig.
2. Ang ASEAN ay susunod sa mga patakaran at kalakaran ng isang mahusay na pamamahala sa pananalapi at wastong paggugol.
3. Ang mga gugulin ay isasailalim sa panloob at panlabas, na audit.

## **ARTIKULO 30**

### **GUGULIN SA PAGPAPALAKAD AT PANANALAPI NG KALIHIMAN NG ASEAN**

1. Ang Kalihiman ng ASEAN ay bibigyan ng kailangang salapi para mabisa nitong magampanan ang mga tungkulin.
2. Ang gugulin sa pagpapalakad ng Kalihiman ng ASEAN ay pupunuan ng mga Kasaping Bansa sa pamamagitan ng pagbibigay nila ng pare-parehong taunang kontribusyon na ipapadala sa tamang panahon.

3. Ang Kalihim Panlahat ng ASEAN ay maghahanda ng taunang laang gugulin para sa pagpapalakad ng Kalihiman, na pagtitibayin ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN sa mungkahi ng Komite ng mga Permanenteng Kinatawan.
4. Ang Kalihiman ng ASEAN ay palalakaran alinsunod sa mga tuntunin at pamamaraang pampananalapi na itinakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN, sa mungkahi ng Komite ng mga Permanenteng Kinatawan

## **KAPITULO X PAMAMAHALA AT PAMAMARAAN**

### **ARTIKULO 31 TAGAPANGULO NG ASEAN**

1. Ang pagiging tagapangulo ng ASEAN ay iikot nang taunan, batay sa ayos na alpabetikal ng pangalang Ingles ng mga Kasaping Bansa.
2. Sa loob ng isang taon ang ASEAN ay magkakaroon ng isang taunang Tagapangulo na ang Kasaping Bansang manunungkulan bilang Tagapangulo ay mamumuno sa:
  - (a) Kapulungang ASEAN at kaugnay na mga kapulungan;
  - (b) Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN
  - (c) Tatlong Sangguniang Pamayanan ng ASEAN;
  - (d) kung nararapat, ang mga kaugnay na mga Lupong Tagapagsagawa Pansektor ng ASEAN at mga nakatataas na opisyal; at
  - (e) Komite ng mga Permanenteng Kinatawan.

**ARTIKULO 32**  
**BAHAGING GINAGAMPANAN NG TAGAPANGULO NG ASEAN**

Ang Kasaping Bansa na nanunungkulan bilang Tagapangulo ng ASEAN ay dapat:

- (a) aktibong itataguyod at ipagtatanggol ang kapakanan at kabutihan ng ASEAN, kabilang ang mga pagsisikap na magtatag ng Pamayanang ASEAN sa pamamagitan ng mga patakaran, pakikipag-ugnayan, pagkakaisa at pagtutulungan.
- (b) tiyakin ang pagiging sentro ng ASEAN
- (c) tiyakin ang mabisa at napapanahong tugon sa mga usapin na kailangang harapin agad o krisis na nakaapekto sa ASEAN, kabilang ang mabuting pakikitungo at iba pang pag-aayos para matugunan agad ang mga usaping ito.
- (d) katawanin ang ASEAN sa pagpapalakas at pagtataguyod ng higit na malapit na ugnayan sa mga kasama mula sa labas; at
- (e) isagawa ang iba pang mga gawain at tungkulin na maaaring ipag-utos.

**ARTIKULO 33**  
**PROTOCOL AT MGA KALAKARANG DIPLOMATIKO**

Ang ASEAN at mga Kasaping Bansa nito ay susunod sa mga protocol at kalakarang diplomatiko sa pagsasagawa ng mga gawain nitong kaugnay ng ASEAN. Anumang pagbabago ay pagtitibayin ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN sa mungkahi ng Komite ng Mga Permanenteng Kinatawan.

**ARTIKULO 34**  
**WIKANG GAMIT NG ASEAN**

Ang wikang gagamitin ng ASEAN ay wikang Ingles.

**KAPITULO XI**  
**PAGKAKAKILANLAN AT MGA SAGISAG**

**ARTIKULO 35**  
**PAGKAKAKILANLANG ASEAN**

Palalaganapin ng ASEAN ang pagkakakilanlang ASEAN nito at ang diwa ng pagiging kaisa ng mga mamamayan nito, upang makamtan ang kanilang iisang tadhana, layunin at mga pagpapahalaga.

**ARTIKULO 36**  
**ANG SAWIKAIN NG ASEAN**

Ang magiging sawikain ng ASEAN ay “Isang Pangarap, Isang Pagkakakilanlan, Isang Pamayanan” .

**ARTIKULO 37**  
**ANG BANDILA NG ASEAN**

Ang bandila ng ASEAN ay gaya ng makikita sa Karugtong 3.

**ARTIKULO 38**  
**ANG SAGISAG NG ASEAN**

Ang sagisag ng ASEAN ay gaya ng ipinapakita sa Karugtong 4.

**ARTIKULO 39**  
**ANG ARAW NG ASEAN**

Ang ikawalo ng Agosto ay ipagdiriwang bilang araw ng ASEAN.

**ARTIKULO 40**  
**ANG AWIT NG ASEAN**

Ang ASEAN ay magkakaroon ng awit.

**KAPITULO XII**  
**MGA UGNAYANG PANLABAS**

**ARTIKULO 41**  
**ANG PAKIKIPAG-UGNAYAN SA LABAS**

1. Ang ASEAN ay makikipagkaibigan, at makikipag-usap para sa kapakinabangan ng isa't isa at, makikipagtulungan sa mga bansa at sa mga organisasyon at institusyong subrehiyonal, rehiyonal at internasyunal.
2. Ang mga pakikipag-ugnayang panlabas ng ASEAN ay magiging tapat sa mga layunin at simulating nakasaad sa Saligang Batas na ito.
3. Ang ASEAN ang magiging pangunahing lakas sa mga kaayusang rehiyonal na pinasisimulan nito at pananatilihin din ng ASEAN ang pagiging sentro nito sa pakikipagtulungan panrehiyon at pagtatatag ng pamayanan.
4. Sa pagsasagawa ng ASEAN ng mga pakikipag-ugnayan sa labas, ang mga kasaping Bansa ay makikipag-uugnayan at magsisikap na bumuo ng isang paninindigan at magkakaroon ng sama-samang pagkilos, batay sa pagkakaisa at katatagan.
5. Ang patutunguhan ng mahalagang patakaran ng mga pakikipag-ugnayang panlabas ng ASEAN ay itatakda ng Kapulungang ASEAN, batay sa mga mungkahi sa Pulong ng Minister Panlabas ng ASEAN.
6. Sisiguraduhin ng Pulong ng mga Minister Panlabas ng ASEAN na hindi pabago-bago at may kaisahan sa pagsasagawa ng mga pakikipag-ugnayang panlabas.
7. Ang ASEAN ay maaaring makipagkasundo sa mga bansa o mga organisasyong subrehiyonal, rehiyonal at internasyonal. Ang mga pamamaraan sa pakikipagkasundong ito ay itatakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN sa pakikipagkonsultasyon sa mga Sangguniang Pamayanan ng ASEAN.

**ARTIKULO 42**  
**TAGAPAG-UGNAY NG PAG-UUSAP (DIALOGUE COORDINATOR)**

1. Ang mga Kasaping Bansa, bilang mga Tagapag-ugnay ng Bansa ay maghahalinhan sa pagtanggap ng pananagutang pakikipag-ugnayan at pagtataguyod sa mga kapakanan ng ASEAN, sa mga pakikipag-ugnayan nito sa mga *Dialogue Partner*, mga rehiyonal at internasyonal na mga organisasyon at institusyon.
2. Sa mga pakikipag-ugnayan sa mga katuwang sa labas, ang mga Tagapag-ugnay ng Bansa ay:
  - (a) kakatawanin ang ASEAN at pagbubutihin ang mga pakikipag-ugnayan, batay sa paggalang at pagkakapantay sa isa't isa, alinsunod sa mga simulain ng ASEAN.
  - (b) maging ka-tagapangulo sa mga pulong ng ASEAN at mga katuwang sa labas; at
  - (c) tutulungan ng mga kaugnay na mga Komite ng ASEAN sa mga Bansang Umuunlad at mga Organisasyong Pandaigdig.

**ARTIKULO 43**  
**MGA KOMITE NG ASEAN SA MGA BANSANG UMUUNLAD AT MGA ORGANISASYONG PANDAIGDIG**

1. Ang mga Komite ng ASEAN na naroroon sa mga itinuturing na *Third Countries* ay maaaring itatag doon sa mga bansang di-ASEAN. Maaaring magtatag ng mga kaparehong Komite, kaugnay ng mga organisasyong pandaigdig. Itataguyod ng mga Komiteng ito ang mga kapakanan ng ASEAN at ang pagkakakilanlan nito sa mga nag-aanyayang bansa at organisasyong pandaigdig.
2. Itatakda ng Pulong ng mga Minister Panlabas ng ASEAN ang mga tuntuning pampamamaraan ng mga nasabing Komite.

**ARTIKULO 44**  
**ANG KATAYUAN NG MGA KATUWANG SA LABAS**

1. Sa pagsasagawa ng mga pakikipag-ugnayang panlabas ng ASEAN, maaaring ipagkaloob ng Pulong ng mga Minister Panlabas ng ASEAN sa isang katuwang sa labas ang pormal

na katayuang Dialogue Partner, Sectoral Dialogue Partner, Special Observer, Guest o iba pang katayuan na maaaring itatag sa darating na panahon.

2. Ang mga katuwang sa labas ay maaaring anyayahan sa mga pulong ng ASEAN o sa mga gawaing pakikipagtulungan nang hindi gagawaran ng anumang pormal na katayuan, alinsunod sa mga tuntunin ng pamamaraan.

#### **ARTIKULO 45**

#### **MGA PAKIKIPAG-UGNAYAN SA SISTEMA NG UNITED NATIONS AT IBA PANG ORGANISASYON AT INSTITUSYONG PANDAIGDIG**

1. Ang ASEAN ay maaaring humiling ng nararapat na katayuan sa sistema ng United Nations, ganoon din sa ibang mga organisasyon at institusyong subrehiyonal at internasyunal.
2. Ang Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN ang magpapasiya sa paglahok ng ASEAN sa ibang mga organisasyon at institusyong subrehiyonal, rehiyonal at internasyunal.

#### **ARTIKULO 46**

#### **PAGKILALA SA MGA HINDI KASAPING BANSA SA ASEAN**

Ang mga Bansa ng hindi Kasapi sa ASEAN at mga kaugnay na mga organisasyong inter-government ay maaaring humirang at kilalanin ang mga Embahador ng mga ito sa ASEAN. Ang Pulong ng mga Minister Panlabas ng ASEAN ang magpapasiya sa nasabing pagkilala.

#### **KAPITULO XIII**

#### **MGA PANGKALAHATAN AT PANGWAKAS NA TADHANA**

#### **ARTIKULO 47**

#### **PAGLAGDA, PAGPAPATIBAY, PAGLALAGAK AT PAGKAKABISA**

1. Ang Saligang Batas na ito ay lalagdaan ng lahat ng Kasaping Bansa ng ASEAN.
2. Ang Saligang Batas na ito ay sasailalim sa pagpapatibay ng lahat ng Kasaping Bansa, ng alinsunod sa kani-kanilang pamamaraang panloob.



3. Ang mga kasulatan ng pagpapatibay ay ilalagak sa Kalihim Panlahat ng ASEAN na agad na magpapaalam sa lahat ng Kasaping Bansang ASEAN ng bawat paglalagak.
4. Ang Saligang Batas na ito ay magkakabisa sa ikatatlumpong araw, pagkatapos ng petsa ng paglalagak ng ikasampung kasulatan ng pagpapatibay sa Kalihim Panlahat ng ASEAN.

#### **ARTIKULO 48 MGA SUSOG**

1. Ang alinmang Kasaping Bansa ay maaaring magpanukala ng mga susog sa Saligang Batas.
2. Ang mga panukalang susog sa Saligang Batas na pinagkaisahan ng nakararami ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN sa Kapulungang ASEAN para pagpasiyahan nito.
3. Ang mga susog sa Saligang Batas na sinang-ayunan nang nakakarami sa Kapulungang ASEAN ay pagtitibayin ng lahat ng Kasaping Bansa alinsunod sa Artikulo 47.
4. Ang isang susog ay magkakabisa sa ikatatlumpong araw, pagkatapos ng petsa ng paglalagak ng huling kasulatan ng pagpapatibay sa Kalihim-Panlahat ng ASEAN.

#### **ARTIKULO 49 MGA KONDISYON AT TUNTUNIN NG PAMAMARAAN**

Maliban kung may ibang itinatadhana sa Saligang Batas na ito, itatakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN ang mga kondisyon at tuntunin ng pamamaraan at titiyakin din nito ang hindi pagiging pabago-bago ng mga kondisyon at tuntuning ito.

#### **ARTIKULO 50 PAGBABALIK-ARAL**

Ang Saligang Batas na ito ay maaaring pag-aralang muli limang taon matapos itong magkabisa o kung may anumang ibang kapasyahan ang Kapulungang ASEAN.

**ARTIKULO 51**  
**PAGBIBIGAY NG KAHULUGAN SA SALIGANG BATAS**

1. Sa kahilingan ng alinmang Kasaping Bansa, ang pagbibigay ng kahulugan sa Saligang Batas ay isasagawa ng Kalihiman ng ASEAN, alinsunod sa mga tuntunin ng pamamaraan na pinagpapasiyahan ng Lupong Tagapag-ugnay ng ASEAN, alinsunod sa mga tuntunin ng pamamaraan na itinakda ng Sangguniang Tagapag-ugnay ng ASEAN.
2. Anumang alitang lilitaw, dahil sa pakahulugan sa Saligang Batas ay aayusin, alinsunod sa mga kaugnay na mga tadhana sa Kapitulo VIII.
3. Ang mga pamagat at titulo na ginamit sa kabuuan ng Saligang Batas ay para lamang sa layunin ng pagtukoy.

**ARTIKULO 52**  
**LEGAL NA PAGPAPATULUY**

1. Lahat ng mga tratado, kapulungan, kasunduan, pagkakaunawaan, pahayag, protocol at iba pang mga kasulatan ng ASEAN na ipinatutupad na, bago pa magkabisa ang Saligang Batas na ito, ay magpapatuloy na may bisa.
2. Kung may pagkakaiba sa mga karapatan at tungkulin ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN sa ilalim ng mga kasulatang iyon at ang Saligang Batas na ito ang mamamayani.

**ARTIKULO 53**  
**ANG ORIHINAL NA TEKSTO**

Ang nilagdaang orihinal na teksto ng Saligang Batas na ito sa wikang Ingles ay ilalagak sa Kalihim-Panlahat ng ASEAN, na magbibigay ng isang pinatunayang kopya nito sa bawat Kasaping Bansa.

**ARTIKULO 54**  
**PAGPAPAREHISTRO NG SALIGANG BATAS NG ASEAN**

Ang Saligang Batas ay irerehistro ng Kalihim-Panlahat ng ASEAN sa Kalihim ng United Nations, alinsunod sa Artikulo 102, talata 1 ng Saligang Batas ng United Nations.

**ARTIKULO 55**  
**MGA YAMAN NG ASEAN**

Ang mga yaman at pondo ng organisasyon ay ilalagay sa pangalan ng ASEAN.

Isinagawa sa Singapore noong Ikdalawampung Araw ng Nobyembre, sa Taong Dalawang Libo at Pito, sa isang orihinal sa wikang Ingles.

Para sa Brunei Darussalam:  
**HADJI HASSANAL BOKIAH**  
Sultan ng Brunei Darussalam

Para sa Kaharian ng Cambodia:  
**SAMDECH HUN SEN**  
Punong Ministro

Para sa Republika ng Indonesia:  
**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**  
Pangulo

Para sa Demokratikong Republika ng Mamamayan ng Lao:  
**BOUASONE BOUPHAVANH**  
Punong Minister

Para sa Malaysia:  
**DATO SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**  
Punong Ministro

Para sa Unyon ng Myanmar:  
**HENERAL THEIN SEIN**  
Punong Ministro

Para sa Republika ng Pilipinas:  
**GLORIA MACAPAGAL ARROYO**  
Pangulo

Para sa Republika ng Singapore:

**LEE SHEIN LOONG**

Punong Ministro

Para sa Kaharian ng Thailand:

**HENERAL SURAYUD CHULANONT (RET.)**

Punong Ministro

Para sa Sosyalistang Republika ng Vietnam:

**NGUYEN TAN DUNG**

Punong Ministro

## **MGA KAPULUNGANG MINISTERYAL NA SEKTORIAL NG ASEAN**

### **I. KOMUNIDAD POLITIKAL-KALIGTASAN NG ASEAN**

1. Pulong ng mga Ministrong Panlabas ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng ASEAN
  - Komiteng Permanente ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal Tungkol sa Pagpa planong Pangkaunlaran ng ASEAN
2. Komisyon para sa Sonang Malaya sa Sandatang Nukleyar ng Timog Silangang Asya
  - Komiteng Ehekutibo ng komisyon
3. Pulong ng mga Ministro ng Tanggulan ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Tanggulan
4. Pulong ng mga Ministro ng Batas ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Batas ng ASEAN
5. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa mga Krimeng Transnasyonal
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal tungkol sa mga Krimeng Transnasyonal
  - Mga Nakakataas na Opisyal ng ASEAN sa mga Usaping Kaugnay ng mga Bawal na Gamot
  - Mga Direktor-Heneral ng mga Kagawaran ng Imigrasyon at mga Pinuno ng mga Dibisyon ng mga Usaping Konsular ng mga Kagawaran/Ministro ng Ugnayang Panlabas
6. Forum Rehiyonal ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Forum

## II. KOMUNIDAD PANG-EKONOMIYA NG ASEAN

1. Pulong ng mga Ministrong Pang-ekonomiya ng ASEAN
  - Mataas na antas ng Task Force para sa Integrasyong Pang-ekonomiya ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal Pang-ekonomiya
2. Kapulungan ng Lugar ng Malayang Pangangalakal ng ASEAN
3. Kapulungan ng Lugar ng Pamumuhunan ng ASEAN
4. Pulong ng mga Ministro ng Pananalapi ng ASEAN
  - Pulong ng mga Katuwang na Opisyal ng Pananalapi at Bangko Sentral
  - Pulong ng mga Direktor-Heneral ng Aduana ng ASEAN
5. Pulong ng mga Ministro ng Pagsasaka at Paggugubat ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng mga Ministro ng ASEAN sa Pagsasaka at Paggugubat
  - Mga Nakakataas na Opisyal ng ASEAN sa Paggugubat
6. Pulong ng mga Ministro ng Enerhiya ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Enerhiya
7. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa mga Mineral
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng ASEAN tungkol sa mga Mineral
8. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa Agham at Teknolohiya
  - Komite sa Agham at Teknolohiya
9. Pulong ng mga Ministro ng Telekomunikasyon at Information Technology ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Telekomunikasyon at Information Technology
  - Kapulungan ng mga Tagapag-ayos ng Telekomunikasyon
10. Pulong ng mga Ministro ng Transportasyon ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Transportasyon ng ASEAN
11. Pulong ng mga Ministro ng Turismo
  - Pulong ng mga Pambansang Organisasyon ng Turismo

12. Kooperasyong Pangkaunlaran ng Mekong Basin ng ASEAN
  - Komiteng Panggabay ng Kooperasyong Pangkaunlaran ng Mekong Basin ng ASEAN
  - Mataas na antas na Komite ng Pananalapi
13. Sentro para sa Enerhiya ng ASEAN
14. Sentrong Japan sa Tokyo ng ASEAN

### **III. KOMUNIDAD SOSYO-KULTURAL NG ASEAN**

1. Mga Ministro ng ASEAN na may Pananagutan sa Inpormasyon
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal na may Pananagutan sa Inpormasyon
2. Mga Ministro ng ASEAN na may Pananagutan sa Kultura at Sining
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal na may Pananagutan sa Kultura at Sining
3. Pulong ng mga Ministro ng Pagtuturo
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Pagtuturo
4. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa Pagharap sa Sakuna
  - Komite sa Pagharap sa Sakuna ng ASEAN
5. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa Kapaligiran
  - Mga Nakakataas na Opisyal ng ASEAN para sa Kapaligiran
6. Komperensya ng mga Panig sa Kasunduang ASEAN tungkol sa Polusyon na Dala ng Usok na Lumalabas sa mga Hangganan
  - Komite sa ilalim ng komperensya para sa kasunduang ASEAN sa Polusyon na Dala ng Usok na Lumalabas sa mga Hangganan
7. Pulong ng mga Ministro ng Kalusugan ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal tungkol sa Kaunla-rang Pangkalusugan
8. Pulong ng mga Ministro ng Paggawa ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Paggawa
  - Komite ng ASEAN para sa Pagsasakatuparan ng Deklarasyon ng ASEAN sa Pangangalaga at Pagtataguyod ng mga Kara pa tan ng mga Migranteng Manggagawa

9. Mga Ministro ng Kaunlarang Panglalawigan at Pagsugpo ng Kahirapan ng ASEAN
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Kaunlarang Panla lawigan at Pagsugpo ng Kahirapan
10. Pulong Ministeryal ng ASEAN tungkol sa Kapakanan at Kaunlarang Panlipunan
  - Pulong ng mga Nakakataas na Opisyal ng Kapakanan at Kaunlarang Panlipunan.
11. .Komperensya ng ASEAN tungkol sa Kabataan
  - Pulong ng mga Nakatataas na Opisyal tungkol sa Kabataan
12. Komperensya ng ASEAN tungkol sa mga Usaping nauugnay sa Serbisyo Sibil
13. Sentro ng Biodiversity ng ASEAN
14. Sentrong Pangkoordinasyon ng ASEAN para sa Makataong Tulong sa Pagharap sa Sakuna
15. Sentro ng Impormasyon tungkol sa Lindol ng ASEAN
16. Sentrong Meteorolohikal na Espesyal ng ASEAN
17. Network ng mga Unibersidad/Pamantasan ng ASEAN



## **MGA ENTIDAD NA MAY KAUGNAYAN SA ASEAN**

### **I. MGA MAMBABATAS**

Asembliya ng mga Mambabatas ng ASEAN

### **II. MGA ORGANISASYONG PANGNEGOSYO**

Pulong ng mga Sasakyang Panghimpapawid ng ASEAN

Alyansa ng mga Asosasyon ng Pantulong sa Kalusugan ng

ASEAN Pederasyon ng mga Gumagawa ng Sasakyan ng ASEAN

Asosasyon ng mga Bangkero ng ASEAN

Kapulungan ng Tagapayong Pangnegosyo ng ASEAN

Forum ng mga Negosyante ng ASEAN

Grupo ng Pangangalakal at Industriya ng ASEAN

Kapulungan ng mga Industriyang Kemikal ng ASEAN

Pederasyon ng mga Industriya ng Tela ng ASEAN

Kapulungan ng mga Industriya ng Muebles ng ASEAN

Kapulungan ng Seguro ng ASEAN

Asosasyon ng mga Pag-aaring Intelektuwal ng ASEAN

Asosasyon ng mga Paliparang Internasyonal ng ASEAN

Pederasyon ng Industriya ng Bakal ng ASEAN

Samahan ng mga Gumagawa ng Gamot ng ASEAN Asosasyon ng Turismo ng ASEAN

Pederasyon ng mga Kapulungan ng Magbabarko ng ASEAN Kapulungan ng mga Negosyo ng US-ASEAN

### **III. MGA THINK TANK AT INSTITUSYONG AKADEMIKO**

Network ng ASEAN-ISIS

#### **IV. MGA AKREDITADONG ORGANISASYON NG LIPUNANG SIBIL**

Akademiya ng Agham, Engineering at Teknolohiya ng ASEAN  
Akademiya ng Engineering at Teknolohiya ng ASEAN  
Asosasyon para sa mga Agham na may Laboratoryong Klinikal ng ASEAN  
Asosasyon para sa Pagpapalano at Pagpapabahay ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Radiologist ng ASEAN  
Kompederasyon ng Chess ng ASEAN  
Kompederasyon ng mga Employer/Nagbibigay ng Trabaho ng ASEAN  
Kompederasyon ng mga Organisasyon ng Kababaihan ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Nagbubuo ng Gusali ng ASEAN  
Asosasyon ng Cosmetics ng ASEAN  
Kapulungan para sa mga Alumni ng Japan ng ASEAN  
Kapulungan ng mga Guro ng ASEAN  
Pederasyon para sa Kalusugang Psychiatric at Mental ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Accountant ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Electrical Engineers ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Organisasyon ng mga Inhinyero ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Samahan ng mga Piloto ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Asosasyon ng Tagapaghatid ng ASEAN  
Pederasyon ng Heart Foundation ng ASEAN  
Pederasyon ng Pagsarbey sa Lupa at Geomatica ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Asosasyon ng Nagmimina ng ASEAN  
Pederasyon ng mga nasa Pangingsida ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Manlalaro ng Football ng ASEAN  
Samahan ng mga nasa Industriya ng mga Produkto ng Gubat ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Mag-aaral ng Paggugubat ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Nagtataguyod at Nagsusulong ng mga  
Produktong Gawa sa Kamay ng ASEAN  
Kapulungan ng mga Nagpapalipad ng Saranggola ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Abogado ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Nag-aaral ng Batas ng ASEAN  
Asosasyon ng mga nasa Industriya ng Musika ng ASEAN  
Kalipunan ng mga Manggagamot na Neurosurgical ng ASEAN  
Koalision ng mga NGO sa Pagtanda  
Mga NGO sa Pagsugpo ng Pag-abuso sa Bawal na Gamot ng ASEAN  
Samahan ng mga Gumagawa ng Oleochemicals ng ASEAN  
Asosasyon ng mga nasa Orthopaedics ng ASEAN  
Pederasyon ng mga nasa Pediatrics ng ASEAN  
Asosasyon ng Para Sports ng ASEAN

Asosasyon ng mga nasa Pier ng ASEAN  
Kalipunan ng Thalassaemics ng ASEAN  
Asosasyon ng mga Nagtatasa ng ASEAN  
Samahan ng mga Gumagamit ng Mantika mula sa Gulay ng ASEAN  
Pagsasama para sa Pagpapaunlad ng Yamang Tao sa Rural Asia  
Komite para sa Kooperasyong Pangkabataan ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Inhinyerong Consultant ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Organisasyong Pang-uugnayang Publiko ng ASEAN  
Pederasyon ng mga Asosasyon ng mga may-ari ng Barko ng ASEAN  
Asosasyong Medikal ng ASEAN  
Asosasyon ng mga may Rayuma ng ASEAN  
Paaralang Rehiyonal ng Timog Silangang Asya para sa komunidad at Pagtuturo/Edukasyon  
Rehiyonal na Exchange Program Foundation ng Timog Silangang Asya  
Kompederasyon ng mga Beterano ng mga Bansa ng ASEAN

## **V. IBA PANG MAY KINALAMAN SA ASEAN**

ASEANAPOL

Pederasyon ng mga Paaralan ng Food Science and Technology sa ASEAN  
Sentro sa Pagpapaunlad ng Pangangisda sa Timog Silangang Asya  
Samahang Nagtatrabaho para sa Isang Mekanismo ng Karapatang Pantao ng ASEAN

## BANDILA NG ASEAN



Ang Bandila ng ASEAN ay kumakatawan sa isang matatag, mapayapa, nagkakaisa at dinamikong ASEAN. Ang mga kulay ng Bandila – asul, pula, puti at dilaw – ay kumakatawan sa mga pangunahing kulay ng mga bandila ng lahat ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN.

Kinakatawan ng asul ang kapayapaan at katatagan. Ang pula ay naglalarawan ng tapang at kasiglahan. Ang puti ay naglalarawan ng kalinisan at ang dilaw ay sumasagisag ng kaunlaran.

Ang mga uhay ng palay ay kumakatawan sa pangarap ng mga Tagapagtatag ng ASEAN na binubuo ng lahat ng mga bansa sa Timog Silangang Asya, na pinag-iisa ng pagkakaibigan at pagsasamahan. Ang bilog ay kumakatawan sa pagkakaisa ng ASEAN.

Ang mga ispesipikasyon ng Pantone Color na ginamit para sa mga kulay ng bandila ng ASEAN ay ang sumusunod:

- Asul : Pantone 19-4053 TC
- Pula : Pantone 18-1655 TC
- Puti : Pantone 11-4202 TC
- Dilaw : Pantone 13-0758 TC

Para sa bersyong inimprenta, ang ispesipikasyon ng mga kulay (maliban sa puti) ay susunod sa mga ispesipikasyon para sa mga kulay ng sagisag ng ASEAN:

- Asul : Pantone 286 o  
Process Colour 100C 60M 6K
- Pula : Pantone Red 032 o  
Process Colour 0C 91M 87Y 0K
- Dilaw : Pantone Process Yellow o  
Process Colour 0C 0M 100Y 0K

Ang proporsyon ng lapad sa haba ng Bandila ay dalawa sa tatlo, at ang laki ng mga sumusunod na mga Bandila ay:

- Para sa Mesa : 10sm x 15sm
- Para sa Kuwarto : 100sm x 150sm
- Para sa Sasakyan : 10sm x 30sm
- Para sa Labas : 200sm x 300sm

## ANG SAGISAG NG ASEAN



Ang Sagisag ng ASEAN ay kumakatawan sa isang matatag, mapayapa, nagkakaisa at dinamikong ASEAN. Ang mga kulay ng Sagisag - asul, pula, puti at dilaw - ay kumakatawan sa mga pangunahing kulay ng mga sagisag ng lahat ng mga Kasaping Bansa ng ASEAN.

Kinakatawan ng asul ang kapayapaan at katatagan. Ang pula ay naglalarawan ng tapang at kasiglahan. Ang puti ay naglalarawan ng kalinisan at ang dilaw ay sumasagisag ng kaunlaran.

Ang mga uhay ng palay ay kumakatawan sa pangarap ng mga Tagapagtatag ng ASEAN na binubuo ng lahat ng mga bansa sa Timog Silangang Asya, na pinag-iisa ng pagkakaibigan at pagsasamahan. Ang bilog ay kumakatawan sa pagkakaisa ng ASEAN.

Ang mga ispesipikasyon ng Pantone Color na ginamit para sa mga kulay ng bandila ng ASEAN ay ang sumusunod:

Asul : Pantone 286  
Pula : Pantone Red 032  
Dilaw : Pantone Process Yellow

Para sa apat na kulay na proseso ng pag-iimprenta, ang ispesipikasyon ng mga kulay ay ang mga sumusunod:

Asul : 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)  
Pula : 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)  
Dilaw : 0C 0M 100Y 0K

Ang mga ispesipikasyon na nasa panaklong ay gagamitin kung ang arbitraryong sukat ng mga kulay ay hindi posible.

Sa Pantone Process Colour Simulator, ang mga ispesipikasyon ay katumbas ng:

Asul : Pantone 204-1

Pula : Pantone 60-1

Dilaw : Pantone 1-3

Ang font na ginamit para sa salitang “ASEAN” sa Sagisag ay ang mababang Helvetica na ginawang higit na madiin.

This translation is provided by  
the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Singapore

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)





# 亚细安宪章

## 序言

我们是东南亚国家联盟（简称亚细安）成员国的人民。代表我们的是文莱、柬埔寨王国、印尼共和国、寮国（老挝人民民主共和国）、马来西亚、缅甸联邦、菲律宾共和国、新加坡共和国、泰国以及越南社会主义共和国的国家元首或政府首脑；

欣见亚细安自在泰国曼谷通过《亚细安宣言》宣布成立以来，取得显著的成就与拓展；

回顾《永珍行动计划》、《关于制定〈亚细安宪章〉的吉隆坡宣言》以及《关于〈亚细安宪章〉蓝图的宿务宣言》制定《亚细安宪章》的决定；

谨记亚细安成员国及其人民之间，由于地理位置、共同目标与共同命运而存在着互惠互利、相互依存的关系；

启发并团结于“同一个愿景、同一个认同感以及同一个互相关怀和分享的共同体”；

团结于共同的愿望和集体的意志，欲在一个持久和平、安全稳定、经济持续增长、共享繁荣和社会进步的区域生活，并促进我们的重要利益、理想和抱负；

尊重友好关系与合作的基本重要性以及主权、平等、领土完整、互不干预、寻求共识和求同存异的原则；

遵守民主的原则，遵循法治与良政并尊重和保护人权与基本自由；

决意确保可持续性发展，为目前一代和未来世世代代的人民谋求利益，并以人民的安乐、生计和福祉作为亚细安共同体建设过程的重心；

确信区域团结的现有联系需要加强，以实现一个具备政治凝聚力、经济一体化和富社会责任的亚细安共同体，以对目前和未来的挑战和机会作出有效的反应；

致力于加强区域合作和一体化，以增强共同体的建设，尤其是通过成立《峇厘岛亚细安第二部和谐宣言》规定的一个由亚细安安全共同体、亚细安经济共同体以及亚细安社会文化共同体所组成的亚细安共同体，以达此目标；

谨此决定通过本宪章建立亚细安的法律和制度框架，

为达以上目标，亚细安成员国的国家元首或政府首脑在亚细安成立40周年的历史性时刻，聚集于新加坡并在此同意制定本宪章。

## 第一章 宗旨与原则

### 第一条 宗旨

亚细安的宗旨在于：

1. 在本区域维持和加强和平、安全与稳定，并进一步强化以和平为本的价值观；
2. 通过促进政治、安全、经济和社会文化方面更强有力的合作，加强区域的坚韧性；
3. 保留东南亚为无核武器区，同时保留其为无任何其他大规模杀伤性武器的地区；
4. 确保亚细安的成员国和人民在一个公正、民主与和谐的环境中，同全世界和平共处；
5. 创造一个稳定、繁荣、极具竞争力且经济一体化的单一市场和生产基地，并有效协调贸易和投资，使货物、服务和投资能自由流动；商业人士、专业人士、人才和劳动力来去自如；资金流动也更为自由；
6. 通过互相协助和合作，在亚细安范围内纾解贫困和缩小发展差距；

7. 在适当考虑到亚细安成员国的权利与责任的情况下，强化民主，加强良政与法治，并促进和保护人权与基本自由；
8. 根据全面安全原则，对各种形式的威胁、跨国犯罪和跨界挑战作出有效反应；
9. 促进可持续性发展，以确保本区域的环境、自然资源的可持续性、文化遗产的保留及人民生活素质的提高；
10. 通过在教育与终身学习以及科技方面的更紧密合作，发展人力资源，以赋予亚细安人民自强的能力并加强亚细安共同体；
11. 通过为亚细安人民提供平等机会，让亚细安人民享有身为人类所应有的发展、社会福利和公正，进而提升他们的福利和生计；
12. 为亚细安人民创建安全、有保障而无毒品的环境，加强合作；
13. 推广以人为本的亚细安，鼓励社会各界参与并受惠于亚细安一体化和建设共同体的进程；
14. 通过提高对本区域多元文化与传统的认识，促进亚细安认同感；以及
15. 保持以亚细安为中心的原则以及其积极的角色，让亚细安在开放、透明与兼容的区域架构中，成为同外在伙伴发展关系与合作的主要推动力。

## 第二条 原则

1. 为达成第一条所阐明的宗旨，亚细安及其成员国重申并遵守亚细安的宣言、协定、公约、协约、条约和其他文件所含的基本原则。
2. 亚细安及其成员国须遵照下列原则：
  - (a) 尊重所有亚细安成员国的独立、主权、平等、领土完整与国家认同；

- (b) 以加强区域和平、安全与繁荣为共同承诺和集体责任；
- (c) 摒弃任何与国际法相悖的侵略行动以及武力的威胁或使用，或其他行动；
- (d) 依靠和平解决纠纷；
- (e) 不干涉亚细安成员国的内政；
- (f) 尊重各成员国免受外界干预、颠覆和胁迫而存在的权利；
- (g) 就严重影响亚细安共同利益的事宜，加强协商；
- (h) 遵守法治、良政、民主原则与宪法政府；
- (i) 尊重基本自由，促进和保护人权，以及促进社会正义；
- (j) 遵守联合国宪章以及亚细安成员国所认同的国际法，包括国际人道主义法；
- (k) 不参加任何亚细安成员国或非亚细安成员国或任何非国家行动者所采取的任何威胁亚细安成员国主权、领土完整或政治与经济稳定的政策或活动，包括其领土的使用；
- (l) 尊重亚细安人民的不同文化、语言和宗教，同时秉持求同存异的精神，强调共同的价值观；
- (m) 亚细安在对外政治、经济、社会与文化关系方面奉行以亚细安为中心的原则，同时保持积极参与、外向、兼容和一视同仁的处世态度；
- (n) 遵守多边贸易规定和亚细安各个以条规为基础的体制，在市场驱动的经济中，有效实践经济承诺，逐步减少乃至消除所有阻碍区域经济一体化的壁垒；

## 第二章

## 法律人格

### 第三条 亚细安的法律人格

亚细安作为政府间组织，在此被赋予法律人格。

## 第三章 会籍

### 第四条 成员国

亚细安成员国为文莱、柬埔寨王国、印尼共和国、寮国（老挝人民民主共和国）、马来西亚、缅甸联邦、菲律宾共和国、新加坡共和国、泰国以及越南社会主义共和国。

### 第五条 权利与义务

1. 根据本宪章规定，成员国须有平等的权利与义务。
2. 成员国须采取所有必要措施，包括制定适当的国内法律，以有效实施本宪章的条文，并遵循会籍的所有义务。
3. 如有严重违反或不遵从宪章的事例，须参阅第二十条。

### 第六条 新成员国的加入

1. 申请和加入亚细安的程序须由亚细安协调理事会规定。
2. 加入亚细安为成员国须符合下列条件：
  - (a) 地处受承认的东南亚地理区域；

- (b) 受所有亚细安成员国承认；
  - (c) 同意受约束于并遵守本宪章；以及
  - (d) 有能力并愿意履行作为成员国的义务。
3. 任何欲加入亚细安的申请须由亚细安峰会根据亚细安协调理事会的推荐，经达致共识后作出决定。
4. 申请国须在签署加入本宪章的文件之后加入亚细安。

## 第四章 机关

### 第七条 亚细安峰会

1. 亚细安峰会须包括成员国的国家元首或政府首脑。
2. 亚细安峰会须：
  - (a) 为亚细安的最高决策机构；
  - (b) 针对实现亚细安宗旨的关键性课题、有关成员国利益的重要事宜以及亚细安协调理事会、亚细安共同体理事会和亚细安各别事务部长级机构交由其处理的所有课题等，进行商议，提供政策指导并作出决定；
  - (c) 指示各相关理事会的有关部长召开临时部长级会议，处理跨越亚细安共同体理事会、同亚细安有关的重要课题。亚细安协调理事会须采用此类会议的议事规则；
  - (d) 采取适当行动处理影响亚细安的紧急情况；
  - (e) 就根据第七和第八章规定交由其处理的事宜，作出决定；
  - (f) 授权设立与解散亚细安各别事务部长级机构和其他亚细安机构；以及

- (g) 根据亚细安外交部长会议的推荐,委任与部长级地位相等的亚细安秘书长。该秘书长须获得亚细安各成员国的国家元首或政府首脑的信任,并按其意旨效劳;

3. 亚细安峰会会议须:

- (a) 每年举行两次,并由出任亚细安主席的成员国主持;以及
- (b) 在必要时,召开特别或临时会议。会议由出任亚细安主席的成员国主持,地点由亚细安成员国一致同意决定。

## 第八条 亚细安协调理事会

1. 亚细安协调理事会须由亚细安各国外交部长组成,并至少每年举行两次会议。

2. 亚细安协调理事会须:

- (a) 筹备亚细安峰会的各项会议;
- (b) 协调实施亚细安峰会所达成的协议与决定;
- (c) 同各亚细安共同体理事会取得协调,以加强理事会间的政策连贯性、效率与合作;
- (d) 为亚细安共同体理事会向亚细安峰会提交的报告,做好协调工作;
- (e) 斟酌秘书长就亚细安事务所作的常年报告;
- (f) 斟酌秘书长就亚细安秘书处与其他相关机构的职责与运作所作的报告;
- (g) 根据秘书长的推荐,批准委任与撤除副秘书长;以及
- (h) 执行本宪章所规定的其他任务,或亚细安峰会所指派的其



他职务。

3. 亚细安协调理事会须获得相关高级官员的协助。

### 第九条 亚细安共同体理事会

1. 亚细安共同体理事会须由亚细安政治安全共同体理事会、亚细安经济共同体理事会以及亚细安社会文化共同体理事会组成。
2. 各亚细安共同体理事会属下须有相关的亚细安各别事务部长级机构。
3. 各成员国须指定其国家代表出席各亚细安共同体理事会的会议。
4. 为实现亚细安共同体三大支柱的个别宗旨，各亚细安共同体理事会须：
  - (a) 确保亚细安峰会的相关决定得以实施；
  - (b) 协调属下不同事务部门的工作，以及涉及其他共同体理事会的课题；以及
  - (c) 就其职务范围内的事宜，向亚细安峰会提交报告和建议。
5. 各亚细安共同体理事会须至少每年举行两次会议。会议须由出任亚细安主席成员国的适当部长主持。
6. 各亚细安共同体理事会须获得相关高级官员的协助。

### 第十条 亚细安各别事务部长级机构

1. 亚细安各别事务部长级机构须：
  - (a) 根据其确立的授权执行职务；

- (b) 实施亚细安峰会所达成的、属于其负责范围内的协议与决定；
- (c) 加强其个别领域的合作，以支持亚细安一体化与共同体的建设；
- (d) 向其个别的共同体理事会提交报告和建议。

2. 各亚细安各别事务部长级机构属下可有相关高级官员和附属机构负责执行其职务，职务范围列于附录一。亚细安秘书长可根据常任代表委员会的建议，更新附录，无须诉诸于本宪章有关修正案的规定。

### 第十一条 亚细安秘书长与亚细安秘书处

1. 亚细安秘书长须由亚细安峰会委任，任期五年，不得连任。秘书长须按其国名英文字母的顺序，轮流从亚细安成员国的国民中选出，以品格正直、具备工作能力与专业经验为考虑条件，同时也顾及性别平等。

2. 秘书长须：

- (a) 根据本宪章规定以及相关的亚细安文件、程序与确立的规范，履行本要职的职务与责任；
- (b) 协调和监督亚细安所达成的协议与决定的实施进展，并就亚细安的事务向亚细安峰会提交常年报告；
- (c) 参加亚细安峰会、亚细安共同体理事会、亚细安协调理事会、亚细安各别事务部长级机构的会议，以及其他相关的亚细安会议；
- (d) 根据经批准的政策指导原则以及给予秘书长的授权，提出亚细安的观点，并参加同外部举行的会议；
- (e) 就副秘书长的任免事宜，作出推荐与建议，并提交亚细安

协调整事会批准。

3. 秘书长也须出任亚细安行政长官。
4. 秘书长须由四名具副部长级别和地位的副秘书长从旁协助。副秘书长在执行职务时，须向秘书长负责。
5. 四名副秘书长须和秘书长属于不同国籍，并来自四个不同的亚细安成员国。
6. 四名副秘书长分别为：
  - (a) 两名任期三年、不能连任的副秘书长。他们须根据其国名英文字母的顺序，轮流从亚细安成员国的国民中选出，同时以品格正直、资历、能力、经验和性别平等为考虑条件。
  - (b) 两名任期为三年，之后可再连任三年的副秘书长。这两名副秘书长须凭才能公开受委。
7. 亚细安秘书处须由秘书长及所需人员组成。
8. 秘书长和人员须：
  - (a) 在执行职务时，秉持正直的品格，并保持最高的效率和能力；
  - (b) 不得向任何亚细安以外的政府或各方征求或领取指示；以及
  - (c) 避免作出任何可能不符合他们作为亚细安秘书处官员仅须对亚细安负责的行动。
9. 亚细安各成员国承诺尊重秘书长及其人员仅以亚细安为中心的职务，决不设法影响其职责之执行。

## 第十二条 亚细安常任代表委员会

1. 亚细安各成员国须委任一名具大使级别的亚细安常任代表，派

驻雅加达。

2. 常任代表共同组成的常任代表委员会须：
  - (a) 协助亚细安共同体理事会和亚细安各别事务部长级机构的工作；
  - (b) 同亚细安国家秘书处和其他亚细安各别事务部长级机构协调；
  - (c) 针对所有与其工作有关的事项，同亚细安秘书长和亚细安秘书处联系；
  - (d) 促进亚细安和外部伙伴的合作；以及
  - (e) 执行由亚细安协调理事会所决定的其他职务。

### 第十三条 亚细安国家秘书处

亚细安成员国须各自成立亚细安国家秘书处，以：

- (a) 作为国家协调中心；
- (b) 作为所有亚细安相关事务的国家级信息库；
- (c) 在国家层次上协调实施亚细安的决定；
- (d) 在亚细安召开会议时，协调并协助国家层次的准备工作；
- (e) 在国家层次上促进对亚细安的认同和意识；以及
- (f) 对建设亚细安共同体作出贡献。

### 第十四条 亚细安人权机构

1. 按照亚细安宪章有关促进和保护人权和基本自由的宗旨和原

则，亚细安须成立一个亚细安人权机构。

2. 该亚细安人权机构须根据亚细安外交部长会议确立的职权范围运作。

## 第十五条 亚细安基金会

1. 亚细安基金会须协助亚细安秘书长，并通过提高对亚细安认同感的认识，促进民间交流，以及商界、公民社会、学术界和其他亚细安利益相关者的紧密协作，与相关的亚细安机构合作，共同为亚细安共同体的建设提供协助。

2. 亚细安基金会须向亚细安秘书长负责，亚细安秘书长须通过亚细安协调理事会将该基金的报告提交亚细安峰会。

## 第五章 同亚细安有关的实体

### 第十六条 同亚细安有关的实体

1. 亚细安可以同支持亚细安宪章的实体，尤其是支持它的宗旨和原则的实体接触。这些相关的实体名称列于附件二。

2. 议事规则和接触准则须由常任代表委员会根据亚细安秘书长的建议规定。

3. 亚细安秘书长可根据常任代表委员会的建议，更新附录二，无须诉诸于本宪章有关修正案的规定。

## 第六章 豁免权与特权

### 第十七条 亚细安的豁免权与特权

1. 亚细安须在成员国领土内享有为实现其宗旨所需的豁免权与特权。
2. 豁免权与特权须由亚细安和东道成员国之间个别制定的协约规定。

### 第十八条

#### 亚细安秘书长和亚细安秘书处人员的豁免权与特权

1. 参加正式亚细安活动或代表亚细安到成员国的亚细安秘书长和亚细安秘书处人员须享有独立行使职能所需的豁免权与特权。
2. 在本条款下的豁免权和特权须在另外的亚细安协约中规定。

### 第十九条

#### 执行亚细安任务的常任代表和官员的豁免权和特权

1. 参加正式亚细安活动或代表亚细安到成员国的亚细安成员国常任代表和成员国官员须享有行使他们的职能所需的豁免权和特权。
2. 执行亚细安任务的常任代表和官员的豁免权和特权须受 1961 年维也纳外交关系公约的管制或须遵照相关亚细安成员国的国家法律规定。

## 第七章 决策

### 第二十条 协商与共识

1. 亚细安须以协商和共识进行决策。此乃亚细安的基本原则。
2. 在无法达成共识的情况下，亚细安峰会可以决定如何作出特定决定。
3. 本条款第一和第二项规定将不影响有关的亚细安法律文件所包

含的决策方式。

4. 如出现严重违反本宪章或不遵守宪章的情况，事件将提交亚细安峰会作决定。

## 第二十一条 履行与程序

1. 各亚细安共同体理事会须制定各自的议事规则。
2. 在履行经济承诺方面，只要各方达成共识，可以采用灵活参与的公式，包括亚细安减 X 公式。

## 第八章 解决争议

### 第二十二条 一般原则

1. 成员国须通过对话、协商和洽谈，努力以和平方式及时解决所有的争议。
2. 亚细安须维持并设立亚细安各合作领域的争议解决机制。

### 第二十三条 斡旋、调解与调停

1. 涉及争议的成员国可在任何时候同意诉诸斡旋、调解或调停，以在协定的时限内解决争议。
2. 涉及争议的各方可要求亚细安主席或亚细安秘书长依据本身的职权，进行斡旋、调解或调停。

### 第二十四条 特定文件中的解决争议机制

1. 与特定的亚细安文件有关的争议须通过这些文件所规定的各个机制和程序解决。
2. 同任何亚细安文件的诠释或运用无关的争议须根据东南亚友好合作条约及其议事规则和平解决。
3. 在没有特别规定的情况下，各亚细安经济协约如有诠释或运用方面的争议须根据《关于加强争议解决机制的亚细安议定书》来解决。

## **第二十五条** **设立解决争议的各个机制**

在没有特别规定的情况下，须设立适当的争议解决机制（包括仲裁）以解决牵涉到本宪章和其他亚细安文件有关诠释或运用方面的争议。

## **第二十六条** **尚未解决的争议**

如果争议尚未解决，在运用本章前的条款之后，须将争议提交亚细安峰会作决定。

## **第二十七条** **遵守决定**

1. 亚细安秘书长须在亚细安秘书处或任何其他指定的亚细安机构的协助下，监督亚细安争议解决机制所作的调查结论、建议或决定的遵守，并将报告提交给亚细安峰会。
2. 任何成员国如果因为某方不遵守亚细安争议解决机制所作的调查结论、建议或决定而受到影响，可将此事提交亚细安峰会作决定。

## **第二十八条** **联合国宪章条款和其他有关的国际程序**

除非本宪章有规定，成员国有权求援于联合国宪章第三十三条第一项或其他国际法律文件所包含的和平解决方式，只要涉及争议的成员国



是该宪章或文件的缔约国。

## 第九章 预算与财务

### 第二十九条 一般原则

1. 亚细安须根据国际准则建立财务条例和程序。
2. 亚细安须遵循健全的财务管理政策和规范，并遵守预算纪律。
3. 财务帐目须受内部和外部审查。

### 第三十条 亚细安秘书处的运作预算和财务

1. 亚细安秘书处须获得有效执行职务所需的财务资源。
2. 亚细安秘书处的运作预算资金须由亚细安成员国每年以平等的比例按时支付。
3. 秘书长须在常任代表委员会提出建议后，准备好亚细安秘书处的常年运作预算，以提交亚细安协调理事会批准。
4. 亚细安秘书处的运作须遵循亚细安协调理事会按亚细安常任代表委员会建议所定的财务条规与程序。

## 第十章 行政与程序

### 第三十一条 亚细安主席

1. 亚细安主席一职须按成员国国名英文字母的次序每年轮换。

2. 亚细安在一个日历年内只能有一个主席的职位，担任主席的成员国须主持或领导：

- (a) 亚细安峰会及相关峰会；
- (b) 亚细安协调理事会；
- (c) 三个亚细安共同体理事会；
- (d) 有关亚细安各别事务部长级机构及高级官员（在恰当的时候）；以及
- (e) 常任代表委员会。

### 第三十二条 亚细安主席的职责

担任亚细安主席的成员国须：

- (a) 积极促进及增进亚细安的利益与福利，包括通过政策措施、协调、共识与合作，建设一个亚细安共同体；
- (b) 确保亚细安的中心地位；
- (c) 在亚细安因紧急课题或危急情况受到影响时，确保及时作出有效的反应，包括提供斡旋和其他安排，以尽快解决这些问题；
- (d) 代表亚细安加强并促进同外部伙伴的关系；以及
- (e) 在获得授权的情况下，执行其他工作与职务。

### 第三十三条 外交礼节与规范

亚细安及其成员国在进行任何与亚细安有关的活动时须遵循现行的外交礼节与规范。任何改变都须经亚细安协调理事会根据常任代表委员会的建议批准。

### 第三十四条 亚细安的工作用语

亚细安的工作用语为英语。

### 第十一章 认同感与象征

#### 第三十五条 亚细安的认同感

亚细安须促进一个共同的亚细安认同感及其人民对它的归属感，以实现一个共同的命运、目标和价值观。

#### 第三十六条 亚细安的箴言

亚细安的箴言是：“*同一个愿景、同一个认同感、同一个共同体*”。

#### 第三十七条 亚细安的会旗

亚细安的会旗如附件三所示。

#### 第三十八条 亚细安的会徽

亚细安的会徽如附件四所示。

#### 第三十九条 亚细安日

亚细安日订于 8 月 8 日。

## 第四十条 亚细安的会歌

亚细安须有会歌。

## 第十二章 对外关系

### 第四十一条 对外关系的进行

1. 亚细安须与其他国家以及次区域、区域和国际组织与机构发展友好关系以及互惠互利的对话、合作和伙伴关系。
2. 亚细安的对外关系须遵循本宪章所订立的宗旨与原则。
3. 亚细安在发起任何区域安排时须扮演主要推动力的角色，并在区域合作与共同体建设方面保持其中心地位。
4. 在亚细安对外关系方面，成员国须在团结一致、共同进退的基础上，协调并致力于达致共同的立场及采取共同的行动。
5. 亚细安对外关系的战略政策方针须由亚细安峰会根据亚细安外长会议的建议确立。
6. 亚细安外长会议须在亚细安对外关系事务上，确保一致性与连贯性。
7. 亚细安可与其他国家或次区域、区域以及国际组织与机构缔结合约。缔结这类合约的程序须由亚细安协调理事会与亚细安共同体理事会协商后规定。

### 第四十二条 对话协调者

1. 充当国家协调者的成员国须轮流负起总体的责任，在亚细安与相关对话伙伴、区域及国际组织与机构的关系方面，协调并促进亚细安的利益。
2. 在与外部伙伴的关系上，国家协调员须（不限于以下事项）：
  - (a) 遵照亚细安原则，代表亚细安并在互相尊重和平等的基础上，促进彼此的关系；
  - (b) 在亚细安与外部伙伴之间的相关会议上担任联合主席；以及
  - (c) 获得设于第三国与国际组织的相关亚细安委员会的协助。

#### 第四十三条

##### 设于第三国与国际组织的亚细安委员会

1. 设于第三国的亚细安委员会可于非亚细安国家成立。成员可由各亚细安成员国的外交使节担任。亚细安也可成立与国际组织有关的类似委员会。这些委员会须在东道国与国际组织促进亚细安的利益与认同。
2. 亚细安外长会议须决定这些委员会的议事规则。

#### 第四十四条

##### 确定外部各方的地位

1. 在亚细安对外关系方面，亚细安外长会议可授予外部某方诸如对话伙伴、部门对话伙伴、发展伙伴、特别观察员、嘉宾等正式地位或确立其地位。
2. 按照议事规则，外部各方可在不获授予任何正式地位的情况下，受邀参加亚细安会议或合作活动。

#### 第四十五条

##### 与联合国体系及其他国际组织与机构的关系

1. 亚细安可在联合国体系以及其他次区域、区域、国际组织与机构，寻求一个恰当的地位。
2. 亚细安协调理事会须决定亚细安是否参与其他次区域、区域、国际组织与机构的活动。

#### 第四十六条 非亚细安成员国在亚细安的任命

非亚细安成员国与相关政府间组织可任命驻亚细安大使。亚细安外长会议须对此项任命的同意与否，作出决定。

### 第十三章 一般与最后条款

#### 第四十七条 签署、批准、保存与生效

1. 本宪章须由所有亚细安成员国签署。
2. 本宪章须由所有亚细安成员国各依其国内程序批准之。
3. 批准书须交由亚细安秘书长保存。亚细安秘书长须在每一份批准书交由他保存时，立即通知所有成员国。
4. 本宪章在第十份批准书交由亚细安秘书长保存后的第 30 天开始生效。

#### 第四十八条 修正

1. 任何成员国都可就宪章提出修正建议。
2. 任何修正宪章的建议须由亚细安协调理事会经达致共识后提交亚细安峰会决定。

3. 任何经亚细安峰会达致共识而同意的宪章修正须按第四十七条由所有成员国批准。

4. 任何修正须在最后一份批准文件交由亚细安秘书长保存的第30天开始生效。

#### 第四十九条 职权范围与议事规则

除非本宪章已有规定，否则亚细安协调理事会须确立职权范围与议事规则，并确保其一致性。

#### 第五十条 检讨

本宪章可在生效五年后或依照亚细安峰会的决定进行检讨。

#### 第五十一条 宪章的诠释

1. 若有任何成员国提出要求，亚细安秘书处须按亚细安协调理事会所确立的议事规则对宪章作出诠释。

2. 由宪章的诠释所引起的任何纠纷须根据第八章的有关条文解决。

3. 宪章内的大小标题仅供参考之用。

#### 第五十二条 法律方面的连续性

1. 所有在本宪章生效之前就已经生效的条约、公约、协定、协约、宣言、议定书及其他亚细安文件继续持有效力。

2. 若根据这些文件与本宪章，亚细安成员国在权利与义务方面有不一致的地方，须以本宪章为准。

**第五十三条**  
**正本**

以英文书写的宪章正本签署后须交由亚细安秘书长保存，亚细安秘书长须为每个成员国提供一份证明无误的副本。

**第五十四条**  
**亚细安宪章的登记**

本宪章须由亚细安秘书长根据《联合国宪章》第一百零二条第一段在联合国秘书处登记。

**第五十五条**  
**亚细安的资产**

本组织的资产与资金须归属于亚细安名下。



2007年11月20日于新加坡签署此单一英文正本。

文莱：

波基亚  
文莱苏丹

柬埔寨王国：

洪森  
首相

印尼共和国：

班邦·尤多约诺博士  
总统

寮国：

波松·布帕万  
总理

马来西亚:

拿督斯里阿都拉  
首相

缅甸联邦:

登盛将军  
总理

菲律宾共和国:

阿罗约  
总统

新加坡共和国:

李显龙  
总理

泰国：

素拉育·朱拉暖将军  
首相

越南社会主义共和国：

阮晋勇  
总理

This translation is provided by  
the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



**คำแปล**  
**กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**  
\*\*\*\*\*

**อารัมภบท**

เรา บรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกของสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

รับทราบด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

ระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาค้ำประกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์เดียวกันและชะตากรรมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจและรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกัน และประชาคมที่มีความเอื้ออาทรเดียวกัน

รวมกันด้วยความปรารถนาเดียวกันและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และแรงศรัทธาที่สำคัญของเรา

เคารพความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอธิปไตย ความเสมอภาค บุรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงกัน ชันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย

ยึดมั่นในหลักการแห่งอธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ตกลงใจที่จะประกันการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้ความเป็นอยู่ที่ดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่จะกระชับสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบต่อทางสังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต

ผูกพันที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือ และการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2

ในการนี้ จึงตกลงที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียนโดยกฎบัตรนี้

และเพื่อการนี้ ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์

ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

## หมวดที่ 1

### วัตถุประสงค์และหลักการ

#### ข้อ 1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอาเซียนคือ

1. เพื่อธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาคให้มากขึ้น
2. เพื่อเพิ่มความสามารถในการกลับคืนสู่สภาวะปกติของภูมิภาคโดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
3. เพื่อธำรงรักษาเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่นๆ ทุกชนิด
4. เพื่อประกันว่าประชาชนและรัฐสมาชิกของอาเซียนอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้โดยสันติในสภาวะที่เป็นธรรม มีประชาธิปไตยและมีความโปร่งใสดังกัน
5. เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ มั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้าย

ที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน

6. เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียนโดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ
7. เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกของอาเซียน
8. เพื่อตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ต่อสิ่งท้าทายทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และสิ่งท้าทายข้ามพรมแดนอื่นๆ
9. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจในภูมิภาคความีการคุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
10. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน
11. เพื่อเพิ่มพูนความเป็นอยู่ที่ดีและการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียนด้วยการให้ประชาชนมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรม
12. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียน
13. เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน
14. เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนโดยผ่านการส่งเสริมความสำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมรดกของภูมิภาคยิ่งขึ้น และ
15. เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนหลักในความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ในภาพแบบของภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น

## ข้อ 2 หลักการ

1. ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 1 อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนยืนยันและยึดมั่นในหลักการพื้นฐานที่ปรากฏในปฏิญญา ความตกลง อนุสัญญา ข้อตกลง สนธิสัญญา และตราสารอื่นๆ ของอาเซียน
2. ให้อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้



- (เอ) การเคารพเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และอัตลักษณ์แห่งชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
- (บี) ความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และความมั่งคั่งของภูมิภาค
- (ซี) การไม่ใช้การรุกราน และการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังหรือการกระทำอื่นใดในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ
- (ดี) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ
- (อี) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน
- (เอฟ) การเคารพสิทธิของรัฐสมาชิกทุกรัฐในการดำรงประชาชาติของตนโดยปราศจากการแทรกแซง การบ่อนทำลาย และการบังคับจากภายนอก
- (จี) การปรึกษาหารือที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่องที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน
- (เอช) การยึดมั่นต่อหลักนิติธรรม ธรรมาภิบาล หลักการประชาธิปไตยและรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ
- (ไอ) การเคารพเสรีภาพพื้นฐาน การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
- (ไอเจ) การยึดถือกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่รัฐสมาชิกอาเซียนยอมรับ
- (เค) การละเว้นจากการมีส่วนร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการใช้ดินแดนของตน ซึ่งดำเนินการโดยรัฐสมาชิกอาเซียนหรือรัฐที่มีไซสมาชิกอาเซียนหรือผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐใดๆ ซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐสมาชิกอาเซียน
- (แอล) การเคารพในวัฒนธรรม ภาษาและศาสนาที่แตกต่างของประชาชนอาเซียน โดยเน้นคุณค่าร่วมกันของประชาชนอาเซียนด้วยจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย
- (เอ็ม) ความเป็นหุ้นส่วนของอาเซียนในความสัมพันธ์ภายนอกทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยคงไว้ซึ่งความมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน การมองไปภายนอก การไม่ปิดกัน และการไม่เลือกปฏิบัติ และ
- (เอ็น) การยึดมั่นในกฎการค้าพหุภาคีและระบอบของอาเซียนซึ่งมีกฎเป็นพื้นฐาน สำหรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดข้อกีดกันเป็นค่อยไป เพื่อไปสู่การขจัดกีดกันทั้งปวงต่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในระบบเศรษฐกิจซึ่งขับเคลื่อนโดยตลาด

## หมวดที่ 2 สภาพบุคคลตามกฎหมาย

### ข้อ 3 สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน

อาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล ได้รับสภาพบุคคลตามกฎหมายโดยกฎบัตรนี้

## หมวดที่ 3 สมาชิกภาพ

### ข้อ 4 รัฐสมาชิก

1. รัฐสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

### ข้อ 5 สิทธิและพันธกรณี

1. ให้รัฐสมาชิกมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎบัตรนี้
2. ให้รัฐสมาชิกมีมาตรการที่จำเป็นทุกประการอันรวมถึงการออกกฎหมายภายในที่เหมาะสมเพื่ออนุวัติบทบัญญัติของกฎบัตรนี้ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดของรัฐสมาชิก
3. ในกรณีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้ดำเนินการตามข้อ 20

### ข้อ 6 การรับสมาชิกใหม่

1. กระบวนการในการสมัครและการรับสมาชิกของอาเซียนให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. การรับสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
  - (เอ) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  - (บี) การยอมรับโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
  - (ซี) การตกลงที่จะผูกพันและเคารพกฎบัตรนี้ และ

- (ดี) ความสามารถและความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีของสมาชิกภาพ
3. การรับสมาชิกให้ตัดสินโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
  4. รัฐผู้สมัครจะได้รับเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อได้ลงนามภาคยานุวัติสารกฎบัตรนี้

## หมวดที่ 4 องค์กร

### ข้อ 7 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

1. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประกอบด้วยประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิก
2. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:
  - (เอ) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน
  - (บี) พิจารณารายหรือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน ในเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก และในทุกประเด็นที่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา
  - (ซี) ส่งการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในแต่ละคณะมนตรีที่เกี่ยวข้องให้จัดการประชุมเฉพาะกิจระหว่างรัฐมนตรี และหารือประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่างคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ทั้งนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนรับกฎการดำเนินการประชุมดังกล่าว
  - (ดี) สนองตอบสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียนโดยดำเนินการที่เหมาะสม
  - (อี) ตัดสินใจในเรื่องที่มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนภายใต้หมวดที่ 7 และ 8
  - (เอฟ) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาและสถาบันอื่นๆ ของอาเซียน และ
  - (จี) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน ที่มีขึ้นและสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรีซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับความไว้วางใจและตามความพอใจของประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
3. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:
  - (เอ) จัดประชุมสองครั้งต่อปี และให้รัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียนเป็นเจ้าภาพ และ
  - (บี) เรียกประชุม เมื่อมีความจำเป็น ในฐานะการประชุมพิเศษหรือเฉพาะกิจ โดยมีประธานการประชุมเป็นรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน โดยจัดในสถานที่ที่รัฐสมาชิกอาเซียนจะตกลงกัน

### ข้อ 8 คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี
2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

- (เอ) เตรียมการประชุมของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (บี) ประสานการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (ซี) ประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกันของนโยบาย ประสิทธิภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน
  - (ดี) ประสานการเสนอรายงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (อี) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับงานของอาเซียน
  - (เอฟ) พิจารณารายงานของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับหน้าที่และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - (จี) เห็นชอบการแต่งตั้งและการพ้นจากหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน และ
  - (เอช) ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนี้ หรือหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
3. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้รับการสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

### ข้อ 9 คณะมนตรีประชาคมอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
2. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะมีองค์ระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
3. ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนของรัฐตนสำหรับการประชุมคณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
4. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเสาหลักของเสาหลักทั้งสามของประชาคมอาเซียน ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
  - (เอ) ประกันว่ามีกรอนุวัติการข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (บี) ประสานการปฏิบัติงานของสาขาต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน และในประเด็นซึ่งคาบเกี่ยวกับคณะมนตรีประชาคมอื่นๆ และ
  - (ซี) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
5. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี และมีประธานการประชุมเป็นรัฐมนตรีที่เหมาะสมจากรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน
6. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

## ข้อ 10 องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

1. ให้องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
  - (เอ) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่มีอยู่
  - (บี) อนุวัติการความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของแต่ละองค์กร
  - (ซี) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาของแต่ละองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน และ
  - (ง) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนของแต่ละองค์กร
2. องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาแต่ละองค์กรอาจมีเจ้าหน้าที่อาวุโสและองค์กรย่อยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตนตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เพื่อดำเนินหน้าที่ของตน ภาคผนวกดังกล่าวอาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการของผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

## ข้อ 11 เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ และให้ได้รับการเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนบนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงตามสมควรถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพ และความเท่าเทียมกันทางเพศ
2. ให้เลขาธิการอาเซียน
  - (เอ) ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งระดับสูงนี้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎบัตรฉบับนี้และตราสาร พิธีสาร และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (บี) อำนวยความสะดวกและสอดส่องดูแลความคืบหน้าในการอนุวัติการความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน และเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานของอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (ซี) เข้าร่วมในการประชุมต่างๆ ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และการประชุมอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - (ดี) เสนอข้อคิดเห็นของอาเซียนและเข้าร่วมการประชุมกับภาคีภายนอกตามนโยบายภายใต้ความเห็นชอบและตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบหมาย และ
  - (อี) เสนอแนะการแต่งตั้งและการพ้นจากหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียนต่อคณะมนตรีประสานงานอาเซียน เพื่อให้ความเห็นชอบ
3. ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนด้วย

4. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการสนับสนุนจากรองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ซึ่งมีชั้นและสถานะของรัฐมนตรีช่วยว่าการ โดยให้รองเลขาธิการอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
5. รองเลขาธิการอาเซียนทั้งสี่คนต้องมีสัญชาติที่แตกต่างจากเลขาธิการอาเซียนและมาจากรัฐสมาชิกที่แตกต่างกันสี่รัฐสมาชิกอาเซียน
6. ให้รองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ประกอบด้วย
  - (เอ) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ ซึ่งได้รับเลือกจากสมาชิกของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของกรรมาณเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงตามสมควรถึงความซื่อสัตย์สุจริต คุณสมบัติ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเท่าเทียมกันทางเพศ และ
  - (บี) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจต่ออายุได้อีกสามปี ให้รองเลขาธิการอาเซียนสองคนนี้ได้รับการคัดเลือกโดยเปิดกว้างบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ
7. ให้สำนักเลขาธิการอาเซียนประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและพนักงานตามที่จำเป็น
8. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงาน
  - (เอ) ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของความซื่อสัตย์สุจริต ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
  - (บี) ไม่ขอหรือรับคำสั่งจากรัฐบาลหรือภาคีภายนอกอาเซียนใดๆ และ
  - (ซี) ละเว้นจากการดำเนินการใด ซึ่งอาจมีผลสะท้อนถึงตำแหน่งหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบต่ออาเซียนเท่านั้น
9. รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐรับที่จะเคารพต่อความรับผิดชอบของเลขาธิการและพนักงาน อันมีลักษณะเฉพาะของอาเซียน และจะไม่แสวงหาที่จะมีอิทธิพลต่อเลขาธิการอาเซียนและพนักงาน ในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของบุคคลเหล่านั้น

#### ข้อ 12 คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

1. ให้รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนหนึ่งคน ในชั้นเอกอัครราชทูตที่มีถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา
2. ผู้แทนถาวรประกอบรวมกันเป็นคณะกรรมการผู้แทนถาวร ซึ่งต้อง
  - (เอ) สนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
  - (บี) ประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาอื่นๆ

- (ซี) ติดต่อประสานงานกับเลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน
- (ดี) อำนวยความสะดวกความร่วมมือของอาเซียนกับหุ้นส่วนภายนอก และ
- (อี) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

### ข้อ 13 สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งต้อง

- (เอ) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ
- (บี) เป็นหน่วยงานระดับชาติ ซึ่งเก็บรักษาข้อสนเทศในเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับอาเซียน
- (ซี) ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการอนุวัติการข้อตัดสินใจของอาเซียน
- (ดี) ประสานงานและสนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน
- (อี) ส่งเสริมอัตลักษณ์และความสำคัญเกี่ยวกับอาเซียนในระดับชาติ และ
- (เอฟ) มีส่วนร่วมสร้างประชาคมอาเซียน

### ข้อ 14 องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

1. โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ให้อาเซียนจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนขึ้น
2. องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนนี้ ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะกำหนดโดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

### ข้อ 15 มูลนิธิอาเซียน

1. ให้มูลนิธิอาเซียนสนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและดำเนินการร่วมกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความสำคัญที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการดำเนินการร่วมกันที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในอาเซียน
2. ให้มูลนิธิอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งต้องเสนอรายงานของมูลนิธิ ต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียน



**หมวดที่ 5**  
**องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน**

**ข้อ 16 องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน**

1. อาเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับองค์ภาวะซึ่งสนับสนุนกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์เหล่านี้จะระบุอยู่ในภาคผนวก 2
2. ให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรบัญญัติกฎการดำเนินงานและหลักเกณฑ์สำหรับการมี ความสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน
3. ภาคผนวก 2 อาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยโดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขกฎบัตรนี้

**หมวด 6**  
**ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์**

**ข้อ 17 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของอาเซียน**

1. ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในดินแดนของรัฐสมาชิกเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุ ความมุ่งประสงค์ของอาเซียน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากระหว่างอาเซียนและรัฐสมาชิก เจ้าภาพ

**ข้อ 18 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของเลขาธิการอาเซียนและพนักงานของ  
สำนักเลขาธิการอาเซียน**

1. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและ เอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระของตน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ภายใต้ข้อนี้จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากของอาเซียน

**ข้อ 19 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวร  
และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน**

1. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรม ต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

2. ให้ความคุ้มครองและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียนอยู่ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ. 1961 หรือเป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

## หมวด 7

### การตัดสินใจ

#### ข้อ 20 การปรึกษาหารือและฉันทามติ

1. โดยหลักการพื้นฐาน ให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ
2. หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจว่าจะทำการตัดสินใจเฉพาะเรื่องนั้นอย่างไร
3. ไม่มีควมใดในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
4. ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อการตัดสินใจ

#### ข้อ 21 การอนุวัติการและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของตนเอง
2. ในการอนุวัติการตามข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจ อาจนำรูปแบบการเข้าร่วมแบบยืดหยุ่นรวมถึงสูตรอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐมาใช้ หากมีฉันทามติ

## หมวด 8

### การระงับข้อพิพาท

#### ข้อ 22 หลักการทั่วไป

1. รัฐสมาชิกต้องพยายามที่จะระงับข้อพิพาทที่ปวงอย่างสันติให้ทันเวลาที่ โดยผ่านการสนทนา การปรึกษาหารือ และการเจรจา
2. ให้อาเซียนจัดตั้งและดำรงไว้ซึ่งกลไกการระงับข้อพิพาทในทุกสาขาความร่วมมือของอาเซียน

### ข้อ 23 คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย

1. รัฐสมาชิกที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทอาจจะตกลงกันเมื่อใดก็ได้ที่จะใช้คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย เพื่อระงับข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน
2. คู่กรณีในข้อพิพาทอาจร้องขอให้ประธานอาเซียน หรือเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่โดยตำแหน่งเป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ ประนีประนอม หรือไกล่เกลี่ย

### ข้อ 24 กลไกระงับข้อพิพาทตามตราสารเฉพาะ

1. ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับตราสารเฉพาะของอาเซียนโดยกลไกและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในตราสารนั้นๆ
2. ให้ระงับข้อพิพาทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ตราสารอาเซียนใดๆ โดยสันติตามสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตามกฎการดำเนินงานของสนธิสัญญาดังกล่าว
3. ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ความตกลงทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

### ข้อ 25 การจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาท

ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาทที่เหมาะสม รวมถึงการอนุญาโตตุลาการ สำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้กฎบัตรนี้ และตราสารอาเซียนอื่นๆ

### ข้อ 26 ข้อพิพาทที่มีอาจระงับได้

ในกรณีที่ยังคงระงับข้อพิพาทไม่ได้ หลังจากการใช้บทบัญญัติก่อนหน้านั้นในหมวดนี้แล้ว ให้เสนอข้อพิพาทนั้นไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อตัดสิน

### ข้อ 27 การปฏิบัติตาม

1. เลขาธิการอาเซียนโดยการช่วยเหลือจากสำนักเลขาธิการอาเซียน หรือ องค์การอาเซียนอื่นๆ ที่ได้รับแต่งตั้ง ต้องสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน และเสนอรายงานไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

2. รัฐสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน อาจส่งเรื่องให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสิน

**ข้อ 28 บทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ และกระบวนการระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง**

หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ รัฐสมาชิกยังคงไว้ซึ่งสิทธิที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทอย่างสันติที่ระบุไว้ในข้อ 33(1) ของกฎบัตรสหประชาชาติ หรือตราสารกฎหมายระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่รัฐสมาชิกคู่พิพาทเป็นภาคี

**หมวด 9**

**งบประมาณและการเงิน**

**ข้อ 29 หลักการทั่วไป**

1. อาเซียนต้องกำหนดกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
2. อาเซียนต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีและระบียบวินัยด้านงบประมาณ
3. บัญชีการเงินต้องได้รับการตรวจสอบภายในและภายนอก

**ข้อ 30 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานและการเงินของสำนักเลขาธิการอาเซียน**

1. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องได้รับเงินที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนต้องมาจากรัฐสมาชิกอาเซียน โดยคำบำรุงประจำปีรัฐละเท่าๆ กัน ซึ่งจะต้องส่งให้ทันตามกำหนด
3. เลขาธิการต้องเตรียมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานประจำปีของสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร
4. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องปฏิบัติตามกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินที่กำหนด โดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

**หมวด 10**

**การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน**

**ข้อ 31 ประธานอาเซียน**

1. ให้หมุนเวียนตำแหน่งประธานอาเซียนทุกปี บนพื้นฐานของลำดับอักษรของชื่อภาษาอังกฤษของรัฐสมาชิก
2. ในหนึ่งปีปฏิทิน อาเซียนจะมีตำแหน่งประธานเดียว โดยรัฐสมาชิกที่รับตำแหน่งประธาณนั้นจะทำหน้าที่เป็นประธานของ
  - (ก) การประชุมสุดยอดอาเซียน และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
  - (ค) คณะมนตรีประชาคมอาเซียนทั้งสามคณะ
  - (ง) องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ตามที่ เหมาะสม และ
  - (จ) คณะกรรมการผู้แทนถาวร

### ข้อ 32 บทบาทของประธานอาเซียน

รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต้อง

- (เอ) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์และความปลอดภัยที่ดีของอาเซียนอย่างแข็งขัน รวมถึงความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงาน ล้นทามติ และความร่วมมือ
- (บี) ประกันความเป็นศูนย์รวมของอาเซียน
- (ซี) ประกันการตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียน อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่ รวมถึงเป็นคนกลางที่นำเชื่อถือและจัดให้มีการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อสนองตอบข้อกังวลเหล่านี้โดยทันที
- (ดี) เป็นผู้แทนของอาเซียนในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอกภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น และ
- (อี) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมาย

### ข้อ 33 พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

อาเซียนและรัฐสมาชิกต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

### ข้อ 34 ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

หมวด 11  
อัตลักษณ์และสัญลักษณ์

ข้อ 35 อัตลักษณ์ของอาเซียน

อาเซียนต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุชะตา เป้าหมาย และคุณค่าร่วมกันของอาเซียน

ข้อ 36 คำขวัญของอาเซียน

คำขวัญของอาเซียน คือ "วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว"

ข้อ 37 ธงอาเซียน

ให้ธงอาเซียนเป็นไปตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 3

ข้อ 38 ดวงตราอาเซียน

ให้ดวงตราอาเซียนเป็นไปตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 4

ข้อ 39 วันอาเซียน

ให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน

ข้อ 40 เพลงประจำอาเซียน

ให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน

หมวด 12  
ความสัมพันธ์ภายนอก

ข้อ 41 การดำเนินความสัมพันธ์ภายนอก

1. อาเซียนต้องพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตร และการสนทนา ความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กับนานาประเทศ องค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ
2. ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนต้องยึดมั่นในวัตถุประสงค์และหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรนี้
3. ให้อาเซียนเป็นพลังขับเคลื่อนหลักในการจัดการภูมิภาคที่อาเซียนได้ริเริ่มขึ้น และอ้างไว้ซึ่ง ความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม
4. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน รัฐสมาชิกต้องประสานงานและพยายาม พัฒนาทำที่ร่วมและดำเนินการร่วมกัน บนพื้นฐานของเอกภาพและความสามัคคี
5. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนกำหนดแนวนโยบายยุทธศาสตร์ของความสัมพันธ์ภายนอกของ อาเซียนโดยการเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
6. ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนต้องทำให้แน่ใจว่าความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ดำเนินไปอย่างสมดุลต้นเสมอลายและเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน
7. อาเซียนอาจทำความตกลงกับนานาประเทศ หรือองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ กระบวนการทำความตกลงดังกล่าวให้กำหนดโดยคณะมนตรี ประสานงานอาเซียนโดยการหารือกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

#### ข้อ 42 ผู้ประสานงานกับคู่เจรจา

1. ในฐานะผู้ประสานงานประเทศ ให้รัฐสมาชิกผลักดันรับผิดชอบในภาพรวมสำหรับการประสานงาน และส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. ในความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศ
  - (เอ) เป็นผู้แทนอาเซียน และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน และความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน
  - (บี) เป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอก และ
  - (ซี) รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง

#### ข้อ 43 คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ

1. คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามอาจจัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช้สมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐสมาชิกอาเซียน คณะกรรมการในลักษณะ เดียวกันอาจจัดตั้งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ คณะกรรมการเช่นว่า

ต้องส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศเจ้าภาพและองค์การระหว่างประเทศ

2. ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกำหนดกฎการดำเนินงานของคณะกรรมการเช่นว่า

#### ข้อ 44 สถานภาพของภาคีภายนอก

1. ในการดำเนินการความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจาเฉพาะสาขา หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนา ผู้สังเกตการณ์พิเศษ ผู้ได้รับเชิญ หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้นต่อไป
2. ภาคีภายนอกอาจได้รับการเชิญให้เข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมความร่วมมือของอาเซียน โดยมีข้อกำหนดให้สถานภาพอย่างเป็นทางการใดๆ ตามกฎการดำเนินงาน

#### ข้อ 45 ความสัมพันธ์กับระบบสหประชาชาติ และองค์การและสถาบันระหว่างประเทศอื่น

1. อาเซียนอาจขอสถานภาพที่เหมาะสมกับระบบสหประชาชาติ รวมทั้งกับองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น
2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาเซียนในองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

#### ข้อ 46 การรับผู้แทนของรัฐที่มีโซสมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน

รัฐที่มีโซสมาชิกอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้งและส่งเอกอัครราชทูตเป็นผู้แทนประจำอาเซียน ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการรับผู้แทนเช่นว่า

### หมวด 13

#### บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย

#### ข้อ 47 การลงนาม การให้สัตยาบัน การเก็บรักษา และการมีผลใช้บังคับ

1. กฎบัตรนี้ต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมด
2. กฎบัตรนี้ต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมดตามกระบวนการภายในของแต่ละรัฐ



3. ให้เก็บรักษาสำเนาบันทึกไว้กับเลขานุการอาเซียน ซึ่งจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทั้งหมดทราบถึงการส่งมอบแต่ละฉบับโดยพลัน
4. ญัตตินี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบต่อจากวันที่มีการส่งมอบสำเนาบันทึกฉบับที่สิบให้แก่เลขานุการอาเซียน

#### ข้อ 48 การแก้ไข

1. รัฐสมาชิกใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขญัตติ
2. ข้อเสนอแก้ไขญัตติต้องยื่นโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยฉันทมติต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ
3. ข้อแก้ไขญัตติที่ได้ตกลงกันโดยฉันทมติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิกทั้งหมด ตามข้อ 47
4. ข้อแก้ไขใดๆ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบต่อจากวันที่มีการส่งมอบสำเนาฉบับสุดท้ายต่อเลขานุการอาเซียน

#### ข้อ 49 อำนาจและหน้าที่และกฎการดำเนินงาน

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในญัตตินี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนผู้กำหนดอำนาจหน้าที่และกฎการดำเนินงานและต้องทำให้แน่ใจว่าอำนาจหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกัน

#### ข้อ 50 การทบทวน

ญัตตินี้อาจได้รับการทบทวนห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับหรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

#### ข้อ 51 การตีความญัตติ

1. เมื่อรัฐสมาชิกใดๆ ร้องขอ ให้สำนักงานเลขานุการอาเซียนตีความญัตติตามกฎการดำเนินงานที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. ให้ระงับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดจากการตีความญัตติเป็นไปตามตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในหมวด 8
3. หัวข้อและชื่อที่ในญัตติมิได้เพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการอ้างถึงเท่านั้น

### ข้อ 52 ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

1. สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ต่อไป
2. ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าวและกฎบัตรนี้ ให้ถือกฎบัตรเป็นสำคัญ

### ข้อ 53 ต้นฉบับ

ให้เก็บรักษาต้นฉบับภาษาอังกฤษของกฎบัตรนี้ที่ลงนามแล้วกับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะจัดทำสำเนาที่ได้รับการรับรองให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละรัฐ

### ข้อ 54 การจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียนนี้กับสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ ตามข้อ 102 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

### ข้อ 55 สิทธิบัตรของอาเซียน

ให้บรรดาสินทรัพย์และกองทุนต่างๆ ขององค์การระบุไว้ในนามของอาเซียน

ทำ ณ สิงคโปร์ วันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007



- ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสธนาคารกลางและกระทรวงการคลังอาเซียน
- ที่ประชุมอธิบดีศุลกากรอาเซียน
- 5. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการเกษตรและป่าไม้อาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐมนตรีด้านการเกษตรและป่าไม้อาเซียน
  - เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านป่าไม้อาเซียน
- 6. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านพลังงานอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านพลังงาน
- 7. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านแร่ธาตุอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านแร่ธาตุอาเซียน
- 8. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - คณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน
- 9. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคมและสารสนเทศอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านโทรคมนาคมและสารสนเทศอาเซียน
  - คณะกรรมการผู้ตรวจด้านโทรคมนาคมอาเซียน
- 10. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการขนส่งอาเซียน
  - การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการขนส่ง
- 11. การประชุมรัฐมนตรีด้านการท่องเที่ยวอาเซียน
  - การประชุมองค์การการท่องเที่ยวแห่งชาติอาเซียน
- 12. ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มแม่น้ำโขง
  - คณะกรรมการเตรียมการประชุมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มแม่น้ำโขง
  - คณะกรรมการระดับสูงการคลัง
- 13. ศูนย์พลังงานอาเซียน
- 14. ศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น ณ กรุงโตเกียว

### III. ประชาคม สังคม-วัฒนธรรมอาเซียน

1. ที่ประชุมรัฐมนตรีสารนิเทศอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสสารนิเทศอาเซียน
2. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนที่กำกับดูแลงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะ
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนที่กำกับดูแลงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะ
3. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษา

4. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านภัยพิบัติอาเซียน
  - คณะกรรมการด้านภัยพิบัติอาเซียน
5. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม
  - เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม
6. สัมมนาภูมิภาคต่อความตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษหมอกควันข้ามแดน
  - คณะกรรมการของภูมิภาคต่อความตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษหมอกควันข้ามแดน
7. ที่ประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข
8. ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านแรงงานอาเซียน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านแรงงานอาเซียน
- 
- คณะกรรมการการปฏิบัติตามปฏิญญาอาเซียนเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานอาเซียน
9. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและการขจัดความยากจน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและการขจัดความยากจน
10. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา
11. ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน
  - ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านเยาวชน
12. กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยเรื่องข้าราชการพลเรือน
13. ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
14. ศูนย์ประสานงาน การจัดการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติ
15. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ด้านแผ่นดินไหวอาเซียน
16. ศูนย์พยากรณ์อากาศอาเซียน
17. เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

ภาคผนวก 2  
องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

1. **รัฐสภา**

สมัชชารัฐสภาอาเซียน

2. **องค์กรภาคธุรกิจ**

ที่ประชุมสุดยอดการบินอาเซียน

สมาคมส่งเสริมสุขภาพประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สมาคมยานยนต์แห่งอาเซียน

สมาคมธนาคารอาเซียน

สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน

ที่ประชุมทางด้านธุรกิจของอาเซียน

สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมอาเซียน

สภาผู้ประกอบการธุรกิจเคมีอาเซียน

สมาพันธ์อุตสาหกรรมสิ่งทอแห่งอาเซียน

สภาการอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์อาเซียน

สภาการประกันภัยอาเซียน

สมาคมทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน

สมาคมทำอากาศยานระหว่างประเทศแห่งอาเซียน

สมาพันธ์อุตสาหกรรมเหล็กและแร่เหล็ก

ชมรมเภสัชแห่งอาเซียน

สมาคมการท่องเที่ยวประจำอาเซียน

สมาพันธ์แห่งสมาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมาพันธ์สภาผู้ส่งสินค้าทางเรืออาเซียน

สภาธุรกิจระหว่างสหรัฐ-อาเซียน

3. **สถาบันวิชาการ**

เครือข่ายสถาบันศึกษายุทธศาสตร์และนานาชาติระหว่างประเทศของอาเซียน

4. **องค์กรภาคประชาสังคม**

สถาบันการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์วิศวกรรมและเทคโนโลยีแห่งอาเซียน

สถาบันการศึกษาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีของอาเซียน

สมาคมห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย  
สมาคมวางแผนและการเคหะแห่งประเทศไทย  
สมาคมนักรังสีวิทยาอาเซียน  
สมาพันธ์หมากูอาเซียน  
สมาพันธ์นายจ้างอาเซียน  
สมาพันธ์องค์กรสตรีอาเซียน  
สมาพันธ์ผู้ก่อสร้างอาเซียน  
สมาคมผู้ผลิตเครื่องสำอางอาเซียน  
สภานิติเดกาธิบดีอาเซียน  
สภาอาจารย์แห่งประเทศไทย  
สหพันธ์จิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์นักบัญชีอาเซียน  
สหพันธ์ผู้รับเหมาวิศวกรรมไฟฟ้าแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์องค์กรวิศวกรรมแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์สโมสรการบินแห่งประเทศไทย  
สมาพันธ์สมาคมผู้รับจัดการขนส่งสินค้าอาเซียน  
สหพันธ์มูลนิธิโรคหัวใจแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์รางวัลและสำรวทิดินแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์สมาคมหม่องแ้วแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์การประมงแห่งประเทศไทย  
สหพันธ์ฟุตบอลอาเซียน  
สมาคมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป่าไม้แห่งประเทศไทย  
สมาคมนักศึกษาวนศาสตร์แห่งประเทศไทย  
สมาคมส่งเสริมและพัฒนาหัตถกรรมแห่งประเทศไทย  
สภาว่าวแห่งประเทศไทย  
สมาคมกฎหมายแห่งประเทศไทย  
สมาคมนักศึกษากฎหมายแห่งประเทศไทย  
สมาคมอุตสาหกรรมดนตรีแห่งประเทศไทย  
สมาคมศิษย์กรรมทางประสาทแห่งประเทศไทย  
สมาพันธ์องค์กรเอกชนว่าด้วยผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย  
องค์กรเอกชนเพื่อการป้องกันการใช้ยาเสพติดและสารเสพติดแห่งประเทศไทย  
กลุ่มผู้ผลิตน้ำมันแห่งประเทศไทย

สมาคมศัลยกรรมกระดูกแห่งอาเซียน  
สหพันธ์กุมารแพทย์แห่งอาเซียน  
สหพันธ์กีฬาคนพิการแห่งอาเซียน  
สมาคมท่าเรืออาเซียน  
สมาคมโรคอัลไซเมอร์  
สมาคมผู้ประเมินราคาแห่งอาเซียน  
สมาคมผู้ผลิตน้ำมันพืชแห่งอาเซียน  
หุ้นส่วนเอเชียเพื่อการพัฒนาศูนย์บริการมนุษย์ในชนบทเอเชีย  
คณะกรรมการความร่วมมือด้านเยาวชนอาเซียน  
สหพันธ์ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมแห่งอาเซียน  
สหพันธ์องค์กรประชาสัมพันธ์แห่งอาเซียน  
สหพันธ์สมาคมเจ้าของเรืออาเซียน  
คณะกรรมการสมาคมแพทย์แห่งชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้  
สมาคมโรคไตข้ออักเสบแห่งอาเซียน  
สถาบันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าด้วยการศึกษาและชุมชน  
มูลนิธิโครงการแลกเปลี่ยนระดับภูมิภาคว่าด้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา  
สมาพันธ์ทหารผ่านศึกของประเทศอาเซียน

## 5. กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในอาเซียน

ที่ประชุมอธิบดีกรมตำรวจอาเซียน

สหพันธ์สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านอาหารแห่งอาเซียน

ศูนย์การพัฒนากาปรบมะม่วงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คณะทำงานว่าด้วยกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งอาเซียน



## ภาคผนวก 3

### ธงอาเซียน



ธงอาเซียนแสดงถึงเสถียรภาพ สันติภาพ  
ความสามัคคีและพลวัตของอาเซียน สีของธง ได้แก่  
น้ำเงินแดง ขาว และเหลือง  
ซึ่งแสดงถึงสีหลักในธงชาติของบรรดาประเทศสมาชิกอา  
เซียนทั้งหมด

น้ำเงิน แสดงถึงสันติภาพและเสถียรภาพ แดง  
บ่งชี้ความกล้าหาญและความก้าวหน้า ขาว  
แสดงความบริสุทธิ์ เหลือง  
เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง

รวงข้าวแสดงถึง  
ความใฝ่ฝันของบรรดาผู้ก่อตั้งอาเซียนให้มีอาเซียนที่ประ  
กอบด้วยบรรดาประเทศทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงใ  
ต ผูกพันกันอย่างมีมิตรภาพและเป็นหนึ่งเดียว วงกลม  
แสดงถึงเอกภาพของอาเซียน

รายละเอียดของแถบสีที่ได้รับการรับรองสำหรับสีของธงอาเซียน ได้แก่

น้ำเงินแถบสี 19-4053 TC

แดง: แถบสี 18-1655 TC

ขาว: แถบสี 11-4202 TC

เหลือง: แถบสี 13-0758 TC

สำหรับสีที่ใช้ในการพิมพ์ รายละเอียดของแถบสี (ยกเว้นสีขาว) ให้เป็นไปตามสีของดวงตราอาเซียน ได้แก่

น้ำเงินแถบสี 258 หรือสีชุด 100C 60M 0Y 6K

แดง: แถบสี แดง 032 หรือสีชุด 0C 91M 87Y 0K

เหลือง: แถบสีชุดสีเหลืองหรือสีชุด 0C 0M 100Y 0K

สัดส่วนของความกว้างต่อความยาวของธงคือสองต่อสาม และรายละเอียดของขนาดของธงมีดังนี้

ธงตั้งโต๊ะ: 10 ซม. x 15 ซม.

ธงประดับห้อง: 100 ซม. x 150 ซม.

ธงประจำรถ: 10 ซม. x 30 ซม.

ธงภาคสนาม: 200 ซม. x ซม.

## ภาคผนวก 4

### ดวงตราอาเซียน



ดวงตราอาเซียนแสดงถึงเสถียรภาพ สันติภาพ  
ความสามัคคีและพลวัตของอาเซียน สีของธง ได้แก่  
น้ำเงินแดง ขาว และเหลือง  
ซึ่งแสดงถึงสีหลักในตราประจำชาติของบรรดาประเทศสมา  
ชิกอาเซียนทั้งหมด

น้ำเงิน แสดงถึงสันติภาพและเสถียรภาพ แดง  
บ่งชี้ความกล้าหาญและความก้าวหน้า ขาว  
แสดงความบริสุทธิ์ เหลือง  
เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง

รวงข้าวแสดงถึง  
ความใฝ่ฝันของบรรดาผู้ก่อตั้งอาเซียนให้มีอาเซียนที่ประ  
กอบด้วยบรรดาประเทศทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงใ  
ต ผูกพันกันอย่างมีมิตรภาพและเป็นหนึ่งเดียว วงกลม  
แสดงถึงเอกภาพของอาเซียน

รายละเอียดของแถบสีที่ได้รับการรับรองสำหรับสีของดวง  
ตราอาเซียน ได้แก่

น้ำเงินแถบสี 258

แดง: แถบสีแดง 032

เหลือง: แถบสีผสมแล้วสีเหลือง

สำหรับกระบวนการพิมพ์แบบสีสี่

รายละเอียดของสีจะเป็น

น้ำเงิน 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)

แดง: 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)

เหลือง: 0C 0M 100Y 0K

ให้ใช้รายละเอียดที่อยู่ในวงเล็บเมื่อการวัดใดๆ  
ของสีชุดนั้น ไม่สามารถทำได้

ในตัวจำลองแถบสีชุด ให้รายละเอียดเท่ากับ

น้ำเงินแถบสี 204-1

แดง: แถบสี 60-1

เหลือง: แถบสี 1-3

รูปแบบตัวอักษรที่ใช้สำหรับคำว่า “อาเซียน”

ในดวงตราอาเซียนคือ Helvetica ตัวเล็ก หนา



This translation is provided by the Ministry  
for Foreign Affairs of the Socialist Republic of Viet Nam

(Only the original version of the ASEAN Charter in English is authoritative and legally binding)



# HIẾN CHƯƠNG CỦA HIỆP HỘI CÁC QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á

## LỜI MỞ ĐẦU

**CHÚNG TÔI, NHÂN DÂN** các Quốc gia thành viên Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), với đại diện là những Người đứng đầu Nhà nước hoặc Chính phủ các nước Bru-nây Đa-rút-xa-lam, Vương quốc Căm-pu-chia, Cộng hòa In-đô-nê-xi-a, Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Ma-lai-xi-a, Liên bang My-an-ma, Cộng hòa Phi-líp-pin, Cộng hòa Xinh-ga-po, Vương quốc Thái Lan, và Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam;

**GHI NHẬN** với sự hài lòng những thành tựu quan trọng đã đạt được và việc mở rộng thành viên của ASEAN kể từ khi ASEAN được thành lập tại Băng-cốc thông qua việc ra Tuyên bố ASEAN;

**NHẮC LẠI** các quyết định về xây dựng Hiến chương ASEAN trong Chương trình Hành động Viên Chấn, Tuyên bố Kua-la Lăm-pơ về Xây dựng Hiến chương ASEAN và Tuyên bố Xê-bu về Đề cương Hiến chương ASEAN;

**LƯU TÂM** đến sự hiện hữu của các lợi ích chung và sự tùy thuộc lẫn nhau giữa nhân dân và các Quốc gia thành viên ASEAN, gắn bó với nhau bởi vị trí địa lý, các mục tiêu và vận mệnh chung;

**ĐƯỢC KHÍCH LỆ** và đoàn kết với nhau bởi Một Tâm nhìn, Một Bản sắc, và Một Cộng đồng Đùm bọc và Chia sẻ;

**GẮN KẾT** với nhau bởi một khát vọng chung và ý chí tập thể được sống trong một khu vực hòa bình, an ninh và ổn định lâu dài, kinh tế tăng trưởng bền vững, tiến bộ xã hội và thịnh vượng chung, và nhằm thúc đẩy các lợi ích, nguyện vọng và lý tưởng quan trọng;

**TÔN TRỌNG** ý nghĩa lớn lao của sự thân thiện và hợp tác, và các nguyên tắc về chủ quyền, bình đẳng, toàn vẹn lãnh thổ, không can thiệp, đồng thuận và thống nhất trong đa dạng;

**TUÂN THỦ** các nguyên tắc về dân chủ, pháp quyền và quản trị tốt, tôn trọng và bảo vệ nhân quyền và các quyền tự do cơ bản;



**QUYẾT TÂM** đảm bảo sự phát triển bền vững vì lợi ích của các thể hệ hiện tại và tương lai, và đặt hạnh phúc, đời sống và phúc lợi của nhân dân ở vị trí trung tâm của tiến trình xây dựng cộng đồng ASEAN;

**TIN TƯỞNG VÀO** sự cần thiết phải thắt chặt các mối quan hệ đoàn kết khu vực hiện có nhằm xây dựng một Cộng đồng ASEAN gắn kết về chính trị, liên kết về kinh tế và cùng chia sẻ các trách nhiệm xã hội để ứng phó có hiệu quả các thách thức và cơ hội hiện tại và trong tương lai;

**CAM KẾT** thúc đẩy việc xây dựng cộng đồng thông qua tăng cường hợp tác và liên kết khu vực, đặc biệt thông qua việc hình thành Cộng đồng ASEAN bao gồm Cộng đồng An ninh ASEAN, Cộng đồng Kinh tế ASEAN và Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN, như được nêu trong Tuyên bố Ba-li về Hòa hợp ASEAN II;

**DƯỚI ĐÂY QUYẾT ĐỊNH** thông qua Hiến chương này, thiết lập khuôn khổ thể chế và pháp lý cho ASEAN;

**VÀ NHẪM MỤC TIÊU ĐÓ,** những Người đứng đầu Nhà nước hoặc Chính phủ các Quốc gia thành viên ASEAN, hiện diện ở Xinh-ga-po nhân dịp kỷ niệm 40 năm thành lập ASEAN mang tính lịch sử này, đã nhất trí với bản Hiến chương dưới đây.

# CHƯƠNG I CÁC MỤC TIÊU VÀ NGUYÊN TẮC

## ĐIỀU 1 CÁC MỤC TIÊU

Các mục tiêu của ASEAN là:

1. Duy trì và thúc đẩy hòa bình, an ninh và ổn định và tăng cường hơn nữa các giá trị hướng tới hòa bình trong khu vực;
2. Nâng cao khả năng tự cường khu vực thông qua đẩy mạnh hợp tác chính trị, an ninh, kinh tế và văn hóa - xã hội;
3. Duy trì Đông Nam Á là một Khu vực không có vũ khí hạt nhân và các loại vũ khí hủy diệt hàng loạt khác;
4. Đảm bảo rằng nhân dân và các Quốc gia thành viên ASEAN được sống hoà bình với toàn thế giới nói chung trong một môi trường công bằng, dân chủ và hoà hợp;
5. Xây dựng một thị trường và cơ sở sản xuất duy nhất với sự ổn định, thịnh vượng, khả năng cạnh tranh và liên kết kinh tế cao, tạo thuận lợi cho thương mại và đầu tư, bao gồm sự chu chuyển tự do hàng hóa, dịch vụ và dòng đầu tư; di chuyển thuận lợi của các doanh nhân, những người có chuyên môn cao, những người có tài năng và lực lượng lao động, và sự chu chuyển tự do hơn các dòng vốn;
6. Giảm nghèo và thu hẹp khoảng cách phát triển trong ASEAN thông qua hợp tác và giúp đỡ lẫn nhau;
7. Tăng cường dân chủ, thúc đẩy quản trị tốt và pháp quyền, thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền và các quyền tự do cơ bản, với sự tôn trọng thích đáng các quyền và trách nhiệm của các Quốc gia thành viên ASEAN;
8. Đối phó hữu hiệu với tất cả các mối đe dọa, các loại tội phạm xuyên quốc gia và các thách thức xuyên biên giới, phù hợp với nguyên tắc an ninh toàn diện;
9. Thúc đẩy phát triển bền vững nhằm bảo vệ môi trường khu vực, tính bền vững của các nguồn tài nguyên thiên nhiên, bảo tồn di sản văn hóa và chất lượng cuộc sống cao của người dân khu vực;
10. Phát triển nguồn nhân lực thông qua hợp tác chặt chẽ hơn trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo lâu dài, trong khoa học và công nghệ, để tăng cường quyền năng cho người dân ASEAN và thúc đẩy Cộng đồng ASEAN;

11. Nâng cao phúc lợi và đời sống của người dân ASEAN thông qua việc tạo điều kiện để họ tiếp cận bình đẳng các cơ hội về phát triển con người, phúc lợi và công bằng xã hội;
12. Tăng cường hợp tác trong việc xây dựng cho người dân ASEAN một môi trường an toàn, an ninh và không có ma túy;
13. Thúc đẩy hình thành một ASEAN hướng về nhân dân, trong đó khuyến khích mọi thành phần xã hội tham gia và hưởng lợi từ tiến trình liên kết và xây dựng cộng đồng ASEAN;
14. Đề cao bản sắc ASEAN thông qua việc nâng cao hơn nữa nhận thức về sự đa dạng văn hoá và các di sản của khu vực; và
15. Duy trì vai trò trung tâm và chủ động của ASEAN như là động lực chủ chốt trong quan hệ và hợp tác với các đối tác bên ngoài trong một cấu trúc khu vực mở, minh bạch và thu nạp.

## **ĐIỀU 2 CÁC NGUYÊN TẮC**

1. Để đạt được các Mục tiêu nêu tại Điều 1, ASEAN và các Quốc gia thành viên tái khẳng định và tuân thủ các nguyên tắc cơ bản đã được nêu trong các tuyên bố, hiệp định, điều ước, thỏa ước, hiệp ước và các văn kiện khác của ASEAN.
2. ASEAN và các Quốc gia thành viên sẽ hoạt động theo các Nguyên tắc dưới đây:
  - (a) Tôn trọng độc lập, chủ quyền, bình đẳng, toàn vẹn lãnh thổ và bản sắc dân tộc của tất cả các Quốc gia thành viên;
  - (b) Cùng cam kết và chia sẻ trách nhiệm tập thể trong việc thúc đẩy hòa bình, an ninh và thịnh vượng ở khu vực;
  - (c) Không xâm lược, sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ lực hay các hành động khác dưới bất kỳ hình thức nào trái với luật pháp quốc tế;
  - (d) Giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình;
  - (e) Không can thiệp vào công việc nội bộ của các Quốc gia thành viên ASEAN;
  - (f) Tôn trọng quyền của các Quốc gia thành viên được quyết định vận mệnh của mình mà không có sự can thiệp, lật đổ và áp đặt từ bên ngoài;

- (g) Tăng cường tham vấn về các vấn đề có ảnh hưởng nghiêm trọng đến lợi ích chung của ASEAN;
- (h) Tuân thủ pháp quyền, quản trị tốt, các nguyên tắc của nền dân chủ và chính phủ hợp hiến;
- (i) Tôn trọng các quyền tự do cơ bản, thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền, và công bằng xã hội;
- (j) Đề cao Hiến chương Liên Hợp Quốc và luật pháp quốc tế bao gồm cả luật nhân đạo quốc tế mà các Quốc gia thành viên đã tham gia;
- (k) Không tham gia vào bất kỳ một chính sách hay hoạt động nào, kể cả việc sử dụng lãnh thổ của một nước, do bất kỳ một Quốc gia thành viên ASEAN hay ngoài ASEAN hoặc đối tượng không phải là quốc gia tiến hành, đe dọa đến chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ hay sự ổn định chính trị và kinh tế của các Quốc gia thành viên ASEAN;
- (l) Tôn trọng sự khác biệt về văn hóa, ngôn ngữ và tôn giáo của người dân ASEAN, đồng thời nhấn mạnh những giá trị chung trên tinh thần thống nhất trong đa dạng;
- (m) Giữ vững vai trò trung tâm của ASEAN trong các quan hệ về chính trị, kinh tế, văn hoá và xã hội với bên ngoài, đồng thời vẫn duy trì tính chủ động, hướng ra bên ngoài, thu nạp và không phân biệt đối xử; và
- (n) Tuân thủ các nguyên tắc thương mại đa biên và các cơ chế dựa trên luật lệ của ASEAN nhằm triển khai có hiệu quả các cam kết kinh tế, và giảm dần, tiến tới loại bỏ hoàn toàn các rào cản đối với liên kết kinh tế khu vực, trong một nền kinh tế do thị trường thúc đẩy.

## **CHƯƠNG II TƯ CÁCH PHÁP NHÂN**

### **ĐIỀU 3 TƯ CÁCH PHÁP NHÂN CỦA ASEAN**

ASEAN, với tư cách là một tổ chức liên chính phủ, từ nay có tư cách pháp nhân.

## **CHƯƠNG III THÀNH VIÊN**

### **ĐIỀU 4 CÁC QUỐC GIA THÀNH VIÊN**

Các Quốc gia thành viên ASEAN gồm Bru-nây Đa-rút-xa-lam, Vương quốc Căm-pu-chia, Cộng hoà In-đô-nê-xia, Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Ma-lai-xi-a, Liên bang Mi-an-ma, Cộng hoà Phi-líp-pin, Cộng hoà Xinh-ga-po, Vương quốc Thái Lan và Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam.

### **ĐIỀU 5 QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ**

1. Các Quốc gia thành viên có quyền và nghĩa vụ bình đẳng theo Hiến chương này.
2. Các Quốc gia thành viên sẽ tiến hành tất cả các biện pháp cần thiết, bao gồm cả việc ban hành nội luật thích hợp, để thực hiện hữu hiệu các điều khoản trong Hiến chương này và tuân thủ tất cả các nghĩa vụ thành viên.
3. Trong trường hợp có sự vi phạm nghiêm trọng Hiến chương hoặc không tuân thủ Hiến chương, vấn đề này sẽ được xem xét chiếu theo Điều 20.

### **ĐIỀU 6 KẾT NẠP THÀNH VIÊN MỚI**

1. Thủ tục xin gia nhập và kết nạp vào ASEAN sẽ được Hội đồng Điều phối ASEAN quy định.
2. Việc kết nạp dựa trên các tiêu chí sau đây:
  - (a) Có vị trí nằm trong khu vực địa lý Đông Nam Á;
  - (b) Được tất cả các Quốc gia thành viên ASEAN công nhận;
  - (c) Chấp nhận sự ràng buộc và tuân thủ Hiến chương; và
  - (d) Có khả năng và sẵn sàng thực hiện các nghĩa vụ Thành viên.
3. Việc kết nạp sẽ do Cấp cao ASEAN quyết định theo đồng thuận, dựa trên khuyến nghị của Hội đồng Điều phối ASEAN.

4. Một Quốc gia xin gia nhập sẽ được kết nạp vào ASEAN sau khi Quốc gia đó ký Văn kiện tham gia Hiến chương.

## **CHƯƠNG IV CÁC CƠ QUAN**

### **ĐIỀU 7 CẤP CAO ASEAN**

1. Cấp cao ASEAN gồm những Người đứng đầu Nhà nước hoặc Chính phủ của các Quốc gia thành viên.
2. Cấp cao ASEAN:
  - (a) Là cơ quan hoạch định chính sách tối cao của ASEAN;
  - (b) Xem xét, đưa ra các chỉ đạo về chính sách và quyết định các vấn đề then chốt liên quan đến việc thực hiện các mục tiêu của ASEAN, các vấn đề quan trọng liên quan đến lợi ích của các Quốc gia thành viên và tất cả các vấn đề do Hội đồng Điều phối ASEAN, các Hội đồng Cộng đồng ASEAN và các Cơ quan cấp Bộ trưởng chuyên ngành đệ trình lên;
  - (c) Chỉ đạo các Bộ trưởng liên quan thuộc từng Hội đồng tiến hành các hội nghị liên Bộ trưởng đặc biệt, và giải quyết các vấn đề quan trọng của ASEAN có liên quan đến các Hội đồng Cộng đồng. Các quy định về thủ tục tiến hành các hội nghị này sẽ do Hội đồng Điều phối ASEAN thông qua;
  - (d) Tiến hành những biện pháp thích hợp để xử lý các tình huống khẩn cấp tác động tới ASEAN;
  - (e) Quyết định các vấn đề liên quan được trình lên Cấp cao theo Chương VII và Chương VIII;
  - (f) Cho phép thành lập và giải tán các Cơ quan cấp Bộ trưởng chuyên ngành và các thể chế khác của ASEAN; và
  - (g) Bổ nhiệm Tổng Thư ký ASEAN, với hàm và quy chế Bộ trưởng, và Tổng thư ký ASEAN sẽ phục vụ với sự tin tưởng và hải lòng của những Người đứng đầu Nhà nước hoặc Chính phủ, dựa trên khuyến nghị của Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN.
3. Hội nghị Cấp cao ASEAN sẽ:
  - (a) Tiến hành hai lần một năm, và do Quốc gia thành viên giữ chức Chủ tịch ASEAN chủ trì tổ chức; và

- (b) Sẽ được nhóm họp khi cần thiết như là các cuộc họp đặc biệt hoặc bất thường do Quốc gia thành viên giữ chức Chủ tịch ASEAN chủ trì tại địa điểm được các Quốc gia thành viên ASEAN nhất trí.

## **ĐIỀU 8**

### **HỘI ĐỒNG ĐIỀU PHỐI ASEAN**

1. Hội đồng Điều phối ASEAN bao gồm các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN và họp ít nhất hai lần một năm.
2. Hội đồng Điều phối ASEAN:
  - (a) Chuẩn bị cho các cuộc họp Cấp cao ASEAN;
  - (b) Điều phối việc thực hiện các thỏa thuận và quyết định của Cấp cao ASEAN;
  - (c) Phối hợp với các Hội đồng Cộng đồng ASEAN nhằm tăng cường sự nhất quán về chính sách, hiệu quả và hợp tác giữa các cơ quan này;
  - (d) Phối hợp các báo cáo của các Hội đồng Cộng đồng ASEAN để trình lên Cấp cao ASEAN;
  - (e) Xem xét báo cáo hàng năm của Tổng thư ký về các hoạt động của ASEAN;
  - (f) Xem xét báo cáo của Tổng thư ký ASEAN về chức năng và hoạt động của Ban thư ký ASEAN và các cơ quan liên quan khác;
  - (g) Thông qua việc bổ nhiệm và miễn nhiệm các Phó Tổng thư ký ASEAN theo khuyến nghị của Tổng thư ký; và
  - (h) Thực hiện các nhiệm vụ khác được nêu trong Hiến chương này, hoặc các chức năng khác do Cấp cao ASEAN trao cho.
3. Hội đồng Điều phối ASEAN sẽ được các quan chức cao cấp liên quan hỗ trợ.

## **ĐIỀU 9**

### **CÁC HỘI ĐỒNG CỘNG ĐỒNG ASEAN**

1. Các Hội đồng Cộng đồng ASEAN bao gồm Hội đồng Cộng đồng Chính trị-An ninh ASEAN, Hội đồng Cộng đồng Kinh tế ASEAN, và Hội đồng Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN.
2. Trục thuộc mỗi Hội đồng Cộng đồng ASEAN sẽ có các Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng.

3. Các Quốc gia thành viên sẽ cử đại diện quốc gia tham dự các cuộc họp của Hội đồng Cộng đồng ASEAN.
4. Để thực hiện các mục tiêu của từng trụ cột trong ba trụ cột của Cộng đồng ASEAN, mỗi Hội đồng Cộng đồng ASEAN sẽ:
  - (a) Đảm bảo việc thực hiện các quyết định có liên quan của Cấp cao ASEAN;
  - (b) Điều phối công việc trong các lĩnh vực phụ trách, và những vấn đề có liên quan đến các Hội đồng Cộng đồng khác; và
  - (c) Đề trình các báo cáo và khuyến nghị về những vấn đề thuộc phạm vi trách nhiệm lên Cấp cao ASEAN.
5. Mỗi Hội đồng Cộng đồng ASEAN sẽ họp ít nhất hai lần một năm và sẽ do Bộ trưởng có liên quan của Quốc gia thành viên đang giữ cương vị Chủ tịch ASEAN chủ trì.
6. Mỗi Hội đồng Cộng đồng ASEAN sẽ được các quan chức cao cấp có liên quan hỗ trợ.

## **ĐIỀU 10**

### **CÁC CƠ QUAN CHUYÊN NGÀNH CẤP BỘ TRƯỞNG ASEAN**

1. Các Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng ASEAN:
  - (a) Hoạt động theo chức năng, quyền hạn đã được xác định;
  - (b) Thực hiện các thỏa thuận và quyết định của Cấp cao ASEAN trong phạm vi phụ trách;
  - (c) Tăng cường hợp tác trong các lĩnh vực thuộc phạm vi chức trách của mình để hỗ trợ liên kết và xây dựng Cộng đồng ASEAN; và
  - (d) Đề trình các báo cáo và khuyến nghị lên các Hội đồng Cộng đồng liên quan.
2. Mỗi Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng ASEAN, trong phạm vi chức trách của mình, có thể giao cho các quan chức cao cấp và các cơ quan trực thuộc thực hiện các chức năng, nhiệm vụ như nêu trong Phụ lục 1. Phụ lục này có thể được Tổng thư ký ASEAN cập nhật theo khuyến nghị của Ủy ban các Đại diện Thường trực mà không phải viện dẫn Điều khoản sửa đổi trong Hiến chương này.



## **ĐIỀU 11**

### **TỔNG THƯ KÝ ASEAN VÀ BAN THƯ KÝ ASEAN**

1. Tổng thư ký ASEAN sẽ được Cấp cao ASEAN bổ nhiệm với nhiệm kỳ 5 năm, không gia hạn, được lựa chọn trong số các công dân các Quốc gia thành viên ASEAN, luân phiên theo thứ tự tên nước bằng chữ cái tiếng Anh, có tính đến sự liêm khiết, năng lực, kinh nghiệm chuyên môn và bình đẳng giới.
2. Tổng thư ký ASEAN sẽ:
  - (a) Thực hiện các nhiệm vụ và trách nhiệm của mình theo các quy định trong Hiến chương và các văn kiện, nghị định thư liên quan, và các tập quán đã có của ASEAN;
  - (b) Tạo điều kiện thuận lợi và theo dõi tiến độ thực hiện các thỏa thuận và quyết định của ASEAN, và đệ trình báo cáo hàng năm về các hoạt động của ASEAN lên Cấp cao ASEAN;
  - (c) Tham gia vào các cuộc họp Cấp cao ASEAN, các Hội đồng Cộng đồng ASEAN, Hội đồng Điều phối ASEAN, và các Cơ quan chuyên ngành ASEAN cấp Bộ trưởng và các cuộc họp liên quan khác của ASEAN;
  - (d) Thể hiện quan điểm của ASEAN và tham gia vào các cuộc họp với các đối tác bên ngoài phù hợp với các đường lối chính sách đã được thông qua và quyền hạn của Tổng thư ký; và
  - (e) Khuyến nghị lên Hội đồng Điều phối ASEAN để phê duyệt việc bổ nhiệm và miễn nhiệm các Phó Tổng thư ký.
3. Tổng thư ký cũng sẽ là Quan chức Hành chính cao cấp nhất của ASEAN.
4. Tổng thư ký sẽ được bốn Phó Tổng thư ký với hàm và quy chế cấp Thứ trưởng giúp việc. Các Phó Tổng thư ký sẽ chịu trách nhiệm trước Tổng thư ký trong việc thực thi chức trách của mình.
5. Bốn Phó Tổng thư ký sẽ không cùng quốc tịch với Tổng thư ký và đến từ bốn Quốc gia thành viên ASEAN khác nhau.
6. Bốn Phó Tổng thư ký sẽ bao gồm:
  - (a) Hai Phó tổng thư ký có nhiệm kỳ 3 năm, không gia hạn, và được lựa chọn trong số các công dân của các Quốc gia thành viên ASEAN trên cơ sở luân phiên theo văn chữ cái tiếng Anh, có tính đến sự liêm khiết, phẩm chất, năng lực, kinh nghiệm, và bình đẳng giới; và

- (b) Hai Phó tổng thư ký có nhiệm kỳ 3 năm, có thể gia hạn nhiệm kỳ thêm 3 năm nữa. Hai phó Tổng thư ký này sẽ được tuyển chọn công khai dựa trên năng lực;
- 7. Ban thư ký ASEAN sẽ bao gồm Tổng thư ký và các nhân viên khác tùy theo yêu cầu đặt ra.
- 8. Tổng thư ký và các nhân viên sẽ:
  - (a) Giữ vững các chuẩn mực cao nhất về sự liêm khiết, hiệu quả và năng lực trong khi thi hành nhiệm vụ;
  - (b) Không tìm kiếm hoặc nhận chỉ đạo từ bất kỳ chính phủ hoặc đối tượng nào ngoài ASEAN; và
  - (c) Không tham gia vào bất kỳ hành động nào có thể ảnh hưởng đến vị thế quan chức Ban thư ký ASEAN của mình và chỉ chịu trách nhiệm trước ASEAN.
- 9. Các Quốc gia thành viên ASEAN cam kết tôn trọng tính chất đặc thù của các trách nhiệm của Tổng thư ký và các nhân viên Ban thư ký, và không tìm cách gây ảnh hưởng đến họ trong quá trình họ thực thi nhiệm vụ.

## **ĐIỀU 12**

### **ỦY BAN CÁC ĐẠI DIỆN THƯỜNG TRỰC BÊN CẠNH ASEAN**

- 1. Các Quốc gia thành viên ASEAN sẽ bổ nhiệm một Đại diện thường trực có hàm Đại sứ bên cạnh ASEAN đặt tại Gia-các-ta.
- 2. Các Đại diện thường trực tạo thành Ủy ban các Đại diện Thường trực, sẽ:
  - (a) Hỗ trợ công việc của các Hội đồng Cộng đồng ASEAN và các Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng ASEAN;
  - (b) Phối hợp với Ban thư ký ASEAN Quốc gia và các Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng khác của ASEAN;
  - (c) Liên hệ với Tổng thư ký ASEAN và Ban thư ký ASEAN về tất cả các vấn đề liên quan đến công việc của mình;
  - (d) Hỗ trợ hợp tác giữa ASEAN với các đối tác bên ngoài; và
  - (e) Thực thi các nhiệm vụ khác do Hội đồng Điều phối ASEAN quyết định.

### **ĐIỀU 13**

#### **BAN THƯ KÝ ASEAN QUỐC GIA**

Mỗi Quốc gia thành viên ASEAN sẽ lập một Ban thư ký ASEAN Quốc gia với nhiệm vụ:

- (a) Đóng vai trò là đầu mối quốc gia;
- (b) Là nơi lưu trữ thông tin về tất cả các vấn đề liên quan đến ASEAN ở cấp độ quốc gia;
- (c) Điều phối việc triển khai các quyết định của ASEAN ở cấp độ quốc gia;
- (d) Điều phối và hỗ trợ công tác chuẩn bị của quốc gia cho các cuộc họp ASEAN;
- (e) Thúc đẩy xây dựng bản sắc và nâng cao nhận thức về ASEAN ở cấp độ quốc gia; và
- (f) Đóng góp vào việc xây dựng Cộng đồng ASEAN.

### **ĐIỀU 14**

#### **CƠ QUAN NHÂN QUYỀN ASEAN**

1. Phù hợp với các mục tiêu và nguyên tắc của Hiến chương ASEAN về thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền và các quyền tự do cơ bản, ASEAN sẽ lập một cơ quan nhân quyền ASEAN.
2. Cơ quan nhân quyền ASEAN này sẽ hoạt động theo Quy chế do Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN quyết định.

### **ĐIỀU 15**

#### **QUỸ ASEAN**

1. Quỹ ASEAN sẽ hỗ trợ Tổng thư ký ASEAN và hợp tác với các cơ quan liên quan của ASEAN để phục vụ xây dựng cộng đồng ASEAN, thông qua việc nâng cao nhận thức về bản sắc ASEAN, quan hệ tương tác giữa người dân với người dân, và sự hợp tác chặt chẽ trong giới doanh nghiệp, xã hội dân sự, các nhà nghiên cứu và các nhóm đối tượng khác trong ASEAN.
2. Quỹ ASEAN sẽ chịu trách nhiệm trước Tổng thư ký ASEAN, và Tổng thư ký ASEAN sẽ trình báo cáo về Quỹ lên Cấp cao ASEAN thông qua Hội đồng điều phối ASEAN.

## **CHƯƠNG V CÁC THỰC THỂ CÓ LIÊN QUAN VỚI ASEAN**

### **ĐIỀU 16 CÁC THỰC THỂ CÓ LIÊN QUAN VỚI ASEAN**

1. ASEAN có thể lập quan hệ với các thực thể có những hoạt động hỗ trợ Hiến chương ASEAN, đặc biệt là hỗ trợ các mục tiêu và nguyên tắc của Hiến chương. Những thực thể có liên quan này được liệt kê trong Phụ lục 2.
2. Quy chế và tiêu chí cho việc xây dựng quan hệ này sẽ được Ủy ban các Đại diện thường trực quyết định theo khuyến nghị của Tổng thư ký ASEAN.
3. Phụ lục 2 có thể được Tổng thư ký ASEAN cập nhật theo khuyến nghị của Ủy ban các Đại diện thường trực mà không cần viện dẫn đến Điều khoản Sửa đổi trong Hiến chương.

## **CHƯƠNG VI CÁC ƯU ĐÃI VÀ MIỄN TRỪ**

### **ĐIỀU 17 CÁC ƯU ĐÃI VÀ MIỄN TRỪ CỦA ASEAN**

1. ASEAN sẽ được hưởng các quyền ưu đãi và miễn trừ cần thiết trên lãnh thổ các Quốc gia thành viên để thực hiện các mục tiêu của Hiệp hội.
2. Các ưu đãi và miễn trừ sẽ được quy định trong các thỏa thuận riêng giữa ASEAN và Nước chủ nhà.

### **ĐIỀU 18 CÁC ƯU ĐÃI VÀ MIỄN TRỪ DÀNH CHO TỔNG THƯ KÝ ASEAN VÀ CÁC NHÂN VIÊN CỦA BAN THƯ KÝ ASEAN.**

1. Tổng thư ký ASEAN và các nhân viên của Ban thư ký ASEAN tham gia vào các hoạt động chính thức hoặc đại diện cho ASEAN tại các Quốc gia thành viên sẽ được hưởng các ưu đãi và miễn trừ cần thiết nhằm thực thi một cách độc lập các chức năng của họ.

2. Các điều kiện về ưu đãi và miễn trừ của Điều này sẽ được quy định trong một thỏa thuận riêng của ASEAN.

**ĐIỀU 19**  
**CÁC ƯU ĐÃI VÀ MIỄN TRỪ CỦA CÁC ĐẠI DIỆN THƯỜNG TRỰC**  
**VÀ CÁC QUAN CHỨC ĐANG THỰC THI NHIỆM VỤ CỦA ASEAN**

1. Các Đại diện thường trực của các Quốc gia thành viên bên cạnh ASEAN, các quan chức của các Quốc gia thành viên tham gia các hoạt động chính thức hoặc đại diện cho ASEAN tại các Quốc gia thành viên, sẽ được hưởng các ưu đãi và miễn trừ cần thiết để có thể thực thi một cách độc lập các chức năng của họ.
2. Các ưu đãi và miễn trừ của các Đại diện thường trực và các quan chức đang làm nhiệm vụ của ASEAN sẽ tuân theo các quy định trong Công ước Viên năm 1961 về Quan hệ Ngoại giao hoặc tuân theo luật quốc gia của Quốc gia thành viên ASEAN liên quan.

**CHƯƠNG VII**  
**RA QUYẾT ĐỊNH**

**ĐIỀU 20**  
**THAM VẤN VÀ ĐỒNG THUẬN**

1. Việc ra quyết định dựa trên tham vấn và đồng thuận là một nguyên tắc cơ bản của ASEAN.
2. Khi không có đồng thuận, Cấp cao ASEAN có thể xem xét việc đưa ra quyết định cụ thể.
3. Khoản 1 và 2 trong Điều này sẽ không ảnh hưởng tới các phương thức ra quyết định đã được nêu trong các văn kiện pháp lý liên quan khác của ASEAN.
4. Trong trường hợp có sự vi phạm nghiêm trọng hoặc không tuân thủ, vấn đề này sẽ được trình lên Cấp cao ASEAN để quyết định.

## **ĐIỀU 21**

### **THỰC HIỆN VÀ THỦ TỤC**

1. Mỗi Hội đồng Cộng đồng ASEAN sẽ quy định quy chế hoạt động riêng của mình.
2. Trong khi thực hiện các cam kết kinh tế, có thể áp dụng công thức tham gia linh hoạt, trong đó có công thức ASEAN-X trong trường hợp có sự đồng thuận như vậy.

## **CHƯƠNG VIII**

### **GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP**

#### **ĐIỀU 22**

#### **CÁC NGUYÊN TẮC CHUNG**

1. Các Quốc gia thành viên sẽ nỗ lực giải quyết một cách hoà bình và kịp thời tất cả các tranh chấp thông qua đối thoại, tham vấn và thương lượng.
2. ASEAN sẽ duy trì và thiết lập các cơ chế giải quyết tranh chấp trong tất cả các lĩnh vực hợp tác của ASEAN.

#### **ĐIỀU 23**

#### **BÊN THỨ BA, HÒA GIẢI VÀ TRUNG GIAN**

1. Các Quốc gia thành viên có tranh chấp, vào bất kỳ thời điểm nào có thể sử dụng các phương thức như đề nghị bên thứ ba, hòa giải hoặc trung gian để giải quyết tranh chấp trong khoảng thời gian thoả thuận.
2. Các bên tranh chấp có thể yêu cầu Chủ tịch ASEAN hoặc Tổng thư ký ASEAN *trong quyền hạn mặc nhiên của mình*, làm bên thứ ba, hoà giải hoặc trung gian.

#### **ĐIỀU 24**

#### **CÁC CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP**

#### **TRONG CÁC VẤN KIỆN CỤ THỂ**

1. Các tranh chấp liên quan đến những vấn kiện cụ thể của ASEAN sẽ được giải quyết thông qua các cơ chế và thủ tục đã được quy định trong các văn kiện đó.

2. Các tranh chấp không liên quan đến việc áp dụng hoặc giải thích bất kỳ một văn kiện nào của ASEAN sẽ được giải quyết một cách hòa bình phù hợp với Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác ở Đông Nam Á (TAC) và các quy định thủ tục của Hiệp ước này.
3. Nếu không có quy định cụ thể khác, các tranh chấp liên quan đến việc giải thích hoặc áp dụng các hiệp định kinh tế ASEAN sẽ được giải quyết theo Nghị định thư ASEAN về Tăng cường Cơ chế Giải quyết Tranh chấp.

## **ĐIỀU 25**

### **THIẾT LẬP CÁC CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP**

Nếu không có quy định cụ thể khác, sẽ thiết lập các cơ chế giải quyết tranh chấp phù hợp, bao gồm cả hình thức trọng tài, để giải quyết những tranh chấp liên quan đến việc giải thích hoặc áp dụng Hiến chương này hoặc các văn kiện khác của ASEAN.

## **ĐIỀU 26**

### **CÁC TRANH CHẤP CHƯA ĐƯỢC GIẢI QUYẾT**

Nếu có một tranh chấp chưa giải quyết được, sau khi đã áp dụng những điều khoản trên đây của Chương, tranh chấp đó sẽ được trình lên Cấp cao ASEAN để quyết định.

## **ĐIỀU 27**

### **TUÂN THỦ**

1. Tổng thư ký ASEAN, với sự trợ giúp của Ban thư ký ASEAN hoặc một cơ quan khác được chỉ định của ASEAN, sẽ theo dõi việc tuân thủ các kết luận, khuyến nghị hoặc quyết định do một cơ chế giải quyết tranh chấp ASEAN đưa ra và trình báo cáo lên Cấp cao ASEAN.
2. Bất cứ Quốc gia thành viên nào bị ảnh hưởng bởi kết luận về việc không tuân thủ, hoặc bởi các khuyến nghị hoặc quyết định do một cơ chế giải quyết tranh chấp ASEAN đưa ra, có thể đưa vấn đề này lên Cấp cao ASEAN để quyết định.

**ĐIỀU 28**  
**CÁC ĐIỀU KHOẢN TRONG HIẾN CHƯƠNG LIÊN HỢP QUỐC**  
**VÀ CÁC THỦ TỤC QUỐC TẾ LIÊN QUAN KHÁC**

Trừ khi có quy định khác trong Hiến chương này, các Quốc gia thành viên có quyền viện dẫn những hình thức giải quyết tranh chấp hòa bình được quy định tại Điều 33(1) của Hiến chương Liên Hợp Quốc hoặc các văn bản luật quốc tế khác mà các Quốc gia thành viên ASEAN là bên tranh chấp đã tham gia.

**CHƯƠNG IX**  
**NGÂN SÁCH VÀ TÀI CHÍNH**

**ĐIỀU 29**  
**CÁC NGUYÊN TẮC CHUNG**

1. ASEAN sẽ xây dựng các quy tắc và thủ tục tài chính phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế.
2. ASEAN sẽ tuân thủ các chính sách và thông lệ quản lý tài chính và nguyên tắc quản lý ngân sách.
3. Các tài khoản sẽ được các cơ quan kiểm toán nội bộ và bên ngoài kiểm tra.

**ĐIỀU 30**  
**NGÂN SÁCH HOẠT ĐỘNG VÀ TÀI CHÍNH**  
**CỦA BAN THƯ KÝ ASEAN**

1. Ban thư ký ASEAN sẽ được cung cấp các nguồn tài chính cần thiết để thực hiện hiệu quả chức năng của mình.
2. Ngân sách hoạt động của Ban thư ký ASEAN sẽ do các Quốc gia thành viên ASEAN đóng góp đồng đều hàng năm theo đúng kỳ hạn.
3. Tổng thư ký ASEAN sẽ lập dự toán ngân sách hoạt động hàng năm của Ban thư ký ASEAN để trình Hội đồng Điều phối ASEAN phê duyệt theo khuyến nghị của Ủy ban các Đại diện thường trực.
4. Ban thư ký ASEAN sẽ hoạt động tuân thủ những nguyên tắc và thủ tục tài chính do Hội đồng Điều phối ASEAN quy định theo khuyến nghị của Ủy ban các Đại diện thường trực.



## CHƯƠNG X HÀNH CHÍNH VÀ THỦ TỤC

### ĐIỀU 31 CHỦ TỊCH ASEAN

1. Chức Chủ tịch ASEAN sẽ được luân phiên hàng năm theo thứ tự chữ cái tên tiếng Anh của các Quốc gia thành viên.
2. ASEAN sẽ áp dụng quy chế Chủ tịch thống nhất trong một năm dương lịch, theo đó Quốc gia thành viên đảm nhiệm chức Chủ tịch sẽ chủ trì:
  - (a) Hội nghị Cấp cao ASEAN và các Cấp cao liên quan;
  - (b) Các cuộc họp của Hội đồng Điều phối ASEAN;
  - (c) Ba Hội đồng Cộng đồng ASEAN;
  - (d) Nếu phù hợp, các cuộc họp của Cơ quan chuyên ngành cấp Bộ trưởng và quan chức cao cấp; và
  - (e) Ủy ban các Đại diện thường trực ASEAN.

### ĐIỀU 32 VAI TRÒ CỦA CHỦ TỊCH ASEAN

1. Quốc gia thành viên giữ chức Chủ tịch ASEAN sẽ:
  - (a) Tích cực thúc đẩy và đề cao lợi ích cũng như quyền lợi của ASEAN, gồm cả các nỗ lực xây dựng Cộng đồng ASEAN thông qua các sáng kiến về chính sách, điều phối, đồng thuận và hợp tác;
  - (b) Đảm bảo vai trò trung tâm của ASEAN;
  - (c) Đảm bảo việc ứng phó một cách hiệu quả và kịp thời các vấn đề cấp bách hoặc các tình huống khủng hoảng tác động đến ASEAN, trong đó có việc sử dụng *phương thức bên thứ ba* và các dàn xếp khác nhằm nhanh chóng giải quyết các mối quan ngại trên;
  - (d) Đại diện cho ASEAN trong việc tăng cường và thúc đẩy các mối quan hệ chặt chẽ hơn với các đối tác bên ngoài; và
  - (e) Thực hiện các nhiệm vụ và chức năng khác được giao.

**ĐIỀU 33**  
**LỄ TÂN VÀ CÁC THÔNG LỆ NGOẠI GIAO**

ASEAN và các Quốc gia thành viên sẽ tuân thủ nghi thức lễ tân và các thông lệ ngoại giao hiện có trong quá trình triển khai các hoạt động liên quan đến ASEAN. Bất cứ sự thay đổi nào phải được Hội đồng Điều phối ASEAN thông qua theo khuyến nghị của Ủy ban các Đại diện thường trực.

**ĐIỀU 34**  
**NGÔN NGỮ LÀM VIỆC CỦA ASEAN**

Ngôn ngữ làm việc của ASEAN là tiếng Anh.

**CHƯƠNG XI**  
**BẢN SẮC VÀ BIỂU TƯỢNG**

**ĐIỀU 35**  
**BẢN SẮC ASEAN**

ASEAN sẽ thúc đẩy xây dựng bản sắc chung của ASEAN và ý thức gắn bó với nhau của người dân trong khu vực để hình thành một vận mệnh, những giá trị và mục tiêu chung.

**ĐIỀU 36**  
**KHẨU HIỆU CỦA ASEAN**

Khẩu hiệu của ASEAN là “*Một Tâm nhìn, Một Bản sắc, Một Cộng đồng*”.

**ĐIỀU 37**  
**CỜ ASEAN**

Lá cờ ASEAN được thể hiện trong Phụ lục 3.

**ĐIỀU 38**  
**BIỂU TƯỢNG CỦA ASEAN**

Biểu tượng của ASEAN được mô tả trong Phụ lục 4.

**ĐIỀU 39**  
**NGÀY ASEAN**

Ngày 8 tháng 8 được kỷ niệm là Ngày ASEAN.

**ĐIỀU 40**  
**BÀI CA ASEAN**

ASEAN sẽ có Bài ca riêng.

**CHƯƠNG XII**  
**QUAN HỆ ĐỐI NGOẠI**

**ĐIỀU 41**  
**TRIỂN KHAI QUAN HỆ ĐỐI NGOẠI**

1. ASEAN sẽ phát triển quan hệ hữu nghị và đối thoại, hợp tác và đối tác cùng có lợi với các quốc gia, các tổ chức và thể chế tiểu khu vực, khu vực và quốc tế.
2. Quan hệ đối ngoại của ASEAN sẽ tuân thủ các mục tiêu và nguyên tắc đề ra trong Hiến chương.
3. ASEAN sẽ là động lực chính trong các thỏa thuận khu vực do ASEAN khởi xướng và duy trì vai trò trung tâm trong hợp tác khu vực và xây dựng cộng đồng.
4. Trong triển khai quan hệ đối ngoại của ASEAN, các Quốc gia thành viên sẽ phối hợp và nỗ lực xây dựng lập trường chung cũng như tiến hành các hoạt động chung trên cơ sở thống nhất và đoàn kết.
5. Cấp cao ASEAN sẽ định hướng chính sách chiến lược cho quan hệ đối ngoại của ASEAN theo khuyến nghị của Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN.

6. Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN sẽ đảm bảo sự nhất quán và đồng bộ trong triển khai quan hệ đối ngoại của ASEAN.
7. ASEAN có thể ký kết các hiệp định với các nước hoặc các tổ chức và thể chế tiểu khu vực, khu vực và quốc tế. Thủ tục ký kết các hiệp định này sẽ do Hội đồng Điều phối ASEAN quy định thông qua tham vấn với các Hội đồng Cộng đồng ASEAN.

## **ĐIỀU 42**

### **NƯỚC ĐIỀU PHỐI ĐỐI THOẠI**

1. Các Quốc gia thành viên, với vai trò là Nước Điều phối, sẽ luân phiên chịu trách nhiệm điều phối và thúc đẩy các lợi ích của ASEAN trong quan hệ với các bên Đối thoại, các tổ chức và thể chế khu vực và quốc tế liên quan.
2. Trong quan hệ với các đối tác bên ngoài, Nước Điều phối sẽ tiến hành các hoạt động, trong đó có:
  - (a) Đại diện cho ASEAN và thúc đẩy quan hệ trên cơ sở tôn trọng lẫn nhau và bình đẳng, phù hợp với các nguyên tắc của ASEAN;
  - (b) Đồng chủ trì các cuộc họp liên quan giữa ASEAN và các đối tác bên ngoài; và
  - (c) Được các Ủy ban của ASEAN tại các Nước thứ ba và bên cạnh các Tổ chức quốc tế có liên quan hỗ trợ.

## **ĐIỀU 43**

### **ỦY BAN ASEAN Ở NƯỚC THỨ BA VÀ BÊN CẠNH CÁC TỔ CHỨC QUỐC TẾ**

1. Ủy ban ASEAN ở các Nước thứ ba có thể được thành lập tại các nước ngoài khu vực ASEAN, bao gồm người đứng đầu cơ quan đại diện ngoại giao của các Quốc gia thành viên ASEAN. Các Ủy ban tương tự có thể được lập ra bên cạnh các tổ chức quốc tế. Các Ủy ban này sẽ thúc đẩy lợi ích và bản sắc ASEAN tại nước chủ nhà và các tổ chức quốc tế.
2. Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN sẽ quy định thủ tục hoạt động của các Ủy ban này.

**ĐIỀU 44**  
**QUY CHẾ ĐỐI VỚI CÁC ĐỐI TÁC CỦA ASEAN**

1. Trong quá trình triển khai quan hệ đối ngoại của ASEAN, Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN có thể trao cho các đối tác bên ngoài quy chế Đối thoại chính thức, Đối thoại theo lĩnh vực, Đối tác phát triển, Quan sát viên đặc biệt, Khách mời hoặc các quy chế khác có thể được lập ra.
2. Các đối tác bên ngoài có thể được mời tham gia vào các cuộc họp hoặc các hoạt động hợp tác mà không cần phải có quy chế chính thức theo như quy định.

**ĐIỀU 45**  
**QUAN HỆ VỚI HỆ THỐNG LIÊN HỢP QUỐC VÀ CÁC TỔ CHỨC VÀ THỂ CHẾ QUỐC TẾ KHÁC**

1. ASEAN có thể tìm kiếm một quy chế thích hợp với hệ thống Liên hợp quốc cũng như các tổ chức và thể chế tiểu khu vực, khu vực và quốc tế khác.
2. Hội đồng Điều phối ASEAN sẽ quyết định việc tham gia của ASEAN vào các tổ chức và thể chế tiểu khu vực, khu vực và quốc tế khác.

**ĐIỀU 46**  
**BỔ NHIỆM ĐẠI DIỆN CỦA CÁC QUỐC GIA NGOÀI ASEAN BÊN CẠNH ASEAN**

Các Quốc gia ngoài ASEAN và các tổ chức liên chính phủ liên quan có thể bổ nhiệm và cử Đại sứ bên cạnh ASEAN. Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN sẽ quyết định về việc bổ nhiệm này.

**CHƯƠNG XIII**  
**CÁC ĐIỀU KHOẢN CHUNG VÀ CUỐI CÙNG**

**ĐIỀU 47**  
**KÝ KẾT, PHÊ CHUẨN, LƯU CHIẾU VÀ HIỆU LỰC**

1. Bản Hiến Chương này phải được tất cả các Quốc gia thành viên ASEAN ký kết.
2. Bản Hiến chương này sẽ được tất cả các Quốc gia thành viên ASEAN phê chuẩn, phù hợp với các thủ tục nội bộ của mỗi nước.
3. Các văn kiện phê chuẩn sẽ được Tổng Thư ký ASEAN lưu chiếu, sau đó sẽ thông báo ngay cho tất cả các Quốc gia thành viên về việc lưu chiếu của từng nước.
4. Bản Hiến Chương này sẽ có hiệu lực vào ngày thứ 30 kể từ ngày văn kiện phê chuẩn thứ 10 được Tổng thư ký ASEAN lưu chiếu.

#### **ĐIỀU 48 SỬA ĐỔI**

1. Bất kỳ một Quốc gia thành viên nào cũng có thể đề nghị sửa đổi Hiến chương.
2. Các đề nghị sửa đổi Hiến chương này sẽ được Hội đồng Điều phối ASEAN, trên cơ sở đồng thuận, trình lên Cấp cao ASEAN để quyết định.
3. Các sửa đổi đối với Hiến chương được Cấp cao ASEAN nhất trí thông qua trên cơ sở đồng thuận phải được tất cả các Quốc gia thành viên phê chuẩn phù hợp với Điều 47.
4. Các sửa đổi đối với Hiến chương sẽ có hiệu lực vào ngày thứ 30 kể từ ngày văn kiện phê chuẩn cuối cùng được Tổng Thư ký ASEAN lưu chiếu.

#### **ĐIỀU 49 QUY CHẾ VÀ TRÌNH TỰ THỦ TỤC**

Nếu không có quy định khác trong Hiến chương, Hội đồng Điều phối ASEAN sẽ quyết định các quy định về trình tự và thủ tục và đảm bảo tính nhất quán của các quy định này.

#### **ĐIỀU 50 XEM XÉT LẠI**

Bản Hiến chương này có thể được xem xét lại sau khi có hiệu lực 5 năm hoặc do Cấp cao ASEAN quyết định.

## **ĐIỀU 51**

### **GIẢI THÍCH HIẾN CHƯƠNG**

1. Nếu có đề nghị của bất kỳ Quốc gia thành viên nào, Ban thư ký ASEAN sẽ có trách nhiệm giải thích Hiến chương phù hợp với các quy định về thủ tục mà Hội đồng Điều phối ASEAN quy định.
2. Bất đồng liên quan đến việc giải thích Hiến chương sẽ được giải quyết dựa trên các điều khoản liên quan trong Chương VIII của Hiến chương.
3. Các tiêu đề và đề mục được sử dụng trong Hiến chương sẽ chỉ được dùng với mục đích tham khảo.

## **ĐIỀU 52**

### **TÍNH LIÊN TỤC VỀ PHÁP LÝ**

1. Tất cả các hiệp ước, hiệp định, thỏa ước, tuyên bố, nghị định thư và các văn kiện khác của ASEAN đã có hiệu lực từ trước khi Hiến chương có hiệu lực, vẫn sẽ tiếp tục có giá trị.
2. Trong trường hợp không có sự nhất quán giữa quyền và nghĩa vụ của các Quốc gia thành viên ASEAN theo các văn kiện nói trên và Hiến chương, Hiến chương sẽ là văn bản mang tính quyết định.

## **ĐIỀU 53**

### **BẢN GỐC**

Bản gốc của Hiến chương bằng tiếng Anh đã được ký sẽ được Tổng Thư ký ASEAN lưu chiếu, sau đó Tổng Thư ký sẽ cung cấp một bản sao có chứng thực cho các Quốc gia thành viên.

## **ĐIỀU 54**

### **ĐĂNG KÝ HIẾN CHƯƠNG ASEAN**

Hiến chương sẽ được Tổng Thư ký ASEAN đăng ký với Ban thư ký Liên hợp quốc theo Điều 102, Đoạn 1 Hiến chương Liên hợp quốc.

**ĐIỀU 55**  
**TÀI SẢN CỦA ASEAN**

Tài sản và quỹ của Tổ chức sẽ được đăng ký dưới tên ASEAN.

Làm tại Xinh-ga-po vào ngày 20 tháng 11 năm 2007 với một bản gốc duy nhất bằng tiếng Anh.

Bru-nây Đa-rút-xa-lam:  
**HAJI HASSANAL BOLKIAH**  
Quốc vương của Bru-nây Đa-rút-xa-lam

Vương quốc Căm-pu-chia:  
**SAMDECH HUN SEN**  
Thủ tướng

Cộng hoà In-đô-nê-xia:  
**DR. SUSILO BAMBANG YUDHOYONO**  
Tổng thống

Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào:  
**BOUASONE BOUPHAVANH**  
Thủ tướng

Ma-lai-xi-a:  
**DATO' SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI**  
Thủ tướng

Liên bang Mi-an-ma:  
**GENERAL THEIN SEIN**  
Thủ tướng

Cộng hoà Phi-líp-pin:  
**GLORIA MACAPAGAL-ARROYO**  
Tổng thống

Cộng hoà Xinh-ga-po:



**LEE HSIEN LOONG**

Thủ tướng

Vương quốc Thái Lan:

**GENERAL SURAYUD CHULANONT (RET.)**

Thủ tướng

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam:

**NGUYỄN TẤN DŨNG**

Thủ tướng

## PHỤ LỤC 1

### CÁC CƠ QUAN THEO LĨNH VỰC CẤP BỘ TRƯỞNG ASEAN

#### I. CỘNG ĐỒNG CHÍNH TRỊ - AN NINH ASEAN:

1. **Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN (AMM)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN (ASEAN SOM)
  - Ủy ban thường trực ASEAN (ASC)
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về quy hoạch phát triển (SOMDP)
2. **Ủy ban về Khu vực Đông Nam Á không có vũ khí hạt nhân (SEANWFZ)**
  - Ban chấp hành SEANWFZ (SEANWFZ Ex-Com)
3. **Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN (ADMM)**
  - Hội nghị Các Quan chức cao cấp Quốc phòng ASEAN (ADSOM)
4. **Hội nghị Bộ trưởng Tư pháp các nước ASEAN (ALAWMM)**
  - Hội nghị Quan chức Tư pháp cao cấp ASEAN (ASLOM)
5. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Tội phạm xuyên quốc gia (AMMTC)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Tội phạm xuyên quốc gia (SOMTC)
  - Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN về Ma túy (ASOD)
  - Hội nghị những Người đứng đầu Cơ quan Xuất nhập cảnh và Cục trưởng Lãnh sự Bộ Ngoại giao (DGICM)
6. **Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF SOM)

#### II. CỘNG ĐỒNG KINH TẾ ASEAN:

1. **Hội nghị Bộ trưởng Kinh tế ASEAN (AEM)**
  - Nhóm Đặc trách cao cấp về Liên kết kinh tế ASEAN (HLTF – EI)
  - Hội nghị quan chức Kinh tế cao cấp ASEAN (SEOM)
2. **Hội đồng Khu vực Thương mại Tự do ASEAN (AFTA)**
3. **Hội đồng Khu vực Đầu tư ASEAN (AIA)**
4. **Hội nghị Bộ trưởng Tài chính ASEAN (AFMM)**
  - Hội nghị Thứ trưởng Tài chính và Phó Thống đốc Ngân hàng Trung ương ASEAN (AFDM)
  - Hội nghị Tổng cục trưởng Hải quan ASEAN (Customs DG)
5. **Hội nghị Bộ trưởng Nông – Lâm nghiệp ASEAN (AMAF)**

- Hội nghị quan chức cao cấp ASEAN về Nông – Lâm nghiệp (SOM-AMAF)
  - Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN về lâm nghiệp (ASOF)
6. **Hội nghị Bộ trưởng Năng lượng ASEAN (AMEM)**
    - Hội nghị Quan chức cao cấp về Năng lượng (SOME)
  7. **Hội nghị cấp Bộ trưởng về Khoáng sản ASEAN (AMMin)**
    - Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN về Khoáng sản (ASOMM)
  8. **Hội nghị Bộ trưởng Khoa học và Công nghệ ASEAN (AMMST)**
    - Ủy ban về Khoa học và Công nghệ (COST)
  9. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Viễn thông và Công nghệ thông tin (TELMIN)**
    - Hội nghị Quan chức cao cấp về Viễn thông và Công nghệ thông tin (TELSOM)
    - Hội đồng Điều hành Viễn thông ASEAN (ATRC)
  10. **Hội nghị Bộ trưởng Giao thông vận tải ASEAN (ATM)**
    - Hội nghị Quan chức cao cấp về Giao thông vận tải (STOM)
  11. **Hội nghị Bộ trưởng Du lịch ASEAN (M-ATM)**
    - Hội nghị các tổ chức du lịch quốc gia các nước ASEAN (ASEAN NTOs)
  12. **Hợp tác phát triển lưu vực sông Mekong của ASEAN (AMBDC)**
    - Ủy ban thường trực Hợp tác phát triển lưu vực sông Mekong (AMBDC SC)
    - Ủy ban Tài chính cấp cao (HLFC)
  13. **Trung tâm năng lượng ASEAN**
  14. **Trung tâm ASEAN – Nhật Bản tại Tokyo**

### III. CỘNG ĐỒNG VĂN HÓA – XÃ HỘI ASEAN:

1. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN phụ trách Thông tin (AMRI)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp phụ trách Thông tin (SOMRI)
2. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Văn hóa – Nghệ thuật (AMCA)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Văn hóa và nghệ thuật (SOMCA)
3. **Hội nghị Bộ trưởng Giáo dục ASEAN (ASED)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Giáo dục (SOM-ED)
4. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Quản lý thiên tai (AMMDM)**
  - Ủy ban ASEAN về Quản lý thiên tai (ACDM)

5. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Môi trường (AMME)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN về Môi trường (ASOEN)
6. **Hội thảo các bên tiến tới Hiệp định ASEAN về chống ô nhiễm khói bụi xuyên biên giới (COP)**
  - Ủy ban dưới COP tiến tới Hiệp định ASEAN về ô nhiễm khói bụi xuyên biên giới
7. **Hội nghị Bộ trưởng Y tế ASEAN (AHMM)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Phát triển Y tế (AHMM)
8. **Hội nghị Bộ trưởng Lao động ASEAN (ALMM)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Lao động (SLOM)
  - Ủy ban ASEAN triển khai Tuyên bố ASEAN về bảo vệ và thúc đẩy quyền lợi của người lao động nhập cư.
9. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Phát triển nông thôn và xóa đói giảm nghèo (AMRDPE)**
  - Hội nghị quan chức cao cấp về Phát triển nông thôn và xóa đói giảm nghèo (SOMRDPE)
10. **Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Phúc lợi xã hội và Phát triển (SOMRDPE)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Phúc lợi xã hội và Phát triển (SOMSWD)
11. **Hội nghị cấp Bộ trưởng ASEAN về Thanh niên (AMMY)**
  - Hội nghị Quan chức cao cấp về Thanh niên (SOMY)
12. **Hội nghị ASEAN về các vấn đề Công vụ (ACCSM)**
13. **Trung tâm ASEAN về đa dạng sinh học (ACB)**
14. **Trung tâm điều phối ASEAN Hỗ trợ nhân đạo trong quản lý thiên tai (AHA Centre)**
15. **Trung tâm Thông tin động đất ASEAN**
16. **Trung tâm Khí tượng ASEAN (ASMC)**
17. **Mạng lưới các trường đại học ASEAN (AUN)**

## PHỤ LỤC 2

### CÁC THỂ CHẾ LIÊN KẾT VỚI ASEAN

#### I. LIÊN NGHỊ VIỆN

Hội đồng Liên Nghị viện ASEAN (AIPA)

#### II. CÁC TỔ CHỨC DOANH NGHIỆP

Hội nghị Hàng không ASEAN

Hiệp hội liên kết hỗ trợ y tế ASEAN (AAHSA)

ASEAN Hiệp hội Ô-tô (AAF)

Hiệp hội Ngân hàng ASEAN (ABA)

Hội đồng tư vấn doanh nghiệp ASEAN (ASEAN-BAC)

Diễn đàn doanh nghiệp ASEAN (ABF)

Phòng Thương mại và Công nghiệp ASEAN (ASEAN-CCI)

Hội đồng công nghiệp hóa chất ASEAN

Liên đoàn công nghiệp dệt may ASEAN (AFTEX)

Hội đồng công nghiệp nội thất ASEAN (AFIC)

Hội đồng ngành Bảo hiểm ASEAN (AIC)

Hiệp hội Sở hữu trí tuệ ASEAN (ASEAN IPA)

Hiệp hội Sân bay quốc tế (AAA)

Liên đoàn công nghiệp sắt thép ASEAN

Câu lạc bộ Dược ASEAN

Hiệp hội Du lịch ASEAN (ASEANTA)

Liên đoàn các Hiệp hội kinh tế ASEAN (FAEA)

Liên đoàn Hội đồng vận tải biển ASEAN

Hội đồng thương mại Mỹ - ASEAN

#### III. CÁC CHUYÊN GIA CỐ VẤN VÀ VIỆN NGHIÊN CỨU

Mạng lưới ASEAN – ISIS

#### IV. CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI DÂN SỰ...

Các Viện Khoa học, Công trình và Công nghệ ASEAN (ASEAN CASE)

Viện Cơ khí và Công nghệ ASEAN (AAET)

Hiệp hội Khoa học thí nghiệm Y học ASEAN (AACLS)

Hiệp hội Quy hoạch và Nhà ở ASEAN (AAPH)

Hiệp hội các chuyên gia ngành X-quang (AAR)

Liên đoàn Cờ ASEAN (ACC)

Hội liên hiệp các nhà tuyển dụng ASEAN (ACE)

Hội liên hiệp các tổ chức Phụ nữ ASEAN (ACWO)  
Liên đoàn Xây dựng ASEAN (ACF)  
Hiệp hội Mỹ phẩm ASEAN (ACA)  
Hội đồng ASEAN của Cựu học sinh tại Nhật Bản (ASCOJA)  
Hội đồng Giáo viên ASEAN (ACT)  
Liên đoàn Sức khỏe tâm thần ASEAN (AFPMH)  
Liên đoàn Kế toán ASEAN (AFA)  
Liên đoàn các nhà thầu Cơ-điện ASEAN (AFEEC)  
Liên đoàn các tổ chức kỹ sư ASEAN (AFEO)  
Liên đoàn các Câu lạc bộ Bay ASEAN (AFFC)  
Liên đoàn giao nhận vận tải ASEAN (AFFA)  
Liên minh Quỹ tim mạch ASEAN (AFHF)  
Liên đoàn Thăm dò đất và địa hình ASEAN (ASEAN FLAG)  
Liên đoàn hiệp hội Khai khoáng ASEAN (AFMA)  
Liên đoàn Ngư nghiệp ASEAN (AFF)  
Liên đoàn Bóng đá ASEAN (AFF)  
Câu lạc bộ Công nghiệp khai thác lâm sản ASEAN (AFPIC)  
Hội Sinh viên ngành Lâm nghiệp ASEAN (AFSA)  
Hiệp hội thúc đẩy phát triển ngành thủ công (AHPADA)  
Hội đồng Thả điều ASEAN (AKC)  
Hiệp hội Luật ASEAN (ALA)  
Hội Sinh viên ngành Luật ASEAN (ALSA)  
Hiệp hội Âm nhạc ASEAN (AMIA)  
Xã hội giải phẫu thần kinh ASEAN (ANS)  
Liên hiệp ASEAN các tổ chức phi chính phủ về người cao tuổi  
Các tổ chức Phi chính phủ ASEAN về ngăn chặn sử dụng và lạm dụng các chất ma túy.  
Nhóm sản xuất hóa dầu ASEAN (AOMG)  
Hiệp hội Chính hình ASEAN (AOA)  
Liên đoàn Nhi khoa ASEAN (APF)  
Liên đoàn Thể thao người khuyết tật ASEAN (APSF)  
Hiệp hội Cảng ASEAN (APA)  
Hội Thalassaemia ASEAN (ATS)  
Hiệp hội các nhà định giá ASEAN (AVA)  
Câu lạc bộ Dầu thực vật ASEAN (AVOC)  
Đối tác châu Á về phát triển nguồn lực ở nông thôn châu Á (AsiaDHRRA)  
Ủy ban về Hợp tác thanh niên ASEAN (CAYC)  
Liên đoàn Kỹ sư tư vấn ASEAN (FACE)  
Liên đoàn các tổ chức quan hệ quần chúng ASEAN (FAPRO)  
Liên đoàn các hiệp hội chủ tàu ASEAN (FASA)

Hiệp hội Y khoa của Ủy ban các nước Đông Nam Á (MASEAN)  
Hiệp hội Bệnh thấp khớp của ASEAN (RAA)  
Viện Cộng đồng và Giáo dục khu vực Đông Nam Á (SEARICE)  
Quỹ chương trình trao đổi khu vực về Đông Nam Á học (SEASREP)  
Liên hiệp Cựu chiến binh các nước ASEAN (VECONAC)

#### **V. CÁC THỂ CHẾ KHÁC TRONG ASEAN**

Tổ chức Hợp tác Cảnh sát ASEAN (ASEANAPOL)  
Liên đoàn các Viện Khoa học công nghệ thực phẩm các nước ASEAN (FIFSTA)  
Trung tâm phát triển Ngư nghiệp Đông Nam Á (SEAFDEC)  
Nhóm công tác về Cơ chế nhân quyền ASEAN.

### PHỤ LỤC 3

## LÁ CỜ CỦA ASEAN



Lá cờ ASEAN có ý nghĩa biểu trưng cho một cộng đồng ASEAN ổn định, hòa bình, thống nhất và năng động. Bốn màu xanh da trời, đỏ, trắng, vàng trên lá cờ ASEAN thể hiện bốn màu chủ đạo trên quốc kỳ của các nước thành viên ASEAN.

Màu xanh da trời biểu hiện cho hòa bình và ổn định. Màu đỏ thể hiện dũng khí và sự năng động. Màu trắng cho thấy sự thuần khiết và màu vàng là biểu trưng cho sự thịnh vượng.

Bó lúa là tượng trưng cho ước mơ của các thành viên sáng lập ASEAN về một ASEAN bao gồm tất cả các nước ở Đông Nam Á quây quần trong tình hữu nghị và đoàn kết. Vòng tròn là biểu tượng cho sự thống nhất của ASEAN.

Các chỉ số kỹ thuật của màu sắc trên lá cờ ASEAN đã được phê chuẩn là:

Xanh da trời: Pantone 19-4053 TC

Đỏ: Pantone 18-1655 TC

Trắng: Pantone 11-4202 TC

Vàng: Pantone 13-0758 TC

Đối với bản in, chỉ số kỹ thuật của màu sắc (trừ màu trắng) sẽ tuân theo các chỉ số màu sắc trong biểu tượng ASEAN, chẳng hạn:

Xanh da trời: Pantone 286 hoặc Process Colour 100C 60M 0Y 6K

Đỏ: Pantone Red 032 hoặc Process Colour 0C 91M 87Y 0K

Vàng: Pantone Process Yellow hoặc Process Colour 0C 0M 100Y 0K



Tỷ lệ chiều rộng so với chiều dài của lá cờ là 2:3, và các chỉ số kích thước cụ thể như sau:

Cờ để bàn: 10cm x 15cm

Cờ để trong phòng: 100cm x 150cm

Cờ cắm ở xe: 10cm x 30

Cờ treo ở sân: 200cm x 300cm

## PHỤ LỤC 4

### BIỂU TƯỢNG ASEAN



Biểu tượng ASEAN tượng trưng cho một cộng đồng ASEAN ổn định, hòa bình, thống nhất và năng động. Bốn màu xanh da trời, đỏ, trắng và vàng trên biểu tượng thể hiện bốn màu chủ đạo trên quốc kỳ của các nước thành viên ASEAN.

Màu xanh da trời biểu hiện cho hòa bình và ổn định. Màu đỏ thể hiện dũng khí và sự năng động. Màu trắng cho thấy sự thuần khiết và màu vàng là biểu trưng cho sự thịnh vượng.

Bó lúa là tượng trưng cho ước mơ của các thành viên sáng lập ASEAN về một ASEAN bao gồm tất cả các nước ở Đông Nam Á quây quần trong tình hữu nghị và đoàn kết. Vòng tròn là biểu tượng cho sự thống nhất của ASEAN.

Các chỉ số kỹ thuật của màu sắc trên biểu tượng ASEAN đã được phê chuẩn là:

Xanh da trời: Pantone 286

Đỏ: Pantone Red 032

Vàng: Pantone Process Yellow

Đối với phương pháp in bốn màu, chỉ số kỹ thuật của các màu sắc trên biểu tượng ASEAN là:

Xanh da trời: 100C 60M 0Y 6K (100C 60M 0Y 10K)

Đỏ: 0C 91M 87Y 0K (0C 90M 90Y 0K)

Vàng: 0C 0M 100Y 0K

Chỉ số ghi trong dấu ngoặc đơn thường được sử dụng khi bất kỳ một chỉ số nào dùng được.

Trong hệ mô phỏng màu, các chỉ số tương ứng là:

Xanh da trời: Pantone 204-1

Đỏ: Pantone 60-1

Vàng: Pantone 1-3

Kiểu chữ sử dụng cho từ ASEAN trong biểu tượng trên là kiểu Helvetica chữ thường, in đậm.

**One Vision, One Identity, One Community**  
**[www.asean.org](http://www.asean.org)**